Upholdets Kjærlighed

N. A.
A. m 7029

85GA66621

Ex Libris

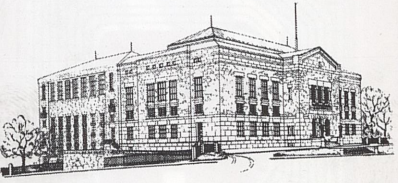

Nasjonalbiblioteket

Udholdende Kjærlighed.

af

Ragna Hansen.

Bergen.
E. Olsens Forlag.
1896.

N. Nilssens Bogtrykkeri.

1ste Kapitel.

Hjemmet i Sandvigen. Barneaarene.

Mit Hjem, ja hvad kan der vel være at sige om det . .?

Aa jo, det kan kanske være en hel Del at sige alligevel.

Vi boede langt ude i Sandvigen i Nærheden af Skandshaugen. Om Sommeren var det rigtig morsomt derude; thi Fader havde sat en Bænk udenfor Huset og her tilbragte vi mangen lummer Aften og Søndagseftermiddag. Lidt nedenfor Huset løb en liden Elv, og der havde jeg min største Fornøielse af at lave Damme og gjøre smaa Papirbaade, som jeg seiersstolt saa glide nedover med Strømmen; kantrede en eller anden af Baadene, klappede jeg i mine røde, skidne Hænder og blev rigtig henrykt. Jeg lastede dem almindelig med Smaasten, og det blev sjelden nok, før det blev formeget. Som jeg saaledes stod i den dybeste Betragtning over Seiladsen og morede mig rigtig godt, vækkedes jeg af mine Drømmerier ved min ældre Søsters Komme.

„Jo nu faar du af Mor, tænker jeg, fordi du har sølet dig til", hørte jeg en Stemme lige ved mig og saa bedrøvet ned paa min Kjole, som desværre var vaad og tilsølet helt op under Armene.

Det var min ældre Søster, Bergli, som overrumplede mig. Hun havde et lidet blegt Ansigt og en liden spinkel Figur, hvorfor jeg, der var rødkindet og stor, oftest blev taget for at være ældre. Foruden mig og Bergli var der ogsaa 2 ældre Søstre og en Broder, men saalangt tilbage, som jeg kan erindre, kan jeg aldrig mindes dem anderledes, end som voksne og store, og havde derfor ogsaa den største Respekt for dem. Agnes, der var den ældste, sluttede jeg mig mest til, da jeg syntes, hun var venligst og talte mere med mig, end Sigrid gjorde.

Sigrid var en rigtig vakker Pige og unægtelig den peneste af os, men jeg var nu af min Mening, og likte baade Agnes og Bergli bedre end hende, da jeg syntes, hun var kort og stolt af sig.

Min Broder, Henrik, var saaatsige min Stolthed, og mageløs snil var han mod os yngre Søskende. Han var en udmærket pen Gut, høi og rank, med et regelmæssigt Ansigt, sort Haar og Skjæg og en nydelig rødbrun Farve i Kinderne, som klædte ham udmærket godt, endvidere havde han et Par skjelmske brune Øine og et fortryllende Smil om Munden, men gav paa samme Tid Indtryk af at være fast og bestemt.

Min Fader var, som de fleste af den ubemidlede Klasse, en almindelig Arbeidsmand. Han hed Henrik Hansen og var en pen Mand, ja i mine Øine rigtig vakker, skjønt han nu allerede var over halvhundrede Aar gammel. Han havde et fint blegt Ansigt, der var omrammet af meget fyldige Lokker, havde store blaa Øine og et sjælfuldt Blik, sort kruset Helskjæg og dyb Kløft i Hagen. Næsen var en liden Smule krummet; kommer saa dertil, at han havde en stor, kraftig Figur, der nu var bøiet af Slid

og Arbeide, har jeg saa godt, som jeg formaar, skildret hans Ydre, og skal ogsaa gjøre min Flid med at afsløre hans indre Menneske, saavidt som det staar til mig.

Han var en opvakt, belæst Mand med gode Kundskaber, og naar jeg hørte ham fortælle Ting, som jeg den Gang havde lidet eller intet Begreb om, fik jeg altid det Indtryk, at han i en eller anden Livsstilling kunde drevet det adskillig bedre. Af Breve, som jeg efter hans Død fik Anledning at gjennemlæse, blev mine Indtryk fra Barndommen bekræftet, og hvad der gjorde, at det gik som det gik, fatter jeg maaske; thi det har jo været saa manges Ruin, men han var min Fader, og jeg har agtet og elsket ham og vil gjøre det ogsaa herefter indtil min Død; thi han trængte min Kjærlighed og har fortjent at være elsket. Han kunde være saa god og kjærlig, men havde han desuagtet sine Feil, da kom det vel deraf, at han var Menneske, ligesom vi andre, og af svage Mennesker bør man aldrig vente Fuldkommenhed.

Indesluttede Mennesker er vanskelige at forstaa, siger man, og dette har vistnok sin Rigtighed, for man ved i Grunden ikke, hvor man har dem, men der gives dog Øieblikke, hvor ogsaa disse røber sin sande Natur, og det hænder da, at de bliver os en Overraskelse. Godt vilde det derfor være at komme sammen med Folk, som kunde forstaa os, kanske man da gjensidig fik trænge mere tilbunds i de stille Vande med sine dybe Grunde. Ja, jeg mener uløselige Gaader, der ser ud som følesløse og ikke engang har en Taare at lette det forpinte Hjerte med. Ak, hvor ofte dømmes de ikke feilagtig af Mennesker. De ser kun Overfladen, og har altid en haard, saarende Bemærkning over saadanne tilsyneladende sløve, ligegyldige

Væsener. Aa! Du. Deres Sorg kan være dyb og alvorlig, ja kanske større og mere martrende end ebers, der har saa let for at faa Taarerne til at rinde.

Min Fader var et af disse stille, indesluttede Væsener, der ikke gav Anledning for andre at kige ind eller iagttage, hvad han følte. — Han var taus og stille med alle sine Sorger, Smerter og Bekymringer, men at han følte Trykket af dem, det er jeg forvisset om, og han led dobbelt af, hvad vi andre gjorde, der kunde lette vore Hjerter i en Taarestrøm. Han var en streng, alvorlig Mand, fast og bestemt i sin Optræden. Havde han sagt noget, stod det fast, og det nyttede saamen intet „kjære Mor". Men I maa derfor ikke tro, at Hjemmet var trist. Nei langtfra, I vilde faa det stik modsatte Indtryk, naar I en Vinteraften kigede ind bag Gardinet, og skulde der faa at se en rigtig hyggelig Klikke, naar Ilden spragede lystig i Ovnen og kastede sit rødlige Skjær henover Gulvet.

I Skumringen havde Fader gjerne en eller anden morsom Fortælling til Bergli og mig. Moder sad da som oftest strikkende paa en Strømpe, hun syntes vist ogsaa selv, at det var morsomt at høre Fader fremtrylle Minder fra længst svundne Tider. Naar saa Lampen blev tændt, tog Fader frem sit Arbeide, og Bergli og jeg maatte først og fremst lære vore Lekser, men naar Fader havde hørt os disse, lod han os gjerne faa høre en eller anden liden Erindring fra Fiskepladsene paa Nordland, som mange Gange kunde være baade interessant og morsom. (Fader havde nemlig mange Aar tidligere ført en Jagt for Kjøbm. R.) Naar vi saaledes sad samlede rundt Bordet, enhver med sit, lyttende til det, Fader fortalte, herskede der en Stilhed, Fred og Ro, som gjorde det tarvelige Hjem

rigtig lunt og hyggeligt. Fader havde en grei, kjæk Maade at fortælle paa, som gjorde det saa godt for os, som hørte, at følge med, og det var ikke langt fra, at jeg med min livlige Barnefantasi følte mig hensat til Nordlandets Kulde og Mørke, hvor jeg sammen med Fader oplevede alle de morsomme Ting, som han fortalte.

Alt her i Verden er forgjængeligt, lærer vi, og Sandheden heraf træder os atter og atter for Øinene, hvert Skridt vi tager i Livet — saa ogsaa mit lune, hyggelige Barndomshjem; men det er vel ogsaa det bedste, at saa er, tænker jeg, at Begivenhed afløser Begivenhed og Glemselen breder sit dunkle Slør over det som svandt; thi hvis ikke saa var, vilde Livsvandringen for de fleste blive dobbelt tung. Glemselsdækket, der bredes over, har noget lindrende ved sig, og Mindernes skarpe Braad ligesom brækkes. Det er underlig nok, det gode og behagelige kan du ikke faa tilbage, men Mindet om, at det er tabt, kan saare. Det onde, der har mødt os, og som vi jo i Sandhed burde glæde os over, er gledet forbi, kan istedetfor Glæde mangen Gang bringe Sorg. Men Tiden bringer Glemsel, og den dækker over det hele.

Det vilde være godt og af høieste Betydning for enhver af os, om vi var en Smule forberedt paa, at Livet er en „Virkelighed" og ikke et Fantasibillede, ikke en altid vellugtende Rosenhaug, men Roser med mange hvasse Braadde, som tidt og ofte stikker sig dybt ind og efterlader Mærke.

Erindrede vi os dette, da kanhænde det ikke vilde blive saa meget, der kom og overraskede, og de Slag, der faldt, vilde taales meget bedre, og hvad der ellers knuser og tilintetgjør, vilde da have tabt sin Styrke.

O, om de Unge vilde overtænke dette, ja skrive det som et Motto over alle de store, gyldne Fantasislotte, som de bygger, der næsten alle uden Undtagelse er fyldt af Kjærlighed, Trofasthed, Velvære og Lykke.

Snart skulde disse koselige Aftener tage Ende; thi en haardnakket Bronchit fængslede Fader til Sygeleiet den meste Del af Vinteren, og samtidig med Sygdommen forstummede ogsaa alle hans hyggelige Fortællinger.

Moder var en arbeidsom, renslig Kone, af middels Høide, et lidet rundt Ansigt, smaa blaa, venlige Øine og et rigt, kastaniebrunt Haar, der laa glat tilbageströget fra hendes høie, rene Pande. Altid ren og net syslede hun mildt og kjærlig om den syge, der tidt og ofte fik svære Hostebyger, som næsten syntes at ville tage Veiret fra ham. Hun maatte være meget ude paa Arbeide; thi vi var ikke mindre end 4 Stykker, som hver Dag skulde have Underhold. Bergliot og jeg maatte ogsaa, trods vor unge Alder, ud og arbeide, hvilket ikke egentlig blev til nogen nævneværdig Støtte for vore Forældre, men en Smule Lærdom høstede vi, og det var nok det, Far og Mor forstod bedre end vi, tænker jeg.

Jeg var i Barneaarene en rødkindet, munter Pige, der syntes at favne den hele Verden med hele dens diverse Indhold; om andre billigede denne min Begeistring over den, faar jeg lade staa hen, da jeg senere er kommet til det Resultat, at det ikke altid er godt at være saa følelsesfuld og begeistret, som jeg var. En Ting er imidlertid sikker; af mine Forældre var jeg elsket, og Far, som ellers var taus og indesluttet, blev næsten som forandret, naar jeg kom løbende ham imøde med mit diverse Barnevrøvl, og naar vi kom hjem, og han fik skiftet Arbeids-

tøiet af, klatrede jeg som Regel gjerne op paa hans Knæ og slyngede mine Arme om hans Hals, derefter fulgte Kys paa Kys, og saa var 1ste Akt ude.

Det er herlige Minder at dvæle ved dette, men ak, jeg maa med Digteren udbryde og sige: „De svandt, de svandt, de blide Barndomsdage, med dem min Fred, min Rolighed svandt hen, Erindringen derom jeg har tilbage, Gud lad mig aldrig, aldrig tabe den."

Ja, Erindringen er skjøn at dvæle ved, og maaske altfor ofte fremtryller jeg disse lykkelige Barndomsminder for min Sjæl; thi de henhører til mit Livs skjønneste Tid, og jeg ved kun altfor vel, de kommer aldrig, aldrig tilbage.

Da Bergli var 12 og jeg 7½ Aar, kom vi i Huset hos en Enkefru Thomsen, hvor vi skulde gaa Erinder, feie Gaden og made en stor Flok med skrigende Høns. Det fornøieligste ved det hele var, syntes jeg, naar jeg kunde faa skræmt dem rigtig dygtig, saa de fløi baade høit og lavt for at blive fri sin Plageaand. Bergli skjendte ofte paa mig, for jeg var saa styg mod de smaa Kyllinger; men det bare lo jeg rigtig lystig af, for jeg syntes, det var saa morsomt.

Alt Bos og Gadeskarn maatte i den Tid bringes hen til den første og bedste Bosdynge, saa det var ikke noget ganske let Arbeide, især for mig, der var saa ung og dertil temmelig spinkel, tiltrods for mine røde Kinder. Men et Gode havde jeg, som sjelden forlod mig, nemlig mit Mod og gode Humør.

Bergli var en stille, indesluttet Pige, fuldstændig en Modsætning til mig, hjemme sagde de mangengang, at hun var træg, men jeg skylder at sige, at hun var en

god og hjælpsom Pige med et godt Hjerte. Men hun havde som alle indesluttede Mennesker ondt for at udtale sig eller vise sine Følelser. Paa Skolen var hun et Mønster i Flid og Opmærksomhed, men om det skyldtes hendes gode Evner eller hendes Flid, at hun var den første i Klassen, faar hun selv afgjøre. Jeg tror nærmest, begge Dele i Forening har gjort det.

Jeg, derimod, havde meget gode Evner, men var alt andet end flittig, hvilket jeg rigtignok mangen Gang senere har faaet dybt beklage, men uden derved at blive et Haar bedre, hvorfor jeg har søgt at glemme det bedst mulig og istedet taget fat i mine Fritider, ja Nattetimer for at indhente endel af det forsømte, hvilket ogsaa for endel lykkedes ganske bra. Men lad mig atter komme tilbage til Hjemmet og Barneaarene, da jeg har lidt endnu at fortælle om samme.

Bergli og jeg var, som Børn er flest, snart Venner og snart Uvenner; thi jeg var en rigtig stygg Unge til at blive fornærmet naar Bergli ærtede mig, og det hændte da ikke saa sjelden, at jeg i Ordets egentlige Forstand kom i Berøring med hendes lange Haarpisk; men det var kun mig selv jeg tillod denne Luxus, for vilde nogen anden forsøge sig i samme Retning, var jeg straks parat til at gjøre en Prøve i deres enten korte eller lange Haar, hvilket jeg fuldt ud forstod, ikke altid smagte sødt, eftersom de gjorde saa frygtelige Grimaser. Ligedan var det med Bergli, for hun taalte aldrig, at nogen fornærmede mig, og det vilde nok ogsaa mangengang seet mindre godt ud for lille Ragna, om ikke Bergli havde været og holdt de stridslystne Veninder tre Skridt fra Livet. Berglis rolige og faste Optræden indgav dem — Respekt; og

som oftest fjernede de sig mumlende: „Du kan vente, til du bliver alene, saa skal du nok faa din varme Mad," men under saadanne Omstændigheder havde Bergli sjelden Lyst til at lade mig komme ene, og jeg havde Følelse af, at det var godt at have en sikker Havn at fly til.

Saa kom Berglis Konfirmationsdag, jeg mindes Dagen, som var det idag. Jeg som hidindtil altid havde betragtet hende som aldeles ligestillet med mig, blev temmelig forknyt nu ved at se hende i sort, langt Kjoleskjørt. Agnes og Sigrid var hele Dagen saa optaget med hende, at jeg tror næsten, jeg gik med Taarer i Øinene, fordi jeg følte mig ligesom i Skyggen. Jeg sagde derfor til mig selv: Bergli er idag voxet fra dig, og nu har du ingen mere, som kan gaa imellem, for at tage af for dig og mægle Fred.

Efter denne Dag skulde Bergli for Alvor ud i Livet og bryde sin Bane. Jeg syntes ligesom, der den Dag brast noget mellem os, som senere ikke er bleven helt igjen; det Baand, som i Barneaarene bandt os saa inderlig til hinanden, blev ligesom overklippet. Jeg har grundet saamangen Gang paa samme og spurgt mig selv hvorfor? Men da der her i Livet gives saa mange tusinde ubesvarede Hvorfor, maa vel dette ogsaa høre med til disse, og derfor har jeg ogsaa maattet lade det fare.

Det var den første Skuffelse, som jeg fæstede mig ved; men mit aldrig svigtende Humør hjalp mig, saa jeg snart trallede det hele bort og var livsglad og munter som før.

Nu var jeg alene igjen hjemme. Veninder havde jeg ingen af. Jeg havde tidligere havt saa fuldstændig nok i min Søsters Selskab, at flere behøvede jeg ikke; men nu kunde jeg ikke godt gaa her og tusle for mig selv, jeg følte Trang efter en, som jeg kunde omgaaes

aabent og fortrolig med istedetfor den tabte Søster, hvorfor jeg saa mig om efter en, som kunde være den Ære værdig at kaldes min Veninde; men det var ikke ganske ligetil endda; thi det var for det meste Børn, som var yngre end mig selv, og dette fandt jeg, intet vilde nytte. Jeg havde desforuden ogsaa meget liden Tid tilovers, da Fader i de senere Aar mest maatte holde Sengen, og Moder var i Arbeide for at tjene det nødvendige, og Husets Stel hvilede helt paa mig. Var jeg en eller anden Gang ude med de andre Børn for at løbe Ringen, kunde jeg være vis paa, at Moder ikke var sen med at raabe mig ind igjen. Jeg syntes dengang, at det var haardt at sidde saaledes bunden inde enten med Læsning eller et Haandarbeide, naar jeg hørte de andre Børns glade, friske Latter; men at det var til mit eget Bedste, er jeg nu fuldt overbevist om. Nu for Tiden er den gode Skik at holde Børnene inde i ordentlig Tid om Aftenen meget slappet, og at dette ikke virker til Børnenes Bedste, kan Erfaringen sige bedre end Ord. At holde Børnene inde om Aftenen er i Sandhed en god Skik, der burde værnes om i alle Hjem, da det har uberegnelige Følger for hele det efterfølgende Liv.

Kort Tid efter Berglis Konfirmation døde Fru Thomsen; men jeg vedblev ligesom tidligere at komme der. Før sin Død havde hun faaet en liden Datterdatter op fra Kristiania. Den Lille gik paa Krykker og maatte for sin Helbreds Skyld hver Dag kjøres til Lægen; dette blev mit Arbeide, og jeg fandt det overmaade morsomt og fornøieligt. Fornøielsen blev imidlertid af ganske kort Varighed; thi den Lille blev syg af Hjernebetændelse og døde ca. 14 Dage derefter. Jeg synes endnu ligesom at se

hendes blege, yndefulde Ansigt, som selv efter Døden var ligesom forklaret, og jeg sørgede meget over hendes Død.

Dette var atter en liden Skuffelse, for jeg havde gjort mig fortrolig med den lille, som var et kvikt, livligt og opvakt Barn. Jeg skulde nu ikke længer høre hendes venlige: „Goddag, Ragna! kom her hid og leg lidt med mig.“ Nei, nu var hun stum for stedse, og Taarer fyldte mine Øine, naar jeg tænkte paa, at hun allerede havde sagt Farvel til alt og var gaaet hjem til den evige Fred.

Nogen Tid senere blev der Auktion hos Thomsen, hvor alt blev solgt, og jeg stod saaledes uden nogen Beskjæftigelse; men det varede ikke saa længe, inden jeg fik mig en Plads igjen, nemlig at gaa Erinder for samme Hus, hvor Agnes og Bergli var beskjæftiget. De var ansat hos en Kjøbmand J. . . Agnes havde været der i hele 9 Aar, medens Bergli kun havde været der 1 Aar. Agnes var i Forretningen, medens Bergli syslede med det huslige Stel.

Min Fader var bleven daarligere og daarligere Aar for Aar, saa jeg havde en Forudfølelse af, at det lakkede mod Enden.

Sommeren Aaret 18 . . gik jeg til Konfirmation. Fader var da oppe, men kunde ikke arbeide, da Høsten helt overmandede ham. Han maatte imidlertid skjøtte sig selv, saa godt han kunde, da Moder var ude i Arbeide hele Dagen og jeg i min Beskjæftigelse. Om Aftenen passede jeg altid paa at gaa og hente Moder, saa vi kom ifølge hjem; men det blev ofte meget sent, da Veien var lang, og Moder som tænkeligt var træt, saa vi af og til maatte gjøre smaa Pauser underveis for at hvile lidt, og

heri saa ikke jeg det ringeste, som kunde være galt, men det var nok andre, som syntes anderledes; thi mine Overordnede betydede mig i saa, men syndige Ord, at jeg skulde gaa lige direkte hjem og ikke befatte mig med at hente Moder. Hvad end Grunden kunde være, saa maa jeg beklage, at jeg i dette saavelsom i meget andet fulgte mit eget Hoved, da jeg fandt det altfor haardt at nægte Moder den Glæde at komme og hente hende og lade hende støtte sin gamle, trætte Arm paa min unge. Vi var desforuden kommen saa i Vane med at gaa sammen, at det vilde føles haardt for Moder, om jeg skulde sluttet. Naar saa hertil kom, at Nægtelsen kom fra saadanne, der kunde gaa og komme, som de selv lystede, og hvis de var trætte, kunde de hvile sine Lemmer i en blød, behagelig Sofa, syntes jeg ikke, det var saa farligt, om jeg overhørte Befalingen.

Min Søster Bergli havde, som jeg tidligere har fortalt, været der et Aar, før jeg kom; men hun og Madmoder kunde ikke godt komme overens. Aarsagen herfor, forstod jeg dengang ikke, og ligesaa lidet nu, hvis det ikke kan benævnes som Uvenlighed fra Madmoderens Side. Bergli stakkel fik Skjend baade sent og tidlig. Alt, hvad hun gjorde, var galt; det var omtrent, som om alt var forhexet, og istedet for at forsvare sig randt Taarer som smaa Bække; lykkedes det hende en og anden Gang at faa Munden op for at sige noget, var det galt, og holdt hun den sammen og satte Øinene til, sagde gjerne Fruen: „Ja flæb bare, det kan du, om du ellers ikke forstaar en Døit.“ — Jeg var temmelig stolt af min Søster Bergli hjemme, og det vilde være Skam at sige, hun var klodset; thi vi var ikke bortskjæmte fra Hjemmet eller

holdt for Luxus; for det havde Far og Mor ikke Raad til. Vi blev saamen sat til noget af hvert, og jeg synes efter mine Begreber, at enhver maa due til noget efter den Opdragelse, vi fik. Men samtidig tror jeg, at alt her i Livet maa læres; men saa var vist ikke Fruens Tanke; thi i saa Fald havde hun vel undervist Bergli og forklaret hende hendes Mangler og fremforalt vist Overbærenhed.

For at Læserne kan faa et lidet Indblik i Slutningen, skal jeg fortælle en liden Scene, som jeg blev Vidne til, før jeg kom der, og hvad som bevægede mig til at tage Plads der, forstaar jeg sandelig ikke. Bergli skulde koge Suppe og havde taget kløvet istedet for hel Ved til Komfuren. Fruen kom ud i Kjøkkenet og kigede ind i Komfuren og dermed var Hundrede og Et ude. Bergli stod op og ned som en stum Tjener uden at vide, hvad hun skulde foretage sig, før Stormen var over. Jeg stod lidt affides som en taus Tilhører bare ventende paa, hvad som vilde komme, og det lod heller ikke længe vente paa sig. I en Fart fik Fruen fat paa en Ildtang, hvormed hun bombarderede løs paa Komfuren, saa hun gjerne kunde gjort en Smed tilskamme, og blandt de mange fromme Ønsker, hun udtalte for Anledningen, var et, som lød saa:

„Gid du maa komme paa et Sted, hvor der brændes bare Kul, og at du selv maa blive saa sort, at man ikke kan se, hvad du er gjort af."

Jeg syntes nu, at det var paa Tide at give tilkjende, at der ogsaa var en Trediemand tilstede, og ved at se mit forskrømte Barneansigt kom Ildtangen paa sin Plads og Fruen paa sin.

Bergli brugte sine Øine istedetfor Munden, og jeg

selv brugte begge i Forening; for at tie er ikke min svage Side; „er dette daglig Kost dette, Bergli," spurgte jeg?

„O, dette er ikke stort!" —

„Saa, du synes det du? Ja det er Synd at sige du er forvænt med Ros," sagde jeg, „saa du kan være glad for, at Paaske indfinder sig tidligere end sædvanligt, saa du kan faa komme bort og probere, om det ikke er bedre der, hvor der brændes Kul."

Fruens Ønske gik imidlertid ikke i Opfyldelse; thi begge de to Steder, hvor Bergli har været ansat, har der været Forbrug af Koks og Kul, uden at det har synet synderlig paa hendes Hænders Ydre. Men hvad jeg fandt besynderligt var, at Fruen senere anskaffede sig Kul til Kjøkkenforbrug, og at hun ikke var ængstelig for, at hendes egen Pige skulde komme til at ligne Kullene, fandt jeg nokaa rart; men her er saa mange snurrige Ting, saa det er ikke Umagen værd at tænke derpaa.

Tiden for min Konfirmation nærmede sig mer og mer, det var en herlig Tid; jeg synes, jeg lever disse Dage opigjen, i denne Tid, da jeg er sysselsat med at nedskrive dette. Morgenen oprandt den 5te Oktober 18 . . Det er noget underligt at faa nye Klæder fra Top til Taa, og for første Gang betragtes som et Væsen, der skal aflægge sine Barnevaner og blive stillet i Række med Ungdommen.

Min Kirkegang var den Dag med blandede Følelser, Fader og Moder pyntede sig, og jeg selv var i Festskrud. Jeg tænkte paa, hvor ofte jeg endnu skulde faa gaa til Kirken med min kjære Fader, ak, Tiden for hans Bortgang var nærmere, end jeg den Dag havde nogen Anelse om.

Da jeg stod oppe i Kirkens Kor, gjorde jeg Gud og mig selv dette Løfte at blive god og snil i min senere Livsvandring, ikke som før, give Fader og Moder knubbede Ord; men jeg glemte, at Børn i bevægede Øieblikke har let for at give Løfter, som aldrig bliver holdte.

Endelig var Høitideligheden tilende, og jeg begav mig taus paa Veien til mit Hjem, hvor jeg blev lykønsket af mine Forældre — Fader var især bevæget! maaske anede han, at han ikke havde saa længe igjen at holde Øie med denne spæde Barneplante, som nu skulde sendes ud i Livet. Tænkte han kanske paa alle de Skuffelser, som havde mødt ham siden hans Konfirmation? — thi han viste bedre end jeg selv, at heller ikke jeg vilde blive skaanet, jeg vilde faa min Del deraf, og hvorledes vilde jeg da kjæmpe i Kampen for Tilværelsen? Det er ikke godt at sige, hvad han gjorde, jeg vækkede ham imidlertid af hans Drømme ved at sige:

„Fader, du har glemt at gratulere Bergli, det er jo hendes Fødselsdag ogsaa idag!"

„Ja, min Pige, det har jeg ganske glemt; — vi har jo en dobbelt Fest idag."

Men den rigtige Stemning vilde desværre ikke indfinde sig, enhver syntes ligesom optaget med sig selv og sine egne Tanker. I min Hjerne var der et helt Virvar, og jeg byggede mange smukke Luftkasteller — som jeg siden den Dag har maattet se forsvinde. Men det, som egentlig gjorde os mest nedslaaede og forstemte, var, at de tre ældste Søskende var fraværende.

Min Søster Sigrid var forlovet, men hvordan det var eller ikke var, kunde Fader ikke like sin tilkommende Svigerson af Grunde, som jeg den Dag idag respekterer,

endskjønt jeg den Gang var for ung til at forstaa, hvad det egentlig dreiede sig om.

Jeg var gruelig bedrøvet og havde ondt for at billige Faders Handlemaade.

Min Fader var en streng, bestemt Mand, som fordrede, at hans Børn alle som en skulde adlyde hans givne Befaling. Han havde nok tænkt, at Sigrid med sin Skjønhed skulde bragt ham en anden Svigerson end denne, men som vi ved, er Kjærlighed en Vare, som ikke kjøbes for Penge, og da denne var Sigrids Kjærlighed, holdt hun haardnakket fast paa ham.

Dette var en Skuffelse for Fader, han havde haabet meget, og det var tungt at slippe Illusionerne. Sigrid havde med et brudt hans Stolthed, og han saa alle sine Forhaabninger synke i Gruset. Hvem af disse to, som led mest, er for mig vanskeligt at afgjøre, men en Ting er imidlertid sikkert, at de begge var ulykkelige under dette spændte Forhold.

Jeg gjorde alt mit for at faa en Forsoning istand; men det var og blev forgjæves, Fader vilde i den Retning intet høre, han forklarede mig kort, at han kjendte Livet og Menneskene bedre end jeg, som endnu ikke havde kiget ind i det.

„Du vil tidsnok faa erfare, mit Barn," sagde Fader med et Suk, „at der fordres lidt mere end blot og bar Kjærlighed, og jeg har som Sigrids Fader ikke Lov at se paa hendes Daarskab uden at advare hende, og har givet hende Valget: Hjemmet — eller ham! Og, sukkede han, hun har gjort sit Valg — Barn, hun — valgte ikke mig, men ham."

„Aa, min kjæreste Fader," sagde jeg grædende, „hold

en Smule af ham, for Sigrids Skyld, hun er jo saa glad i ham, og han selv er jo saa snil og god mod hende."

„Hvor god han er, kjender jeg ikke til," sagde Fader sint, og jeg skjønte, jeg maatte opgive mit Forsæt om at faa en Forsoning istand.

Havde jeg ikke elsket Fader saa høit, som jeg gjorde, havde jeg gjerne den Dag sagt til ham, at han ikke havde noget Hjerte for hende, naar han kunde være saa haard mod sit eget Barn.

Men jeg viste jo saa godt, at Fader havde Hjerte — et stort Hjerte — endog — blot man kunde trænge igjennem den ydre Skal — og istedetfor Bitterhed følte jeg den dybeste Medlidenhed med ham. Han var jo en Mand af den gamle Skole — og naar han saa paa sit Ægteskab med et nøgternt Blik — opdagede han snart, at Sigrid ikke havde gjort det bedste — da han jo mente — der fordredes mere end Kjærlighed og Kildevand.

At man lettere lærer, hvad som kommer, — det har sin Rigtighed, men jeg er bange for, at mange, som er gaaet ind i Ægteskabet med Hjertet fuldt af Kjærlighed, ofte er blevet hetydelig skuffede, og det hænder da, at Tankerne vender sig mod Hjemmet, til dem, som har advaret os for disse Skuffelser — og som vi i forelsket Trods har skudt tilside — mangen Gang blot for at faa vor egen Vilie igjennemført. Af den Grund var altsaa de 3 ældste Søskende fjernede, — min Fader havde nemlig været to Gange gift; — og disse tre var Børn af hans første Ægteskab. Af den Grund var det, at Moder, som var en varmt følende Kvinde — her stod ganske magtesløs, endskjønt hun holdt meget af sine Stedbørn og havde gjort meget for deres Opdragelse.

Sigrid var rigtignok den, som satte mindst Pris paa Moder, men jeg formoder, det var Uforstand og andre Menneskers onde, Tunger der bevægede hende hertil. Som vi ved, staar jo alle Stedmødre temmelig slet anskrevne hos alle ufornuftige Mennesker, og Folk ved neppe, hvor meget ondt de foraarsager ved disse løst henkastede Ord, hun er bare din Stedmoder, jo — det er at bryde sig om, hvad hun siger! Det er forhaabentlig blot ufornuftige Mennesker, som kommer med saadanne Bemærkninger, thi dersom de vidste, hvormeget ondt de afstedkommer med deres skarpe Tunger, kunde det hænde, de var mere forsigtig i Valget af Ord og ganske banlyste saadanne Talemaader. Hvem er det, som har vaaget over disse moderløse Stakler, som er blevet dem anbetroet, andre end hende? Hvem er det, som maa sørge for disse Børns indre og ydre Vel? — hvis er Skammen? din eller hendes; om disse Børn, hvis Opdragelse hun leder, ikke opfører sig godt? hvem sørger, hvem lider! og hvem arbeider for dem? Andre end denne Stedmoder, som du i din Uforstand vover at nedsætte i Børnenes Øine. Derfor endnu en Gang, vogt godt din Mund, forinden du taler.

For, tro du mig! en Stedmoder er ikke følesløs! og mange Gange føler hun for disse værgeløse Stakler, som er hende anbetroet, kanske mere end for sine egne Børn. Og skal jeg sige min Mening, saa er det den, at en Stedmoder har et temmelig utaknemmeligt Arbeide."

Men jeg faar nok komme tilbage, hvor jeg slap. Om Eftermiddagen skulde Bergli, som er min rette Søster, og jeg aflægge endel Visiter; jeg skulde nemlig ud til mit Herskab og takke dem for deres venlige Omsorg, — det lod til

at de var tilfreds med mig, og jeg maa tilstaa, jeg var inderlig glad, da Mønstringen var over.

Saa var jeg konfirmeret, og det vil sige det samme, som at nu maa jeg bryde mig en Bane, fra idag skal jeg ud og begynde Kampen for Livet; denne Kamp som af mangen er begyndt saa tillidsfuldt, men hvor mange bukker under allerede ved Begyndelsen af Løbebanen. — Og hvis Skyld er det, at saa mange skuffes? Ak, det er vanskeligt at besvare, den største Skyld ligger antagelig hos os selv, vi gjør os for store Forhaabninger, og naar vi saa maa slaa af, begynder Energien allerede at slappes. Det er imidlertid de færreste Mennesker, som vælger Middelveien, og de fleste som skuffes: For manges Vedkommende er Skuffelserne nødvendig, de lutrer og styrker dem til at tage fat med fornyede Kræfter, og disse, der har denne energiske Aand, er det, som driver det til noget, disse som forstaar at tage Menneskene, som de er; disse, som kan sige til sig selv og andre, at intet Menneske er uden Skyld.

Saa kom min Altergang, Fader og jeg gik sammen, det var den sidste Altergang for hans Vedkommende; Hosten og Smerterne i Brystet tog mere og mere til, og tilslut maatte jeg saa nødig jeg end vilde, gjøre mig fortrolig med den Tanke, at jeg ikke længe vilde beholde ham hos mig; ak, hvor vi dødelige hænger ved Livet — og det som er os kjært, — først naar vi skal miste nogen af dem, føler vi, hvormeget vi hænger ved dem.

Vinteren var allerede i fuld Gang, Vinter med temmelig streng Frost, men da jeg var optagen fra Morgen til Aften, følte jeg mindst til Kulden, men

hvor usigelig jeg længtede hjem til mine Forældre og alle de kjære, kjendte Ting hjemme, og for en Lykke det var, naar jeg om Søndagen kunde komme hjem — og fortælle Ugens Begivenheder, da var det Fest! da var jeg atter den gamle. Trods min unge Alder maatte jeg arbeide temmelig haardt, og Skaansel var der ikke Tale om; thi om jeg havde mindre Kræfter, alligevel hjalp mit Mod og Tillid til mig selv, saa jeg er mangen Gang forbauset over det, som jeg i den Tid udførte.

Min Principal kunde jeg ikke lide, jeg havde en Mistanke om, at han var en feig Stymper, og min Mistanke bekræftede sig desværre altfor snart; han var med sin hele Polerthed en raa, udannet Mand, som var vanskelig at gjøre tilpas; skulde man komme ud af det med ham, maatte man altid give ham Ret, hvor galt det var, kort og godt han maatte tales efter Munden. Saaledes erindrer jeg en Gang, jeg kom for at levere et Par Fragtsedler — jeg handlede i den gode Tro, at han absolut maatte have Sedlerne for at tilføre Fragten; men Hr. Principalen var af den Mening, at jeg fortjente en Ørefig, og at han lod Handling følge paa Ordet, er ikke vanskeligt at sige, for jeg blev ganske varm efter Slaget, det var koldt ude, saa det kunde hænde Hr. J. syntes han gjorde en Velgjerning, men at jeg var af en anden Mening er heller ikke underligt.

Man kan af dette forstaa, at det ikke altid gik saa roligt til, men at der af og til var smaa Rivninger os imellem. Vi havde den, Vinter meget med Nordlandshandelen, og det hændte omtrent daglig, at jeg maatte ombord i diverse Rutebaade, for at aflevere Varerne, det var mangen Gang et ynkeligt Syn at se det Barn, —

for andet kunde jeg ikke kaldes — komme traskende i hvad Slags Veir det var for, at aflevere de diverse Varer. At jeg mangen Gang blev først ekspederet, skrev sig antagelig deraf, at baade Folket og Officererne havde Medynk med mig, og jamen var det af og til et pudsigt Syn. Vaad og forfrossen, men smilende og venlig traskede jeg op Faldrebstrappen, for at se om jeg ikke skulde kunde bevæge nogen til at ekspedere mig først. Og det var jeg ogsaa for det meste saa heldig at blive. Jeg blev i den Tid baade søvant og folkevant, saa at min keitede Undseelighed veg Pladsen for en nogenlunde sikker Optræden.

Saa oprandt denne minderige Søndag, som jeg aldrig kan glemme: Det var 3die Januar i Aaret 18.. — jeg skulde hjem og hilse paa mine Forældre, og jeg skyndte mig at blive saa hurtig færdig, at jeg kunde komme tidsnok til Kirken, thi mine Forældre holdt strengt paa, at jeg og mine øvrige Søskende besøgte Kirken.

Men hvad hændte? Jo, min Broder kom mig imøde med et temmelig langt, forvaaget Ansigt. „Hvad fattes dig, kjære," spurgte min ældste Søster, og stammende kom da dette:

„Fader — er saa daarlig, I maa komme hjem straks, hans Øine brister allerede."

Jeg blev som lynslagen. At Fader var daarlig, vidste jeg, men at det stod saa daarlig til, det kom aldeles overraskende. Men her var ikke Tider til Spørgsmaal eller Tøven og jeg skyndte mig at komme op, og fortælle min Principal, hvordan det stod til, da jeg havde endel Arbeide, som skulde udføres før Kirkegang, men jeg tænkte, at det kunde ventes med, naar det stod saa daarligt til hjemme.

Men Hr. J. var nok af en anden Mening, og istedet-for at faa gaa hjem straks maatte jeg saamen ned paa Lageret og arbeide, til jeg var færdig. At jeg skjemmer Arbeibeidet ud med Taarer, kunde antagelig ikke gjøre noget, idetmindste syntes vel Hr. J. saa; thi Taarerne randt som maa Bække nedover Kinderne, og havde jeg vidst at min kjære Fader allerede var død, vilde jeg sprunget, trods den strenge Ordre om at udføre Arbeidet.

O, hvor Principaler kan være følesløse og egoistiske, syntes jeg! Kunde jeg ikke faaet gaaet hjem straks; hvem ved, maaske Fader havde havt et Ord at sige mig — som jeg aldrig fik høre, fordi Hr. J.s Arbeide først og fremst skulde udføres paa en Søndagsformiddag: Først langt ud paa Formiddagen kom jeg hjem, den første, som mødte mig var min ældste Søster, som sagde:

„Har du ikke hørt det? Hvad? — Fader er død! jeg tænkte, at du var bleven underrettet; mig blev det fortalt oppe paa B a k k e n, nei, ingen velvillig Sjæl havde besørget Dødsbudskabet til mig, jeg hørte det først af hende, og det havde sin Virkning."

Stille med sænket Hoved gik jeg ind, hvor min Moder og Broder syslede om den døde. Jeg traadte hen til Sengen, og klappede den kjære magre Kind.

Taareløs, med brændende Øine betragtede jeg den kjære Støvhytte, hvis Sjæl nu allerede havde svinget sig op til Skaberen, som havde udsendt den. „Al hans Lidelse her nede var e n d t; og hvad kunde Taarer hjælpe?" Døden giver ikke sit Bytte tilbage, men de lindre for os Stakler — der har elsket de døde.

Men selv denne Lindring var mig nægtet, og derfor fik jeg min Dom af følesløse Mennesker, saadanne som ikke ved, hvad virkelig Sorg er.

Dagen før Begravelsen gik jeg som i Drømme, jeg var for u n g dengang til at forstaa, hvad jeg havde tabt i Fader; men idag ved jeg det, og derfor vil jeg bede eder unge, som har en Fader, der kjender sine Pligter, lyde ham, elske ham, ære ham! — Alt fortjener han, og alt tilkommer ham.

Begravelsesdagen oprandt, graa og trist, aldeles svarende til vor Sindsstemning. Agnes og jeg kunde naturligvis ikke faa gaa før i sidste Øieblik, og jeg kom i en en Fart i Tøiet, men da jeg samtidig saa mig i Speilet, blev jeg overrasket over mit dystre Udseende. Jeg havde altid seet nogenlunde godt ud, og blev ikke lidet forbauset over mine smale, lange Kinder. Jeg havde i Øieblikket ikke Tid at tænke saameget derpaa, — men jeg syntes det kunde tale til alle disse, der bebreidede mig min Mangel paa Sorg! Jo, jeg sørgede og led mere, end hvad de gjorde, som kunde lette sit Hjerte med Taarer.

Endelig var jeg hjemme, alle var komne, det var kun den ældste og yngste, som manglede; — Kisten var smuk. Under Afsyngelsen af en Salme i Hjemmet blev min Søster Sigrid syg, og brød ud i voldsom Krampegraad, jeg blev uhyggelig tilmode, men stod der selv med tørre Øine, misundende alle, som fik lette sit pinte Hjerte i en Taarestrøm.

O, hvor jeg havde sluttet mig til Fader! og nu var han ikke mere; og saa stod jeg der, betragtende alt og alle med tørt følesløst Blik: Ak nei, jeg var ikke følesløs, det smertede indvendig, men for Mængdens nysgjerrige Blik havde jeg ingen Følelse, dertil var min Sorg mig for hellig.

Endelig var Sangen og Talen over, Følget satte sig i Bevægelse, og som Skik og Brug dengang var, fulgte vi Kvinder efter, Bergli støttende Moder, jeg kom sidst, jeg havde nok med mig selv, syntes jeg; en Lykke var det, at Veien ikke var lang; thi jeg var med et bleven saa træt og tung, at jeg ikke magtede mig selv, jeg stod nede ved Træerne og hørte paa Jordpaakastelsen. Da Høitideligheden var tilende, kom Præsten hen til mig og spurgte om det var en bekjendt af mig, som blev begravet? — det er min Fader, sagde jeg og saa samtidig undrende paa ham; thi jeg syntes, han maatte vide det, men det var jo ikke rimeligt, at han skulde kjende min Fader, om han end havde konfirmeret mig. Han sagde mig nogle venlige Ord, men jeg forstod ham ikke, han kunde gjerne ladet være at tale til mig den Dagen, for jeg havde nok med mig selv, og fandt det rart, at Folk ikke kunde lade mig være i Fred med sine paatrængende Spørgsmaal. Hvad Tid Folk faar den Forstand, fatter jeg ikke.

Ingenting er saa ondt at høre som Folks hule Fraser under saadanne Tilfælder; nei, hold heller din Mund og lad Øie og Haand tale. Man er ikke oplagt i saadanne Øieblikke at høre Beklagelser; thi enhver har nok med sig selv, og det bare trætter, gjem det heller til en anden Gang, dersom du har noget at sige om den afdøde, kanske det da vil smage bedre baade at høre og samtidig dvæle ved Mindet om dem, som har været og er os kjære.

Men tilbage til Sagen! Med Moder var det rigtig slemt; stakkels Moder, hun vilde nu blive alene og kom til at tilbringe Vinteraftenerne i Ensomhed, hvilket ikke vilde blive synderlig hyggeligt for hende, syntes jeg da.

Min Søsters og min Tid at være fri var allerede

udløben; thi Tiden var for os Dagens Løsen fremfor alt, baade Sorg og Glæde; og vi fulgtes tilbage, uden at tale til hinanden, optagne som vi var af Sorg.

Da vi kom tilbage, fik vi Skjænd, fordi vi havde været for længe, og bedrøvet som jeg var, fyldte det mig med Bitterhed. Jeg undrede mig i mit stille Sind, om denne Mand nogensinde havde følt Smerte eller Sorg, — virkelig Sorg? — og Resultatet af mine Betragtninger blev nei, thi da kunde han ikke været saa nøieregnende med os paa en saadan Dag.

Saa var da dette over, men ikke glemt. Jeg husker det idag og jeg vil huske det altid, til den Dag mit Øie lukker sig i Døden.

Mon der den Dag vil findes en, der ingen Taarer har for mig? Det er vanskelig, men maaske — og skal du føle den samme bitre Smerte som jeg? — ja, er din Sorg dyb og sand, er den ogsaa bitter. Men Tiden blegner og mildner alt, den borttager den spidse Braad og lærer os at tage, hvad som kommer med Taalmodighed og Ydmyghed.

2det Kapitel.

Agnes Bryllup.

Mit første Bekjendtskab med den Uværdige. — Hemmelig Forlovelse.

Vinteren gik sin Gang, den blev ikke afbrudt af noget isærdeleshed, som jeg fæstede mig ved. Min Broder havde forlovet sig før Fader døde, med en Dame ved Navn Olga Madsen, som i alle Dele vandt Faders Bifald og jeg besøgte af og til hendes Forældre. De var 4 Søskende foruden hende, som min Broder var forlovet med, 2 Piger og 3 Gutter.

Den ældste af Gutterne var lidt yngre end jeg og havde et behageligt Ydre. Havde jeg den Gang kunnet seet ind i Fremtiden havde jeg vist været en Smule mere forsigtig i Omgangen med denne Gut. Havde nogen paa Forhaand kunnet sagt mig, at jeg for hans Skyld — skulde lide, hvad jeg senere kom til at gjøre, var jeg ubetinget veget tilbage, men hvem i min Alder tænker paa den Dag i Morgen? det er nok svært saa.

Ud paa Sommeren det samme Aar, som Fader døde, skulde min ældste Søster gifte sig; thi her kunde ikke være Tale om at vente, til Sørgeaaret var ude, da de havde været forlovede længe, — hendes Forlovede var nemlig Sømand, og da han var hjemkommen, gik de straks igang med Forberedelser til denne vigtige Handling, hvilket var en liden Afveksling fra det almindelige.

Det var i Juli Maaned 18—, Søndagen oprandt med det prægtigste Sommervejr, og jeg havde bestemt mig til denne Dag at besøge Faders Grav; thi — jeg vilde ikke paa en saadan Glædesdag glemme de døde for de levende. Just som Moder og jeg skulde begive os paa Hjemveien, blev Himlen ganske overskyet, og vi maatte derfor skynde os hjemover, thi netop hjemkommen aabnede Himmelen sine Sluser, og det varede ikke længe, inden de tørre Gader var forvandlede til smaa Bække, men da dette skal betyde Lykke — saa Moder heri et godt Varsel.

Jeg var mindre oplagt til at give det forandrede Vejr Navn af Lykke, og tænkte mere paa, hvorledes jeg skulde komme tør i Kirken. Endelig nærmede Firetiden sig, det var nemlig ved den Tid, Brudevielsen skulde foregaa, og vi gik nedover til Nykirken, thi at vente til Regnet gav sig, vilde ikke være raadeligt, da det saa temmelig tungt og trist ud. Da jeg var kommen ind i Sakristiet, traf jeg gamle Bedstefader, en gammel hvidhaaret, pen Mand, hvis slanke, kraftige Figur var bøiet af Alderdom. Han vilde nødig gaa Glip af Høitideligheden: — nemlig at se sit ældste Barnebarn blive brudevied. Det var et smukt Syn at se denne gamle 80aarige Mand, med det hvide krøllede Haar og Skjæg, thi med sine røde Kinder og tindrende blanke Øine gjorde han Nar af mangen Yngling. Denne Mand, som havde følt saa mangen Storm suse hen over sit Hoved, han var uberørt af den nyere Tids Forfængelighed og Glimmersyge, og takkede Gud for alt, hvad han havde skjænket ham, af baade Godt og Ondt, og han vilde taalmodig finde sig i det, som endnu maatte komme.

Endelig kom vi hjem i Brudehuset, hvor vi var et

sluttet Lag, og alle de indbudne passede godt sammen, og nu blev der Lykønskning.

Min Søster, Sigrid, havde ikke været i Kirken, og kom af den Grund med en humoristisk Bemærkning:

„Kan jeg stole paa, du er gift nu? Du ved, jeg har ikke været i Kirken og seet det," men da det blev bekræftet fra alle Kanter, at saa var Tilfældet, kom ogsaa hun frem med sin Lykønskning, og vi andre fik en god Latter.

Saa skulde vi tilbords, og enhver gjorde sit Bedste for at komme med Vittigheder, Brudgommen især var utrættelig, og det varede heller ikke længe, inden den rigtige Stemning indfandt sig.

Min Søster Bergli og jeg havde forfattet nogle Vers til Bruden, men istedetfor at lade disse blive sunget ved Bordet, havde vi begge puttet dem ned i Komoden; og hvad vi havde havt det Bryderi for, fatter ikke jeg.

Men vi var ikke klogere den Tiden. Naar jeg nu en Gang imellem befatter mig med disse ædle Ting — forelæser jeg dem selv, og trætter dem, som er nødsaget at høre derpaa. Men om vi var dumme nok at putte Versene bort, saa havde vi saamange Sanger inde i Hovedet, at der manglede ikke noget i den Retning, og til Ære for Bedstefader sang B. et Par gamle kjendte Vers, og som lyder:

Saa er gamle Bedstefader,
han sig fryder atter —
thi han husker jo dengang —
da de ringte for ham
og hans Hustrur saa kjære.
Nu saa rask og saa rørig han gaar,
stiv og stolt over sine hvide Haar;

Børn, Børnebørn, og hans Spaser,
og nu saa smaat han ler, —
han ler, han ler, han ler!
— for der er Haab om fler.

Efter dette skulde vi tage en Tur udover Høien, men det var Synd at sige, at Veiret var i Feststemning, men det var vi til Gjengjæld, og af den Grund ændsedes ikke Regnet. Jeg for min Part var i prægtig Stemning, og begyndte at synge:

Intet er saa herligt som en Maaneskinstur,
en Maaneskinstur i bar Figur!

Jo Figuren kunde være bar nok, men Maanen var temmelig længe borte, og havde nok ikke til Hensigt at vise os sin kolde Glans, — den Aften.

Men dette kunde ikke hindre Stemningen hos os, og vi slog os sammen i Klikker for at være nær hinanden, og for at faa lidt godt af Paraplyerne.

Men det saa daarligt ud, da vi skulde ordne os til Marschen, der var nemlig Mangel paa Herrer, og dertil kom en Del forlovede Par, som helst vilde undvære at dele Plads med andre; thi Forlovede har altid saa meget at sige hinanden, at jeg syntes, ingen burde gifte sig; — for det er merkværdigt, hvor lidet de da har at sige.

Vi delte Herrerne imellem os, saa godt vi kunde, og trods det daarlige Veir, blev det en rigtig gemytlig Tur, — Latteren gav formelig Ekko i Fjeldet; — der var nemlig en af Damerne, som hørte lidt tungt, men til Gjengjæld havde hun en hjertelig Latter, — jeg havde hende mistænkt for, at hun lo baade af, hvad hun hørte og ikke

hørte, men dette forøgede bare vor Munterhed, som hørte, hvad der sagdes.

Saaledes fortsattes Turen under Spøg, Latter og Smaanynnen, for at synge af vores Lungers Kraft var nok ikke raadeligt, da Byens Borgere laa i sin søde Søvn og vilde nok ikke forstyrres af nogle glade Mennesker, som var i Bryllupsstemning.

Endelig kom vi hjem igjen, og her kunde vi synge, og det gjorde vi tilgavns, vi som kunde synge. Min Søster Sigrids Forlovede havde en prægtig første Tenor-Stemme, og naar dertil kom min ikke daarlige Sopran blev dette et lidet Ekstranummer for Gjæsterne, for jeg tror omtrent alle ynder at høre paa pen Sang — og det er jo for dem, som synes om Sang, en Nydelse.

Vi skiltes ad først ud paa Morgenen, efter at vi endnu engang havde lykønsket de nygifte. De saa begge laa lykkelige og tilfredse ud, at jeg tiltrods for min Ungdom, af mit inderste Hjerte ønskede, at de maatte blive lykkelige og altid være hinanden nok. At ingen af dem maatte faa Grund at sige, at det havde været en frygtelig F e i l t a g e l s e! At det var gjensidig Kjærlighed, det var jeg omtrent paa det rene med, men derfor kunde der snige sig Misforstaaelse ind, og det har været Grund nok til at gjøre mange Ægteskaber ulykkelige. Men min Frygt har til idag været ugrundet, og jeg haaber, jeg altid maa faa Lov at se dem lykkelige og tillidsfulde, som jeg hidindtil har gjort.

Ja, saa var dette over, og at skildre enhver Begivenhed siden den Dag staar desværre ikke i min Magt, men jeg faar sige de vigtigste, disse som for mig har havt nogen Betydning.

Min Søster var altsaa gift, og hos Hr. J. var kommen en Handelsbetjent ved Navn Hermandsen; det var jo lidt rart i Førstningen at omgaaes denne fremmede Mand, men vi Mennesker er nu engang som Vanedyr, og vænner os til alt muligt; Hermandsen var af samme Alder som jeg, dertil snil og idet hele taget, som Folk er flest, hverken styg eller pen, snarere det sidste. Han var imidlertid godt skikket til det Arbeide, han skulde udføre, og det er her Hovedbetingelsen.

Jeg havde nu ikke mere med at reise ombord med Varer, og jeg maa sige, jeg var glad; thi jeg havde faaet nok at gjøre alligevel. Der var mange Ærinder at besørge, og slet ikke ansvarsløse; thi enhver ved, hvad en Forretning i den Retning kræver, og det var mit Arbeide at gaa i Banken. Engang skulde jeg did og havde faaet min Besked hos Hr. Principalen, jeg skulde nemlig udføre flere Ting i forskjellige Banker. Kommen ind i Kreditbanken, savner jeg en Pengerulle paa firti Kroner. Jeg giver min Besked til Bankens Kasserer og gik tilbage til Hr. J.; men min Forbauselse blev stor ved at høre Hr. J. sværge paa, at Pengene var lagt i Posen af ham. Jeg paastod mit, at jeg ikke havde aabnet Posen, før jeg kom til Banken, saa at miste dem kunde der ikke være Tale om.

Hr. J. var imidlertid saa sikker i sin Sag, at han ligesaagodt kunde sagt, jeg havde stjaalet dem, for det var, hvad han mente; men det kom kun i finere Former som disse: „Du har været skjødesløs og aabnet Posen paa Gaden, og saa maa du have mistet dem".

Jeg følte mig ikke skyldbetynget og paastod mit, at dette havde jeg ikke gjort.

Det gjorde mig bitterlig ondt ikke at blive troet; — og

jeg fik firti Kroner til af Hr. J. til at klarere Banken med, men jeg tror næsten, at Kasseren ogsaa troede, jeg havde stjaalet Pengene. — Har du, som læser dette, nogensinde været udsat for Mistanke? — saa kan du ogsaa omtrent tænke dig, hvorledes jeg var tilmode. Det første, jeg saa, da jeg kom tilbage, var Hr. J.'s mørke, misfornøiede Ansigt, og jeg var alt andet end skikket til at forsvare mig.

Taare efter Taare trillede ned i mit Fang, alt satte sig imod, og dersom jeg kjendte Hr. J. ret, vilde han aldrig undvære nogen Anledning til at minde mig derom; det var det værste! Jeg forsøgte ikke at tænke paa det; men det nyttede ikke, det laa som en frygtelig Byrde paa mig. Det eneste Væsen, som jeg mærkede havde Medlidenhed med mig, var Handelsbetjenten; men hvilke Mænd har ikke Medlidenhed med Kvindetaarer?

Det var en frygtelig Formiddag, jeg troede, den aldrig vilde faa Ende. Jeg længtede efter et Væsen, for hvem jeg kunde faa forklare mig, og som vilde forstaa mig, men jeg havde ingen. Langt om længe kom der Bud, at jeg skulde komme op til Hr. J.'s Frue. Jeg anede, hvad det gjaldt, og spurgte mig selv, om hun vilde tro mig, naar jeg udøste mit Hjerte for hende.

Hun spurgte straks, hvad der feilede mig, og jeg blev ikke lidet forundret, da jeg mærkede, at hun ikke havde Rede paa Formiddagens Begivenhed.

Sandheden tro fortalte jeg saa hele Tildragelsen. Min Frue var en fornuftig og reiskaffen Dame; men jeg kunde jo derfor ikke fordre, at hun skulde tro, hvad jeg sagde.

Hun støttede Hovedet i Haanden en Stund, endelig

reiste hun sig og sagde, at dersom jeg var vis paa, jeg ikke havde mistet dem, maatte de findes.

Dette var jo ogsaa en Trøst; men det gik mig ikke stort bedre end den druknende, som griber efter et Halmstraa.

Jeg forstod, at hun hverken vilde mistrøste eller opmuntre mig; hun var for klog til at lade sin Mistanke komme frem, da hun antagelig syntes Synd i mig

Og jeg burde jo forsaavidt været taknemmelig for denne Delikatesse; men Utak er Verdens Løn, siges der, og jeg er ikke bedre end andre dødelige, jeg er af og til ogsaa utaknemmelig.

Jeg blev derefter beordret til at udføre nok et Ærind og maatte finde mig i at høre: „Vær nu forsigtig og mist ingen Ting."

Det kan hænde, at jeg en anden Dag ganske havde overhørt det; men denne Formiddag skar det mig i Hjertet at faa denne Paamindelse, som igrunden var saa ganske naturlig.

Da jeg skulde aflevere Pakken, blev Damen naturligvis opmærksom paa mit forgrædte Ydre og vilde gjerne vide Grunden, og jeg kunde ikke undgaa at fortælle hende den. Hun følte Medlidenhed med mig og sagde, at hun var vis paa, at Pengene maatte findes. Jeg følte mig — hvor urimelig det end kan synes — en Smule trøstet ved dette. Jeg skyndte mig saa hjem igjen for at se, om der var noget nyt, og det første, jeg saa, var Fruens smilende Ansigt. Jeg kunde ikke begribe, at hun kunde le af mit bekymrede Udseende, og havde jeg været mindre optaget af min Ulykke, havde jeg taget det som et godt Varsel.

Fruen kom mig imidlertid imøde i Gangen og fortalte, at hun havde fundet Pengene!

Jeg blev saa forfjamset, at jeg begyndte at storgræde, denne Gang Glædestaarer. Omsider kom jeg saa meget i Ligevægt, at jeg spurgte, hvor hun havde fundet dem.

„Jeg fandt dem i Spisestuen paa Stolen, ved Siden af Bufeen."

„Det var da merkelig, at de kunde findes der," sagde jeg.

Jeg havde endnu i friskt Minde Hr. J.'s kraftige Ed paa, at han havde lagt Pengerullen i Posen, og naar Baandet var ordentlig ombundet, kunde de ikke uden Menneskehjælp komme ud derfra. Dette var noget, som hverken Fruen eller jeg kunde finde Rede paa. Hr. J. maatte nok slaa op i sin Hukommelses Bog og se, hvordan det der stod skrevet.

Jeg var imidlertid glad for, at denne frygtelige Mistanke var taget fra mig, og saa fik Hr. J. forklare det, som han vilde.

Jeg kunde ikke frigjøre mig for at være en Smule bitter paa ham; thi dersom han som andre havde kunnet indrømme, at han havde glemt, hvor han havde gjort af dem, saa havde det hele været anderledes; men denne irriterende Vished, at han havde lagt dem i Posen, og at jeg var den skyldige, det er dette, jeg den Dag idag kan blive harm over. Han var ingen Ungdom længere, og ingen vilde synes, det var urimeligt, at han, som havde Hovedet fuldt af Forretninger, kunde glemme.

Men for den Slags selvbevidste Mennesker at indrømme, at de har feilet, er en ren Umulighed.

Jeg gik ned i Forretningen med betydelig lettere

Hjerte, end jeg forlod den. Handelsbetjenten blev ganske fint, da han hørte, hvor Pengene var fundet, han mumlede noget om at beskylde og sværge paa noget, de ikke var vis paa. Jeg fik imidlertid det Indtryk, at Hr. J. havde givet Handelsbetjenten sin Mening tilkjende lidt tydeligere end mig selv.

Tiden gik, og jeg skulde hjem til Middag. Kommen vel ind ad Døren, mødte jeg Hr. J., som gjorde mig en hel Del Undskyldninger, der sluttede med at han ikke havde beskyldt mig. Jeg vogtede mig vel for at svare paa denne Sætning, men at jeg den Dag idag er af en anden Overbevisning, er noget, som Hr. J. faar finde sig i, tænker jeg.

Men mine Læsere vil vel gjerne vide, hvordan Pengene var kommen til at ligge paa Stolen og ikke i Posen; — jo, Hr. J. havde lagt Pengene i sin Skjødefraklomme, forinden de blev lagt i Posen, og da den havde hængt lige over Stolen, fandt jeg det ganske naturligt, at de havde rullet udaf Lommen, men jeg havde saaledes en hel Formiddag fældt Taarer over Hr. J.s Skjødesløshed og ikke over min egen.

Siden den Dag blev jeg lidt mere forsigtig og talte altid Pengene, forinden jeg forlod Hr. J. Om han syntes om det eller ikke, kan jeg sandelig ikke svare paa, men den Ydmygelse, jeg havde lidt, dikterede mig en Smule Forsigtighed.

Efter den Tid fulgte ikke noget af Betydning, jeg besøgte min Moder af og til, og Moder, Bergli og jeg foretog ofte Smaaturer om Søndagen, naar vi var fri, og jeg gik i den Tid meget sammen med Olgas Broder, Frithjof Madsen, saa den Tid, jeg ofrede paa de øvrige, blev en Smule knappere, end den kunde have været.

Men hvad skal man sige dertil? Jeg kunde godt like den stille, pene Gutten, som saa saa god og ærlig ud, men dersom jeg ikke havde seet med Kjærlighedens Øie, kan det hænde, jeg havde seet noget, som var mindre godt hos ham, men det gjorde jeg desværre og fik derfor tage det, som senere kom.

Jeg blev forlovet med Frithjof, da jeg var lidt over sexten Aar gammel, og jeg skjænkede ham dengang hele mit gode, rene Barnehjerte, og at han i den Tid var ærlig og mente, hvad han sagde, vil jeg for hans egen Skyld ogsaa gjerne tro. Vi blev altsaa hemmelig forlovede, og jeg, som tidligere havde et lyst Livssyn, syntes, at dette var Toppunktet paa al Lykke, at elske og være elsket!

Frithjof var en klog ung Gut, og lige fra hans Skoleaar var der knyttet Forhaabninger til ham, og saa, som han i den Tid opførte sig, havde vi alle Grund til at tro, han ikke vilde gjøre disse tilskamme.

Og min Tro er den, at dersom han havde havt et Haandværk istedetfor Kontorarbeide, som han ikke havde Lyst til, havde han idag været en Mand, istedetfor at han nu flakker om, snart hid, snart did, uden at være hverken Fugl eller Fisk.

Men om jeg kunde like Frithjof, saa kunde alligevel min Moder ikke synes om ham, og hun udtalte mangen Gang sin Frygt for, at jeg med ham ikke kunde blive lykkelig.

„Hvad har du egentlig imod ham, Moder? han er jo saa snil?“ spurgte jeg.

„Ja, det kan være, at han er snil mod dig, men jeg synes, han er stolt og egenkjærlig,“ svarede hun.

Jeg syntes, det var haardt af Moder at udtale denne Dom; for hvilken forelsket Pige i min Alder ser de Feil,

som hendes Ideal maaske kan have? At han mere end andre skulde være feilfri, syntes jeg ikke kunde være rimeligt, men alligevel faldt det mig den Gang mindre let at indrømme, hvad Moder sagde.

Sommeren gik, og vi var paa Farten, saa ofte der var Anledning. Det var lykkelige Dage, men de svandt desværre altfor hurtig, og min Sol skulde snart dale. Jeg var vant at tale med Frithjof omtrent daglig, og at jeg længtes efter, at Klokken skulde blive 8, kan I nok begribe, og jeg ventede sjelden over Tiden; thi han var meget punktlig, og alt det, vi havde at sige hinanden fra den ene Dag til den anden, det var utroligt. Vi lagde Planer for Fremtiden, byggede Luftkasteller, det var omtrent Dagens vigtigste Thema.

Mine Husbondsfolk var komne underveir med, at jeg havde saa meget at fortælle denne Gutten, og af Fruen fik jeg kort Besked, at hun ikke likte det; men hvad var vel her at gjøre?

Jeg klagede min Nød for Frithjof, og han forstod saa godt at berolige mig. Vi blev enige om ikke at mødes saa ofte, og jeg syntes ikke netop om Forandringen, men da den var nødvendig, og det slet ikke var kjækt at faa Skjænd, fandt jeg mig heri, og Frithjof var jo altid den samme, snil og kjærlig. Jeg havde i den Tid en Dame, som hed Alvilda, der af og til besøgte mig. Veninde kan jeg ikke kalde hende, da jeg ingen Fortrolighed havde til hende; men om hun betragtede mig som Veninde, vil jeg lade staa hen, da jeg ikke er ganske paa det rene dermed; vi kom imidlertid godt ud af det, men nogen dybere Følelse nærede ikke jeg for hende.

Frithjof havde en meget god Ven, som hed Johan.

De var høist forskjellig, baade hvad Væsen og Ydre angik; men da det er Kontrasterne, som kan holde af hverandre, var det jo ikke saa underligt, at disse to var gode Venner. Jeg var ikke fri for at være lidt skinsyg paa Johan; thi Frithjof lagde nemlig ikke Skjul paa sin Begeistring for Vennen, og jeg maatte mangen Gang finde mig i at høre hans Lovtaler over ham; og da jeg, som ikke saa paa Johan med de samme Øine som Frithjof og sagde, han blot var et almindeligt Menneske, blev han sint og sagde, jeg var en egoistisk Person, som ikke kunde indrømme, at andre eiede gode Egenskaber.

„Kjære Frithjof", sagde jeg, „vilde det være kjækt for dig, om jeg syntes lige godt om din Ven, som om dig?" —

Nei, det maatte han selvfølgelig indrømme, men brast samtidig i Latter over, at han kunde lade sig henrive til Heftighed af Bagateller. Imidlertid blev Frithjof og Johans Venskab varmere og varmere, og jeg maatte nu finde mig i, at jeg blev glemt for Vennens Skyld.

Saaledes hændte det en Uge, at jeg Aften efter Aften gik til vort sædvanlige Mødested, uden at finde ham der, og den Uge græd jeg mig i Søvn omtrent hver Aften. Om Søndagen skulde jeg hjem til Moder og blev ikke lidet forundret over, at Frithjof var fremmødt paa vort sædvanlige Mødested. Min første Følelse var Glæde; men intet i Verden kunde bevæget mig til at vise denne. Jeg havde bestemt mig til at skjænde paa ham, og mit Forsæt tro styrede jeg mine Skridt opover til ham.

„Godmorgen, er det dig," sagde jeg, men jeg blev temmelig afkjølet ved at høre hans gnavne Svar, og istedetfor at skjænde holdt jeg min Mund, bange for at faa

Skjænd, endskjøndt jeg ikke i nogen Retning følte mig skyldbetynget.

Hjertet sank betydeligt i mit Bryst, og med Møie fik jeg det Spørgsmaal frem, om han ventede paa nogen, og hvor han skulde hen.

Han ventede paa Johan, og hvor de skulde hen, var ikke noget, der vedkom mig, fik jeg til Svar temmelig uhøfligt, syntes jeg, og maaske følte jeg det dobbelt af den Grund, at dette var et nyt Træk i Frithjofs Karakter, som kom tilsyne, og jeg maatte i Stilhed indrømme Moder, at han kanske ikke var den, som jeg havde troet, han var.

Efter den gjorte Opdagelse forandrede jeg min Plan og gik op til min Søster, Ragnhild, som boede lige i Nærheden, hun saa straks, at der feilede mig noget, da jeg kjæmpede tappert for at holde mine Taarer tilbage, som truede med at bryde frem.

Jeg tog imidlertid hendes lille Pige og trallede for hende, for paa den Maade at komme i Ligevægt igjen: for jeg vilde nemlig ikke vise Moder min trifte Sindsstemning og var heller ikke oplagt til at høre andre dadle, hvad jeg endnu holdt af og syntes, var smukt.

Jeg var derfor i et haabløst Humør, da jeg forlod Ragnhild og hendes lille Pige.

Da jeg kom hjem, var Moder netop kommet fra Kirken; men hun blev meget glad ved at se mig, og vi begyndte straks at tale sammen om forskjelligt. Om en Stund kom min Broder hjem, og nu syntes jeg fuldstændig at have glemt mit daarlige Humør, og spurgte, hvorledes hans Forlovede havde det, og forresten var det ikke farligt at faa Tiden til at gaa.

Min Broder var ikke netop saa meget til at underholde andre, men den Dag skal jeg takke ham for, saalænge jeg lever; han var utrættelig og overtraf formelig sig selv.

Om Eftermiddagen foreslog Broder en Tur sammen med Olga, og jeg havde et hemmeligt Haab om at træffe Frithjof sammen med hende; thi da han jo var hendes Broder, var jeg naturligvis straks Rede dertil, men mit Ønske gik imidlertid ikke i Opfyldelse; Frithjof traf jeg ikke mere den Dag, og jeg turde ikke spørge hans Søster, om han havde været hjemme til Middag.

Min Broder havde en Ven, som hed Olaf Ottesen, en liden undersætsig Mand, han var slet ikke pen, syntes jeg, og heller ikke kjæk, saa jeg kunde ikke begribe, hvorfor Henrik og han var saa gode Venner.

„Han er snil, Ragna," sagde min Broder, „og det er ikke snilt af dig, at du er saa uelskværdig mod Hr. Ottesen, han har visselig ikke fortjent dette af dig."

Manden gjorde vistnok alt muligt for at underholde mig; men jeg var den Dag temmelig utaknemmelig og vanskelig at gjøre tilpas. Jeg gjorde Henriks Forlovede opmærksom paa, hvilken løierlig Figur Ottesen var, og vi lo begge af hjertens Lyst. Henrik og Ottesen gik sammen og lagde ikke Mærke til, hvoraf vor Lystighed kom, saa de maatte istemme vor Latter uden at vide, hvad det var, som var saa morsomt.

Det var stygt af mig at være saa styg, det indrømmer jeg, men saadan er jeg, og saadan kan jeg endnu være, tiltrods for, at jeg i de sidste ti Aar har maattet lære meget, som jeg tidligere ikke havde Begreber om, maatte komme.

Dagen endte jo bedre, end hvad jeg havde tænkt, sagde jeg til mig selv, da jeg var kommen op paa mit triste Kammer for at lægge mig. Før jeg gik tilsengs, gjennemlæste jeg Frithjofs sidste Brev; det aandede af Kjærlighed og Løfter, saa jeg ikke kunde fatte, hvad som havde forandret ham i den Grad, at han ikke længere behandlede mig høfligt.

Men jeg fik ikke Svar, og sovnede med den Beslutning at fordre en Forklaring af ham skriftlig. Jeg sov meget urolig hele Natten, og i Drømme var det snart Frithjof, snart Ottesen og snart Johan jeg havde fat i, og da jeg vaagnede om Morgenen, var jeg saa udaset af Drømme, at jeg følte mig træt istedetfor udhvilet.

Jeg brugte hver Morgen at hente nogle Pægler Melk til Hr. J., og da jeg maatte være tidlig oppe, syntes jeg, denne Tur var deilig Sommerdagene. Mine Tanker var naturligvis altid optaget af Frithjof, ja saa optaget, at jeg ikke engang mærkede en Gruppe paa tre Personer, som stod der; men pludselig hørte jeg mit Navn nævne. Jeg vendte mig raskt om og opdagede Frithjof, Johan og Alvilda.

„Det var usædvanligt at træffe dere paa denne Tid om Morgenen; jeg troede, det kun var mig, der var en saadan Morgenfugl," sagde jeg spøgende, men min Tone maa vist have været en Smule haard, for Frithjof saa op og vore Blikke mødtes. Jeg læste Overraskelse i hans Øine, men han maatte vist have læst Bebreidelse i mit Blik, for jeg havde en Mistanke om, at det ikke var første Morgen denne tête à tête havde fundet Sted. Om de altid havde fundet Sted, kjender jeg ikke til; men hvad jeg kjender til er det, at Frithjof tidligere havde vist mig den Op-

mærksomhed, som han nu ødslede paa en anden. Jeg havde den hele Tid troet, at Johan og Alvilda likte hinanden godt, og fra Johans Side var det ærligt nok, men Alvilda var nok en Sommerfugl, som likte at flagre fra Blomst til Blomst.

At Frithjof paa en eller anden Maade syntes om hende, troede jeg, ialfald bestyrkede hun min Tro ved at fortælle mig, at dette har Frithjof sagt, og dette har Frithjof sagt. Jeg syntes, det var rart, at Frithjof havde saa meget at sige fremmede Mennesker, da han til en Regel var taus og indesluttet, saa andre syntes, han var vanskelig at blive klog paa.

Dersom Alvilda ikke havde været en hjerteløs liden Tingest, saa kunde hun ikke beredet mig denne Smerte, for at jeg elskede Frithjof var heller ikke fremmed for hende, saapas Dannelse havde jeg fordret af hende. Jeg lovede mig selv, at jeg skulde sige hende det, og jeg havde en liden pen Tale færdig i mit lille Hode, men det blev med, at jeg holdt den for mig selv. Hun fik aldrig vide noget om den.

Da jeg den næste Gang traf hende, spurgte hun mig, hvorfor jeg aldrig var at se; hun havde savnet mig saa meget, — „og det er ikke pent af dig at trække dig saa tilbage. Frithjof sagde mig en Aften, at du formodentlig havde et af dine sædvanlige Luner."

„Saa, har han sagt dig det?" sagde jeg, „det er merkeligt, at han ikke ogsaa forklarede dig, hvorfor jeg var i daarligt Lune; jeg tror, han ved Besked derom, og dersom du spørger ham, faar du nok Rede derpaa."

Derpaa skiltes vi. Jeg var bleven oprørt i mit Inderste over saadan Mangel paa Takt, at jeg selv blev uhøflig og svarede, som jeg gjorde.

En Dag i Slutningen af Ugen kom Alvilda ned i Forretningen og spurgte, om jeg ikke kunde gaa en Tur sammen med hende og Johan Søndag Eftermiddag.

Jeg havde først en hel Del Indvendinger, men tilslut blev jeg overtalt, da jeg havde det hemmelige Haab at træffe Frithjof der, og jeg havde Lyst at tale med ham.

Søndagen kom, og jeg gik først i Kirken som sædvanligt. Om Eftermiddagen vilde Moder gaa en Tur, og hun blev nok lidt forundret over, at jeg ikke vilde være med; men hun trængte ikke videre ind paa mig; hun gik til Bergli, sagde hun, om jeg vilde komme senere. Jeg kjæmpede en liden Kamp med mig selv, om jeg skulde betro Moder alt; men Frygten for, at Moder ikke vilde give mig Tilladelse, holdt mig tilbage, og jeg stammede blot noget om, at jeg ikke vidste, hvor jeg kom til at tilbringe Aftenen. Moder rystede paa Hovedet; hun syntes nok ikke om min Opførsel, men hun lod mig være alene, da hun saa, jeg var i slet Humør og ikke oplagt til at forklare hende videre.

Jeg ventede med Utaalmodighed paa, at Klokken skulde blive 5, for det var den Tid, som var bestemt til at mødes, og imens gik jeg med bankende Hjerte og spurgte mig selv, hvad Resultatet vilde blive af denne Tur.

Som jeg havde tænkt, var alle tre samlede paa vort fælles Samlingssted, og Overraskelsen blev stor ved at se mig saa pludselig dukke op paa Skuepladsen, dog mest for Frithjofs Vedkommende; thi af ham var jeg sjenlig ikke bleven ventet.

Uden at agte paa hans forstemte Ydre hilste jeg de to andre og spurgte, om de længe havde ventet mig, hvilket de dog ikke havde.

Der blev nu en liden Raadslagning om, hvad Vei vi skulde tage, og da vi alle som en stemte for Turen rundt Møllendalsvandet, var vi snart færdig.

Vi gik to og to sammen; Herrerne for sig, og Alvilda og jeg kom langsomt bagefter; jeg saa paa Alvildas Ansigt, at dette ikke var efter hendes Smag, og jeg gik af den Grund en Smule hurtigere, saa vi kunde indhente de to Flygtninger, der havde faaet et temmelig langt Forsprang.

Jeg standsede anpusten og spurgte, om de kaldte dette at spadsere; jeg kaldte det for at løbe, og dersom Turen skulde fortsættes paa denne Maade, vilde den ikke blive synderlig hyggelig, syntes jeg.

„Tag det bare med Ro," sagde Frithjof, „jeg og Johan havde noget at tale om, som ikke vedkom andre; men nu er vi færdig, og saa kan vi jo gaa efter Damernes Ønske.

Efter denne lange Tale satte han sig ned paa en Bænk, som stod lige i Nærheden, og venligt indbød os alle til at tage Plads.

Jeg var studs og taus, jeg hørte ikke et Ord af, hvad de andre sagde; det syntes forøvrigt, som jeg var glemt af dem, — de spøgede og lo, saa jeg af og til maatte le med, men uden at vide, hvad jeg egentlig lo af. Jeg saa temmelig hjelpeløs ud, der jeg sad med mit gnavne Ansigt, og at jeg har forekommet Selskabet komisk, kunde jeg forstaa af visse Hentydninger, som faldt, men som jeg ikke her skal gjengive.

Efter at være udhvilt begav vi os videre; men hvordan det var eller ikke, saa var det umuligt at faa nogen Samtale istand med Frithjof; han undgik med Flid at gaa

med mig, og saadan Ringeagt af den Mand, som jeg havde været og var saa glad i, skar mig i Hjertet. Hvad havde jeg gjort ham, og hvorfor opførte han sig paa denne Maade? Jeg grundede derpaa uden at komme til noget Resultat, da han, som kunde give Løsning paa Gaaden, gik der stum, hver Gang jeg henvendte et lidet Ord til ham.

Jeg kjæmpede tappert med et Par forræderiske Taarer, som vilde bryde frem og blev ogsaa saa meget Herre over mig selv, at jeg kunde henvende et Par Ord til Svar paa, hvad Johan sagde mig.

Da jeg fandt, at Alvilda og Frithjof helst vilde være alene, besluttede jeg at konversere med Johan saa godt jeg kunde, og ved at høre ham tale om sit Hjem og sine Forældre med saa megen Agtelse, fik hans Ord Interesse for mig, og vi var snart inde i en liden livlig Conversation. Han talte om sine Læreaar paa Seilmagerloftet, om sin første Søtur og om sin Lyst til at reise udenskjærs, alt med en Lethed, der gjorde ham ganske interessant.

Vi var saa optaget af det, vi talte om, at vi ikke gav Agt paa Frithjof og Alvilda, der efter Latteren at dømme maatte have det rigtig morsomt. Da vi kom i Nærheden af Nygaardstangen, standsede vi for at vente paa de to andre, og fra Johan faldt der en Bemærkning som denne:

„Jeg havde altid tænkt, det var Dem, Frithjof syntes om."

„Troede De det," sagde jeg, „og hvorfor skulde han det? Jeg er antagelig altfor intetsigende for ham."

At jeg var ganske ærlig, da jeg sagde dette, tror jeg ikke, og Johan havde nok sin Mistanke om det samme;

men jeg havde helst Lyst til at give Samtalen en anden Vending, da jeg var ængstelig for at komme ud paa glat Is; men jeg vidste ikke, hvad jeg skulde begynde paa, da de to Efternølerne kom og gjorde en Ende paa vor uhyggelige Tausheb.

Jeg var temmelig træt efter Turen, og ønskede, den maatte faa Ende, saa jeg kunde komme hjem. Bare ikke Moder er kommen hjem, tænkte jeg, saa jeg i Stilhed kunde faa lette mit pinte Hjerte i en Taarestrøm.

Da vi kom til mit Hjem, foreslog Alvilda, at vi skulde tage en Tur udover Hougen. Jeg havde slet ingen Lyst dertil og var sint paa Alvilda for hendes Forslag; men da jeg nødig vilde skaffe Selskabet en extra Underholdning, der gjaldt mig selv, besluttede jeg at følge med, for det er slet ikke morsomt at blive taget for en lunefuld Person, naar man er trist og bedrøvet. Vi fortsatte altsaa Turen udover Hougen. Frithjof og Johan var inde og kjøbte lidt Frugt, og da jeg var temmelig tørstig, smagte det rigtig godt.

Jeg takkede for Herrernes Opmærksomheb, men fik ikke Svar af andre end Johan. Frithjof havde antagelig ikke hørt mig, men nu var ogsaa min Taalmodighed over, og havde det ikke været for Johans bedende Blik, kunde det hændet, at Aftenen havde endt lidt mindre fredeligt, end den gjorde.

Johan og jeg var atter inde i en livlig Diskussion om Venner og Venskab. Vi kunde ikke blive enige, da vi saa Sagen fra hver sit Standpunkt; han paastod nemlig, at man kunde være udmærket gode Venner uden at holde af hinanden. Kjærlighed kunde kun forekomme mellem Mand og Kvinde, sagde han, og det kunde aldrig falde ham

ind at blive jaloux paa en Ven eller blive fornærmet, om han fandt, at hans bedste Ven syntes lige godt om en anden.

„De er et prægtigt Menneske," sagde jeg, „og jeg maa sige, De kan føle Dem lykkelig; men at være i Besiddelse af nævnte Følelse er ikke altid godt, og det har ofte havt slemme Følger. Men saa kan De vel ikke heller føle virkelig Sympathi for Deres Venner?" spurgte jeg.

„Jo, det kan jeg", sagde han med Varme, „og derfor kan jeg komme lige godt ud af det med alle."

„Da er De virkelig lykkelig. Maa jeg endnu en Gang faa Lov at bemærke og det var at ønske, deres Venner maatte kunne forstaa Dem og ikke misbruge deres Sympathi."

„Ja," sagde han meget tankefuld, „de har Ret i det, thi der er jo de Kammerater, som bare hykler Venskab, som de ikke mener det ringeste med, men saadanne er det ikke jeg synes om at omgaaes, og dem jeg ikke synes om, holder jeg mig borte fra; men nok herom, det fører vist ikke til noget Resultat at drøfte dette med dem, da de antagelig ikke forstaar mig, thi hvis de det gjorde, tror jeg de vilde være af samme Mening som mig."

„Om vi just ikke er enige, kan det vel være godt at høre en andens Mening, og det kan da ikke skade dem, at jeg har en anden Opfattelse af Tingen, men ønsker de, vi skal slutte med dette, saa gjerne for mig."

Samtalen blev hermed afbrudt, da vi allerede var kommet frem til Muren, og jeg opdagede, at Tiden var gaaet saalangt hen, at vi maatte skilles; jeg vilde nemlig først hjem og sige Moder Godnat, førend jeg gik til mine Husbondsfolk og skulde som almindelig

være inde inden Kl. 10, saa der var ingen Tid at spilde, dersom jeg vilde se Moder den Aften. Jeg takkede for mig og Turen og med Frithjof udvekledes kun et koldt Haandtryk, det var det hele.

Med tungt, beklemt Hjerte gik jeg hjemover optaget med mig selv og mine egne Tanker. Gang paa Gang spurgte jeg mig selv, hvad havde jeg forbrudt? og hvad var det, som berettigede ham at saare mig saa usigelig dybt; men hvormeget jeg end spurgte, fik jeg intet Svar, og det blev mørkere og mørkere i min Sjæl. Resultatet af min Betragtning og Spørgen blev, at jeg besluttede mig til saasnart det atter blev Morgen at skrive til Frithjof og spørge ham ligeud, hvad jeg havde gjort ham, thi jeg syntes, han skyldte mig en Forklaring og kunde ikke længere udholde denne Uvished, den maatte faa en Ende, hvordan det end skulde ske.

Tredie Kapitel.

Fortsatte Skuffelser. Nye Saar.

Hos Moder. Brev til Frithjof. Dankert Brun. Farvel med Hendrik.

Da jeg kom hjem til Moder, fik jeg en Følelse af Anger og Selvbebreidelse fordi jeg ikke havde ofret hende denne Dag istedetfor at gaa hele Eftermiddagen og kjede mig, ja jeg kan næsten sige martre og plage mig selv, for det havde jeg gjort.

„Kjære Mor, hvor hyggeligt her er," sagde jeg straks jeg kom ind.

„Synes du det, Barnet mit," sagde hun smilende, „har du kanske aldrig merket det før?"

Jeg blev ikke saa lidet flau ved dette Spørgsmaal, men forsøgte alligevel at smile. Moder merkede straks, at det var noget som feilede mig og spurgte, om jeg ikke vilde have Aftensmad.

„Jo Tak," svarede jeg, det vilde jeg gjerne, for jeg var temmelig sulten efter Turen og tænkte ogsaa at Afvekslingen med at spise for en Del vilde skjule min nedtrykte Sindsstemning for Moder.

Da vi havde sat os til Bordet sagde hun: „Jeg skal hilse dig fra Bergli, hun og jeg havde en rigtig god

Spadsertur, men hun havde som almindelig liden Tid, og maatte saa snart hjem igjen."

„Ja jeg har ogsaa været paa Tur, men jeg kan ikke sige, jeg har moret mig synderlig."

„Hvem var du sammen med da?"

„Vi var fire Stykker, Johan, Frithjof, Alvilda og jeg."

„Aa, saa, — ja jeg tænkte næsten det," sagde Moder bedrøvet — „ja, ja Ragna, kan du bare blive lykkelig, saa har jeg ikke noget imod det, men jeg er saa bange for, du ikke bliver det, Barnet mit, og jeg vil fremfor alt bede dig, vær endelig forsigtig; tænk, du kan komme til at gjøre Skridt, som du senere kommer til at angre og begræde, for det er vanskeligere at gjøre Valg af den man skal være sammen med for hele Livet end du tror, tænk over det, mere kan jeg ikke sige dig."

Jeg kunde intet Svar give, men tog istedet Lommetørklædet op for Øinene og begyndte at græde. Moder forstyrrede mig ikke deri, men saa medlidende paa mig; hun vidste nok altfor godt, at Taarer lindrer Smerter og skjænker Ro i Sindet, og jeg tiltrængte saa høilig begge Dele.

Just som jeg havde spist og stod færdig til at gaa, kom min Broder, Hendrik, ind. „Godaften, er det dig Ragna? er du ikke gaaet endnu? Klokken er straks ti, skynd dig bare," sagde han aandløst, straks han fik Øie paa mig, uden at han saameget som havde spurgt om, hvad Tid jeg kom.

„Jeg har ventet paa, at du skulde komme, for jeg vidste nok, du vilde følge mig hjem, ikke sandt Hendrik?"

„Jo det vil jeg nok Ragna," sagde han noget lang-

trukket og saa hen paa Moder, som om han samtidig vilde spørge om hun vilde slippe ham fra sig igjen. Moder skjønte Meningen og sagde: „Ja, gjør det du Gutten min, jeg skal sørge for at ingen skal lukke Gadedøren for dig, dermed sagde jeg Farvel og gik.

Grunden, hvorfor jeg saa gjerne vilde faa Hendrik til at følge mig, var den at søge Raad hos ham og paa Veien fortalte jeg ham aabent og uforbeholdent hele Forholdet mellem mig og Frithjof fra først til sidst, og han blev, som man kan tænke sig, høilig overrasket, da han ikke havde den ringeste Anelse om, at jeg var forlovet. Han vidste nemlig ikke mere han, end hvad alle andre vidste, at Frithjof og jeg gik meget sammen, men nogen videre Forstaaelse havde han aldrig drømt om.

„Men kjære dig Ragna, hvor har du kunnet gjøre dette uden at sige Moder det?"

„Jeg indrømmede Bebreidelsen, men svarede som Undskyldning, at jeg troede Frithjof saa godt og var saa usigelig glad i ham.

„Ja, det er netop det værste det," sagde han, „at du holder saa af ham, thi saa som dette høres ud, var det vel det bedste at faa en brat Ende paa det hele, og du vilde snart glemme det, dersom du ikke holdt saa inderlig af ham. Vil du kanske, at jeg skal tale til Frithjof for dig Ragna?"

Nei kjære Hendrik gjør ikke det, det kunde bare blive værre, for du er saa heftig, ved du og kunde blive sindt, og jeg vil for ingen Pris, at du skal skjænde paa ham, sig mig bare, hvad du tror er bedst, synes du ikke, jeg burde skrive til ham om en Forklaring?

Jo, du kan jo altid gjøre det," sagde han, „men

Skriverier om saadant noget kan være kjedeligt nok for Eftertiden, kunde du ikke hellere faa et Bud til ham og sige du vil tale med ham."

„Jo det kan jeg nok, men efter hvad jeg i Aften har seet, tror jeg knapt han kommer."

„Du har kanske Ret i det du siger, men da er det jo ligesaa uvist, om han vil svare dig paa Brevet."

„Ja det er nok saa, men da har jeg idetmindste faaet sagt ham min Mening og saa faar han behandle mig derefter," sagde jeg.

Hendrik følte vist i denne Stund hvilke martrende Kvaler jeg led, og idet han medfølende saa mig ind i Øinene, sagde han:

„Jeg er meget bedrøvet og lei for din Skyld Ragna, for du er altfor ung til at bære en saadan Sorg især nu saa lige efter Faders Død, o, havde han bare levet, saa tror jeg ikke, dette havde rammet dig, men nu er det kommet, og det gjælder, ikke at bukke under, hold for alt Modet oppe Ragna og tro ikke, at du er alene om at føle Smerte og lide, enhver af os har sit, og jeg har ogsaa mit, Søster, men det er en anden Sag, jeg er en Mand og har stærkere Kræfter til at taale det som kommer."

Som Hendrik stod der i Maanelyset tog han sig rigtig godt ud, thi med sin kjække, kraftige Figur og det vakre udtryksfulde Ansigt kan jeg uden at overdrive sige, han var meget smuk, og Bevidstheden om, at jeg nu ikke længere bar Sorgen alene, men at den kjære Broder ogsaa tog sin Del deraf lettede for en Del Sindet, og medfølende sagde jeg:

„Det er at ønske, Hendrik, at der aldrig maa hænde

dig noget lignende som dette der er faldt i min Lod, thi det er det tyngste og værste, som jeg til idag har oplevet, og skulde det været værre maatte jeg vist bukket under."

„Ja du synes vel det," sagde han, „men der er saa meget i Livet, som kommer ubudent, og altid synes vi, det sidste er værst, saa er det vel ogsaa med dette; forresten saa er det vel et fælles Ønske af enhver, at undgaa Lidelse af enhver Slags, jeg har, som jeg tidligere sagde ogsaa mit," sagde han og gik.

Hvad Hendrik kunde mene med, at han ogsaa havde sit, undrede mig meget og bragte mine Tanker snart i den ene snart i den anden Retning; jeg var jo vidende om at han havde gaaet i lang Tid uden Beskjæftigelse, men at det ikke var det, han mente kunde jeg forstaa af Tonefaldet, men hvad var det da? Olga, hans Forlovede var jo glad i ham, saa i den Retning kunde det ikke være; nogen Ulempe fra tilkommende Svigerforældres Side var det heller ikke, og hvad kunde det vel saa være? men hvormeget jeg spurgte mig selv, fik jeg intet Svar og at gruble paa det kunde ikke nytte, saa det fik være til vi mødtes en anden Gang. Da jeg kom hjem paa mit Kammer var mit lille Hoved opfyldt af spørgende Hvorfor snart af alle Slags, og jeg var meget træt, da jeg lagde mig ned, saa jeg sovnede ganske snart og vaagnede ikke før Klokken seks den næste Morgen.

Straks jeg var staaet op og havde klædt mig, skrev jeg Brev til Frithjof færdig, før jeg begav mig ned i Forretningen. Det første, som mødte mig om Morgenen, da jeg traf mine Foresatte, var Skjænd fordi jeg havde været for længe ude om Aftenen, jeg fik kort og godt

Besked om at passe Tiden og ikke holde ude hele Natten. Som enhver kan tænke sig, var jeg ikke den Morgen særlig oplagt til at modtage Skjænd og svarede derfor, at jeg ikke syntes det var saa farligt, om jeg ikke var inde paa Minuttet, men Fruen syntes nok ikke om at faa Svar paa Tiltale, og derfor saa fik jeg Skjænd for det ogsaa, saa jeg begyndte at græde og ønskede allerede at Dagen snart maatte faa Ende, skjønt jeg endnu neppe havde begyndt den. Hele Dagen gik jeg med spændt Opmerksomhed og ventede hver Gang Posten kom ud, om der ikke ogsaa skulde komme et lidet Brev til mig, men nei, der kom intet, og da det blev Aften, gik jeg op paa mit Kammer tristere end nogensinde før, og græd til jeg faldt i Søvn.

Dage og Uger gik i den samme spændte Forventning, uden at noget Brev ei heller Frithjof kom, men af Alvilda fik jeg høre, at Frithjof havde faaet sig en ny Ven, som hed Dankert Brun, og at disse to altid færdedes sammen ude om Aftningerne. Johan, fortalte hun, var saa kjæk og snild imod hende, men hun kunde ikke glæde sig synderlig over det, da han snart skulde reise. Herpaa svarede jeg ikke noget, da jeg nødig vilde, hun skulde faa noget at sige, som kunde komme til Frithjof. Jeg besluttede mig imidlertid til at tage en Tur hjem til Moder og tale med Henrik.

Det lakkede nu stærkt mod Jul, og Hendrik skulde snart reise ud. O, for en Sorg, jeg var ganske utrøstelig, thi jeg vilde saa nødig slippe ham; men det var uundgaaeligt, da det herhjemme ikke var noget at bestille for ham, og han havde desuden selv Lyst at komme ud og se sig om. Jeg mindes saa godt den sidste Aften,

han var hjemme, og jeg tror heller aldrig, den vil gaa mig af glemme.

Olga og Frithjof var hos os den Aften, da Frithjof havde lovet at hjælpe ham med Tøiet, som skulde kjøres til Viken. Det var ikke det mest hyggelige for mig med mit endnu blødende Hjerte saaledes Gang paa Gang at blive stillet Ansigt til Ansigt med ham, der var Aarsag til alle mine Kvaler og Lidelser, ham, som jeg gjerne vilde glemme, men som jeg heller ikke syntes at kunne undvære, og jeg var glad for, at jeg den Aften fik saamegen Selvbeherskelse, at jeg kunde tale nogenlunde frit ogsaa med Frithjof; thi jeg havde dengang ikke seet ham paa over to Maaneder, saa det var jo lidt rart, synes jeg at se ham igjen.

„Gaar du med til Viken Ragna?" spurgte Hendrik.

„Javist har jeg tænkt at følge dig ombord, kan du skjønne."

„Det var rigtig kjækt," faldt Olga ind, „for saa gaar vi to sammen."

„Ja men da maa vi gaa snart, for jeg maa være inde til Klokken ti," sagde jeg, idet jeg tog paa mig Overtøiet.

„Altid hænger nu du i Klokkestrengen," sagde Frithjof og saa halvt foragtelig mod den Side, hvor jeg stod.

„Ja det er nok saa, svarede jeg, „men Skylden er nu ikke min, de fordrer det, og da er det vel min Pligt at adlyde, og forøvrigt er vistnok en smule Tvang godt for os alle," lagde jeg betydningsfuldt til; og Frithjof forstod godt hvad jeg mente, det er jeg vis paa, for han blev ganske rød i Ansigtet og søgte at undgaa mig naar

jeg saa paa ham. Endelig var vi færdige, og jeg hørte min Broder sige:

„Det var bra, og lad os nu se at komme afsted ellers rækker ikke Ragna at komme tilbage i ordentlig Tid, og da faar hun Skjænd," sagde han spøgende og lo, hvilket blev besvaret af mig paa en lignende Maade med et Smil.

Det var rørende at se Moder tage Afsked med denne sin eneste Søn, ham, som hun elskede høist af alt hernede; stakkels Mor, anede hun maaske at hun aldrig skulde igjensé sin kjære Gut. Det er vanskeligt at besvare, men en Ting er imidlertid sikkert, at de aldrig mere fik igjensé hverandre her i Livet. Hvert Ord, hvert Blik, ja alle hendes Bevægelser var i denne Stund præget med den inderligste Kjærlighed, og det var rørende at se hvilken Omtanke hun havde for ham i alle Ting selv de mindste. Hun gav ham en hel Del gode Raad og Formaninger med paa Turen, og Hendrik maa nok have lagt sig hendes Ord paa Hjerte, hvilket klarlig fremgik af hans senere Opførsel. Han var nemlig ikke af de heldigste i Valg af Hyre, thi Skibet, han kom ombord i hørte nok ikke til det bedste Slags.

Endelig kom vi da afsted, og paa Veien havde Olga og jeg en hel Del Ting at fortælle hinanden og blandt de mange Ytringer som da faldt kom ogsaa denne:

„Ragna, jeg er saa lei for Frithjof; jeg tror, det er daarligt Selskab, han er kommet i med denne Dankert Brun; han er ganske sluttet at gaa med Johan længere, og Dankert er nu alt for ham; desforuden besøger han meget ofte en Dame, som er i Forretning i Nærheden af mig; men det som er allerværst er, at jeg tror Dan-

kerr Brun drikker. Underligt nok, at han ikke heller kunde synes om Kristian, thi han havde vist været langt bedre skikket som Selskab for Frithjof, for han, ved jeg da, er ordentlig; men det er nok det med det, at Kristian altid har seet ned paa Frithjof, og Frithjof er ikke saa lidet ærekiær og bliver snart stødt for ganske Ubetydeligheder."

„Det faar han nok vænne sig af med," bemærkede jeg, „thi det gaar ikke altid efter vore Ønsker, skulde jeg mene; men det er rigtig slemt for Frithjof dette Stakkel, at han ikke har Forstand til at søge sig bedre Selskab. Selskabet har været saa mangens Ruin og kan ogsaa blive hans."

Her maatte vi pludselig afbryde Samtalen, da Hendrik og Frithjof var kommet et godt Stykke foran og stod nu og ventede paa os, og jeg vilde for alt i Verden ikke lade Frithjof forstaa, at vor Samtale dreiede sig om ham.

Tiden var allerede løbet langt frem, saa jeg maatte gjøre kort Proces, thi jeg skulde, som før sagt, være inde til bestemt Tid, og Fru J. taalte, som J ved ingen Sludder i Valsen. Jeg maatte derfor skynde mig og sige Hendrik Farvel, og hvormeget jeg end bestræbte mig, kunde jeg alligevel ikke hjælpe for, at Øinene fyldtes med Taarer. For at trøste mig søgte Hendrik til at være saa munter og livlig som muligt og sagde i en spøgende Tone:

„Græd ikke Ragna, saa skal jeg kjøbe noget pent til dig ude; men da maa du holde Taarerne tilbage nu og saa endelig love mig at skrive flittig og være snild med Olga, medens jeg er borte. Forstaar du mig kjære?"

„Ja, det syntes jeg var greit nok at forstaa, og dermed skiltes vi ad.

Vi tre Frithjof, Olga og jeg gik saa sammen nedover til Byen igjen, ganske tause og stille, thi enhver af os havde vist nok med sig selv og sine egne Tanker.

Da vi naaede frem til Parken, skulde Olga forlade os, hendes Hjem var nemlig der. Frithjof fik saaledes det ubehagelige Arbeide at følge mig hjem, og da vi nu var ganske alene, benyttede jeg Anledningen og spurgte, om han havde modtaget mit Brev. Herpaa fik jeg imidlertid ikke Svar, men da jeg den Aften ligesom var lidt modigere end ellers og vilde have Rede paa, hvad jeg for Eftertiden havde at rette mig efter, spurgte jeg op igjen, hvad Grunden var, hvorfor han ikke havde svaret mig paa Brevet. Nu var det ikke saa ganske let for ham ham at komme med Undvigelser, og han syntes vist ogsaa selv, han var tvungen til at svare, men han forsnakkede sig sandelig ikke, for efter en liden Pause sagde han:

„Jeg har sandelig ikke havt nogen Tid til det, og du ved vel ogsaa godt selv, hvordan min Tid er optaget fra Morgen til Aften."

„Det finder jeg ikke urimeligt, for det er saa mangt, man kan bruge Tiden til," sagde jeg med bitter Stemme, samtidig som Taarerne truede med at bryde frem. Hermed blev denne pinlige Samtale afbrudt, og jeg var glad for, at han ikke spurgte om noget. Resten af Veien gik vi næsten tause.

Frithjof forsøgte nok engang imellem at underholde mig med en og anden ubetydelig Sætning, men jeg havde ikke Øre for andet end det, som laa mig saa knu-

gende tungt om Hjertet, og jeg manglede Mod til at spørge ham mere om det, som jeg nødvendigvis skulde havt Rede paa.

Jeg var glad, da jeg vel var kommen til Gadedøren og kunde sige ham Farvel, og det samme var vistnok Frithjof ogsaa, thi det er aldrig morsomt at maatte underholde kjedelige Damer, især naar det er Pligten, som dikterer det. Vi skiltes saaledes ad aldeles som to fremmede Mennesker, som tilfældigvis nu og da traf hinanden. O gid, jeg altid havde gjort det paa denne Maade. O, om jeg til enhver Tid kunde brugt min Fornuft og behandlet ham saa, — ja da —, da havde jeg vistnok været sparet for adskilligt af det, som jeg allerede havde lidt og ogsaa kom til at lide; men desværre, fremsynt var jeg nu engang ikke, og vist mange med mig mangler den samme Evne; men godt vilde det nok mangen Gang være, om vi var det; men stakkels mig, jeg maatte nok hellere betegnes som kortsynet, og vel af den Grund maatte jeg tømme det ene bitre Bæger efter det andet; thi jeg troede ham og alle, som jeg omgikkes altfor godt; det var min Feil; men det er kanske en Feil, som staar til at rette paa, og hvad som engang er gjort er allerede faret forbi.

Fjerde Kapitel.

Frithjof og Frøken Jarsen. 17de Mai i Nygaardsparken.

Nyt Møde med Frithjof. Sigrids Forlovelse og Bryllup.

Efter dette gik Dage og Uger i spændt Forventning om hvad som vilde komme, thi jeg havde Følelse af, at noget maatte ske, og det kom ogsaa, men i en ganske anden Form, end den, jeg havde ventet.

Af Olga hørte jeg, at Frithjof og Dankert var uadskillelige Venner og var sammen næsten hver eneste Aften. En Dag traf jeg ganske tilfældig Frithjofs Moder og af hendes bedrøvede Udseende kunde jeg forstaa, at hun havde Hjertesorg. Det rørte mig dybt at se hende i den nedbøiede Tilstand, hun befandt sig, og jeg bestemte mig for at tale saa kjærligt med hende, som jeg kunde. Straks hun saa mig, kom Taarer tilsyne i Øienkrogene, og hun sagde:

„O Ragna, jeg er saa bedrøvet for Frithjof, han er ikke den fredselskende og snille Gutten, som han tidligere var, han finder nu ikke længere Behag i sin Moders Selskab, og det synes, som han har tabt al Interesse for Hjemmets Hygge. Før kunde vi have det saa hygge-

ligt sammen i Familien om Aftenerne; men nu er det spildt Møie at prøve paa at faa ham til at standse inde selv en eneste Aften. Havde han endda holdt fast ved Selskabet med Johan, men denne Dankert Brun, som han sætter saa høit, er en uværdig Ven at have."

„Men kan det ikke nytte at tale til Frithjof og advare ham førend det er forsent," indvendte jeg.

„Ak Ragna, det nytter nok ikke, jeg har under Taarer bedt og formanet ham at betænke, hvad dette udsvævende Liv vil føre til og har ogsaa saa mangen Gang grædt og bedt til Gud, at han maa give mig min Gut igjen, men ak! det ser desværre ud som intet har Magt til at røre ham, — ja som jeg skal have tabt ham for stedse. Dette er noget, som du vel ikke har saa godt for at fatte tilbunds eller forstaa; men jeg kan sige dig Ragna, at om han havde været død, vilde det ikke paa langt nær have smertet mig saa grusomt som dette."

„Ungdommen trænger ligesom en Tid til at rase i," sagde jeg.

„Ja de siger saa, men bedre vilde det have været, om de ingen Rasetid trængte.

Hun forekom mig i denne Stund saa overvældet af Sorg, at hun stod som paa Fortvivlelsens Rand ved Tanken om at have tabt sin Søn, og jeg maatte skamme mig over mig selv, som havde tænkt, at ingen kunde elske ham saaledes som jeg gjorde, og ingen kunde lide for ham som jeg led; men o! — her var et Moderhjerte fyldt til Randen af den reneste og ædleste Kjærlighed, som kan tænkes; en som elskede sit Barn høiere end alt, som led for det mere end nogen kan udsige, og endskjønt dette Smertensbarn gjorde sig uværdig til hendes Kjærlighed,

var det dog til trods dette hun vilde elske. Maaske skulde hendes Haar bleges hvide af Sorg for denne Søn; men elske ham vilde hun trods hans Feil. O den opofrende Moderkjærlighed, hvad kan lignes ved dig? Hvem elsker som du og hvem kan lide som du? Moderkjærligheden er hævet over alle Tvivl, den er ren og opofrende til sidste Blodsdraabe. O, om vi maatte faa opladte Øine til at se det og skatte den efter sit rette Værd medens vi endnu har Moder om os, og ikke først da naar de kjærlige Øine for stedse er lukkede i Døden.

En Aften, som jeg gik hjemover til Moder, omtrent en Maaned efter jeg havde talt med Frithjof, traf jeg, netop som jeg skulde passere Vaskerelven Frithjofs nærstældste Søster, Erna. Det var en rigtig ung, kjæk Dame med et stille, tilbageholdende Væsen.

„Godaften Ragna," sagde hun, „hvor skal du hen?"

„Jeg skal en Tur hjem til Mor, men havde først Lyst at gaa ud til Olga og høre om hun har havt noget Brev fra Hendrik, for jeg har ingenting hørt, og nu begynder jeg at blive ængstelig, da det drøier saalænge, synes jeg. Jeg har nu længe sagt til Moder, at vi ikke mere kan vente; men Moder tror ikke længere paa det nu; thi sidst jeg talte med hende, havde hun spurgt Fru Seim angaaende Skibet, og hun havde sagt, at vi gjerne kunde faaet Brev for en Uge siden, saa du skjønner det ikke nytter at sige det mere, og ærlig talt er jeg ogsaa lidt bange nu at ikke alt er, som det skal være. Gud give Olga bare havde hørt noget, saa denne ængstelige Spænding kunde faa en Slut og især deleshed for Moders Skyld. Men sig mig, hvorledes lever dere hjemme? staar der alt godt til?"

„Aa jo, som det kan da. Moder er skrækkelig bedrøvet for Frithjofs Skyld, og jeg har selv idag havt en hel Strid med ham, men det nytter desværre intet altsammen."

„Sig ikke det, Erna," sagde jeg, „alt kan jo endnu blive godt, hold bare Modet oppe og bed inderlig til Gud for ham; jeg er selv saa inderlig bedrøvet for ham; men jeg skulde vel formodentlig have dette som min Lod, kan jeg tænke; thi vi skal jo alle have vor Del, ved du, og at knurre nytter ikke til noget; det er bedst at vi i Fælleskab sætter vor Lid til Gud, saa tænker jeg nok, det hele retter sig, tror ikke du ogsaa det, Erna?"

„Gid du havde Ret Ragna," sagde Erna, „men du kan ikke tænke dig, hvor alt dette tager paa Mor, hun har været og er ogsaa saa inderlig glad i Frithjof, saa det er underligt, at det netop skal være ham, som hun holder saa usigelig meget af, der paafører hende denne martrende Sorg. Jeg skal forresten sige dig noget, som du antagelig ikke kjender til: Den Dame, som Dankert Brun og Frithjof kommer saa meget sammen med, skal være forlovet med en Sjømand, siges der, og hun er forresten til og med en hjerteløs Kokette, som vist ikke skyr nogetsomhelst Middel, naar det er nogen hun vil behage."

„Saa," sagde jeg, „hvad heder hun? kjender jeg hende maaske?"

„Jeg kan ikke vide, hvad du gjør; hendes Forældre bor i Sandvigen, og hendes Navn er Dina Larsen; hun ser ganske net og kjæk ud, og Folk, som kjender hende, siger, hun er vakker."

Hvert Ord, som Erna fortalte om Frk. Larsen, traf

mig som Dolkestik, og jeg skulde allerhelst ville gaaet hjem paa mit Kammer for at græde min Smerte ud, men det kunde jeg ikke gjøre nu, for jeg maatte hjem og se, hvorledes det stod til med Moder. Jeg fik derfor forsøge paa at gjøre mig saa stærk som mulig; thi det havde jeg i den sidste Tid saa tit og ofte maattet hjælpe mig med; men at jeg ikke vilde holde dette længe ud, følte jeg altfor vel; thi jeg var ofte saa syg og sønderplukket, at jeg mangen Gang ønskede: Gid jeg var død. At det ikke var Ret af mig at tænke saa, indrømmer jeg villig; men jeg var jo ogsaa kun et Barn, ja tilmed et svagt Barn, og Børn maa man tilgive, om de af og til tænker og handler ufornuftig.

Jeg gik først ud til Olga, som netop holdt paa at lukke Forretningen, da jeg kom, saa det var meget knap Tid til at tale noget med hende. Det lille, som jeg imidlertid fik vide, var heller ikke til stor Opmuntring, da hun gik i den største Angst for Hendrik, og hun kunde ikke begribe, hvorfor han ikke havde skrevet til hende.

„Det er ingen god Nyhed at fortælle Moder dette," sagde jeg, „stakkels hende, hun er saa bedrøvet for vi ingenting hører og tænker naturligvis, som vi selv gjør, til det værste."

„Jeg skal gaa med dig hjem," sagde Olga.

„Ja gjør det, saa er du snil; Moder vil blive saa glad ved at se os begge, men da faar vi forsøge begge to, saa godt vi kan, at sætte op et kvikt Ansigt, for vi ser vist saa triste ud, at vi er lidet skikket til at opmuntre andre."

„Ja du har Ret i det; men hvad er det egentlig,

som feiler dig?" sagde Olga, „du ser jo saa rent elendig ud."

„Ja det tror jeg godt, for jeg er saa træt, da jeg har havt saa meget at bestille," svarede jeg undvigende. Jeg vilde nemlig ikke fortælle Olga den egentlige Grund til min Forstemthed, da jeg syntes, hun havde mere end nok med sine egne Bekymringer for Hendrik. Kommen hjem til Moder, sank jeg bogstavelig sammen i Grublerier; men da de begge troede, det skrev sig fra Angst for Hendrik, blev det ikke ofret nogen synderlig Opmærksomhed, og glad var jeg. Vi tilbragte en rigtig hyggelig Stund hjemme hos Moder og forsøgte bedst mulig at jage Misstemningen paa Dør, saa godt det lod sig gjøre, hvilket ogsaa for en Del lykkedes os. Tiden gik med at synge lidt for Moder, og naar vi ikke det gjorde, var Samtaleemnet om Hendrik baade det første og sidste. Først sent paa Aftenen sagde vi Farvel og var da tilsyneladende i godt Humør allesammen.

Paa Veien hjemover passerede jeg en Gruppe paa fire Personer, der saa saa oprømte og selvtilfredse ud, at jeg uvilkaarlig maatte standse for at se, hvem de lykkelige var, som morede sig saa godt, og da jeg vendte mig om, mødte mit Blik Frithjofs blege, men samtidig oprømte Ansigt. O, hvor han havde forandret sig, synes jeg. Enten jeg denne Aften saa bedre end ellers, eller det virkelig var saa; men jeg spurgte mig selv, om dette var den stille, pene Frithjof, som jeg havde elsket og endnu elskede saa høit. Desværre var det nok det, og Forandring var der nok ogsaa i Virkeligheden. Han stod der saa ivrig optaget med Frk. Larsen, at han ikke straks bemerkede mig, og det var jeg glad for; thi jeg har

aldrig været nogen Mester til at beherske mit Ansigt, og tager jeg ikke Feil, var jeg nok den, som Frithjof den Aften havde mindst Lyst til at træffe.

Som en Forfulgt skyndte jeg mig hjemover, ja jeg skulde gjerne løbet bort fra den hele Verden, om det havde været muligt; thi det kogte og bruste i mit Indre, som om Brystet vilde springe istykker. Jeg ønskede i mit stille Sind, at kunne hade den Mand, som havde forstyrret min Livslykke og skaffet mig saa mange Sorger og Kvaler; men det blev nok med bare Ønsket; thi hade ham kunde jeg ikke og har heller aldrig gjort det.

Dage og Uger gik. Julen var kommen og gaaet uden nogen synderlig Forandring, og dog var der sukkesivt og ubemerket foregaaet en stor Forandring. Jeg var bleven syg og pirrelig. Mit oprømte, glade Væsen var forsvunden, og talte nogen til mig, gav jeg som oftest kolde, korte og bitre Svar, hvilket mest gik ud over mine Nærmeste, der tidligere havde været vant til at omgaaes den muntre, livsglade Ragna.

Fru J. overraskede mig en Dag grædende og spurgte medfølende, hvad jeg feilede.

„Jeg er syg," svarede jeg.

„Hvad Tid er du bleven det?" spurgte hun, „du har jo ikke sagt det ringeste til os før nu.

„Jeg har følt mig ussel i længere Tid, men troede det var en Overgang, og derfor har jeg ikke villet sige det."

„Ja — men det burde du have gjort Ragna," sagde Fruen, vi har jo Læge og istedetfor at græde, som intet hjælper alligevel, men snarere forværrer, burde du have underrettet mig om det; men at tale i rette Tid for dig Ragna, synes at være en Umulighed."

Jeg gik straks efter hen til Huslægen; men hvormeget han end undersøgte mig, var det ham umuligt at forstaa, hvad jeg feilede, da jeg forklarede ham, at jeg havde ondt snart her og snart der. Han gav mig imidlertid nogle Mediciner, men de var sandsynligvis ikke beregnet paa Hjerteforg og hjalp mig selvfølgelig ikke, saa jeg blev snarere værre end bedre.

En Dag, da jeg kom fra Lægen, spurgte Hr. J. hvad han havde sagt om mig.

„Aa jeg kommer mig nu," gav jeg til Svar.

„Ja hvem skulde vel igrunden tro, at du er syg," sagde han, „du ser sandelig ikke saa ud."

Det lignede Hr. J. dette Svar; men jeg gav dengang ikke videre Agt paa hvad han sagde, da jeg var saa vel vant at høre høist forskjellige Ytringer fra hans Side. Fruen havde nok derimod seet lidt dybere i Sagen og sagde:

„Jeg tror, Ragnas Sygdom har sit Udspring i Kjærlighedssorger, og den Slags, kan vist ingen Læge helbrede, hvor flink han end er."

„Jeg saa op paa hende og blev vist samtidig noksaa rød i Ansigtet, da jeg følte, hvorledes Blodet ophedede Kinderne, og af dette formoder jeg, hun fandt sin Paastand bekræftet.

Tiden gik imidlertid sin Gang, men jeg blev desværre værre og ikke bedre; thi alt, hvad jeg hørte om Frithjof, var vel skikket til at gjøre mig syg og nedstemt, og mit Humør blev tristere og mørkere for hver Dag som gik.

Vaaren var endelig kommen, men desværre, endnu var det ingen Forandring til det bedre. Med Hendrik

vekslede vi nu tidt og ofte Breve, og det var ligesom en Lettelse, at jeg kunde klage min Nød for ham. Han trøstede mig ogsaa i sine Breve saa godt, han kunde og sagde, at Frithjof ikke var værd min Sorg, ligesaalidt som han havde været værdig min Kjærlighed, naar han ikke kunne gjengjælde den, og han syntes det var meget stygt af Frithjof at opføre sig saa, som han gjorde. Hendriks velmente Ord var vel beregnet at skulle hjælpe mig, saa jeg kunde hæve mig over det hele, men jeg kan ikke andet sige, end at det gjorde mig ondt at høre Frithjof omtale paa denne Maade, og dog maatte jeg indrømme, at min Broder havde Ret.

Atter var vi igjen naaet frem til den 17de Mai, og Frihedsdagen vil vi gjerne feire saa gemytligt som muligt. Olga, Erna og jeg skulde være sammen om Formiddagen for at se Processionen, og efter det var det bestemt, at vi skulde følges ad til Moder; men da Formiddagens Høitideligheder vel var over, tog vi os i Mellemtiden en liden Ekstratur, og just som vi kommer ned til Nøstet, træffer vi Frithjof. Jeg for min Del havde bedst Lyst til ikke at tale med ham nu, men da jeg var ifølge med hans to Søstre, kunde jeg ikke saa ganske godt undgaa det heller, da det vilde været paafaldende, om jeg netop da skulde trække mig tilbage, og vilde ikke han kjendes ved mig, kunde jo ogsaa jeg lade, som jeg ikke kjendte ham; det var jo ikke mere i det, sagde jeg til mig selv. Jeg blev imidlertid meget bedrøvet over at se ham beruset allerede saa tidlig paa Dagen og var helt ængstelig for, at Olga eller Erna skulde komme til at sige noget til ham, som han kunde blive sint for, da jeg fra gammelt af kjendte hans mindre gode

Sider i den Retning at modtage Bebreidelser; men min Engstelse var denne Gang ugrundet. Vi gratulerede hinanden med Frihedsdagen og spurgte samtidig, hvor han havde tilbragt Formiddagen.

„Rigtig gemytlig," sagde han, „jeg har været sammen med endel gode Kammerater ude i Baad og havt det udmerket morsomt; men hvad ialverden er det, som fattes dere? I ser jo saa sure og tværre ud som Edikkebryggere, er det saadan i feirer Frihedsdagen?"

„Jeg er saa bedrøvet for din Skyld, jeg, Frithjof", sagde Olga.

„Saa er du det, du, hvad er det, som feiler mig da? Jeg er jo i Feststemning, og det maa jeg vel have Lov til paa selve Frihedsdagen, saa dere behøver sandelig ikke at se bedrøvede ud for min Skyld."

Olga vilde have fortsat; men et Blik paa Erna og mig standsede hende i rette Tid, og istedet sagde hun: „Kom hjemover med os, Frithjof".

„Nei, det vil jeg ikke; Dankert og jeg skal træffes og jeg vil ikke lade ham komme til at vente paa mig."

„Men Frithjof, vi ser dig vel ieftermiddag", indvendte Erna.

„Ja, det kan godt hænde," svarede han i en ligegyldig Tone, hvorefter vi skiltes.

Dette Møde satte ligesom Mærker paa os alle og bortfeiede med engang den glade Feststemning, hvori vi havde befundet os tidligere paa Dagen. Tanke paa Tanke opfyldte vort Sind, og vi spurgte os selv, enhver især: hvad mon Eftermiddagen vil bringe?

Efter at have spist Middag hos Moder, gik jeg ud for at hente Olga, da vi havde aftalt at skulle gaa sam-

men og se paa Kaproningen. Erna kunde derimod ikke være sammen med os, da hun havde en Del andre Venner at være sammen med, og disse havde arrangeret en Baadtur paa Lungegaardsvandet. Da jeg kom ud til Olga, havde hun imidlertid ombestemt sig og sagde, hun ingen Lyst havde til at se paa Kaproningen, og jeg havde heller ikke synderlig Lyst, hvorfor vi bestemte os til at gaa hjem til Moder istedet. Da vi kom i Nærheden af mit Hjem, traf vi ganske tilfældig Frithjof og min Søster Sigrids Forlovede, Anton Paulsen.

„Hvad skal dette betyde?" sagde jeg til Olga, „at Frithjof og Anton er sammen; jeg havde tænkt mig, at Anton var sammen med Sigrid idag."

„Aa", sagde Olga, „der er nok kommet noget iveien med dem, efter hvad Sigrid fortalte mig til Middag."

Jeg rystede betænkelig paa Hovedet over alle disse gaadefulde Optrin og spurgte mig selv: hvorledes vil alt dette ende? Men da Anton og Frithjof havde standset op for at tale til os, kunde det lidet nytte at befatte sig med Gaader, som jeg alligevel ikke kunde løse.

„Er det dig, Ragna?" spurgte Anton.

„Ja, som du ser", svarede jeg, „hvor skal du hen? Olga og jeg har tænkt at gaa til Moder".

„Ja saa gaar vi ogsaa med, ikke sandt, Frithjof?" sagde han.

Jeg havde helst ønsket at faa undvære deres Selskab nu; men jeg var paa samme Tid ogsaa bange for at komme i Klammeri med dem, da de begge to var stærkt beruset.

Jeg saa paa Moder, at hun ikke likte dette Besøg, og jeg bad hende, at hun for Olgas og min Skyld ikke vilde sige noget til dem. Hun saa skarpt paa mig og

ryſtede paa ſit gamle, graa Hoved; men jeg kunde ſandelig ikke hjælpe for det, thi jeg havde jo ikke været med dem og tænkte forreſten til det bedſte, at de muligens vilde ſlaa ſig tilro der, og ſaa kunde jo maaſke noget forebygges.

Medens vi ſad der nokſaa gemytlig rundt Kaffebordet, kom Agnes og Bergli hjem. Bergli ſpurgte ſtraks, om Moder ikke havde Lyſt at tage en Tur med hende. Dette burde jeg jo igrunden glædet mig over; men jeg tænkte mere paa mig ſelv end paa Moder og ſyntes af den Grund ikke ſynderlig om Forſlaget, da jeg ſyntes, vi havde det ſaa hyggeligt herhjemme nu; men jeg ſagde ikke, hvad jeg tænkte, for ikke at ſtøde nogen af Parterne.

Da vi havde ſat en Stund, reiſte Frithjof ſig og ſagde, han maatte gaa, for hans Venner ventede paa ham.

„Gaa ikke fra os," ſagde Olga, „bliv her, thi du kommer viſt ikke godt fra det i Aften; vær nu ſnil og lyd mig denne ene Gang, for du maa vide, det er blot dit eget Vel, jeg vil, Frithjof", ſagde hun med Varme.

Men desværre, Frithjof var nu ikke juſt i den Tilſtand, at han ſyntes om at tage imod Formaninger, og hendes Ord gjorde tilſyneladende intet Indtryk paa ham, han tog Hatten i Haanden og vilde gaa. Jeg vilde ogſaa gjerne gjøre mit til, at de længſt mulig kunde blive, hvor de var, og havde af den Grund ſtillet mig lige foran Døren, men jeg fik kort og godt et ublidt Puf af ham og blev nokſaa ligegyldig ført tilſide. Som enhver kan tænke ſig, gjorde det mig bitterlig ondt at blive behandlet ſaa hjerteløſt og ligegyldigt i alles Paaſyn, ſamtidig ſom jeg var helt opbragt paa mig ſelv for, at jeg ikke engang kunde lære at behandle ham lige haardt

og paa samme ligegyldige Maade; men desværre, jeg kunde nok ikke, hvor gjerne jeg end vilde, dertil var hans Billede engang for alle altfor dybt præget i mit Hjerte, som endnu trods alt tilhørte ham. Jeg saa blot paa ham og tilgav nu som før, det var det hele. Da han kom ud i Gangen, standsede han, og jeg var saa indbildsk at tro, han angrede sin Opførsel mod mig, men desværre, jeg tog Feil, det var ikke mig, men sin Søster, han vilde tale med; thi straks han fik Øie paa Olga, hørte jeg ham sige: „Jeg træffer dere vel i Parken senere, Olga?" Men hvad hun svarede, kunde jeg ikke høre, formodentlig var det Ja; thi da Klokken var omtrent otte, reiste Olga sig og sagde, hun vilde gaa for at træffe sin Broder og spurgte: „Du bliver vel med, Ragna, det er saa kjedeligt at spadsere alene."

„Jeg har ingenting at forsømme med det, men heller ingen Lyst," svarede jeg; thi jeg studsede paa, om jeg endnu engang skulde være saa uheldig at møde Frithjof og kanske paany blive mødt med samme Ringeagt som nu sidst; thi om jeg endnu elskede ham, vilde jeg alligevel ikke gjøre mig latterlig hverken i hans eller andres Øine, som vidste, jeg holdt af ham; men paa Grund af det indviklede Familieforhold fandt jeg heller ikke nogen passende gyldig Undskyldning, desuden stod min Broders Ord altid for mig: „Vær snil mod Olga, Ragna, medens jeg er borte."

Det havde maaske været meget bedre for mig, om jeg af og til havde kunnet glemme disse Ord; men jeg holdt af min Broder og ogsaa en Smule af min tilkommende Svigerinde, Olga, og jeg sagde derfor Farvel til mine Søskende og gik i Parken.

Der vär alt saa festligt og stemningsfuldt, den ene smukke Tone efter den anden spilledes; men mine Tanker og mit hele Sind var saa helt optaget af alt andet, at jeg hverken saa eller hørte noget af alt det herlige omkring mig. I mit stille Sind sammenlignede jeg det forgangne Aars 17de Mai og nu. Ja da, — da var jeg saa lykkelig; men hvor forandret var ikke alt nu! Hvor var Lykken, hvor var Glæden, og hvor var Haabet flygtet hen? Hvorsomhelst jeg vendte Øiet, forekom alt mig trist og mørkt, og jeg spurgte mig selv som saa mangen Gang før: Hvad har jeg gjort, og hvorfor skal jeg straffes saa haardt? Jeg kunde naturligvis ikke give noget tilfredsstillende Svar paa Spørgsmaalet, men kom til det Resultat, at jeg ikke var værre end andre Mennesker. Jovist havde jeg mine Feil, det maatte jeg indrømme, men det har jo alle, og det tænkte jeg, Frk. Larsen, som Frithjof nu var saa optaget med, ogsaa havde. Jeg blev imidlertid vækket af mine Betragtninger af Olga, som sagde: „Jeg kan ikke forstaa, hvor Frithjof har gjort af sig, det er mig umuligt at faa Øie paa ham, og her var det, han sagde, jeg skulde træffe ham. Tror ikke du ogsaa, det er bedst, at vi sætter os ned og venter, til han kommer?"

„Jo lad os gjøre det," sagde jeg, thi det var for mig aldeles ligegyldigt, hvor jeg var, saa jeg for den Sags Skyld gjerne kunne have været i Amerika, og maaske jeg der havde kunnet feire Frihedsdagen med langt gladere og lettere Hjerte, end jeg nu gjorde herhjemme i min Fødeby.

Vi sad og speidede rundt om til alle Sider omtrent en Times Tid, men ingen Frithjof var at opdage, hvorfor

jeg afbrød Tausheden med at sige til Olga: „Det ser ud, som han ikke kommer, lad os reise os og gaa lidt, for jeg synes, det bliver saa kjøligt."

„Ja, lad os det, saa kanske vi træffer ham et eller andet Sted, medens vi spadserer."

Vi gik Bakke op og Bakke ned, snart hid og snart did, men ingen Frithjof var at opdage. Det var nu ledet langt frem paa Aftenen, og Fyrværkeriet skulde afbrændes, hvorfor alle skyndede sig med at komme nedover. — Nei, for et Virvar, og en Løben frem og tilbage af glade, rastløse Mennesker, alle med Festpræg i Ansigtet, men — hvordan var vel jeg? Jeg misundte dem næsten deres glade Feststemning, og undrede mig paa, hvorfra alle disse glade, oprømte Ansigter i Farten kom. Det yrede formelig som i en Myretue af lutter veltilfredse Ansigter, smaa og store, gamle og unge, som alle havde Frihed, og alle feirede Frihedsdagen hver paa sin Maade. Og det var i Sandhed en storartet Dag med det herligste Vaarveir og ikke en Sky paa Himlen, og nu, da det var blevet Aften, kom Maanen frem bag Ulrikken og kigede nysgjerrig ned paa den glade, feststemte Menneskemasse, som levede i Nuet og frydede sig ved alt det smukke, de saa og hørte. Men jeg selv stod der trist og tankefuld; jeg havde jo ogsaa feiret Frihedsdagen paa min Maade, om det end var første Gang, jeg havde været med paa en saa trist 17de Mai som denne; men saa vidste jeg til Gjengjæld ogsaa, hvordan det smagte.

Tidligere havde Jul og 17de Mai været mine kjæreste Dage; thi de bragte mig saamange lykkelige Minder, som jeg senere havde at glæde mig med hele Aaret igjennem.

„Ragna, Ragna, kom her, jeg kunde ikke skjønne, hvor du var bleven af, jeg troede næsten, jeg havde mistet dig", hørte jeg Olga sige.

„Her er jeg, kjære, jeg faldt i Tanker og lagde ikke Mærke til, du kom fra mig, for her er saa mange Folk, som løber frem og tilbage, at jeg syntes, jeg maatte standse for at se lidt paa alt dette Mylder, men hvad fattes dig, er du syg?"

„Nei, men jeg har fundet Frithjof, Ragna."

„Det var godt det", sagde jeg tørt.

„Nei, det er nok ikke godt," sagde Olga, „det kan du selv forvisse dig om; kom her skal du se."

Vi gik i Følge op mod en af Restaurationerne og saa der en hel Del Mennesker, hvoriblandt en Gruppe paa seks Personer, nemlig: Dankert Brun, Frithjof og Frk. Larsen samt tre andre, som vi ikke kjendte."

„Det ser ud, som om de morer sig godt", sagde jeg, „saa det vil bare være Synd at forstyrre dem i deres gemytlige Stemning, og jeg tror ikke, de vil synes om at møde os heller, saa det er bedst, vi lader dem være uforstyrret og nøier os med at tage Del i deres Stemning paa Afstand. Det ser forresten ud som Stemningen stiger, og de bliver vel høirøstede."

„Hvor ufornuftigt og hjerteløst du taler", sagde Olga bebreidende, „sæt, at det var din Broder, Hendrik, som sad der, vilde du da saa rolig se paa hans forkomne Tilstand og overlade ham til sin egen Hjælpeløshed eller til en Del egoistiske Venner, som du ved ikke paa nogen Maade har Tanke for hans Vel."

Jeg maatte indrømme Sandheden af hendes Ord,

men sagde, at jeg syntes, Frithjof burde sky denslags Selskab, som han maatte se vilde blive farlig for sig.

„Ja, det kan du nok have Ret i, men det er sandelig ingen Grund for os til at trække os tilbage uden at forsøge paa at faa ham med hjem, det er desuden allerede saa sent, at kommer han ikke fra dem nu, bliver Fader ikke saa grei at have med at gjøre, naar han faar se, hvilken Tilstand Frithjof er i. Du ved, Fader drikker jo ikke; og for Moder er dette skrækkeligt. Stakkels Moder! jeg tør næsten ikke tænke paa din Sorg, du, som har havt saa meget at gjennemgaa, og saa skulde du ogsaa faa dette."

„Klag mindre, Olga, for det nytter os intet alligevel. Vi faar tro, at Gud ved, hvortil alt dette skal tjene baade for din Moders og andres Vedkommende; thi dere lider ikke alene for Frithjofs Skyld, jeg har ogsaa min Del deraf, og maaske har ikke jeg faaet det letteste."

Det var første Gang Olga fik høre nogen korrekt Hentydning til Forholdet mellem Frithjof og mig, og dette var det vel, som antagelig aabnede hendes Øine, saa hun begyndte at forstaa mig og for en Del kunde fatte Aarsagen til min Haardhed.

Vi blev staaende en Stund for at raadslaa om, hvad vi skulde gjøre; men det var ikke greit for nogen af os at finde paa noget, som var heldigt, men da vi begge var enige om, at noget burde gjøres, sagde jeg: „Du faar gaa hen og tale med ham, du, for du er den, som han synes at have mest Respekt for, og som jeg tror, han holder mest af."

„Aa ja! det kan synes saa, men Respekten er det ikke rart med", sagde hun bedrøvet.

Jeg havde saa inderlig ondt af hende; thi jeg havde jo selv en Broder, som jeg holdt saa usigelig meget af, og jeg forstod hendes Følelser saa godt. Med et fattede Olga en rask Beslutning, gik op til Gruppen og kaldte paa Frithjof. Han blev ligesom lidt overrasket og saa sig sløvt omkring, thi han havde allerede kiget saa dybt i Glasset, at det var med Nød han kunde reise sig fra Krakken, som han sad paa. Som han ravende nærmede sig Søsteren, spurgte han temmelig ublidt: „Hvad vil du mig? kan jeg ikke faa Fred for dig her heller?"

„Jo, Fred skal du faa, kjære Frithjof, jeg vil bare bede dig følge med mig hjem, Klokken er saa mange. Kom nu, saa er du snil, dine Venner kan du træffe igjen imorgen."

„Det kommer ikke dig ved, hvad Tid jeg vil gaa hjem og heller ikke, hvad Tid jeg vil træffe mine Venner; nu gaar jeg sandelig ikke, har du hørt det?"

„Ja, hørt det har jeg nok, men jeg vilde saa nødig gaa hjem, forinden du kommer med."

Han blev frygtelig sint. Bandte og skjældte og sagde, han ikke behøvede nogen at passe paa sig. Jeg stod bagved med bankende Hjerte og var temmelig heftig; men jeg betvang mig saa godt, jeg kunde, min Vrede, som her kun vilde gjøre galt værre. Dankert Brun, som havde fulgt Optrinnet med spændt Opmærksomhed, nærmede sig Olga med ydmyg Holdning, og idet han hilste paa en for ham egen, slidsk og underdanig Maade, sagde han indsmigrende: „De behøver aldrig at være bange for Deres Broder, Frk. Madsen; thi han er blandt gode Venner, det forsikrer jeg Dem, og han skal komme godt hjem; den Affære skal jeg selv besørge. Frithjof er jo

min bedste Ven, og vi kommer altid saa mageløst af det med hinanden. Ikke sandt, du gamle Gut?" henvendte han sig til Frithjof, der rakte ham Haanden, som trykkedes til Bevis paa, at de i Liv og Død vilde være Venner. „De kan stole paa mig, Frk. Madsen", fortsatte Brun, „Frithjof skal komme godt og vel hjem."

Olga, som var en fornuftig Pige, indsaa straks, det intet vilde nytte at komme med flere Indvendinger, samtidig som det var haabløst at tale Frithjof til Fornuft. Hun kom derfor tilbage til mig med uforrettet Sag mere bedrøvet end før, og jeg havde hjertelig ondt af hende, men sagde af Princip ingenting, da vi alligevel ikke kunde blive enige. Vi saa nemlig Tingen fra to høist forskjellige Sider. Hun som Søster med Søsterkjærlighed, og jeg som den, der følte mig forurettet af den, der var mit Hjertes Ideal, og vilde i andres Paasyn ingen Ydmygelse taale og allermindst i Hr. Bruns og Frk. Larsens Nærværelse; de andre kjendte jeg ikke, saa hvad de tænkte om mig var mig komplet ligegyldigt, men jeg indsaa fuldt ud, at jeg meget mindre end Olga kunde udrette noget, og at jeg derfor forekom hende baade rar og underlig tvivler jeg slet ikke paa, men det fik staa hen; thi om jeg til Punkt og Prikke havde forklaret hende det hele, vilde hun sandsynligvis alligevel ikke forstaaet mig ret, og uforstaaet var jeg nok af mange flere end hende i den Tid.

Vi gik et Stykke henover, tause og stille, thi enhver af os havde faaet saa fuldstændig nok at tænke paa, at vi ganske glemte baade den 17de Mai og Festlighederne. Om en liden Stund sagde Olga: „Ragna, jeg tror, det er bedst, at vi gaar hjem, thi jeg er

træt af hele Festdagen, for jeg tror næsten, det er den kjedeligste Dag, jeg har oplevet."

Var Olga nedstemt og bedrøvet, saa var ikke jeg det mindre og kunde sige akkurat det samme som hun og modtog Forslaget med Glæde. Vi kastede et længselsfuldt Blik paa Gruppen og fjernede os med et Suk. De seks Fortrolige fulgte os med Øinene, og havde vi været paa nærmere Hold, kunde det hænde, vi ogsaa derfra havde faaet høre et Suk, ikke et Smertens Suk, men antagelig et Lettelsens Suk.

Tause og nedstemte gik vi hjemover fyldt med Tanker, som langtfra var af den behageligste Art.

„Gid, at Gud maa vende alt til det bedste for os alle", sagde Olga, da vi trykkede hinandens Hænder til Godnat, og det samme Ønske opsteg ogsaa fra mit Bryst, men jeg kunde ikke faa Ord frem, og jeg skyndede mig hjemover saa hurtig jeg kunde, da der var nokſaa mange berusede Personer at se i Gaderne baade hist og her, men jeg blev ikke forulempet og kom uden Hindringer til mit Hjem.

Fru J. blev ikke saa lidet forbauset ved at se mig saa tidlig inde, men jeg tror samtidig, hun ogsaa syntes nokſaa godt om det, da de jo var ældre Folk, som syntes om at komme tidlig til Ro, og af Samvittighedshensyn kunde de ikke godt gjøre dette, naar de vidste, at nogen af deres Folk var ude efter den reglementerede Tid.

Fru J. rettede en hel Del Spørgsmaal til mig om, hvordan jeg havde tilbragt Dagen, hvor jeg havde været, og hvad jeg havde syntes bedst om.

„Jeg har altid syntes bedst om Processionen, og Parkkoncerten kan jeg ogsaa til Nød like, men det er

altid en saadan Menneskemasse tilstede paa slige Dage, og alle opfører sig nu ikke altid, som de burde og skulde, saa jeg liker idetheletaget lidet af denslags Fornøielser", var mit Svar.

Fru J. smilte saa lunt; thi hun forstod vist bedre end jeg selv, hvorfor jeg ikke likte Parkkoncerter; men der blev imidlertid ikke talt mere om dette, og jeg gik tilsengs i en Sindsstemning, som var alt andet end god, og Søvnen blev naturligvis derefter. Jeg drømte meget stygt flere Gange og syntes hver Gang, det var Hr. Brun og Frk. Larsen, som vilde styrte mig ned fra en høi Skrænt, og jeg bad i Drømme saa inderlig vakkert for mig, men det hjalp mig intet, de var ubønhørlige, og jeg skulde og maatte udover. Af Faldet vaagnede jeg, og var da ganske sved og udaset, men paa samme Tid inderlig glad for, at det hele kun var en Drøm.

Saa var det Dagen derpaa —, for manges Vedkommende ogsaa i Ordets rette Forstand, — det var en graa, regnfuld Morgen, aldeles svarende til min Sindsstemning, og det første jeg gjorde om Morgenen var at faa Rede paa, om Frithjof var kommet hjem. Jeg fik imidlertid vide, at han var kommet hjem frem paa Morgensiden i et mindre end godt Humør, som heller ikke kunde være saa urimelig, og hvordan han den Dag kunde være skikket til at arbeide, fatter ikke jeg, men alt bliver til en Vane, siges der, og saa er det vel med Drikken ogsaa, kan jeg tænke.

Vi skal nu forlade Frithjof og hans Venner en Stund og se os om efter min Svoger, Anton Paulsen og min Søster Sigrid. For at begynde med ham selv, skal jeg forklare for eder, hvorledes den unge Mand saa

ud. De fleste Pigebørn var forelskede i ham, saa det var ikke noget underligt, at Sigrid havde saa let for at se gjennem Fingrene med hans Feil; men I vil vel ogsaa vide, hvorledes hans Ydre var, om han var pen eller styg. Det sidste var han ikke, og jeg for min Part syntes, han var som Folk er flest, men alle andre fandt, at han var rigtig vakker. Jeg skal imidlertid fremstille ham, saa godt jeg kan, saa kan Læserne enhver for sig dømme, som de selv synes. Han havde et rundt, fyldigt Ansigt, sort Haar og sorte Bakkenbarter, graa, kolde Øine og en dyb Kløft i Hagen, en elegant Figur, høi og slank med smidige Lemmer, og det manglede heller ikke paa, at han var sig bevidst, at han havde alt dette, for jeg syntes, der var noget stolt og selvgodt ved hans Væsen, som jeg aldrig kunde like, og af den Grund var han i mine Øine mindre smuk, men det gjorde antagelig ingenting for hans Forlovede, Sigrid, hvis Ideal han var, og som altid saa paa ham gjennem flammende Kjærlighedsbriller.

Anton var Artillerist den Sommer og tog sig meget godt ud som saadan, saa jeg igrunden ikke synes, det var noget rart, at Sigrid var stolt af sin Kjæreste.

En Dag i Midten af Juni kom Bergli som snarest indom til mig i Forretningen.

„Har du hørt det nyeste nyt, Ragna?" sagde hun.

Nei, det maatte jeg indrømme, jeg ikke havde.

„Jo tænk", sagde hun, „Sigrids Forlovelse er hævet".

„Nei, er den det?" sagde jeg forknyt, „stakkels hende".

Rigtignok syntes jeg ikke synderlig om Anton Paulsen, men jeg havde saa inderlig ondt af Sigrid af den Grund, at jeg vidste, det var et tungt, haardt Slag for hende;

thi hun elskede sin Forlovede af sit hele Hjerte, det var jeg vis paa.

„Men hvad Tid er Forlovelsen bleven hævet?" spurgte jeg.

„Det er omtrent en Maaned siden nu, men det værste er," lagde Bergli betydningsfuldt til, „jeg tror, der feiler Sigrid noget."

„Er du forrykt, Bergli? hvor kan du tænke eller sige saadant om vor stolte Sigrid."

„Mere fik jeg ikke sagt, for jeg begyndte at græde og bar mig helt ynkeligt ad. Fru J. kom imidlertid ned og gjorde en Ende paa denne Scene.

„Hvad gaar her for sig?" spurgte hun, „hvad er det for noget sørgeligt, som Bergli fortæller?"

„Aa ikke noget af Betydning, — Sigrids Forlovelse er hævet", svarede jeg grædende.

„Du græder da vel aldrig for det?" sagde Fru J., „nei ved du hvad, lad Sigrid og Anton stelle med sine Ting selv, de er jo ældre end du og klarer nok sine Sager langt bedre end du, tænker jeg."

Jeg svarede ikke noget paa dette, men vedblev at græde samtidig som Fru J lo; thi hun kunde umulig forstaa, hvorfor jeg fældte Taarer over min Søsters hævede Forlovelse, og jeg gav hende heller ingen videre Oplysninger, da jeg tænkte som saa, hun faar det tidsnok at vide altsammen, og da ogsaa hvorfor jeg græder.

St. Hansaften, 24de Juni, oprandt med straalende Sommerveir. Jeg og Erna og en Veninde af os havde bestemt os til at spadsere sammen, men hvorhenne, kunde vi ikke blive saa ganske enige om; thi i Parken vilde ingen af os gaa, og at drive frem og tilbage paa

Gaderne var bare at trætte sig ud. Vi blev alligevel til sidste Slut enig og gik i Følge ind paa en Kafé for at spise tilaftens, og her tilbragte vi fjernt fra al Støi og Larm en rigtig koselig Aften; ja, den hyggeligste, jeg for min Del har havt paa lang, lang Tid. Jeg var nu kommen saa nogenlunde i Ligevegt igjen, at jeg begyndte at betragte det smukke omkring mig med Interesse, og for at nyde godt af Festlighederne gik vi en Tur rundt Parken og derfra udover Klosterhaugen for at se paa Brændingen, som overalt var baade storslagent og vellykket; især var der storartede Baal paa Fløien og Laksevaagsfjeldet og ellers rundt omkring paa alle de kjendte, gamle Steder. Ude paa Fjorden vrimlede det af store og smaa Baade, der var fuldlastede med feststemt Ungdom, der lod sin Feststemning høre i smukke Toner, som tog sig yndig ud i den stille Aftendæmring. Ja alt tog sig storslagent og smukt ud baade tillands og tilvands, og Stemning var der overalt, ja til og med jeg selv havde ladet Sommerens Varme tø mig op efter Vinteren, og dens triste Minder holdt jeg paa at jage paa Dør; men det tog rigtignok lang Tid, syntes jeg; thi for hver Gang, jeg troede: nu er det glemt, nu er det over, kom noget nyt og rippede op og saa var min Ro forbi. Da vi havde seet tilstrækkelig paa alt, skiltes vi nokſaa tilfredse fra hinanden, og jeg maatte sige med mig selv: „Smaa Folk og smaa Fordringer", thi jeg følte mig saa glad og tilfreds den Aften, som jeg ikke havde gjort paa længe. Da jeg kom hjem paa mit Værelse, begyndte Tanken om før og nu at husere i min Hjerne, og den, som dannede Midtpunktet for det hele, var naturligvis Frithjof. Jeg tog frem hans sidste Brev, som den Dag akkurat var et

Aar gammelt, og som jeg altid følte mig selv som den Forurettede, spurgte jeg mig selv i Tankerne: Mon tro, hvem der er den lykkeligste af os to iaften? — og kom til det Resultat, at han vistnok var mindre tilfreds nu, end jeg var. Jeg følte en sjelden Ro i Sindet den Aften, og da jeg var meget træt, sovnede jeg ind, straks jeg havde lagt mig.

Efter den Tid gik mange Maaneder, uden at der indtraf noget særlig mindeværdig. Fra Henrik havde jeg jevnlig Breve, og der aandede altid en inderlig Kjærlighed af hvert Ord, han skrev, saa det var mig en sand Fryd, hvergang hans Breve kom. Han havde det nok ikke bedst ombord, der hvor han var, kunde jeg skjønne, og han klagede jevnlig over, at det var saa daarligt med Kosten, baade var den daarlig og dertil utilstrækkelig. I et Brev skriver han: „Du kan ikke tro, Ragna, hvor haardt jeg har været fristet til at rømme; thi ombord i denne Skuden standser ingen Folk; Størsteparten er allerede forsvundet, og idag har en Rønner været ombord og budt mig 6 £., om jeg vil stikke af og gaa ombord i en Engelskmand, men for eders Skyld derhjemme skal jeg ikke gjøre det, for jeg ved, I vilde blive bedrøvede, og det vil jeg saa nødig være Aarsag til, endskjønt det falder mig meget haardt at blive staaende herombord, og mit inderligste Ønske er, at vi kunde faa Fragt hjemover, saa jeg kunde blive afmønstret."

Som enhver kan tænke sig, satte dette Brev Uro og Engstelse i mig, og jeg skyndede mig ud til Olga, det hurtigste jeg kunde for at bede hende skrive til Henrik og paa det indstændigste fraraade ham at rømme, da jeg vidste, at hendes Ord havde langt større Vægt og Betyd-

ning for ham end nogen af os andre; men jeg synes ogsaa at maatte lægge mit Lod i Vægtskaalen og kunde ikke undlade at skrive et rigtig kjærligt Brev til ham og bede ham ikke at rømme. Brevet lød:

„Min kjære Broder!

Tak for dit kjære Brev, som jeg modtog idag. Jeg glæder mig storlig over, at du er frisk, men er paa samme Tid inderlig bedrøvet ved at høre, du har det saa ondt ombord. Men kjære dig, Henrik, hvad du gjør eller ikke, saa røm aldrig; thi det er noget af det værste, en Sjømand kan gjøre, og jeg næsten gyser ved Tanken om, at du skulde komme i Hænderne paa saadanne blodsugende Bæster som Rønnere; thi efter det, som er mig fortalt, synes jeg næsten, de med Rette maa kunne lignes med graadige Ulve. Idetmindste behandler de sine Ofre saa, at de vistnok fortjener et saadant Navn. Jeg skulde saa inderlig gjerne ønske, du kom hjem nu, for her hjemme længes vi alle saa efter at faa se og tale med dig, desforuden er det ogsaa saa meget rart her hjemme nu, som du vist kunne have Lyst til at have Rede paa, men da jeg tænker, Olga i sine Breve har en hel Del Nyheder til dig, og du antagelig læser hendes Breve meget oftere end mine, vil jeg overlade til hende at fortælle Nyhederne; for da er jeg vis paa, du ogsaa husker dem bedst. Jeg synes, Moder skranter, men forresten er alt i Hjemmet som tidligere. Vind og Veir er op og ned, saa som du ved, vi Bergensere er godt vant med, og Regn har vi heller ikke manglet. Endnu en Gang maa jeg bede, røm ikke, Broder, det er din yngste Søster, som beder dig saa inderlig derom. Vær saa hilset fra

alle dine Sødskende, Moder, Agnes, lille Jensy og dine Bekjendte; men de fleste og hjerteligste Hilsener følger fra din hengivne Søster Ragna".

Jeg var saa glad, da dette var gjort; thi jeg havde en Følelse af Ro i Sindet, som jeg ikke paa længe havde følt. Om Aftenen samme Dag skulde jeg en Tur hjem, nærmest for at træffe Olga, da hun havde sagt, at hun havde noget rigtig nyt at fortælle mig. Og en glædelig Nyhed fik jeg ogsaa vide den Aften; thi just som jeg kom ned til Moder, træffer jeg Sigrid og hendes Forlovede, og jeg spurgte mig selv, straks jeg saa dem, hvordan hænger dette sammen? Jo, det hang nok ganske rigtig sammen, som det skulde. Knuden var løst, og de saa begge to saa lykkelige ud, som om der aldrig skulde have været saa meget som en Snurre paa Traaden engang.

Straks jeg var kommen ind, sagde Sigrid: „Nu skal du faa høre nyt, Ragna, tænk paa Søndag skal der lyses for os."

„Jasaa du; aanei, hvor morsomt det skal blive at komme i Bryllup igjen."

„Aa gjør ikke saa store Forhaabninger, du Ragna, saa bliver heller ikke Skuffelsen saa stor, for vi kommer egentlig ikke til at holde noget Bryllup, som er at tale om; vi har nærmest tænkt at lade det gaa bare med et lidet Besøg af Familjen, for det koster Penge at holde Bryllup, og af dem ved du, vi har saa."

„Jasaa du, men saa har dere kanske saa meget mere Kjærlighed", sagde jeg; men det var forresten ikke noget at fæste sig ved, hvad jeg sagde, for Grunden, hvorfor jeg var saa glad og oprømt, kom sandelig ikke af Tanken

paa Bryllupet, men jeg var glad for Sigrids Skyld, at det nu endelig blev til Bryllup alligevel. Jeg kunde se, at det havde taget meget paa hende, at Forlovelsen var hævet, saa det var ikke underlig, at hun nu saa lykkelig ud, og jeg for min Part havde ogsaa Aarsag til at være glad, men saa glad, som da Agnes skulde være Brud, var jeg paa langt nær ikke; thi jeg havde desværre ikke den Tillid til Sigrids Forlovede, som jeg havde havt til Agnes's, og deraf kom det vel, kan jeg tænke.

Jeg sad længe og ventede paa Olga, men hun kom ikke, saa jeg var næsten paa Vei til at blive utaalmodig; men med engang gik det op for mig, at hun nok paa Forhaand vidste, hvem jeg vilde møde hos Moder, og den Skjælmen havde derfor narret mig hid. Jeg havde villet gaa hjem tidligere, men Olga havde faaet overtalt mig til at opsætte det til idag, og nu fattede jeg, hvorfor; thi Nyheden var noget, som først skulde fortælles, saa Moder hørte det. Sigrid saa paa mig og spurgte, hvad jeg lo af.

„Aa af en Tanke," sagde jeg, „thi der forekommer saa meget latterligt nu om Dagene, saa det er slet ikke underligt, om jeg kommer til at le lidt nu og da."

Jeg havde skrevet til Henrik samme Dag og sagt, at Olga vidste Nyheder, men havde jeg vidst det tidligere, som jeg nu vidste, skulde jeg nok fortalt Nyheden selv, for det var noget, som jeg vidste vilde glæde ham at høre; men nu fik det være til alt var over, saa blev det en endnu større Overraskelse.

Bryllupsdagen var den 10de Oktober. Den oprandt skjøn og lovende, rigtignok lidt Frost, men friskt og en prægtig Høstdag var det.

Jeg havde den Dag lovet Agnes at gaa ud med hendes lille Pige, og sandt at sige følte jeg mig helt stolt af min nye Stilling som Barnepige; thi den lille var saa yndig, at jeg undrede mig over, at nogen kunde gaa forbi uden at se paa hende. Først skulde vi aflægge Bedstemoder en Visit, og den lille blev ganske ellevild af Glæde, da hun saa Moder; hun klappede i sine smaa, buttede Hænder og raabte uden Ophold: „Bessemanna, Bessemanna", for hun vidste, Bedstemama altid havde en god Kage til hende, og den vilde den lille Skjælmen have.

Barnet var fjorten Maaneder, saa det var en ren Umulighed at forstaa, hvad hun sagde, og hun sludrede en god Del baade om det og det og „ditta og ditta" og saa videre; men det var altsammen saa gebrokkent, at vi ikke kunde faa nogen Rede paa det; men en god Latter skaffede hun os, for det var saa rigtig morsomt at se den lille Skikkelse gaa der og vimse og prate sit uforstaaelige Sprog i det uendelige.

Efter at vi havde gjort Visit til Bedstemoder, gik vi en Tur rundt Parken, og jeg maatte den Dag indrømme, at der skal en god Del Taalmodighed til at være Barnepige, for det var utrolig, alt hvad den lille havde at se efter og ligesaa utrolig, alt hvad der kunde sees paa. Snart var det en Sten, snart en Blomst eller et Græsstraa, eller ogsaa var det en Trappe, som skulde prøves, om den holdt hende, og straks efter fulgte gjerne en Opfordring til mig: „dit ne, dit ne, ditta, ditta".

„Nei Tante kan ikke sidde ned", sagde jeg og vilde have hende med mig, men den lille fandt sig saa inderlig tilfreds paa Trappen, at hun slet ikke havde til Hensigt at reise sig saa snart.

„Nu gaar Tante fra dig, Jensy", sagde jeg, men Barnet bare saa paa mig og fortsatte med sit evindelige: „dit ne, dit ne, me ditta, me ditta", saa jeg umulig kunde lade være at le af hende. Vi tog os vist saa komisk ud begge to, som vi kunde, for jeg stod der hjælpeløs og saa paa Barnet, og Barnet saa paa mig. Hun kunde naturligvis ikke begribe, hvorfor jeg ikke kunde „ditta ne", og jeg kunde ligesaalidet fatte, hvad Fornøielse hun kunde have af at sidde paa Trappene, naar hun skulde gaa Tur med Tante. Tilslut faldt jeg paa den Tanke, at hun maatte være træt, saa jeg maatte bære hende, og straks jeg havde faaet hende paa mine Arme, lænede hun Hovedet ind til Tantes Skulder og sovnede. Hermed var saa den Fornøielse over, og jeg maatte se at komme op til Moder med Barnet og siden tage Turen alene istedetfor med lille Jensy.

Vielsen var berammet til Klokken seks Eftermiddag i Domkirken, og da Tiden var inde, følte jeg mig saa forstemt og nedtrykt, som der skulde foreståa en Ulykke og sagde til Olga, at jeg frygtede for, at dette Ægteskab ikke vilde blive lykkeligt.

„Jeg frygter det samme," svarede Olga, „men Sigrid holder saa meget af ham og har saa godt for at undskylde hans Feil særlig ligeoverfor andre, at jeg tror, hun muligens derved kan vinde ham."

Disse Ord beroligede mig en Smule, og vi fortsatte vor Vei til Kirken.

Mine Øine var fulde af Taarer, og mangfoldige Tanker opfyldte mit Sind og bragte smertelige Erindringer fra svundne Tider; men Kirken er jo ikke Stedet for Grublerier over det svundne, og jeg blev heldigvis vækket

af mine Drømmerier ved Kirkeorgelets Toner, da Brudeparret kom ind. Jeg maa indrømme, det var et smukt Par, og Præsten holdt en alvorlig og paa samme Tid høitidelig Tale. Jeg har hørt mange Brudetaler i min Tid fremover, men aldrig har nogen Prædiken fængslet mig mere, end denne Brudetale gjorde.

Præsten havde nemlig valgt til Tekst disse Ord: „Jeg og mit Hus vil tjene Herren og holde hans Bud".

„Ja give Gud, at saa maatte ske", sukkede jeg, idet mit Blik ufravendt hvilede paa dem, hvem Ordene i første Række gjaldt og var rettede til.

Høitideligheden i Kirken var til Ende, og vi begav os hjemover igjen. Akkurat som Sigrid havde sagt, blev det ogsaa. Rigtig en koselig og hyggelig Familiefest, hvor vi hyggede os ganske fortræffelig. Brudeparret saa over al Maade lykkelig ud, og der blev udtalt saa mange Ønsker om Lykke af alle Slags, at jeg synes, de, som gifter sig og ikke er lykkelig, bare for Lykønskningerne maatte kunne indbilde sig, de var det alligevel, selv om Virkeligheden er adskillig andet end Indbildning. Vi spiste, drak og morede os rigtig godt allesammen helt til ud paa Morgenen, da vi glade og veltilfredse skiltes ad.

Dagen havde begyndt med Taarer, men endt med Latter, saa det gamle Ord endnu engang kom til sin Ret, at naar Enden er god, er alting godt.

Efter denne Tid fulgte ikke noget af synderlig Betydning, som var at fæste sig ved; de Nygifte levede sine Hvedebrødsdage og syntes vist bedst om at nyde dem i Ro, hvilket for en Del vel ogsaa var paakrævet, da de allerede den fjortende November forøgede Familjen med en liden Datter.

Bergli kom stormende ind en Søndagsaften, just som jeg sad alene inde, og fortalte denne store Nyhed.

„Aanei for en Herlighed, et Søndagsbarn," sagde jeg, „det maa vist bringe Lykke."

Moder var henrykt over, at hun for anden Gang var bleven Bedstemoder, og Bedstefaders gamle Hoved kunde kneise saa meget stoltere i Bevidstheden om at være to Gange Oldefader, og jeg selv glædede mig over, at der var en yndig Barnestemme mere, som vilde komme til at raabe Tante. Rigtignok blev det en Stund at vente, før den Lille kom saa langt frem, men Udsigten var god, og det kommer nok, og Haabet er saamen ikke det mindste.

5te Kapitel.

Juleaften hos Moder. En Tur til Sletten.

Samtale med Frithjof — Frithjof tilsjøs. — Nyt Haab. — Atter lykkelig.

Atter er Tiden skredet frem og den høitidelige Juleaften kommen. Jeg har engang for alle besluttet, at Juleaften skal feires hos Moder, saalænge hun lever, og nu, da jeg atter er i mit kjære Hjem, har jeg Følelse af, at et Hjem og en Moder er inderlig godt at have, hvor tarvelig det end er. Det var Bergli og jeg, som denne Gang var sammen hjemme hos Moder, og vi følte os begge saa lykkelige og inderlig vel tilfredse i Moders lille, varme og koselige Stue, som i Aften var oplyst med Lampe og to Lys. Moder selv gik der saa rødmusset og stille. Snart retter hun lidt paa det og snart paa det, men at hendes Tanker denne Kveld ikke alleneste dreiede sig om at gjøre det koseligt og hyggeligt for os og sig selv, kunde vi let mærke, thi medens hun gik og smaaruslede, siger hun: „Det skulde være rart at vide, hvordan Henrik har det i Kveld. Hvad har han skrevet til dere nu til Julen?"

„Jeg tænker, Henrik har det brav nu, Mor", sagde jeg, „han har forresten skrevet og sagt, han vil komme hjem til Vaaren, om alt gaar godt, saa det bliver jo ikke saa længe at vente."

Da jeg sagde dette, straalede hendes gamle, vakre Ansigt af Glæde, og straks efter sagde hun: „Hør Ragna, kan ikke du være saa snil at synge lidt for mig, for jeg synes ligesom ikke, det er Juleaften uden Julesalmerne bliver sunget."

„Jo, det vil jeg saa gjerne gjøre, Mor, og du Bergli faar hjælpe mig, saa gaar det bedre."

Efter at vi havde sunget forskjellige Julesalmer, læste Bergli Juleevangeliet om Frelserens Fødsel, som jo med Rette burde fyldt vores alles Hjerter med Glæde, men jeg for min Part blev derimod vemodig stemt. Det er noget underligt med Juleaften. Paa samme Tid, som den bringer Glæde, trækker den altid frem for Bevidstheden Minder om det svundne, isærdeleshed de glade Barndomsminder. Saa var just Tilfældet med mig denne Juleaften. Barneaarene stod i denne Stund for mig som om jeg skulde leve dem opigjen paany, og en efter en gled de svundne Livsbegivenheder forbi min Sjæls Blik. Særlig fæstede min Tanke sig ved den Tid, da Fader levede; den Fader, som jeg havde klamret mig saa inderlig fast til, men som det nu ikke længere var os forundt at være sammen med, og jeg spurgte mig selv: ser han i Aften ned paa denne Gruppe, som savner ham saa inderlig? kan han forstaa vore Følelser og se, at vi alle, hvor ulige vi end kan være i mange Retninger, alligevel har et fælles, nemlig Kjærlighed til ham. Ja hvem ved — maaske kunde han det.

Moder havde faaet istand et veldækket Aftensbord, og vi spiste godt allesammen og morede os, saa godt vi kunde. Af Moder fik jeg en liden Fødselsdagskalender med Skriftsteder til hver Dag, som hun rakte mig med

de Ord: „Læs et Skriftsted hver Dag, Barnet mit, for det giver dig Kraft til Dagens Arbeide og vender dit Sind og dine Tanker opad."

Ja, Moder havde Ret, det var nok det bedste det, og jeg svarede: „Hvor smukt af dig at tænke saa paa mig, Mor, det er mere, end jeg fortjener."

Men Moder vilde ikke høre nogen Selvbebreidelser den Aften; saadant mente hun, maatte være banlyst paa Juleaften, og intet, som kunde forstyrre Høitideligheden, maatte faa Indpas. Naar man har det hyggeligt og godt, løber Tiden hurtigere end ellers, saa ogsaa med os nu; thi Klokken var allerede, før vi vidste det, blevet saa mange, at jeg maatte gaa. Som jeg stod færdig til at sige Godnat, sagde Moder: „Vil du ikke være med i Fropræken i Morgen, Ragna?"

„Jo det kan jeg gjerne", sagde jeg, og med gjensidige Ønsker om en behagelig Jul, sagde Bergli og jeg Godnat og gik.

Bergli og jeg skulde omtrent samme Vei, saa vi fik Følge, og vi var saa optagne med at prate om, hvad vi havde faaet, og hvad vi havde givet i Julepresenter, at vi neppe merkede den lange Vei, ligesaalidt som vi tog Notits af den kolde, barske Vind, som blæste.

Første Juledags Morgen oprandt paa ægte bergensk Vis, og da jeg vaagnede om Morgenen, følte jeg mig ikke rigtig frisk, hvilket vel for en Del havde sin Grund i Overanstrengelse før Jul; thi jeg havde havt det meget travelt især i de sidste Dage, saa jeg skulde allerhelst villet vendt Hovedet paa Puden og lagt mig til at sove igjen, men jeg havde jo lovet Moder at komme til hende og følge med i Kirken, og dette Løfte vilde jeg nødig bryde,

for at ikke Moder skulde blive skuffet, for stakkels hende, hun havde os jo alle saa kjær og glædede sig saa inderlig hver Gang, hun saa os, og Faders Bortgang gav mig ligesom fornyet Anledning til at spørge mig selv: mon tro, hvor mange Juledagsprædikener jeg er saa lykkelig at høre, sammen med Mor? Opfyldt af disse Tanker vilde jeg ikke gaa glip af nogen af de Gange, som endnu forundtes mig. Jeg mandede mig derfor op, saa godt jeg kunde og skyndede mig mest mulig med at blive færdig, da jeg vidste, Moder ikke vilde være den sidste i Kirken. Gjennem Vinduet var jeg, straks jeg vaagnede, bleven opmærksom paa at det var Regnveir, men da jeg kom ud paa Trappen for at gaa, var jeg næsten paa Vei til at vende om igjen.

Hutetu for et Veir, sagde jeg til mig selv, da jeg hørte Regnen pladske imod Gadestenene, men det kunde nu ikke nytte at krybe i Skjul alligevel. Moder stakkel vilde jo komme til at vente, og den Uhygge vilde jeg ikke paaføre hende, men surt var det, det er vist, for det blæste en skarp Vestenvind lige i Ansigtet paa mig, og Føret var heller ikke synderlig behageligt, som man nok kan tænke sig, naar det om Aftenen forud havde været gnitrende Frost, saa Gaderne var som at gaa paa tomme Flasker. Jeg trippede imidlertid fra det ene glatte Sted til det andet, men det var sandelig ingen behagelig Maade at komme frem paa, for havde jeg med den ene Fod faaet Fæste, gled jeg med den anden og frygtede hvert Øieblik for, at det næste Skridt vilde bringe mig i endnu nærmere Berørelse med Gadestenene og Isen, og da var det jo selvsagt, at hele Julestadsen min vilde gaaet i Vadsken.

Det gik imidlertid over al Forventning godt, saa jeg kom i godt Behold til Moder, om jeg just ikke var saa ganske tør, som ønskelig kunde være, men anpusten var jeg, saa det var ikke mere, end jeg kunde faa Ord frem og sige: „Her er jeg, Mor, Godmorgen, Tak for igaar; men for et Veir og for et Føre; du kan ikke tænke, hvor jeg har strævet for at komme helskindet frem". Dette sagde jeg i et Rams, straks jeg kom ind.

Moder sad, da jeg traadte ind, og læste en Salme i Kingos Salmebog, men selv saa andægtig hun var, maatte hun alligevel le, da hun saa, hvordan jeg kom, og det havde hun vist ogsaa god Grund til, for jeg maatte selv le af mig, da jeg kom lidt til Ro.

„Aanei, hvor smilt og hyggeligt af dig, at du kom, Ragna," sagde Mor, „for naar jeg skal være ærlig, havde jeg virkelig ikke ventet dig i dette frygtelige Uveir, du har vel drukket Kaffe og spist, Ragna?"

„Nei, jeg gav mig ikke Tid til det idag og følte mig heller ikke rigtig rask, da jeg stod op," sagde jeg.

„Men du maa ikke gaa i Kirken fastende, du maa spise først, Ragna", sagde hun og gik mod Kjøkkenet for at sætte Mad ind.

Jeg forsikrede hende, at jeg ikke havde Lyst paa noget og troede heller ikke, jeg kunde spise, men mine Forsikringer nyttede ikke det ringeste, for jeg skulde baade spise og drikke, mente hun, og at negte nu, skjønte jeg bare vilde have til Følge, at Tiden blev forhalet, og den var sandelig kort nok før, hvorfor jeg satte mig og spiste det lille, jeg kunde, og straks jeg var færdig, gik vi i Kirken.

Alt havde indtil nu gaaet i et fortsat Mas, ligesiden

jeg vaagnede, men med engang jeg traadte ind i Kirken, følte jeg mig som et ganske nyt Menneske; alt var saa høitideligt, festligt og stemningsfuldt, saa jeg ganske glemte Morgenstundens Gjenvordigheder. Lysekronen i Taget var tændt, og festligpyntede Mennesker fyldte lidt efter lidt Stolene.

Da Orgeltonerne brusede frem, følte jeg mig ligesom lettet over alt, baade de forbigangne Skuffelser og de nærværende, og af hele min Sjæl sang jeg med den bekjendte Julesalme: „Os er idag en Frelser fød", derefter fulgte en meget alvorlig, indtrængende Prædiken, som lod mig forstaa, hvilken Nytte og uforlignelig Fordel ogsaa jeg havde af Frelserens Fødsel. O gid, jeg altid maatte huske det, og om jeg altid havde husket det, hvormeget havde maaske ikke da været anderledes; men jeg vil tro Guds Ord og trøste mig med, hvad der staar: „Gud er igaar og idag den samme, ja til evig Tid."

Moder følte sig meget rørt af Prædikenen og græd meget, som hun forresten næsten altid gjorde, naar hun var i Kirke, noget, jeg i Almindelighed ikke altid syntes saa ganske godt om; men ærlig talt syntes jeg alligevel langt bedre om Moders Graad end at se paa alle de mange sovende, nikkende Hoveder rundt om paa Bænkene. Hvad som særlig forundrede mig var, at saa mange ældre Folk ikke havde mere Interesse eller sand Mening med sin Kirkegang, end at de straks ved Begyndelsen af Gudstjenesten kunde begynde at nikke og sove. Ja havde det ikke været for Moders Skyld og Ærefrygt for Guds Hus, tror jeg næsten, jeg havde brudt ud i Latter, for det var sandelig komisk nok at se paa. Nogle nikkede og nogle ligesom forestillede at fiske; thi naar Hovedet var

kommet til et vist Punkt, gjorde de et raskt Ryk opad igjen, akkurat som Fiskeren gjør, naar Fisken bider paa Krogen. Heldigvis betvang jeg min Munterhed og irettesatte mig selv, fordi jeg havde ladet disse Sønnige saaledes optage mit Sind, og jeg blev sidenefter dobbelt opmerksom.

Da Prædikenen var slut, gik Moder og jeg hjemover igjen for at spise Frokost.

Vi var tause begge to hele Veien. Enhver af os havde vel sit at tænke paa, kan jeg tro. Hvad Moder tænkte paa, fik jeg aldrig at vide af den Grund, at jeg ikke spurgte, men selv tænkte jeg: Du har nu hele Formiddagen for dig; benyt den nu saagodt du kan til at aflægge Visitter; og saa, som jeg tænkte, gjorde jeg ogsaa straks efter, jeg havde faaet Frokost.

Jeg aflagde først Olga en Vistt; senere gik vi sammen til mine to ældste Søstre, Agnes og Sigrid, som begge var nygifte eller saa omtrent. De boede forresten saa langt fra hinanden, at vi næsten fik spadsere fra den ene Ende af Byen til den anden, og hermed gik hele Formiddagen.

Bergli havde fri den Dag og skulde sammen med mig hjem til Moder og spise Middag. Olga derimod gik til sine Forældre, men lovede, at hun skulde komme hjemom til Moder og hente mig for at gaa en Tur senere paa Dagen.

Lidt udover Eftermiddagen kom Olga, og vi gik da ud sammen, men da vi paa Veien passerede Olgas Hjem, maatte hun ind til sig selv et Øieblik, og jeg fulgte ogsaa med og satte mig, da vi allerede var trætte efter Turen.

Vi havde imidlertid ikke sat længe, før der kom nogen og bankede paa.

„Hvem kan det være?" sagde jeg.

„Jeg tænker, det er Frk. G.", sagde Olga, men istedetfor Frk. G. var det Hr. Frithjof Madsen i egen høie Person.

Jeg blev, som man vel kan tænke sig, en Del forbløffet over saaledes at stilles Ansigt til Ansigt med ham nu, da jeg ikke havde seet ham paa lang Tid og allermindst troede ham paa disse Kanter nu.

Han kom mig imidlertid til Hjælp i min Forlegenhed ved at ønske mig en behagelig Jul, hvilket jeg gjengjældte, men da han rakte mig Haanden, var jeg uhøflig nok til ligesom ikke at bemerke det, og han lod den ogsaa synke igjen uden at gjøre nogen Bemerkning, hvilket jeg igrunden burde været ham taknemmelig for, da jeg vistnok intet havde at svare til min Undskyldning. For at gjøre Stillingen endnu pinligere, end den allerede var, gik Olga ud i Kjøkkenet, saa jeg og Frithjof blev siddende ligeoverfor hinanden i pinlig Taushed.

For at komme ud af Forlegenheden antager jeg det var, at han spurgte mig, om jeg kunde give ham Henriks Adresse, da han gjerne ønskede at skrive til ham.

„Den kan du vel faa af din Søster, Olga," sagde jeg temmelig kort og uhøflig, for jeg var den Dag i mit iltre Hjørne og havde besluttet at gjengjælde ham Opmærksomhederne fra syttende Mai, som jeg ikke endnu havde glemt; men jeg opnaaede vist daarlig min Hensigt og gjorde mig i Stedet selv latterlig, da han jo af dette maatte kunne merke, at mine Følelser for ham endnu var uforandrede; thi han, som kjendte mig saa godt, for-

stod meget vel, at min Kulde kun var paataget og uægte. Til min Lykke kom imidlertid Olga ind igjen og gjorde en Ende paa denne trykkende, stive Conversation; men hun sendte mig ogsaa et bebreidende Blik, hvilket undrede mig noksaa meget; hvorfor jeg skulde faa det; thi hun kunde umulig synes, jeg behandlede hendes Broder for haardt. Der blev imidlertid ikke Anledning til videre Grublerier om dette, da Olga havde Brettet færdig og bød os et Glas Vin.

„Tak", svarede jeg og tog efter Glasset, men viste mig saa keitet og klodset, at jeg væltede Glasset paa Brettet istedetfor at føre det til Munden, hvilket skaffede Frithjof og Olga en noksaa god Latter, som jeg rigtignok maa sige, jeg ikke syntes synderlig godt om, og hvem liker vel at blive leet af? Det er vel ikke saa mange, det, tænker jeg.

Jeg fik imidlertid et andet Glas, som det gik bedre med, men jeg ønskede i mit stille Sind Frithjof did, hvor Peberen gror; thi jeg vidste med mig selv, at Julestemningen for mit Vedkommende var forbi, og det havde jeg jo ham at takke for. Olga derimod syntes vist rigtig godt om, at Frithjof var hos hende og havde nok ikke til Hensigt at slippe os saasnart, og gjorde sit bedste for at fornøie os begge to, saa godt hun kunde, men Stemningen var og blev desværre lige trykkende. For endelig at faa en Ende paa denne tête à tête, sagde jeg, at jeg vilde gaa hjem til Moder, hvor jeg ventede at træffe min Svoger, Anton Paulsen, og mine to Søstre.

„Det kan da vel ikke haste saa," svarede Olga, „jeg har ogsaa tænkt at gaa did, vent nu bare lidt, saa bliver jeg med dig, det kan vel forresten være omtrent det

samme for dig ogsaa, hvor du sidder for en liden Stunds Skyld?"

„Nei, ikke saa ganske", svarede jeg.

„Du forstaar mig vel, antager jeg, jeg vil ikke friste dig til noget, du anser for Uret, men jeg troede nu ikke, det kunde gjøre noget, om du blev siddende en Stund, da de hjemme ved, at du er gaaet med mig."

Til dette havde jeg ikke noget passende Svar paa rede Haand og tog til at knække Nødder, saasom jeg saa, at Frithjof gjorde det. Endelig syntes vist Frithjof ogsaa, Stillingen var mindre behagelig og sagde, han havde Lyst til at gaa.

„Vent lidt, saa gaar vi sammen," sagde Olga, og i en Fart var hun i Tøiet, og vi gik alle tre i Følge udover til Moder. Straks i Nærheden af Moders Hjem standsede Frithjof op

„Gaar du ikke med op, Frithjof?" sagde Olga, „jeg tror ganske vist, du er velkommen."

„Ja", indfaldt jeg, „har du Lyst, og ingenting hindrer dig, er du velkommen af os alle, for jeg tror at kunne svare baade for Mor og mine Søskende."

Han standsede en Stund for at betænke dig, men Resultatet blev, at han ikke havde Lyst, da det var forsent.

„Ja som du lyster", sagde jeg, „du er velkommen, mere kan jeg ikke sige."

Da jeg havde sagt dette, skyndede jeg mig ind, da jeg frygtede, at jeg muligens vilde ligge under for min Svaghed, og nogen direkte Bøn vilde jeg heller ikke give det Udseende af.

Da jeg nu kom ind til Moder, var jeg en hel Del forandret fra det, jeg tidligere havde været paa

Dagen. Mit gode Humør og med det min Munterhed var helt og holdent forsvundet. Da jeg kom ind, lænede jeg mig til Berglis Stol og stirrede bent frem, som om jeg ikke engang bemærkede de øvrige, som var inde.

„Har du glemt ud at tale, Ragna?" spurgte Moder, „for du er jo saa taus som en Saltstøtte og ser saa alvorlig ud, som du skulde være i en Begravelse."

„Jeg venter paa Olga, hun kommer vist snart," svarede jeg.

De Tilstedeværende saa op og lo, og jeg maatte le med selv ogsaa, for Svaret kom saa pudsig. Det tog imidlertid lang Tid, før Olga og Frithjof blev færdig med sin Pasfiar, saa jeg undrede mig næsten paa, om hun ikke maatte fryse sig stiv, der hun stod, og ganske rigtig, da hun endelig kom, saa hun saa blaa og forfrossen ud, at jeg nok ikke havde tænkt saa Feil endda, thi det var nok ikke bare Ansigtet og Hænderne, men ogsaa Humøret, der syntes at være stivfrosset.

„Hvad er det, som er hændt dere?" sagde Moder, „dere skulde sandelig saaet holdt dere pent inde, havde jeg vidst, at Humøret vilde faldt saa lavt, som jeg nu ser."

Hun sagde dette i en spøgende Tone, men Spøgen havde desværre en helt modsat Virkning paa os begge, saa vi begyndte at græde.

Olga angav som Grund, at hun savnede Henrik, og jeg savnede Fader, hvilket begge Dele i og for sig medførte Sandhed, men i det Øieblik vi sagde det, var vi nok uærlig i Angivelse af Grunde. Svaret førte imidlertid dertil, at Samtalen kom til at dreie sig om Fader og Henrik, og det varede ikke længe, før næsten alle var paa Vei til at græde.

Nu var det min Tur til at se det komiske ved Situationen, og jeg lo bogstavelig talt gjennem Taarer, og Humøret indfandt sig lidt efter lidt, saa Aftenen, som i Førstningen saa saa truende ud og begyndte med Graad, endte nokſaa behagelig for os allesammen.

Idag er det Nytaarsdag, den første Dag i det nye Aar. O, den der nu kunde begrave og glemme alt det svundne og begynde Livet paanyt, og af de tidligere høstede Erfaringer lære at styre forbi alle de skjulte Skjær og Klipper, som ligger i Livets Farvand; ja den, som kunde det, han var lykkelig, men jeg desværre kan ikke regne mig til disse lykkelige; thi ogsaa i Kveld, ja kanske netop i Kveld mere end ellers dukker Minderne frem med fornyet Kraft, og desværre, de fleste af dem bringer ikke Glæde, men Sorg.

Jeg har nærmest tænkt at holde mig hjemme iaften og more mig selv, saa godt jeg kan, men allerede før jeg er begyndt, flyver Tanken til Moder, og jeg siger til mig selv: Stakkels Mor, det vil blive stilt og ødt for hende at blive alene paa Nytaarskvelden, og da jeg omtrent vidste med mig selv, hvad Resultatet vilde blive af at være hjemme alene i et saadant broget Selskab af Tanker, som jeg paa Forhaand vidste, vilde indfinde sig, rev jeg min første Bestemmelse ned og besluttede at tage en Tur hjem til Moder og takke af for det gamle Aar; men jeg vil komme snart tilbage igjen, tænkte jeg ved mig selv, og mon tro, om ikke Grunden var den, at jeg helst vilde faa være alene og sidde og kjæle for en Del sørgelige Minder, som jeg i Øieblikket før havde ønsket at glemme og begrave for bestandig.

Da jeg kom hjem til Moder, var hun ganske alene

og sad og læste i Kingos Salmebog, som hun almindelig havde for Skik hver Høitidsaften. Jeg kunde næsten ikke undlade at smile, da jeg saa, hun sad der med den gamle Salmebogen, for naar jeg tænkte over, hvormange Aar, hun havde holdt paa med det, maatte hun jo have læst Bogen igjennem baade paa Kryds og Tvers, hvorfor jeg bemerkede: „Du maa vist holde inderlig meget af den gamle Salmebogen; og se, du har vist iaften ogsaa Festbriller paa."

Moder saa op og maatte le, hun vidste, jeg var lidt af en Skøier og svarede med et lidet Suk: „Aaja, jeg ser saa daarlig nu, Ragna, det gaar fort nedover med Moder nu; men hvorfor jeg er saa glad i Kingos Salmebog, kommer deraf, at den er en Present fra Moster; jeg fik den til min Konfirmation. Du ved vel ikke saa nøie, hvordan mine Barneaar var du; men jeg havde ingen Forældre at faa noget hos, saa som du har havt, men Moster var mig i Moders Sted, og af den Grund finder du mig saa ofte læsende i den gamle Bogen. Det er saa rart, Ragna, naar vi ser paa en Ting, som vi har faaet, saa mindes vi ogsaa saa godt den, som vi fik den af, og den gamle Salmebogen bringer mig til at mindes dem, som i de spæde Barneaar drog Omsorg for mig og ledede saavel min aandelige som legemlige Pleie. Det er Moster det, Ragna, som jeg har at takke for, at jeg blev et nyttigt Menneske i Livet, for mit Hus og de Børn, Gud anbetroede mig, af den Grund holder jeg saa inderlig af Kingo, fordi jeg derved ærer Mosters Minde."

Jeg følte mig dybt beskjæmmet ved at speile mig selv i Lyset af Moders Ord; thi hvad jeg sagde om Kingo,

var rigtignok Spøg, men det er ikke altid, at Spøg er paa sin rette Plads, og hvad Moder dengang sagde, har jeg ikke glemt, men Gang paa Gang trukket det frem i Erindringen, og altid har jeg maattet indrømme, at det var en Kjærnesandhed fra først til sidst.

Da vi havde spist, tog jeg straks efter Afsked med Moder og gik hjem, hvor vi blev siddende en Stund og spille Domino, og lidt senere opfordrede de mig til at læse høit, hvilket jeg ogsaa imødekom ved at læse et Stykke af Nordahl Rolfsens Smaafortællinger: „Da jeg var Gut."

Paa Slaget 12 takkedes for det gamle Aar ved en Kop Kaffe, og medens vi nød denne, hørtes Klokkeringningen nede fra Fjorden, som tog sig meget høitideligt og storslagent ud, da der dengang laa en hel Masse Skibe inde, og det paa samme Tid var det prægtigste Nytaarsveir, man nogensinde kunde ønske sig, thi Sneen havde givet alt en hvid Høitidskaabe paa, saa hele den livløse Natur stod klædt i Høitidsskrud færdig til at modtage det nye Aar, som vist alle uden Undtagelse ønskede maatte bringe Held og Lykke. Himmelfirmamentet var som overstrøet af funklende Edelstene, og midt blandt alle disse stod Maanen som en Herskер lysende over dem allesammen, og hvor jeg vendte mit Blik, straalede Lyset frem fra de oplyste Vinduer, og Kane efter Kane med festligstemte, glade, Mennesker for pilsnart gjennem Gaderne, som om de frygtede ikke at komme tidsnok til det nye Aars Frembrud.

Jeg stod en god Stund ude og betragtede alt det skjønne rundt omkring mig, indtil Kulden jagede mig ind, idet den formanende sagde: Bliv ikke længere staa-

ende her, det er for koldt for dig. — Jeg vilde helst sat mig til Modstand, da det ikke faldt saa ganske let at løsrive sig fra dette Naturscenerі, men Kulden var sandelig ikke at spøge med, og jeg maatte adlyde, hvor nødig jeg end vilde, og pent pakke mig ind igjen det forteste, jeg kunde.

Det nye Aar er indtraadt, ja ogsaa til en Begyndelsen prøvet, men endnu er ingen synderlig Forandring indtraadt. Fra Henrik kommer tidt og ofte Breve, og da er det hovedkuls afsted til Moder om Aftenen og læse hans Breve for hende. Og dersom Henrik kunde se, hvor inderlig godt det gjør den kjære, gamle Moder hvert eneste Ord, som er rettet til hende, da er jeg sikker paa, han vilde glæde sig storlig; thi naar det bare er fra hendes kjære Gut, kan hun glemme alt andet og suger saaatsige Ordene af Læberne paa mig, medens jeg læser. O ja! naar vi kunde være fyldt med en saadan Taknemmelighed ved at høre om vore Kjære, som en Moder er ligeoverfor sit Barn; ja da ja -- da først havde vi lært at sætte Pris paa, hvad Moder er. O du Moderkjærlighed, hvor ophøiet er du ikke over alt, men ak! hvor lidet er du skattet, og hvor mangen Gang høster du blot Utak som Løn. Da jeg saa endelig var færdig med at oplæse Brevet, fik jeg gjerne Tusinder diverse Besked, som skulde skrives til ham fra hende; saa var det et Raad for det og saa et for det; snart en Formaning og snart en Opmuntring, og ingenting maatte jeg glemme, saa det var sandelig ikke det bedste at være mig heller; thi det gik formelig rundt i mit lille Hoved, thi om jeg gjør mit allerbedste for at gjengive Moders Ord i Brevene, tør jeg alligevel ikke sige mig fri for, at et og andet nok bliver glemt.

Vinteren er forbi, og Vaaren, ja jeg kan kanske sige Sommeren er allerede inde; thi det er idag tredie Mai, som er min Moders Fødselsdag.

„Jeg føler mig desværre ikke rigtig rask nu om Dagene", siger Moder, „og dette er vel den sidste Fødselsdag, jeg har at være iblandt eder, tænker jeg".

„Nei, kjære Mor, sig ikke det," sagde jeg, „du er jo ikke saa gammel endnu, og vi trænger dig alle saa inderlig vel".

„Saa du synes det, Ragna? Aaja, kan nok saa være; men det gaar nok ikke altid efter det, vi synes, mit Barn; du ved, vi trængte Far ogsaa, men der var en, som elskede ham mere end vi, og han havde ogsaa noget bedre at byde ham, end du og jeg havde."

„Aaja, det var nok vel saa, Mor", sukkede jeg, men at være underdanig og underlagt Guds Vilje, naar det var Tanke paa Moders Bortgang, faldt nok ikke saa let for mig, men det var nødvendig at jeg lærte det; thi for Virkeligheden maatte jeg saa engang bøie mig alligevel.

Bergli og jeg havde bestemt os for at gjøre Moders Fødselsdag saa høitidelig for hende, som vi kunde og havde indbudt Olga, hendes Forældre og Sødskende til Moder.

Før vi gaar videre skal jeg faa Lov at præsentere Selskabet for Læserne, endskjønt vistnok de fleste allerede er bekjendte. Til at begynde med skal nævnes Olgas Fader, som hed Magnus Madsen; han var en kjæk, pen Mand i 55-Aarsalderen og maa vist i de yngre Dage været rent ud smuk, hvilket man kan læse sig til af hans Ansigtsformer og endnu livlige, blaa Øine. Han havde kulsort Haar og en kjæk, rank Figur; om Munden spil-

lede som oftest et lidet skjælmsk Smil, men han var forresten en bestemt, streng Mand, ja jeg synes enkelte Gange, han var for streng. Husfruen var en vakker Kone tiltrods for, at Aarene med sine diverse Sorger og Bekymringer har graanet hendes Haar, hvis oprindelige Farve man kan se har været sort. Hun havde et blegt, fint Ansigt, og hendes Figur var endnu trods de 55 Aar rank og kjæk som en Piges. Der hvilede over hendes hele Person noget ædelt, men samtidig prøvet, og naar hun talede, vistes ligesom en smertelig Trækning om Munden, der fortalte os, at hun ogsaa har maattet drikke noget af den bitre Kalk, som Skjæbnen saa ubudent tidt og ofte skjænker i Livet.

Den yngste af Brødrene hed Bastian Madsen og gik endnu paa Skolen. Han saa ikke synderlig opvakt ud, men det er vel vanskeligt at sige, hvordan han vil blive. Frithjof derimod, han, som næsten altid var at træffe, naar man gjerne vilde undgaa ham, havde foretrukket ikke at komme af en Grund, som han selv faar forklare; thi han var indbuden han, saavelsom de andre, og jeg bør i Grunden være ham taknemmelig for det; thi som vi nu var, havde vi det hyggeligt og koseligt sammen, men hvis han havde kommet, kunde jeg næsten med Bestemthed sige, at Dagen vilde være spoleret for mig.

Bergli og jeg overtog at varte op, og ellers i det hele taget at gjøre, hvad vi kunde, saa de kunde hygge og more sig, og at vore Bestræbelser lykkedes, kunde vi slutte os til af deres glade, muntre Latter.

Klokken gik dengang som saa mange Gange før altfor hurtig for os, saa Bergli og jeg maatte se at komme til vore respektive Hjem, hvorfor Selskabet afslut-

tedes med at synge: „Lov og Tak og evig Ære," og da vi skildtes ad, kunde vi glæde os ved, at Moder havde tilbragt Fødselsdagen paa en rigtig hyggelig Maade, og at hun følte saa, kom tydeligst tilsyne ved at høre, hvor usigelig meget hun havde at takke Gud for.

Søndagen efter den 6te Mai var min Fødselsdag. Den faldt dette Aar paa en Søndag; o hvor herlig, jeg var da 18 Aar.

Dagen oprandt med smukt Veir, og den første Hilsen jeg fik, var Solstraalerne, som tittede ind gjennem Vinduet, straks jeg slog Øinene op, og jeg var heller ikke sen med at komme frem af Sengen, da jeg allerede Aftenen forud havde bestemt mig for at staa tidlig op og komme ud saasnart som mulig.

Jeg havde ny, sort Kjole paa og tog hjemover til Moder, saasnart jeg var bleven færdig. Paa Veien til Moder traf jeg ganske tilfældig Olga sammen med en anden Dame.

„Du kommer vel til Sigrid, Olga?" spurgte jeg.

„Joda, det gjør jeg; tænkte du kanske, at dere skulde faa more dere, uden at jeg var med; men ved du, hvem andre som kommer der du?"

„Aaja, for en Del ved jeg det, hvis der ikke kommer nogen aldeles ekstra saa".

„Ja, det er nu ikke saa godt at vide, hvem du mener med ekstra; men Frithjof kommer til Anton, du ved kanske ikke, at det er hans Fødselsdag ogsaa?"

„Jo jeg ved det, men jeg har ikke hørt, at Frithjof skulde komme før nu, du siger det; men det er jo rigtig herlig det, at han kommer, for ellers vilde det blive saa kjedeligt for Anton at underholde saa mange Damer;

men ved du, at Erna og hendes Veninde, Antonie Andersen, kommer?"

„Jo, jeg har hørt det", sagde Olga. Derpaa skiltes vi ad.

Grunden, hvorfor jeg først tog hjem til Moder, var den, at jeg og hun skulde gaa sammen til Sigrid, og Moder var nu ikke længere saa rask paa Foden, saa det tog Tid, da Veien var lang, men til Sigrid kom vi dog alligevel.

Jeg blev modtagen med de hjerteligste Gratulationer og fik adskillige Presenter, men af dem allesammen satte jeg mest Pris paa en Kop, som Moder gav mig, og det blev ogsaa den sidste Erindring fra hendes Haand.

Imidlertid var Tiden gaaet, saa vi kunde vente Gjæsternes Komme, og da jeg vidste, at der blandt disse ogsaa var en, som hedte Frithjof, stod jeg med bankende Hjerte og saa nedover Gaden spørgende mig selv, hvorledes skal mit Møde med ham blive idag? Mon tro, han idag husker tilbage, hvordan det var blot to Aar tidligere? Vil han i Dag mindes, hvad han dengang skrev til mig, det som han siden kaldte Barnevrøvl?

Aanei, det var nok ikke noget Vrøvl, som han nu vilde have det til at være; i ethvert Fald ved jeg, det har kostet mig mange og bitre Taarer, og mon tro, om ikke han ogsaa har fældt Taarer over det, som han nu noksaa letsindig betegner for Vrøvl? — og hvem havde Skylden for alle disse Taarer, han eller jeg? Ja hvem kan sige mig det; thi naar intet Menneske er uden Skyld, saa maa vel Skylden være fælles, tænker jeg. Gjerne vilde jeg se det i det Lys, at han var Skyld i det hele, men jeg maa samtidig indrømme, at jeg nok havde Skyld,

jeg ogsaa, thi jeg havde været altfor godtroende og fæsted altfor snart Tiltro til hans ømme Ord, det var min Skyld, og hvad saa hans Skyld er faar han svare for selv.

Som jeg stod helt optaget med mig selv i disse spørgende Grublerier, blev jeg med et vækket af Frithjofs kjendte Stemme, som hilsede mig, men han studsede ligesom lidt, da han saa mit alvorlige Ydre, og jeg tror forvist, en hel Del underlige Tanker gjennemfor ham, da han idag rakte mig Haanden. Jeg tog hans Haand og saa ham idetsamme ind i Øinene, hvilket havde til Følge, at han sænkede Blikket og blev blodrød i Ansigtet, og hermed synes jeg, det maatte være nok for denne Gang, slap hans Haand og gik hen til hans Søster Erna.

Min Svoger Anton tog sig imidlertid af Frithjof og disse to var snart inde i en livlig Diskusion.

„Vi venter paa Bergli ser jeg," sagde jeg henvendt til Sigrid, „jeg troede, hun var kommet nu, og vi behøver vist ikke at vente altfor længe paa hende."

Just som jeg sagde dette, blev der banket paa Døren, og Bergli traadte ind rød og anpusten, som hun skulde løbet hele Veien.

„Ja nu er vi her allesammen," sagde Sigrid, „og vi faar se at komme til Bords," hvilket straks blev efterkommet.

Ved Bordet var der rigtig god Stemning, og jeg for min Part var den Dag saa heldig ligesom at kunne overse, at Frithjof var nærværende, og de øvrige og Olga havde desforuden en hel Del at tale om, da de havde fundet paa at spille noget, som kaldtes „kold Frokost."

Efter Bordet morede vi os snart med det ene og snart det andet med afvekslende Sang imellem, og da

det led lidt længere ud paa Aftenen, vilde Selskabet at vi skulde tage en Tur, hvilket jeg for min Part havde mindre Lyst til og ønskede helst at blive hjemme, men alle protesterede derimod paa det kraftigste, og mente, at Geburtsdagsbarnet maatte være med, saa det var ingenting at bede for, og jeg maatte følge med, enten jeg vilde eller ikke.

Moder og Bergli blev hjemme hos Sigrid for at hjælpe hende med Tilstelningen, medens vi andre, fem Pigebørn og to Herrer, tog en Tur rundt Vigen og ud Fjeldveien. Det var rigtignok lidt mørkt allerede, men forresten et rigtig prægtig Veir, hverken koldt eller varmt, og da vi var i en ypperlig Feststemning, lagde vi ikke engang mærke til det, som var mindre behageligt.

Paa Veien havde nok Damerne tænkt at spille mig et lidet Puds, som de formodentlig havde tænkt sig skulde blive mig en Overraskelse. De parrede sig nemlig to og to under Paaskud af, at de havde noget at sige hinanden, som ikke jeg maatte høre, og jeg blev saaledes alene Dame med min Svoger og Frithjof, og efter at have gaaet saaledes en Stund, fandt Anton ogsaa Anledning til at forsvinde, saa jeg nu blev ganske alene med Frithjof. Før havde jeg ikke tænkt noget mere over det, men nu begyndte jeg stærkt at mistænke Damerne for at have arrangeret det hele paa Forhaand, saaledes at vi to skulde blive alene, noget som jeg da syntes mindre om, og jeg troede ogsaa, at Anton og Olga maatte vide, at jeg ikke likte at komme i Forlegenhed, naar det gjaldt Frithjof; men hvad var vel hermed at gjøre, jeg var nu engang kommen i Kniben og maatte derfor finde mig i at være der; men vi kunde ikke godt gaa som to døvstumme heller;

vi havde jo Mund begge to, men ikke saa det ud, som Frithjof vilde bruge sin, og jeg ligesaalidet min.

Antagelig var vi vel optaget af noget nær ens Tanker, thi det var vel uundgaaelig for os begge ikke at mindes, hvordan det var for to Aar siden; men, tænkte jeg, gjør ikke Frithjof Hentydninger til Fortiden, skal saamænd jeg ogsaa vide at tie, men det som optog mit Sind og mine Tanker vogtede han sig vel for at berøre. Derimod følte han det nok som en Pligt, baade som eneste Herre og som Gjæst at underholde mig, og begyndte derfor at tale om, hvor prægtig det skulde være at faa sig en Tur og reise bort.

„Det kan umulig være Meningen din Frithjof, du som har en saa prægtig Fremtid for dig," svarede jeg.

„Aa, hvad kan det vel nytte, om Fremtiden er prægtig, naar jeg selv ikke har nogen Lyst til den Slags Beskjæftigelse, for du kan ikke tro, hvor kjed jeg er af det hele, og saa underlig det vel kan høres, maa du tro mig Ragna, at havde jeg kommet i en Lære og faaet lært et Haandværk, havde jeg været ti Gange lykkeligere og langt heldigere stillet, end jeg nu er; jeg har talt med Mor om det, men hun er sig selv lig hvad jeg siger og vil absolut, at jeg skal fortsætte som Kontorist."

Som man kan tænke, blev jeg meget forundret, ja jeg kan sige helt overrasket ved at høre Frithjof udtale sig saa, som han gjorde, thi det var jo netop saa, som jeg for lang Tid tilbage havde tænkt, men aldrig udtalt af den simple Grund, at jeg nødig vilde blive modsagt og blande mig i andres Sager, har jeg sjelden følt synderlig Lyst til.

Jeg havde dennegang heller ikke synderlig Lyst til

at sige noget til dette, men for at ikke min Taushed skulde forekomme ham paafaldende og give Anledning til Udtydninger som jeg ikke vilde, spurgte jeg: „Har du talt med din Fader og Moder om at reise ud, da Frithjof?"

„Ja, jeg har sagt det til Mor og har ogsaa ladet hende forstaa, at det er nødvendig for mig at komme ud, for jeg maa bort ifra alle disse, som kalder sig mine Venner, ellers vil hele mit Liv være forspildt."

„Jasaa maa du det?" sagde jeg forundret over den haarde Tone, hvormed han talte, samtidig som det Spørgsmaal paatvang sig mig, hvorfor Frithjof netop valgte mig til sin Fortrolige i disse Ting? kunde han ikke hellere sagt det til Olga eller Erna? og jeg havde ogsaa den største Lyst til at spørge ham, hvad Frøken Larsen sagde til det, men ved at tænke mig om, frygtede jeg for at Spørgsmaalet vilde blive optaget ganske anderledes, end jeg havde bestemt det, thi han vilde naturligvis kunnet læse mine Følelser, og det vilde jeg paa ingen Maade, han skulde, hvorfor jeg lod Spørgsmaalet blive hos mig selv, men sagde: „Dette, Frithjof, er Ting af Vigtighed, og jeg formoder, du tænker vel over det, før du handler, thi det Arbeide, som du nu kjeder dig ved, er du alligevel nu bleven vandt med og allerede langt paa Vei til at skabe dig en Fremtid, saa du burde forsøge om det ikke var mulig at arbeide saaledes, at Arbeidet kunde blive dig kjært. Jeg kan jo heller ikke sige, at jeg er saa synderlig glad i mit Arbeide, men jeg holder af dem, jeg arbeider for, og det troede jeg du ogsaa gjorde."

„Ja, det gjør jeg," sagde Frithjof med Varme, „det

er rigtignok et Par af mine Medarbeidere, som jeg synes mindre godt om, men at jeg holder af min Chef, derom kan jeg forsikre dig."

Naar du holder af ham, saa kan jeg ikke fatte, at du ikke ogsaa holder af Arbeidet, for om du ikke synes om alle dine Medkollegar, saa er sandelig det ingen Grund for, at du skulde forlade en Post, som du har arbeidet dig ind i og reise ud; desforuden kan jeg sige dig med Visshed, at der altid vil være Folk at omgaaes, ja som vi nødes at omgaaes, men som vi ikke liker; men saa er det det Gode, at man meget godt kan holde sig fra dem, og man behøver derfor ikke at være uhøflig mod nogen. Min Mening er, at det er bedst at have saa lidet med alle at gjøre som mulig, og Erfaringen har lært mig, at man allermest maa vogte sig for dem, som er sødest, for de benytter som oftest vor Uerfarenhed, og ler siden bag vor Ryg over, at vi er saa godtroende og lette at fange. For dit Vedkommende, Frithjof, maa jeg sige, det skulde være ønskeligt, at dine Venner eller dem, du kalder saa, var mindre søde og mere ærlige, saa kunde det hænde, du vilde seet lidt bedre paa dem, forinden du blev saa intim med dem, som du nu er. Dette er imidlertid ikke noget, som vedkommer mig, og det er mulig, jeg dømmer dine Venner lidt skarpt, men, ser du, jeg ser det med mine Øine, og du med dine. En Ting vil jeg alligevel sige dig med fuldt Alvor, hvad du gjør eller ikke gjør, saa sammenraad dig med din Principal, som jeg har hørt, har tilovers for dig, og han er dertil med en erfaren Mand, som bedre end du ved, hvad som er tjenligt for dig. Dette maa du for gamle Dages Skyld love mig Frithjof, for jeg vil dit Vel, det forsikrer jeg dig."

Frithjof var under det, jeg talte, den mest opmærksomme Tilhører, og da jeg sluttede, saa han mig bedende ind i Ansigtet.

Under det jeg talte, havde jeg ladet Følelserne for en Del overvælde mig, saa jeg næsten var paa Vei til at græde. Jeg havde talt meget mere, end jeg egentlig vilde, men det kom saa at sige brusende frem det ene efter det andet, saa jeg blev ganske varm om Hjertet.

Frithjof takkede mig for mine velmente Raad og lovede at erindre dem.

„Handle overilet skal jeg ikke, det kan jeg i det mindste love dig," sagde han.

Vi maatte nu afbryde denne Samtale, da vi blev forstyrrede af Erna og Antonie som kom os smaanynnende imøde.

„Hvor er Anton og de andre blevet af?" spurgte jeg.

„Her er jeg Ragna," sagde Olga, „du kan ikke tænke dig alt det rare, som skal til denne Legen. Jeg troede Bergitte aldrig havde blevet færdig, men nu er vi det endelig, og her er vi."

Jeg overlod nu Frithjof til de andre og tog Olga under Armen, da jeg følte saadan Lyst og Trang til at tale med hende alene, hvilket ogsaa opnaaedes ved, at vi standsede lidt og lod de andre komme et Stykke foran, da vi nødig vilde blive forstyrrede og ligesaa nødig vilde have nogen Tilhørere til det, vi talte om.

Straks vi var alene, sagde jeg: „Du Olga, har Frithjof sagt dig, at han har Lyst til at reise ud?"

„Nei, det har han ikke, men jeg hørte af Erna, at han havde talt til Moder om det, og troede bare, det var noget Tøv, saa jeg fæstede mig ikke noget videre ved det".

„Ja, men det tror ikke jeg, det er efter det, jeg har hørt i Aften; han høres desuden saa bitter ud, naar han taler om sine Venner, og om han dermed mener Frøken Larsen ogsaa, ved jeg ikke, men det kan kanske ikke være saa utroligt."

„Hun," sagde Olga ivrig, „ja bare han saa det, var det brav, for hun er sandelig en fræk Dame, maa du tro, ved du Ragna, tænk her i Ugen fik jeg et langt Brev fra hende, hvori hun nokſaa frækt retter en hel Del Spørgsmaal til mig om Sager, som er mig aldeles uvedkommende, og som jeg af den Grund heller ikke kan besvare; thi jeg har saamænd ikke nogen Rede paa hendes og Frithjofs Sager. Hun spørger mig om Erna er sindt paa hende, fordi hun gaar saa meget med Frithjof, og hvis saa er Tilfældet, skal det snart blive Slut med det."

„Jo", indvendte jeg, „det synes jeg saamæn, hun burde finde retteſt for sin egen Part, om hun ikke vil tage Hensyn til andre, al den Stund hun er forlovet, og det kan da vel ikke være Meningen at forlove sig med to, skjønt hun vist er fræk nok dertil ogsaa."

„Ja det vil ikke forundre mig det ringeste, om jeg hørte, hun allerede var det, men jeg skulde inderlig gjerne ønsket, at hun havde valgt sig en anden at kokettere for end Frithjof, for han er for god dertil."

„Aa jeg ved ikke juſt, hvad jeg skal svare til det, han er vel selv Skyld i det, tænker jeg, for han kunde jo holdt sig fra hende, saa havde han sluppet at svide Vingerne sine," sagde jeg."

„Det kan nok synes, som du har lidt Ret, Ragna, men det er vist lettere sagt end gjort, og den som bærer den egentlige Skyld for, at det nu er saa fortvivlet, tør

jeg med Vished sige er Dankert Bruun, thi det var hans Bekjendtskab og det er ham, som har introduceret Frithjof hos Frøken Larsen."

„Det er sandt nok Olga, men Frithjof behøvede vel derfor ikke at fortsætte sine Besøg hos hende, saa som han gjør, saa jeg ser ingen Undskyldning deri," sagde jeg med en haard Tone, for jeg var fast bestemt paa ikke at tage Frithjofs Parti.

„Uf, hvor du er bitter i Aften Ragna, og jeg skal nu være den, som du lader det gaa ud over."

„Saa du synes det? jo det kan nok ogsaa saa være, at jeg er bitter, men jeg har vist ogsaa god Grund til at være det, men det er sandelig ikke ligeoverfor dig, jeg er bitter og tænkte mindst, at du skulde blive stødt over det, jeg sagde, og derfor vil jeg ogsaa bede dig om Forladelse, hvis jeg har saaret dig, men du kan da umulig vente, at jeg skulde se Frithjof som den Skyldfrie og tage hans Parti, naar han steller sig saa, som han har gjort, for jeg synes rent ud at Frithjof er en vægelsindet Person og fortjener liden Tak for sine Sympatier, og naar jeg skal tale Sproget bent ud, er det ikke frit for, at jeg ogsaa synes, jeg var for god at blive koketeret med af ham, og den Opførsel han har vist mig i disse to Aar, maa du vel indrømme er mindre end rosværdig, hvilket du vistnok har havt iøinefaldende Beviser paa, for Tingen er, ser du, at han tog det som Tidsfordriv, medens jeg var dum nok at skjænke bort hele mit varme, unge Hjerte."

„Kjære Ragna", sagde Olga, „jeg billiger langtfra Frithjofs Opførsel ligeoverfor dig, det kan du vel skjønne, men du kan vel derfor ikke undres over, at jeg meget

hellere saa, Frøken Larsen ødsle sit Koketteri paa andre end min egen Broder, al den Stund jeg betragter hende saa, som jeg gjør; men hvem ved, mon tro, om ikke dette kan være en Straf over Frithjof for hans dadelværdige Opførsel mod dig, for kanske det nu hænder ham selv netop det samme, som har hændt dig, og som han har været Aarsag til, for det er jo troligst, han elsker hende, men lidet trolig, at hans Kjærlighed bliver gjengjældt, og hvis han kommer ud for den Skuffelse, vil det sandelig komme an paa, om Frithjof har Kraft nok til at tage det paa den Maade, du har gjort."

„Ja, det skulde ikke forundre mig, om han fik føle lidt lignende det, jeg har følt. Tiden vil imidlertid vise det, Olga, og det nytter saamen ikke noget hverken for dig eller mig at gaa med Bekymringer for dette, thi det faar blive en Sag, Frithjof selv faar stelle med. Jeg indser, Olga, at jeg ikke burde tale saa, som jeg har gjort, ligeoverfor dig, men du faar forsøge at lade det hele være glemt. Lad ikke engang nogen forstaa, at disse Sager har været paa Tale mellem os."

Hermed blev denne Samtale afbrudt, og det var ogsaa paa høi Tid; thi Selskabet havde gjort helt om og kom os ganske uventet imøde.

„Hvad er det, dere to har imellem dere? Kan ikke vi ogsaa faa høre lidt af det?" sagde Erna, da vi mødtes.

„Nei, det kan dere saamen ikke, for det er Henrik, som drøftes, og det ved vi kun har Interesse for Olga og mig; men det er en anden Ting, som dere kan faa høre allesammen, og det er, at jeg tror, Sigrid venter med Maden, saa det er bedst, vi ser at komme hjem, det forteste vi kan, tror ikke dere det samme?"

Noget Svar herpaa fik jeg imidlertid ikke, de bare lo af mig, for de havde vist ventet, jeg skulde fortalt en Nyhed, men af det Slags havde jeg desværre meget faa, og det nye, jeg var bleven vidende om idag, vilde jeg helst beholde for mig selv. Saa skyndede vi os hjem til Sigrid; thi Klokken var allerede bleven mange, og vi vidste jo, at Moder og Bergli ventede os med Maden. Straks vi kom ind af Døren, spurgte Bergli: „men hvor i al Verden blev dere af? Moder og jeg har nu ventet saa længe paa dere, at vi var paa Vei til at tro, dere ikke havde kommet mere igjen."

„Ja, men da troede dere Feil, for som du ser, er vi her allesammen", sagde jeg; men det var nok ikke ganske korrekt, thi medens vi stod og talte sammen, havde vore Herrer passet Anledningen og absenteret sig for en Stund.

Medens jeg holdt paa at tage Overtøiet af, sagde Bergli: „Her er kommet et Brev til dig, Ragna."

„Til mig, siger du?"

„Ja til dig, ja."

„Jasaa, fra hvem kan saa det være, og hvad kan det indeholde?"

„Aa, hvad det indeholder er saamen ikke godt for mig at sige, men hvem det er fra, kan du vel faa se ved at aabne det," sagde Bergli og lo over min Nysgjerrighed, men hun var forresten ikke alene om det, for de lo allesammen og trængte sig om mig, som om der i Brevet skulde været lidt til hver af dem, men det var sandelig ikke noget at dele paa, hellere lidet nok til en, for da jeg aabnede Konvolutten, fandt jeg kun et Kort, men fra hvem det var blev derimod et Spørgsmaal, hvorfor jeg henvendte nogle Ord til Bergli desangaaende, men hun

syntes ligesom at overhøre dem, og halvt leende sagde hun: „Du faar gjætte, Ragna, der er et Vers bagpaa, læs nu det, saa kanske du ogsaa kan komme efter, hvem det er fra."

Jeg begyndte i en Fart at skulle læse op Verset, men Indholdet gjorde mig skamfuld, saa jeg maatte holde op, og jeg forstaar sandelig heller ikke, hvordan voksne Folk kunde finde Fornøielse i at skrive sligt meningsløst Vrøvl; men da jeg standsede, lød i et Kor: „Du maa læse, Ragna, du maa lade os faa høre det, Ragna", og for at give Opfordringen endnu mere Eftertryk, stemte Moder ogsaa i med og sagde: „læs nu da Barnet mit og lad os faa høre".

„Skaan mig for det, Moder," bad jeg, men da blev de saa nysgjerrige, saa det var næsten rart, de ikke gjorde Forsøg paa at bemægtige sig Kortet med Magt, og stærkere end før bestormede de mig om at faa høre, og til sidste Slut maatte jeg give efter og sagde: „Ja vær nu rolig da, saa skal jeg læse op det, som staar her, og rød som en Hummer, læste jeg da:

„Ragna, du er jo en Skjønhed uden Lige,
og derfor saa maa du dig ikke frasige;
der bliver jo gift saa mangen Tøs,
som ikke er saa mageløs."

Vore Herrer var ogsaa indkommet da og fik nyde godt af Indholdet, og vist ikke mange Kort har bragt en saa god Latter som dette, for de kunde le, skal I tro, og midt i Klyngen stod jeg saa rød som en Pion og maatte le med, for det tog sig saa komisk ud, syntes jeg.

„Nei, ved du, Ragna, Klokken er snart ti," sagde Bergli.

Neimen om jeg vidste noget om, at Klokken allerede var ti, det maatte jeg indrømme, for hvem kan vel tænke paa Klokken, naar man er i Geburtsdagsselskab og dertil selv var Geburtsdagsbarnet.

„Ja, det er bedst, vi ser at komme tilbords jo før jo heller", sagde jeg, „for det kan være godt for nogen hver af os at faa lidt varm Aftensmad, før den kolde Frokost bliver serveret", sagde jeg henvendt til Gjæsterne, der stod fordybet i Samtale, men maatte le, da de fik Øie paa det komiske Alvor, hvormed jeg omtalte Retterne.

„Dere er saa lattermilde iaften," sagde jeg, „hvad er det egentlig, som skal foregaa? Dere har vist noget Fillureri bag Ryggen, eftersom dere holder det saa hemmeligt, og hvad er det?"

„Ja, det vil du vel gjerne vide, men det faar du ikke det, for da er hele Fornøielsen spildt", sagde Olga ivrig.

„Ja, kanske du har Ret, saa faar jeg finde mig i at være den Uvidende, men jeg kan ikke negte for andet, end jeg er adskillig nysgjerrig."

„Aaja, men du dør ikke af det, nu skal du snart faa baade kold og varm Mad, saa kvikner du nok i, du ogsaa, tænker jeg."

Bergli lo hun; thi foruden den kolde Frokost tænkte hun ogsaa paa Brevet.

Ved Bordet havde vi det rigtig gemytlig, og Moder morede sig, som hun skulde været en ung Pige, og jeg frydede mig storlig ved at se, at hun endnu kunde føle sig saa tilfreds blandt saa mange unge, som vi var.

Efter at vi godt og vel havde forsynet os af de respektive Retter, kom endelig den saa længe ventede Stund,

da den saa meget omtalte Frokost skulde serveres. De i Sagen indviede maatte anstrenge sig bedst mulig for at holde Lattermusklerne rolig, og de andre uindviede, deriblandt jeg selv, sad som enhver kan tænke, svært nysgjerrige; thi dette var noget nyt for os og havde som saadant Nyhedens Interesse. Olga og Birgitte havde en hel Del at ordne og tale med hinanden om, saa jeg var paa god Vei til at blive jaloux, men endelig blev de dog færdig.

Indtil nu havde vi delikateret os med det, som var paa Bordet, men nu vilde Olga indføre en ny Bordskik, at vi skulde forsyne os med det, som var under Bordet. For at ingen af os skulde se, sad vi bøiede over Bordet og tog os vist rigtig komiske ud, thi ikke en af os kunde holde Latteren tilbage, og om vi ikke egentlig endnu havde noget at le af, maatte vi le af at se paa hinanden. Retterne blev som sagt serveret under Bordet, og som sidste Ret kom noget, der var rundt besat med Knappenaale, hvis Hoveder vendte ind og Spidserne ud, saa at enhver, som skulde forsyne sig, fik Naalespidser i Fingrene; men den, som først tog til sig, maatte naturligvis ikke røbe noget, og du skal tro, der blev Latter efterhvert, som de stak Haanden ned for at forsyne sig; thi straks de følte Naalene, fik de med engang et forandret Udseende og tog sig idetheletaget meget komisk ud, og ingen kunde erindre at have været med paa noget mere morsomt end dette.

Frithjof sad nærmest Antonie og fandt Fornøielse i at stikke hende, saa hun blødde, men vi kjendte ingen Medlidenhed, og det forøgede end mere vor Munterhed.

Jeg blev ganske bange for Moder, for jeg har aldrig nogensinde før seet hende le saa godt, som hun gjorde

dengang, og det var ogsaa i Sandhed noget at le af, for morsomt var det.

Efter at vi havde gaaet fra Bordet og moret os lidt med forskjelligt, var Tiden skredet saa langt frem, at vi maatte skilles for at gaa hver til sit, hvilket ikke skeede uden noksaa stor Overvindelse for mit Vedkommende; thi jeg synes sandelig ikke, det kunde været noget i Veien for, at jeg kunde faaet Nøglen med, saa jeg kunde været ude en Stund længere, da det jo var min Fødselsdag; men Fru J. kunde ikke godt skjønne, at man havde mere at være ude for paa en Fødselsdag end andre Dage og havde sagt, da jeg gik, du maa være inde seneſt Klokken elleve, Ragna."

Min Svoger var saa venlig og fulgte os et Stykke paa Veien, og vi var alle enige om, at det havde været en rigtig koselig Dag.

Til Afsked fik Anton saa mange Tusen Tak af hver enkelt, at jeg syntes, han bare af den Grund gjerne kunde holde Fødselsdag sammen med mig til næste Aar ogsaa. Da Anton havde forladt os, og Frithjof var ene Herre tilbage, følte jeg mig meget ilde tilmode og fik med engang et nedstemt, trist Humør og søgte af den Grund at holde mig lidt i Forveien for at være alene.

„Skal du være foran i Aften, da Ragna?" spurgte Frithjof.

„Ja, Klokken er allerede mange, og jeg skal, som du ved, være inde til bestemt Tid, forresten tror jeg, dere iaften gaar sagtere end ellers ogsaa", gav jeg til Svar og vilde tage Afsked med en Del paa Torvet, hvilket imidlertid ikke blev noget af, da de havde bestemt sig til at følge mig helt frem til Døren.

Endelig var jeg ved mit Hjem, og glad var jeg; thi mit Humør var sunket saa lavt, som det næsten kunde, og at vise Selskabet mit alvorlige Ansigt kunde som Slutningsspil langtfra være nogen Fornøielse hverken for dem eller mig.

Det var noget, jeg gjerne vilde have sagt Frithjof, men følte, at Stemmen svigtede mig, hvorfor jeg beholdt det hos mig selv, men sagde istedet et venligt Godnat til hver enkelt og gik ind.

Da jeg var kommet ind paa mit Værelse, tænkte jeg over mangt og meget, som havde forefaldt i Dagens Løb, og Resultatet af mine Tanker blev, at jeg fandt mig selv baade dum og latterlig, men forandre mig selv kunde jeg nu engang ikke, saa det var bedst at ikke tænke mere paa det, og da jeg var dygtig træt, sovnede jeg straks ind. Naar undtages enkelte Ytringer af mig selv, som jeg hellere skulde ønsket udeladt, følte jeg mig inderlig vel fornøiet med Dagen og maatte indrømme, at den havde været overordentlig morsom.

Søndagen efter havde Olga og jeg aftalt, at vi skulde tage os en længere Spadseretur, hvorfor jeg noksaa tidlig kom derud for at hente hende, men hun var endnu ikke færdig, saa jeg maatte sidde en længere Stund, hvorunder vi passiarede om forskjelligt.

Som jeg sidder og venter, kom, uden at vi havde den ringeste Anelse om det, Frithjof, men just som han var i Døren, blev han standset af Olga med de Ord: „Du maa vente lidt, Frithjof, jeg er ikke færdig endnu".

Det var et underlig Sprog, tænkte jeg ved mig selv og kunde ikke faa andet Indtryk af det hele, end at Olga og Frithjof maatte have aftalt dette paa Forhaand,

thi hvis ikke saa var Tilfældet, havde han vist ikke kommet der paa den Tid, han som forresten ellers om Søndagene pleiede at være saa optaget af Frøken Larsen og sine Venner, at han neppe havde Tid til det allernødvendigste. Jeg blev saaledes uden at ville det atter stillet tête à tête med Frithjof alene, og for mig at underholde ham var sandelig ikke noget hyggeligt Arbeide, men jeg vilde alligevel ikke lade min Uvilje komme tilsyne og tog fat paa det første og bedste, som var forhaanden at sludre om. Først var det Veir og Vind, saa min Fødselsdag og en hel Del andet ligesaa interesseløst som det første, men det gjorde alligevel sin Nytte, saa Tiden gik, indtil Olga var færdig.

Da vi endelig var færdig til at gaa, blev der en liden Raadslagning om, hvorhen vi skulde tage Turen, omendskjønt Olga og jeg allerede tidligere var bleven enige om at tage udover Laksevaag paa Veien til Alvøen, hvilket det ogsaa blev.

Da vi var kommen rundt Laksevaag og udover mod Gravdal, traf vi en hel Mængde baade spadserende og Kjørende, hvilket ikke var stort at undres over, da Veiret var saa straalende smukt, at det ligesom lokkede ud baade Store og Smaa.

Jeg kan ikke sige, at jeg haabede paa noget synderligt Resultat af Turen, da jeg forstod, at Frithjof skulde være med, men efterhvert som vi gik, blev Stemningen bedre og bedre, og alt saa noksaa brav ud, ligetil vi kom i Nærheden af Gravdalsvandet, men her traf Frithjof tilfældigvis en Del af sine Venner, hvilket jeg straks saa, han ikke syntes synderlig godt om, thi straks han fik Øie paa dem, sagde han: „Det skulde været inde i An-

noncen", længere kom han ikke, da hans Venner standsede ham med: „Nei er du paa disse Kanter? Det var byggeligt."

„Ja, som I ser", svarede han og søgte ligesom at undgaa videre Passiar; men de lod sig ikke saa snart afspise og gjorde gjentagende Forsøg paa at faa ham med sig; men denne Gang maa jeg som en Undtagelse sige om ham, at han viste sig bestemt og lod sig paa ingen Maade overtale til at forlade sin Søster og mig.

„O", tænkte jeg, „om du havde været om ikke mere end Halvparten saa bestemt og urokkelig i dine tidligere Ord og Handlinger, saa havde heller ikke jeg maattet fælde saa mange bitre Taarer, som jeg allerede nu havde gjort. Da hans Venner forstod, at han ikke lod sig rokke, sendte de os et mindre velvilligt Øiekast og gik, og da de var kommen vel af Syne, kunne jeg ikke bare mig for at sige: „Aanei hvor kjedeligt for dig da, Frithjof, at du skulde være saa optaget af os."

Han forstod, det var en Stikpille og svarede lidt irriteret: „Synes du det, generer jeg kanske? Hvis saa er Tilfældet, er de ikke kommet længere, end jeg godt kan indhente dem."

„Nei langt fra", sagde jeg, „det var ikke saa at forstaa".

„Hys, hys," sagde Olga, „dere begynder da vel ikke at skjende nu her paa aabne Veien".

„Nei, vær bare rolig, det skal jeg nok vogte mig for", sagde jeg tørt, men den gode Stemning, som vi kort før kunde fryde os i, var ligesom med et blæst væk.

Da vi var kommet et Stykke paa Udsiden af Gravdalsvandet, vendte vi om for at gaa tilbage, og den trykkende Taushed, som nu hvilede over os alle, føltes

af mig dobbelt tungt, da jeg var den Uheldige, der mod min Vilje havde fordærvet hele Turen baade for mig selv og de, som var med. Vi følte os ogsaa nu noksaa trætte og saa os om efter noget at sidde paa, men noget saadant som en Bænk eller lignende, fandtes ikke, og vi maatte fortsætte videre uden at faa hvile vore trætte Ben. Da vi kom i Nærheden af Laksevaag, gik vi ind i en Restauration for at faa os nogle Forfriskninger, og som vi sad der, begyndte Frithjof lidt efter lidt at faa sit gode Humør tilbage, og glad var jeg, for jeg var temmelig vis paa, at Olga vilde ladet mig faa dygtig Skjænd for min Uviselighed og Uforsigtighed. Jeg slap alligevel med Skrækken og lærte paa samme Tid at være forsigtigere for Eftertiden.

Resten af Turen var vi muntre og passiarede baade om dit og dat, og da vi kom til Sukkerhusbryggen, var vi alle i den bedste Stemning.

Jeg var buden til Middag hos Sigrid den Dag, og da Veien var temmelig lang, maatte jeg skynde mig, det forteste jeg kunde, for ikke at lade dem vente paa mig med Maden.

Frithjof var nu alligevel trods de ubehagelige Scener i Gravdal, saa opmærksom at ville følge mig, hvilket jeg afslog med, at jeg kom hurtigst frem, naar jeg gik alene, men jeg takkede for Opmærksomheden.

Ja, saa var ogsaa denne Formiddag over, og heller ikke den havde været uden Uveirsskyer, men naar Skyerne spredes, og Solen atter skinner frem, har man alligevel Aarsag til at være fornøiet. Saaledes tænkte jeg med mig selv underveis og søgte at trøste mig, saa godt jeg kunde.

Da jeg kom til Sigrid, var Moder der, og de sad allerede begge to og ventede paa mig med Maden, saa jeg kunde vente mig en liden Portion Skjænd, og for at undgaa dette, sagde jeg, straks jeg kom ind: „Jeg har havt en storartet Tur idag, kan dere tro."

„Saa har du det, hvor har du været da?" spurgte Moder.

„Tænk, helt til Gravdalsvandet, saa nu er jeg baade træt og sulten".

„Ja, det er ikke stort at undres over; men vi har ogsaa ventet adskilligt paa dig med Maden, saa Sulten skal vi snart vide at kurere, tænker jeg," sagde Anton.

Om Eftermiddagen skulde jeg ud en Tur sammen med Handelsbetjenten hos J., men jeg angrede nu paa, at jeg havde lovet det, da jeg følte mig saa træt, at jeg helst vilde været i Ro, hvor jeg var; thi hos Sigrid og Anton følte jeg mig saa inderlig vel; der var noget saa lunt og fredeligt der og ikke dette evindelige Snak op og opigjen, som jeg fandt saa trættende og kjedeligt i Længden; desuden kunde jeg ikke like Hr. J.'s Betjent, og Turen med ham havde jeg nærmest indvilget for at vise Frithjof, at jeg ogsaa kunde finde Venner at være optaget med, dersom jeg absolut vilde. Det var forresten en nokſaa lav Hevn, det maa jeg indrømme; men vi Mennesker er nu engang ikke anderledes og benytter tidt og ofte nokſaa lave Midler, naar det gjælder at hæve os, og jeg for min Part var desværre ikke bedre end andre i den Henseende.

Straks vi havde drukket Kaffe, kom Hermandsen, og det var desværre ingen anden Raad for mig end at følge med, men søgte til Gjengjæld at faa Turen saa kort

som mulig, da jeg havde grundet Paaskud i, at jeg var træt, hvilket jeg ogsaa var.

Snart var jeg atter hjemme igjen og følte Hjemmets velgjørende Ro; thi der kunde jeg da puste lidt frit, syntes jeg, for paa hele Turen havde jeg ligesom havt en kvalm Fornemmelse, som nu gik over, men istedet indfandt sig desværre mit sædvanlige triste Humør, saa jeg gav Svar paa Moders Spørgsmaal rent hen i Natten og var idetheletaget saa adspredt, at jeg helst ønskede at faa være alene. Hvad der dennegang som saa mangen Gang før gav Anledning til mit nedstemte, triste Humør var naturligvis Frithjof. O, hvor jeg elskede denne Mand, og hvor jeg maatte vaage og vogte paa alle mine Ord og Handlinger for ikke at lade ham merke disse mine Følelser, og her stod jeg saa alene uden nogen, som kunde retlede mig, thi jeg havde endnu ikke betroet min Sorg til Moder. Om jeg bare havde gjort det, saa havde jeg da havt en til at raade og retlede mig, eller idetmindste er jeg vis paa, at hun havde forstaaet min Sorg og villet trøste mig. Som jeg saaledes sad og tænkte, kom der en Følelse af Forladthed og Tomhed over mig, og jeg længtede saa inderlig efter en, som jeg kunde holde af, en, med hvem jeg kunde dele mine Sorger; men ak! jeg var ikke saa heldig at have nogen; thi ham, som jeg elskede saa usigelig høit, elskede jo en anden og lo kun ad den Smerte, han med sin gode Vilje havde tilføiet mig. Jeg merkede, at skulde disse Tanker faa Herredømme over mig, var det nok det bedste, at jeg jo før jo heller saa til at komme hjem paa mit Kammer, hvis Vægge saa mange Gange tidligere havde været Vidne til mine Sorger og seet, hvorledes Smertestaarerne

lig smaa Bække havde rundet nedover Kinderne, ja jeg vilde hjem til mig selv, for der kunde jeg græde ud i Ro, og siden hvile mit udgrædte Hoved paa Puden.

„Er du ikke frisk iaften, Ragna?" spurgte Moder, „du er saa stille og ser saa forstemt ud."

„Aa, jeg er just ikke syg, men jeg er saa træt", svarede jeg, „og dersom du ikke har noget imod det, vil jeg gjerne følge dig hjem nu straks, saa jeg kan komme hjem til mig selv og faa lagt mig".

Dette havde Moder ikke noget imod, og vi sagde straks efter Farvel og gik. Paa Veien spurgte Moder, om jeg endnu tænkte paa Frithjof.

„Aaja, jeg gjør nok det desværre altfor meget", sagde jeg.

„Saa du gjør det; ja jeg kan næsten skjønne det; men jeg skal sige dig noget, Ragna, som du kan have godt af at tænke over; jeg synes, du skulde gjøre alt mulig for at sky Frithjofs Selskab, for det fører ikke til noget alligevel efter det, jeg kan skjønne, og disse gjentagende Sammentræf bare ripper op i dine Følelser og plager dig; det nytter dig saa ikke noget alligevel, ser jeg".

„Kjære Mor, jeg besøger jo ikke Frithjof, jeg, det er jo Olga, jeg er sammen med, og du maa vel indrømme, at jeg ikke godt kan sige til hende, at jeg ikke vil møde hendes Broder, naar jeg er der. Som du ved, er han jo Olgas Broder, og Olga er vist baade glad i ham og stolt af ham efter det, jeg kan forstaa."

„Aa, det er nok saa, du kan have lidt Ret i det, men saa burde du indskrænke dine Besøg hos Olga, for du maa indse det, at du har ikke godt af at træffe sammen med Frithjof saa ofte med de Følelser, som jeg for-

staar, du nærer for ham. Engang, naar du er bleven stærkere og helt Herre over dine egne Følelser, saa du kan omgaaes ham som andre Mennesker, vil ikke jeg have noget imod, at Olga og du er sammen, men i denne Tid faar du ikke Lov til det, for jeg forstaar, du har ikke godt af det. Du kan forresten meget godt undlade at besøge Olga, for hun kommer jo saa tidt og ofte hjem til os, og har du noget paa Hjertet at sige hende, maa det være Tid nok til at faa sagt hende det der."

Medens Moder sagde dette, sukkede jeg af og til noksaa dybt, for jeg vilde helst være ulydig og lade Moders Ord fare, men en Stemme i mit Indre sagde mig, at Moder havde Ret, og jeg havde samtidig Følelse af, at det var den inderligste Kjærlighed, som dikterede hende, hvad hun sagde.

Søndag før St. Hans skulde Hr. J. reise en Tur til Kristiania, og i den Anledning havde der ikke været saa lidet at ordne, saa jeg var noksaa træt, da jeg lidet havde faaet sove den Natten af Frygt for at forsove mig, for Skibet, som Hr. J. skulde reise med, afgik Klokken syv om Morgenen.

Olga og jeg havde den Dag bestemt os til at tage en Tur til Sletten, hvor Olga havde en Onkel, som hed Albert Nielsen, som havde boet derude ved Sjøkanten nu i en tre Aars Tid. Hr. Nielsen havde tidligere været Sjømand og syntes af den Grund meget godt om at høre Sjøpladsken, og han befandt sig saa inderlig vel derude blandt Skjærene, at han ikke vil ind til Byen igjen, thi naar Bølgerne slog mod Klippen, var det for ham en gammel, kjendt og kjær Lyd, og naar Uveiret rasede som værst, syntes han, at han trivedes allerbedst.

Jeg glædede mig til Turen, for jeg længtede efter at komme bort, om det saa blot var for en Dag, fra alt det, som mindede mig om Frithjof og min Sorg. O, om jeg blot kunde sænke min Sorg og Smerte ned i Bølgerne, saa kanske jeg ogsaa kunde være saa lykkelig at finde min tabte Fred igjen derude mellem Skjærene. O, hvor det vilde glæde mig at høre de fraadende Bølger synge sin monotone Gravsang over alle mine smertelige Minder. Jeg vilde da betragte mig som en Fugl, der var sluppet ud af Buret og skulde vist ogsaa kvidre med mit Næb saa godt jeg formaaede, min Lov og Tak for at Snaren var brusten og Fuglen var fri; men desværre, hvad hjælper vel mine svulstige Drømme med dets gyldne Fantasislotte? Virkeligheden, den ubønhørlige Virkelighed er der saa alligevel, og der gives vel ikke mere end en Vei at gaa, tænker jeg, og den faar jeg forsøge at kravle mig frem Skridt for Skridt, indtil jeg engang lærer at bøie mig under ham, som alt formaar, saa jeg rolig og stille kan sige: „Ske ikke min, men din Vilje, Fader."

Ja jeg ser det er det, som maa til, skal mit pinte Hjerte faa Ro, og vist vil det tage Tid og Taalmodighed, men desværre, det er Taalmodighed jeg mangler, og det at bie og vente for at se, hvad Fremtiden vil bringe, ja det er det, jeg har saa vanskeligt for at lære; men Gud give, at jeg engang maa lære det, og saa faar jeg slaa mig tiltaals med Haabet.

Jeg skulde komme indom til Olga for at hente hende, og allerede før jeg var naaet helt frem til hendes Hjem, raabte hun til mig fra Gadedøren: „Du maa sandelig skynde dig, Ragna, Klokken er jo allerede mange, og du har antagelig ikke spist Frokost endnu."

„Aa, Godmorgen kjære", svarede jeg, „er du allerede kommet saalangt? Frokost har jeg rigtignok spist, men en Kop Kaffe skulde smage rigtig godt, hvis vi har Tid, men du har Ret, vi faar nok skynde os, hvis vi vil naa Syvtoget."

Det var et rigtig prægtig Veir, men det blæste en rigtig skarp Nordenvind, som gjorde det ubehageligt at være ude, for da det ikke havde regnet paa længe, stod Veiene formelig som en Røg af Sand og Støv, som føg os lige i Ansigtet, og det var til sine Tider vanskeligt nok at holde Øinene oppe.

„Det er en Lykke, at Veien er kort," sagde jeg, og vi skyndede os det bedste, vi kunde, med at komme ned paa Stationen. Her saa det imidlertid ikke ud til, at Støv, Sand og Smaasten havde afskrækket Publikum eller betaget dem Reiselysten; thi tiltrods for den tidlige Morgenstund var Toget fuldpakket til sidste Plads af søndagspyntede, muntre, livsglade Mennesker, som efter Ugens Kav og Strid søgte ud for at nyde Livet ude i Guds herlige Natur. Mon tro, tænkte jeg, da jeg saa den myldrende Masse, som for det meste bestod af Yngre, om her er nogen saa ulykkelig som jeg, som reiser ud for at glemme Fortiden for siden efter at begynde paany? Ja, jeg spurgte, men fik intet Svar, som sandsynligvis kom deraf, at jeg syntes, ingen kunde have oplevet saa store Skuffelser som jeg; ei heller lidt saa meget som jeg. Saa saa jeg det, men mit Syn har mangen Gang været et Feilsyn, det maa jeg indrømme, og det var det vist nu ogsaa. For det, som trak den store Skare ud, var jo Længselen efter Frihed, Længselen efter at komme bort — om saa blot for en Dag — fra alt det, der

lig en Lænke binder og fængsler en til Kavet og Striden for Tilværelsen.

Da vi havde sadt en Stund i Kupeen, sagde Olga: „Mon tro, hvor Frithjof færdes idag?"

„Ja det kan du rigtig sige, Olga," svarede jeg, „er det ikke saa, at han ogsaa har opholdt sig meget paa Sletten hos din Onkel og Tante i den senere Tid?"

„Jo, han har i det sidste været meget derude, og du kan ikke tænke dig, hvor glad Onkel og Tante er i Frithjof."

„Aa det er ikke noget underligt, saa jeg tvivler slet ikke stort paa det," sagde jeg, for jeg tænkte samtidig paa mig selv, som holdt saa usigelig af ham, trods alle hans Feil, og undrede mig over, hvad det kan være som gjør, at enkelte bliver saa afholdt her i Livet, uden at de selv gjør det ringeste for det, medens jeg og flere med mig har maattet lede og søge efter denne Plante, hvis Navn er Kjærlighed baade med Lys og Lygte uden at finde den.

Man taler saa ofte om noget, som heder Skjæbnen; ja jeg maa tilstaa, at jeg ogsaa havde stiftet Bekjendtskab med den, og det vilde være en Usandhed, om jeg sagde, jeg havde lært dens blide Side at kjende, nei for mig havde den vist sig baade haard og grusom.

Jeg havde nu gjort en god Begyndelse til Grublerier, og jeg vilde vist ogsaa fortsat, dersom jeg ikke paa en ublid Maade var bleven vækket ved Raabet „Nestun".

Rask som en Raket sprang jeg op, da jeg var ængstelig for at komme forsent ud. Olga, som var blevet opmærksom paa min Iver i at trænge mig imellem, smilede og sagde: „Tag det med Ro Ragna, jeg tænker nok vi kommer tidsnok ud og faar Øinene vore fulde af

Sand og Støv, og vi bliver tidsnok trætte, naar vi kommer paa Veien, skal du se."

Men jeg havde ikke noget Øre for hendes beroligende Ord og fortsatte lige ivrig til jeg vel var kommet ud, og Olga var selvfølgelig nødsaget til at følge efter, da vi ellers resikerede at komme fra hinanden.

Straks vi var kommet ud af Toget begyndte vi Spadserturen til Sletten; men huf, for en ubehagelig Vind vi var kommet ud i.

„Det blæser jo saa, at vi næsten kan miste Pusten", sagde jeg.

„Ja, du har Ret," sagde Olga, og er du enig med mig Ragna, saa tager vi Skyds fra Raastiftet, for jeg antager, vi er trætte nok, naar vi er kommet did."

„Ja, som du synes," svarede jeg, „for jeg tror desuden, det vil blive temmeligt drøit for os at gaa hele Veien, og vi kommer jo aldrig frem heller."

Aajo, frem kommer vi nok, men det er et godt Stykke, det skal jeg indrømme, og jeg glemmer vist aldrig første Gang, jeg gik denne Veien," sagde Olga," Frithjof havde dengang lovet at møde mig paa Halvveien, men den som ikke kom var naturligvis ham, og jeg, som aldrig havde gaaet her før, maatte fortsætte saaalsige paa Lykke og Fromme helt fra Raastiftet til Sletten; rigtig helt ned kom jeg imidlertid ikke, for da jeg var næsten fremme, fik jeg Øie paa en Herre, som laa udover en Fjeldknaus og viftede med et hvidt Lommetørklæde. Jeg saa mig omkring til alle Sider for at se, om der var nogen andre i Nærhehen, da jeg umulig kunde falde paa den Tanke, at Viftningen med Lommetørklædet gjaldt mig, da jeg med Bestemthed vidste, det ikke var nogen derude, som

kjendte mig og allermindst paa saa lang Afstand som dette var."

Her standsede Olga op, hvorfor jeg spurgte: „Ja, var det til dig, der blev viftet da, og hvordan gik det, fortæl videre."

„Ja saa skal du høre, da jeg var kommet et lidet Stykke længere frem, reiste Manden sig og kom imod mig, og du kan tro, jeg blev baade overrasket og ærgerlig, da jeg saa, det var Frithjof.

„Er dette halvveis?" spurgte jeg grætten, „jeg synes du sagde Raaskiftet var halvveis, var det ikke saa?"

„Jo, men jeg var saa træt Olga, og saa lagde jeg mig her for at oppebie dit Komme. Jeg var desuden ikke rigtig sikker paa om du kom, og da vilde det jo være svært kjedelig at umage sig den lange Vei til ingen Nytte."

„Jeg maatte le af Einars Maade at behandle sin Søster paa, for det lignede ham saa akkurat, og jeg vidste saa vel fra tidligere Dage, hvor ræd han var for at umage sig, naar det var noget, han ikke havde Lyst til.

Vi var nu kommet frem til Raa, og Olga sagde: „Her er Raaskiftet Ragna, nu er der Anledning til at gjøre, som du vil, for her er Skyds at faa, men vil du hellere fortsætte at gaa, gaar naturligvis jeg ogsaa."

Jeg var nu begyndt at blive træt, og syntes derfor, det var bedst vi tog Skyds resten af Veien, og i en Fart fik vi fat paa en Skydsgut, spurgte Prisen, og straks efter kjørte vi noksaa gemytlig afsted under livlig Samtale, thi der manglede aldrig Olga og mig noget at tale om, for vi havde saa mange Erindringer, der havde Interesse for os begge, at vi gjerne kunde tale med hinanden hele

Dagen uden at blive færdig, og færdig blev vi forresten heller ikke nu, for Tiden gik saa merkelig fort, at vi ikke engang lagde mærke til den kolde barske Nordenvinden, som gjennemblæste os.

Vi var nu kommet frem til Lønningen, og her maatte vi stige af, da der ikke var Kjørevei længer, og Olga, som jo skulde være kjendt med Veien, da hun tidligere havde gaaet der, trippede rask foran, medens jeg fulgte noksaa fornøiet efter, men med et standsede hun pludselig op og sagde: „Nei hvordan kan dette hænge sammen? jeg kan umulig kjende mig igjen, saa vi maa bestemt have taget Feil af Veien."

„Det kan jeg ikke afgjøre du," svarede jeg, „for det er første Gang, jeg er paa disse Kanter, for forrige Gang jeg fulgte med til din Onkel og Tante, reiste vi med Dampskib, saa jeg umulig kan have nogen Formening enten vi gaar Ret eller Galt, og saaledes kan jeg ikke hjælpe dig ud af Forlegenheden, men se, der kommer tre Herrer derborte, mon tro om ikke de skulde kunde retlede os?"

„Ja, jeg faar sandelig spørge dem," sagde Olga og tiltalte dem, da vi mødtes. Herrerne viste sig meget forekommende og forklarede os, at vi skulde fulgt Veien til høire og ikke taget af til venstre, saa som vi havde gjort, hvilket rigtignok ikke var nogen behagelig Underretning at høre for nogen af os, men havde vi gjort galt, fik vi ogsaa forsøge at rette paa det, og idet vi bad Herrerne undskylde Uleiligheden, tog vi noksaa freidig fat paa Tilbageturen og kom nu paa ret Vei, og her kjendte Olga sig meget godt igjen. Da vi havde gaaet et Stykke, pegede Olga med Haanden og sagde: „Der henne Ragna

ser vi Onkels Hus, se hvor pent og venligt det ligger, og tager jeg ikke Feil, er det vist Onkel, som er ude med Kikkerten, men der er en til ved Siden af ham, mon tro, hvem det kan være?"

Jeg saa og stirrede det bedste jeg kunde, og kunde nok se to Skikkelser, men Ansigtstrækkene fik jeg ingen Rede paa og sagde: „Jeg ser vist daarligere paa længere Afstand jeg, end du, og det er nu heller ikke at vente, at jeg skulde kjende nogen Herrer herude, andre end din Onkel, men tager jeg ikke Feil efter Figuren at dømme, maa det være Frithjof, eller i ethvertfald en med akkurat samme Figur."

Endskjønt jeg paa langt nær var sikker i Sagen, blev jeg alligevel med et, helt forandret, og min Stemme, som før var klar og sikker, blev lav og skjælvende. Jo nærmere vi kom, desto mere stirrede vi paa dem, og vi var ikke gaaet mange Skridt før Olga jublende udbryder: „Jo, det er Frithjof, det er Frithjof Ragna; tænk hvor herlig, nu bliver han herude sammen med os i hele Dag."

Jeg kunde desværre ikke juble, saasom hun, og svarede hende af den Grund ikke, thi jeg fik en Forudfølelse af, at for mig vilde det vistnok ikke blive noget saa herligt, som hun jublede om. Jeg blev med engang helt ærgerlig og sagde til mig selv: o, for en Skjæbne, jeg skal friste, alsaa ikke herude heller kan jeg blive fri for at mindes min Skuffelse, Sorg og Smerte, hvor jeg vendte mig hen, fulgtes jeg i Hælene af nogen, som altid vidste at rippe op i det ømme Saar, saa for mig var det nok det samme, enten jeg var i By eller paa Land, ude ved Havkanten eller inde paa Høifjeldet; saa saa det i det mindste ud.

Efter denne lille Monolog med mig selv, spurgte jeg i Tankerne: hvad kan det være, som har bragt Frithjof herud idag? mon tro, han paa Forhaand vidste, at Olga og jeg skulde herud, i modsat Fald maatte han jo absolut faa det Indtryk, at jeg fulgte efter ham for at være der, hvor han var. Ak, sukkede jeg, den som bare turde tale, den som bare kunde sige ham, at saa ikke var Tilfældet, og han skulde mindst af alt kunne sige, at jeg var den, som ikke lod ham være i Fred; thi for mig skulde han sandelig faa være i Fred, hvor han vilde; jeg elskede ham, det var sandt, men plage ham med min Nærværelse, det skulde han være fri for, og kunde han blive lykkeligere med Frøken Larsen, saa var jeg ogsaa fornøiet dermed.

Disse og lignende Tanker optog mig saa helt, at jeg neppe havde Øine eller Øre for noget omkring mig. Olga fortsatte imidlertid at tale i et væk, men da jeg ikke hørte efter, hvad hun sagde, blev mine Svar rent henne i Natten, og hun lo af mig og mumlede noget om forelskede Pigebørn og lignende, men jeg havde ligesaalidet Gehør for den Slags Talemaade som den forrige, saa det gjorde mig hverken muntrere eller mere forstemt, end jeg allerede før var.

Endelig var vi fremme, og ganske rigtig var det Frithjof og ingen anden, som stod der ved Siden af Onkelen.

„Godmorgen Onkel, godmorgen Frithjof, er du her? har du reist med Dampskibet eller har du gaaet tidlig imorges?"

„Godmorgen, godmorgen begge to, jeg gik udover i Gaaraftes jeg," sagde Frithjof.

„Saa nu, aanei hvor herligt, at du er herude idag, og er ikke vi snille, synes du, som kommer herud, for at holde dig med Selskab?“

Jeg havde under dette staaet lidt tilside, da jeg ligesom følte mig en Smule tilovers, men da Frithjof vendte sig og kom hen for at hilse paa mig, bød jeg ham Haanden og forsøgte at være saa venlig som mulig, men jeg er bange for, at det bare blev med Forsøget, thi jeg kunde neppe faa et Ord frem og følte mig saa trykket, at jeg gjerne skulde løbet min Vei, havde jeg bare kunnet, men det lod sig nu ikke gjøre, saa jeg smukt fik finde mig i at være der, jeg var.

Efter at Frithjof havde hilset, kom Gamlingen, Olgas Onkel, og ønskede mig venlig velkommen, og bad os samtidig at gaa ind og hilse paa Tante, hun havde hørt, at vi ville komme, sagde han, og tog han ikke Feil, havde hun vist noget varmt, som hun vilde friske os op med efter Turen, og det trængte vi godt til, sagde han, saa forfrosne som vi saa ud. Den Gamle havde en eiendommelig humoristisk Maade at tale paa, saa han kunde sætte Humør i en anden, selv om han talte om de almindeligste Ting af Verden, og dette var netop Tilfældet nu, da han bad os gaa ind til Tante, saa jeg maatte være ham hjertelig taknemmelig, fordi han derved paa en ypperlig Maade fik hjulpet mig ud af Forlegenheden.

„O, hvor koseligt her er Tante,“ sagde Olga og jeg samtidig, straks vi traadte ind og hilsede.

„Velkommen, velkommen,“ sagde hun smilende, „synes dere det?“

„Ja det synes vi i Sandhed begge to,“ sagde vi og tog Plads en foran hvert Vindu, saa vi rigtig kunde

faa nyde godt af den prægtige Udsigt, men Tante syntes nok, vi kunde trænge lidt andre Sager først, og spurgte: „Skal ikke lidt Mad smage godt nu først? siden kan dere nyde Udsigten som Dessert," føiede hun leende til.

„Tak, tak Tante," svarede vi begge," jo nu skal det vist smage os rigtig godt at faa lidt Mad, for sandt at sige, saa er vi baade trætte og sultne."

„Ja, det er ikke stort at undres over, sid ind til Bordet, saa skal jeg bede Onkel og Frithjof komme ind."

Da vi havde taget Plads ved det deilige vel anrettede Frokostbord, maatte baade Olga og jeg tilstaa, at vi neppe kunde mindes nogen Gang, Maden havde smagt os saa godt, som den gjorde da:

„Ja, Sult er en ypperlig Kok," sagde Onkel smilende.

Frithjof derimod syntes nok ikke, det var saa farlig Tur at blive hverken sulten eller træt af, og bebreidede os, at vi havde brugt saa lang Tid, naar vi ogsaa havde kjørt over Halvdelen af Veien, og Olga maatte nu fortælle, hvilket Uheld vi var kommet ud for ved at tage Feil af Veien, saa vi næsten havde gaaet lige langt til ingen Nytte, som det, vi skulde gaa. Frithjof fik sig herover en noksaa god Latter, og det saa ud, som han morede sig ganske fortræffeligt over at Olga kunde glemme sig saa, at hun kunde tage Feil af høire og venstre.

Da vi havde spist, gik vi allesammen ud i Haven for at se paa Tantes Kjøkkenurter, og medens vi gik omkring og besaa os sammen med Tante, ordnede Onkel istand borte i Lysthuset, for det var nok Meningen, at vi skulde drikke Kaffe der, kunde jeg skjønne.

Jeg fik imidlertid ikke nyde alt det herlige og skjønne, som jeg gjerne vilde have gjort, thi jeg begyndte at føle

mig saa tung og træt, hvilket vistnok var en Følge af, at jeg lidet eller næsten intet havde sovet den Natten, jeg studsede derfor paa, om det kunde lade sig gjøre at sove lidt Middag uden at vække nogen Forargelse, og som en liden Undskyldning for mig selv tænkte jeg ogsaa, at det vilde føles som en Lettelse for Frithjof, thi saa slap han jo at føle sig nødsaget til at holde mig ved Selskab. Olga og Frithjof saa jeg var i en meget ivrig Samtale, men hvad den dreiede sig om ved jeg ikke, da jeg sammen med Onkel betragtede den herlige Udsigt fra Fjeldet, hvor jeg stod, og det var ogsaa noget at betragte, saa jeg gjerne skulde staaet der meget længere, men Tantes Skikkelse kom tilsyne i Døren og bad os komme ind til Middag, hvilket vi heller ikke lod os sige to Gange, da vi vidste, at alt herude maatte gaa med fuld Fart, om ikke det ene skulde komme op i det andet, for Dampskibet gik indover til Byen igjen Klokke syv a halv otte, og den bruger sjelden Taalmodighed med at vente paa sine Gjæster, det vidste vi.

Et lidet Stykke fra Onkels Hus laa en liden Toldstation. Det var et lidet, pent, fritbeliggende Hus med storslagen Udsigt over Sjøen til alle Kanter. I Huset bor vist fire Toldbetjente, hvis væsentligste Arbeide bestaar i at bruge Kikkerten og speide efter om der kommer Fartøier, som har Brug for dem eller kanske rettere, som de har Brug for. Onkel foreslog, at vi skulde tage en Tur derud, straks vi havde faaet Kaffe, for at se os lidt om, da han ellers syntes, det blev altfor lidet Udbytte af Turen. Dette var rigtignok ikke saasom jeg havde tænkt, men jeg kunde ikke godt undslaa mig heller, da det vilde synes paafaldende og jeg kunde paa samme Tid sætte Frithjof

unødige Griller i Hovedet, for det var sandelig nok af dem, som sværmede for ham, syntes jeg, om han ikke ogsaa skulde have den Triumf at more sig over, at jeg ikke kunde glemme ham. Som jeg stod derude paa Fjeldet og saa udover Havet, maatte jeg mindes Moders Ord: „Denne stadige Oprippingen har du ikke godt af Ragna, men engang, naar du kan omgaaes ham som ethvert andet almindeligt Bekjendtskab, skal ikke jeg have noget imod, at du og Olga er sammen."

Disse Ord lød saa klart i min Sjæl, som om Moder skulde have staaet ved Siden og talt dem nu, og det var mig aldeles umuligt at faa Tanken fra dem. Jeg vidste, det var Ret, men jeg saa det samtidig som en Umulighed og spurgte mig selv, hvad Dag det vilde blive, da jeg kunde komme til at omgaaes Frithjof uden at mindes Fortiden, og med de Øine, jeg da saa paa det, saa det sandeligt baade sort og mørkt ud til, at en saadan Dag nogensinde vilde oprinde, og om jeg skulde tænke mig, det nogengang vilde komme, kunde jeg aldrig tænke mig Mulighed for samme, før hen i Alderdommen og de graa Haar, men jeg fik ikke Tid til at anstille flere Betragtninger over den Sag, for Onkel, som stod med Kikkerten og saa udover Fjorden, vendte sig idetsamme og sagde: „Nu er Dampskibet i sigte, Godtfolk, hvad siger dere om det?"

„Aanei Onkel, skal vi allerede reise hjem igjen ubrød Olga."

„Aa, det er ikke værd at blive mistrøstig før Tiden, kandske det er en, som ikke vil have noget med dere at gjøre, vi skal se," sagde Onkel leende og satte igjen Kikkerten for Øinene, men vendte sig snart som igjen og

sagde: „Nei den Karen vil nok ikke have noget med dere at gjøre, for jeg ser, det er en, som Toldboden har Brug for; de har allerede sadt Baaden paa Vandet for at komme den imøde."

Nu kunde vi ogsaa se det med bare Øinene, Baaden var ganske rigtig sadt paa Vandet, og fire kraftige Arme gav den noksaa pen Fart henover Sjøen. Oppe paa Fjeldknausen lige ved Stationen saa vi Fruerne havde taget Plads og fulgte sine Mænd med Øinene. Det blæste noksaa stærkt, men den lille, hvidmalede Baaden klarede sig godt og skjød som en Pil gjennem Bølgerne, saa den kom Fartøiet nærmere og nærmere hvert Øieblik. Det var noksaa interessant at se paa og jeg skulde ogsaa gjerne villet standset for at se dem gaa ombord, men jeg var nu blevet saa grundig gjennemblæst og foreslog at gaa hjemover igjen.

Frithjof og jeg kom paa Hjemveien at følges ad, men vi havde ingenting at sige hinanden. Jeg kastede af og til et stjaalent Blik hen paa ham og undrede mig over, hvad Tid han havde faaet det haarde Træk om Munden, som jeg nu saa, han havde; samtidig gjorde jeg ogsaa en anden Opdagelse, nemlig, at han saa meget daarlig ud, noget som vistnok ikke havde kommet saa pludselig, men underlig nok, jeg havde ikke lagt Mærke til det før nu, hvilket ogsaa muligens kunde have sin Grund deri, at jeg ikke havde seet ham paa en Maanedstid, og at det af den Grund stak mig mere i Øiet. Hvad det egentlig var, kunde jeg heller ikke rigtig blive klog paa, og hvormeget jeg end brød min Hjerne for at udfinde det, lykkedes det mig ikke at udfinde, hvad det egentlig

var, som havde forandret ham, hvorfor jeg besluttede mig til at sige Olga det, naar jeg fik Anledning.

Da vi atter var samlede igjen inde i Stuen, sagde Tante: „Aa syng lidt for os Ragna før dere reiser; jeg synes Sang er saa oplivende, og herude er desværre Sangen en meget sjelden Vare, da det er meget faa Folk, vi omgaaes."

Jeg var just ikke oplagt til at synge, men syntes heller ikke, jeg kunde tilbagevise Anmodningen, da den kom fra Tante, og bestemte mig derfor til at synge en Sang, hvis Indhold, jeg vidste, Frithof og Olga kjendte fra før, da jeg hjemme havde sunget den mange Gange for min Broder, og han og Moder havde altid synes saa godt om den. Saa godt jeg kunde, begyndte jeg da og sang:

Gaa ei ud i Aften Broder, lyt nu til din Søsters Bøn,
Bliv herhjemme, du skal finde, kjærlig Offer har sin Løn.
Du og jeg var altid sammen i den glade Barndomstid.
O Broder lad os altid dele Livets Smerte Sorg og Nød.

Koret:
Kjære Broder bliv her hjemme, gaa ei ud i Venners Lag,
Det Glædesbæger, man dig rækker, har en bitter Eftersmag.

Stands i Tide, jag ei længer efter Verdens tomme Lyst,
Thi dens Glæder vil kun bringe Sorg og Uro i dit Bryst,
Fristende er Syndens Bæger paa Vellystens brede Vei,
Men Enden er saa best som Døden. O bliv inde, tøm den ei.

Koret:
Kjære Broder bliv herhjemme o. s. v.

Kom tilbage, Jesus kalder, du stod længe nok imod,
Husk vor Frelser er din Dommer, fald i Støvet for hans Fod.
Han vil slette ud din Brøde, skjænke Hjertet Liv og Fred,
Salig den, som han vil tjene, thi vor Gud er Kjærlighed.

Koret:
Kjære Broder bliv herhjemme o. s. v.

Efter Afsyngelsen takkede Tante mig for den smukke Sang, hvis Ord og Melodi, hun satte saa stor Pris paa, og Frithjof saa paa mig, som jeg skulde have gjort en Forbrydelse, og spurgte ligesom med Øinene, om det var ham Sangen var rettet til, ja, jeg syntes, han spurgte om endnu mere, og jeg tager vist ikke Feil, naar jeg ogsaa tror, han spurgte, om jeg endnu erindrede sidst syttende Mai, da hans Søster bad ham saa inderlig om, at blive hjemme og ikke gaa ud i Venners Lag, da dette ikke vilde bringe ham nogen Glæde. Aaja jeg huskede det nok altfor godt, og jeg tror med Vished, Frithjof følte sig truffet af Sangens Ord, der han sad, thi han havde vist allerede dyrekjøbte Erfaringer for, at de, som kalder sig Venner, ikke altid er saa ubetinget at stole paa, og dersom han ikke nu tog denne Erfaring til Indtægt, kunde det hænde han kom til at høste en endnu mere dyrekjøbt og bitter Erfaring end, han allerede havde gjort.

Sangens Ord havde allerede fyldt mit lille Hoved med Grublerier om Frithjof, og om hvordan det havde været, ledsaget af tusinde Spørgsmaal, hvordan mon det vil gaa; men til alt Held fik jeg ikke lang Tid til at sysselsætte mig med dette, for Onkel gjorde os opmærksom

paa, at det nu var paa høi Tid at faa Tøiet paa, færdig til at reise, da Dampskibet skulde være der om cirka et Kvarter. Vi fik derfor i største Hast Tøiet paa og gik saa med Tante en Tur ud i Haven for at vi kunde faa os en Erindringsbuket om Sletteturen, og straks efter maatte vi skynde os at komme i Baaden, da Dampskibet allerede var i Sigte. Vi takkede derfor Onkel og Tante saameget for deres Venlighed, og paa deres indtrængende Bønner maatte vi love at komme snart igjen.

Frithjof havde i sin Buket faaet en smuk, rød Pion-Rose, som det syntes lagde Beslag paa hele hans Opmærksomhed, for til Olga og mig havde han ikke et eneste Ord at sige. Da vi havde sat en Stund tause, sagde Olga: „Du følger vel med mig hjem nu, Frithjof?"

„Ja, jeg kan gjerne det, for jeg har ingen andre Steder at gaa", svarede han.

Jeg sad imidlertid og overtænkte Dagens Begivenheder og maatte tilstaa, at Dagen havde endt ganske anderledes bedre, end jeg kunde ventet, naar jeg nu engang saa ubønhørlig skulde tvinges til at være sammen med Frithjof, men jeg kunde ligesom ikke faa nogen Tilfredshed, selv om jeg maatte indrømme, at det var gaaet noksaa bra og hyggeligt altsammen, thi jeg havde ligesom en Forudfølelse af, at det alligevel ikke kom til at ende saa ganske rolig, og med et dukkede den Tanke frem: mon tro, Frk. Larsen er paa Bryggen for at møde ham, og hvordan vil han da bære sig ad for at komme klar fra Olga og mig?

Jeg vidste meget vel, at mig baade vilde og kunde han overse, men jeg maatte ligesom spørge mig selv: Kunde han ogsaa behandle sin Søster saa hensyns-

løst? Ja, jeg fik lade Spørgsmaalet ubesvaret, snart vilde det vise sig, om min Frygt var begrundet eller ei, for jeg kunde næsten ikke tænke mig det efter det Svar, han gav Olga, da hun spurgte ham, om han vilde følge med hende hjem.

Opfyldt af disse grublende Tanker var vi allerede naaet saalangt, at Moloen var i Sigte, hvilket for mig var en noksaa behagelig Opdagelse; thi jeg var temmelig tyndt paaklædt og allerede dygtig forfrossen. Borte er godt, men hjemme er bedst, siger Ordsproget, og denne Sandhed gjorde sig ogsaa gjældende for mig nu, og jeg glædede mig for hvert Minut, som gik, der bragte os nærmere Byen, saa jeg snart kunde faa komme op paa mit lille varme, koselige Værelse igjen. Som jeg staar og ser mod Bryggen, saa jeg en Mængde Mennesker, som var mødt frem for at modtage sine Bekjendte og Venner, som kom tilbage, men da jeg vidste, at der ikke var nogen, som ventede paa mig, skjænkede jeg det hele liden eller næsten ingen Interesse for mit eget Vedkommende, derimod var det vel ikke saa ganske frit for, at jeg jo gjerne vilde se, om der var nogen paa Bryggen for at tage imod Frithjof. Han havde for en liden Stund siden staaet lige i Nærheden af mig, men nu, da Skibet gled ind til Bryggen, var han som sporløst forsvundet. Jeg saa mig om efter Olga, som stod lige i Nærheden af mig, men hun saa saa drømmende og tankefuld ud, at jeg næsten syntes, det var Synd at forstyrre hende, for jeg læste mig næsten til, at det var sin Henrik, hun stod og tænkte paa, men jeg kunde alligevel ikke lade hende i Fred og spurgte: „Ved du, hvor Frithjof er blevet af, Olga, han

var her for en liden Stund siden, men nu er han ingensteds at se."

„Nei, det ved jeg sandelig ikke," svarede hun, „men ombord er han, det er jeg sikker paa, for Skibet er jo ikke kommet til Bryggen endnu."

Imidlertid lagde Dampskibet indtil, og Olga og jeg pressede os frem mod Landgangen, og just som vi skulde gaa i Land, fik vi Øie paa Frithjof, som allerede var kommet ind paa Bryggen, og uden at værdige hverken Olga eller mig et Blik trængte han sig gjennem Folkemassen hen til et Sted, hvor Frk. Larsen stod og ventede. Straks hun fik Øie paa ham, hørte jeg hende sige: „Aanei, hvor længe du har været, Frithjof, jeg har ventet saa usigelig paa dig".

„Du ser vel, at Dampskibet kommer først nu, og før den Tid kunde da vel heller ikke jeg komme", svarede han noksaa gnavent og det hørtes ud, som han ikke var synderlig tilfreds med at møde hende der.

Olga og jeg kunde ikke godt komme saa snart i Land, da det var saadan svær Folketrængsel, og vi var desuden begge to komne lidt ud af Koncepterne ved at se Frøken Larsen.

„Altsaa var dine Anelser rigtige alligevel," sagde jeg til mig selv, samtidig som jeg fyldtes med Bitterhed mod Frithjof; thi hans Fremgangsmaade mod mig og Olga forekom mig som et vel stivt Stykke, thi saa høflig synes jeg i ethvert Fald han kunde været, at han havde sagt Farvel og takket for Turen, for det kunde ikke kostet ham synderligt, syntes jeg.

Straks vi var kommet i Land, saa Olga sig rundt om til alle Sider for at faa Øie paa Frithjof, men

baade han og Frøken Larsen var allerede forduftet, hvorfor hun sagde i en lidt bitter Tone: „Dette forstaar jeg sandelig ikke, Ragna, for at Frithjof kan glemme sig og saa aldeles give Afkald paa god Tone, kunde jeg aldrig tænke mig."

„Aa det nytter ikke at reflektere noget over det, Olga," svarede jeg, „Frithjof er nu saa gammel, at han godt ved, hvad han gjør, og om han ikke har fundet os to værdig saa meget som et Farvel, det faar vi overlade til ham selv, og det nytter forresten ikke noget at græmme sig over det."

„Saa du synes det, Ragna," sagde Olga og saa mig temmelig stivt i Øinene og fortsatte: „Men jeg maa træffe ham, og du Ragna faar følge med til jeg finder ham, kom saa gaar vi en Tur udover Haugen, for det er troligst, at han og Frøken Larsen er gaaet den Vei."

For Olgas Skyld vilde jeg ikke sige Nei, men jeg havde sandelig ikke Lyst til det, og vi gik tause Side om Side udover, som det syntes fuldt optagen af Tanker, enhver med sine, men tiltrods for, at vi satte nokſaa god Fart, var hverken Frithjof eller Frøken Larsen nogensteds at se.

„Det er da besynderligt", sagde Olga, „de kan da ikke have sunket ned igjennem Jorden."

„Aanei, det er de antagelig heller ikke, men du glemmer jo, Olga, at de fik et godt Forsprang for os, og det har de vidst at udnytte, kan jeg skjønne."

„Ja, du har Ret i det, Ragna, og som det ser ud, nytter det os vist ikke at søge længere efter dem; meget mulig, de ogsaa kan have taget paa en hel modsat Kant for at komme klar af os."

6te Kapitel.

Moders Død og Begravelse. Alt synes tabt.

Korrespondance med Henrik. Frithjof tilsjøs. Nyt Haab. Atter lykkelig.

Efter Turen skyndede vi os hjem, det forteste vi kunde. Fru J. stod og ventede paa mig, og hendes første Spørgsmaal var, hvordan jeg havde havt det paa Turen, om jeg havde moret mig eller ikke, og jeg tror, hun stod stærkt i Tvivl om samme, allerede før hun spurgte, for jeg saa vist alt andet end straalende ud, da eg kom.

„Aanei, hvor træt du ser ud, Ragna, du maa vist have moret dig rigtig godt paa Turen; har du ikke?"

„Aajo, jeg har havt det nokſaa morsomt, men det har jo blæst ikke saa lidet koldt, især nu paa Hjemturen, for paa Sletten kjendte vi heldigvis mindre til det."

Efter en liden Pause fortsatte Fru J. og spurgte: „Var du og Olga alene derude, eller var dere flere i Følget fra Byen?"

„Da vi reiste opover, var det kun mig og Olga, som var i Følge, men da vi kom derop, traf vi til vor Overraskelse Frithjof, som havde reist derud Lørdag Aften."

Fru J. saa skarpt paa mig, da jeg fortalte dette, ligesom hun vil sige: „det tænkte jeg nok, og du var vel

heller ikke saa uvidende om, at han var der, saa Overraskelsen blev vel heller ikke saa stor."

Jeg gjættede straks hendes Tanke, og skyndede mig med at forklare, at hverken Olga eller jeg havde den fjerneste Anelse om, at han var der, og lagde desuden til, at jeg slet ikke vilde været med paa Turen, dersom jeg havde tænkt mig at træffe sammen med Frithjof derude.

„Saa, havde du ikke det, Ragna?" sagde Fru J., hvis Ansigt atter var klarnet og faaet sit almindelige Udseende tilbage, „det er mig en hel Overraskelse at høre, du taler slig, Ragna, for jeg har ikke tænkt mig andet, end at du og Frithjof var rigtig gode Venner."

Da hun sagde de sidste Ord „rigtig gode Venner", saa hun rigtignok lidt skjælmsk ud, hvilket gjorde mig lidt ilter i Sindet og bragte mig til at rødme.

„Saa, De tror det, Fru J., jeg troede, der var Kjendsgjerninger nok for det modsatte, for rent ud sagt kan jeg ikke like at være sammen med ham."

Fru J. begyndte at le over den Iver, hvormed jeg søgte at forklare mine Følelser ligeoverfor Frithjof, og det er nok troligst, at hun ikke optog alt, hvad jeg sagde, som fuldt paalideligt, thi hun havde nok sine egne Tanker for sig selv om den Sag, om hun ikke sagde noget.

Tanken om den Maade, hvorpaa Frithjof havde skilt sig fra os sammen med Frøken Larsen straks forud gjorde, at jeg vel var mere end almindelig haard i mine Udtryk, og Fru J. skjønte vist alt for godt, at videre Passiar i denne Retning intet vilde gavne, hvorfor hun nokſaa klogt afbrød det hele med at sige: „Nu Ragna bør du se at komme tilsengs jo før jo heller, for du ser

saa fræt og medtaget ud, ganske som du skulde have overanstrengt dig."

Jeg indrømmede i mit stille Sind, at jeg nok maatte se lidt underlig ud, for jeg følte altfor vel, hvordan Tankerne pressede Blodet frem i Kinderne, og var glad ved at kunne afslutte Passiaren snareste mulig, hvorfor jeg sagde Godnat og skyndede mig op paa mit Kammer. Straks jeg var kommet alene, brast jeg ud i Taarer, og hvis Fru J. da kunde seet mig, havde hun nok faaet dobbelt Aarsag til at betvivle Sandheden af det, jeg straks forud havde sagt; thi min Smerte og mine Taarer gav bedre Svar end Ord paa, hvorvidt jeg kunde like Frithjof eller ikke.

O hvor ulykkelig og beklemt jeg følte mig i denne Stund. Fornuften sagde mig, at jeg burde hade og afsky ham, og dog elskede jeg ham saa usigelig høit, men Taarer lindrer Smerter, det er baade sandt og vidst, og det gjorde mig saa godt, at faa lette mit beklemte Hjerte i en Taarestrøm især denne Gang syntes jeg, da Hjertet føltes saa haardt, og det var meget længe siden jeg var saa lykkelig at faa græde ud. Da jeg havde grædt en Stund, blev jeg ligesom ærgerlig og spurgte mig selv: hvad har jeg gjort? og hvorfor er jeg saa ulykkelig ikke at kunde glemme denne Plageaand, som gjør mig Livet saa mørkt og surt i alle Maader? men jeg fik intet Svar paa mit Spørgsmaal, og Taarene randt paany endnu stærkere end før. Skal jeg da aldrig, aldrig blive lykkelig? lød ligesom en Stemme indeni mit Bryst, og naar jeg forsøgte at svare med Haabet, at der vel ogsaa for mig kunde oprinde den Dag, da jeg kom til at føle mig lykkelig og elsket, stod med engang midt i Svaret

Frithjofs ulykkesspaaende Skikkelse for mit Blik, og alt blev mørkt uden den mindste Straale af Haab. Før jeg gik tilsengs knælede jeg ned og bad til Gud, hvilket, jeg rigtignok med Skam maa bekjende, var den første Gang, jeg under alle disse Modgange og Trængsler, havde følt Trang til at søge hen til Gud. Efter Bønnen følte jeg mig betydelig roligere og lettet og sovnede fast ind, uden at mine vanlige Grublerier fik mere Indpas, og som en Undtagelse, fik jeg den Nat sove uden at blive foruroliget af ubehagelige Drømme helt til Morgenen, da Pigen kom og vækkede mig med at sige, at Klokken allerede var syv, hvilke Ord havde den Virkning, at jeg kom ud af Sengen i en fygende Fart, da jeg jo skulde være i Forretningen allerede Klokken syv. Medens jeg klædte mig paa, var jeg ikke saa lidet ærgerlig paa Pigen, som havde ladet mig sove saa længe, men det gik snart over, og jeg følte mig idetheletaget styrket og vel tilmode.

Saa gik der en Tid uden noget nævneværdigt indtraf. Det var allerede skredet frem til Midtsommer, og St. Hansaften oprandt med det prægtigste Sommervejr, nogen kan tænke sig. Olga og jeg havde den Dag bestemt os for at tage en Tur sammen rundt Laksevaag. Jeg studerede rigtignok lidt paa, om jeg ikke gjorde rettest i at ofre denne Dag til et Besøg hos Moder, men saa kom jeg til at tænke paa, at Bergli havde fri, og da var vist hun hjemme hos hende, for der var ingen, der saa godt forstod hinanden i et og alt, som Bergli og Moder, hvilket vel skrev sig fra, at Bergli var mere religiøs af sig end vi andre, men hun var derfor ikke noget Hængehoved, men en af Jesu Disciple, som levede i

Ydmyghed og Kjærlighed til Næsten. Jeg syntes derfor, at Moder var i gode Hænder, og jeg tog Veien direkte til Olga. „Straks Olga fik Øie paa mig, var hendes første Spørgsmaal, om jeg havde seet noget til Frithjof siden sidste Søndag?

„Nei, det har jeg ikke," svarede jeg, „men du har vel talt med ham, har du ikke?"

„Nei personlig har jeg ikke truffet ham, men jeg ringte op i Telefonen og forsøgte at faa en Samtale med ham, men da jeg bebreidede ham hans mindre anstændige Opførsel sidstleden Søndag, afbrød han Samtalen uden videre, saa det var ganske lidet jeg fik talt med ham."

„Det er nokſaa rimeligt, at han tog det paa den Maaden Olga, for det ligner ham akkurat, det ene som det andet; jeg tror forresten, det allerbedste vil være ikke engang at lægge Mærke til om Frithjof er uhøflig, for tager jeg ikke Feil, saa morer han sig antagelig over, at vi ærgrer os paa ham."

„Ja, du kan have Ret i det, Ragna; men jeg syntes nu, jeg er saa gammel, at Frithjof kunde tage lidt Hensyn baade til mine Ord og mine Formaninger, men han er blevet saa helt forandret nu i det sidste, at jeg har næsten vanskeligt for at kjende ham igjen."

„Ja forandret ja; havde han ikke forandret sig, Olga, saa vilde nok mangt og meget været anderledes, end det nu er; men lad os ikke mere gruble over det, han faar jo være, som han er, og vi som vi er."

Juſt som vi sluttede med det Thema, spurgte jeg: „Er Frithjof syg, du Olga? Jeg synes, han ser saa daarlig og elendig ud i det sidste."

„Synes du det?“ svarede Olga.

„Ja, det synes jeg, og det forundrer mig særlig, at ikke du har lagt Mærke til det.“

„Nei, jeg har sandelig ikke fæstet mig noget ved det, men naar jeg tænker over, saa har du nok fuld Ret, men jeg kan ikke tænke mig nogen speciel Grund hvorfor, hvis det ikke skal skrive sig derfra, at han ikke faar Lov til at reise ud.“

„Saa, han er blevet saa lydig nu, at han retter sig efter Fars og Mors Vilje kanske, det er sandelig mere, end jeg tænkte, eller hvem er det, som forbyder ham at reise?“

„Moder naturligvis.“

„Ja, jeg kunde nok næsten tænke mig til det, men tror du, det er saa ganske rigtigt at negte Frithjof at reise, naar han har saa inderlig god Lyst til det? Han har vist ikke skaffet sin Moder saa mange opmuntrende Stunder i den sidste Tid, tror jeg, og han kunde desuden lære noget paa Sjøen, som han aldrig vilde lære herhjemme,“ sagde jeg.

„Ja, du har vistnok Ret i det, Ragna, og jeg har tænkt meget paa det og talt alvorlig med Moder om samme, men det nytter mig ikke det allerringeste; Moder vil ikke høre et eneste Ord om, at han skal reise, for hun er saa glad i Frithjof, at hun vidst kom til at sørge sig tildøde, hvis han tog ud.“

„At hun er glad i ham, ved jeg, men hvordan tager hun da det, at han fortsætter Venskabet med Dankert Brun?“

„Aa, hun maa jo tage det, som hun kan, du ved, det er ikke med hendes Vilje, at han har Omgang med ham; men hvad skal hun vel sige, — Frithjof bliver

rent rasende baade paa Moder og Erna, bare han hører, de taler et eneste ufordelagtigt Ord om hans Venner, og at paavise hans eller hans Venners Feil er ligefrem at tale for døve Øren."

„Du nævnte hans Venner, du Olga, men jeg tvivler meget paa, om nogen af dem fortjener et saadant Navn, alligevel var det meget ønskelig, naar de kalder sig saa, om de vilde tage hans Parti, naar det virkelig gjaldt, men det betvivler jeg stærlig."

„Aa sig ikke det, Ragna, for det er saa rart med Kammerater."

„Sig hellere med Drikkebrødre, for det mener du vel", sagde jeg med bitter Stemme, for andet Navn synes jeg hverken Dankert Brun eller hans Venner fortjente. Jeg skjønte meget godt, at Olga ikke likte mine Bemærkninger, men det var nu sagt og fik staa sin Prøve, enten de faldt i Smag eller ikke.

Under denne ivrige Passiar var vi allerede kommet rundt Laksevaag, og paa Tilbageveien gik vi direkte til Sigrids Hjem, som dengang var i Stolekleven, og at vi nu følte os noksaa trætte kan vel ikke forundre nogen, da vi foruden rundt Laksevaag saaatsige havde gaaet fra den ene Ende af Byen til den anden. Hos Sigrid blev det bare en kort Stands, kun saa meget, at vi godt fik Tid at spise, for Klokken var allerede blevet saa mange, at vi maatte skynde os hjem igjen.

Paa Veien hjemover fra Sigrid gik vi tause begge to. Olga syntes nok, at min Kritik over Frithjofs Venner var vel strid, og jeg for min Part syntes heller ikke at kunne gjøre noget Afslag paa det, jeg tidligere havde sagt. Da vi kom til Torvet, skiltes vi ad, og idet jeg

tog hende i Haanden og bad Farvel sagde jeg: „Telefoner endelig ud, saa snart du faar Brev fra Henrik."

„Ja jeg skal det, for jeg synes, han har drøiet temmelig længe med at lade høre fra sig."

Hermed sagde vi Godaften og gik hver til os. Da jeg kom hjem, syntes Fru J., at jeg var meget punktlig og begyndte straks at spørge mig om, hvordan jeg havde havt det om Dagen, om jeg havde været i Parken, om det brændte meget, og om jeg havde truffet mange Venner og Bekjendte og saa videre, hvilke Spørgsmaal jeg besvarede, saa godt jeg kunde, og gik straks efter tilsengs, da jeg var træt af alt muligt og ikke mindst af mig selv.

Lørdag Eftermiddag kom Bergli ind i Forretningen og sagde, at jeg maatte endelig se hjem til Moder, da hun var blevet meget betænkelig syg, og Bergli frygtede det værste. Berglis ængstelige Udseende fyldte ogsaa mig med Angst, og jeg sagde: „Men kjære dig, Bergli, det kan da vel ikke være saa galt, som du tænker, eller ogsaa maa det være kommet svært hurtigt paa, da det jo ikke er længe, siden jeg talte med hende, og da forekom hun mig ganske som almindelig.

Bergli fortalte nu, at Moder og hun havde været sammen en Dag hos Agnes, hvor de havde moret sig rigtig godt med lille Jensy hele Eftermiddagen, og senere paa Aftenen havde hun og Moder gaaet en Tur udover Haugen for om muligt at træffe Olga og mig, og der, mente hun, maatte Moder have forkjølet sig; anderledes kunde ikke hun forstaa det.

Nagende Selvbebreidelser fik mig til at græde, naar jeg tænkte paa, at jeg med min Forsømmelse, ikke at gaa hjemom paa St. Hansaften, muligens var Skyld i hendes

Sygdom. Jeg vilde allerhelst gaaet hjem med det samme, men uheldigvis stillede det sig saa, at jeg den Gang var alene i Forretningen, og hvor nødig jeg end vilde, maatte jeg finde mig i at vente, indtil Forretningen blev lukket. Uf, hvor Timerne kan være lange, naar det er noget, man længter og venter efter! Gang paa Gang saa jeg paa Uhret, og jeg kan aldrig mindes, Uhrviserne har bevæget sig sagtere end de gjorde dengang. For mig føltes Timens sexti Minutter fuldstændig ligesaa lange som sexti hele Timer.

Henimod den Tid, da Forretningen skulde lukkes, kom der atter Bud, at jeg maatte komme hjem hurtigst mulig, da Moder var meget daarlig, hvortil jeg svarede, at jeg skulde komme saasnart Forretningen blev lukket, da jeg ikke kunde tænke mig, at Fru J. kunde negte mig det. Klokken var nu omkring ti, da endelig Hermandsen, Handelsbetjenten, kom, og jeg bad ham straks om at lukke, da Klokken allerede var saa mange, og jeg stundede saa efter at komme hjem til Moder, der laa meget syg.

Jeg kunde ikke tænke mig, at der under saadanne Omstændigheder var noget saa nødvendig, at jeg ikke kunde gaa, men Hermandsen havde vist sine Tvivl i denne Henseende, og idet han saa mig ind i Øinene, sagde han: „Jeg tror neppe, det kan lade sig gjøre, at De gaar i Aften, for der er kommet en hel Del med Varer, som skal kalkuleres, og det trænger jeg nødvendigvis Deres Hjælp til."

Dette var et Slag, som jeg mindst havde ventet, men vilde alligevel ikke med engang give tabt og bestemte mig til at spørge Fru J. om Lov, men Hr. Hermandsen

havde allerede paa Forhaand talt med hende, saa det Spørgsmaal kunde jeg gjerne have sparet mig.

Med tungt og beklemt Hjerte maatte jeg finde mig i at gaa til Arbeidet, men jeg vil ikke fortie, at jeg samtidig var dygtig sint paa Hermandsen for hans Haardhed og Hjerteløshed, men hvor meget det end bruste og kogte i mit Indre, hjalp det mig aldrig det Gran, saa jeg ligesaa gjerne kunde ladet det være at være sint som tidligere at spørge Fru J. om Lov.

Endelig blev vi færdige med Varekalkulationen, men det blev daarlig bevendt med Søvn den Nat, og til at gjøre Sagen endnu mere broget end den allerede var ventedes Hr. J. hjem fra Kristiania Søndags Morgen, saa det var ikke at tænke paa at komme ud for mig for det første, da jeg desuden den Søndag skulde udfylde Pigens Plads, da det var hendes Fridag.

Da Pigen gik, bad jeg hende gaa hjem til Moder og høre, hvordan det stod til, og komme tilbage og sige mig Besked, som hun lovede at gjøre, hvilket for en Del beroligede mig.

Omtrent ved Middagstid kom hun tilbage med den Besked, at Moder var meget daarlig, og at jeg endelig maatte komme hjem hurtigst mulig, da Moder uafladelig laa og spurgte efter mig.

Hr. J., som netop var kommet hjem fra Turen, var i rigtig Perlehumør, og da han hørte, hvordan det stod til hjemme med Moder, sagde han, at jeg skulde tage med mig et halvt Snes Æg hjem til hende, det vilde gjøre hende godt.

Nu endelig var jeg da fri og kunde komme afsted, men Tiden ligefra Bergli kom med det første Bud om

Moders Sygdom og til nu havde forekommet mig som en Evighed, og jeg var sandelig ikke længe om at komme i Tøiet og tage paa Vei.

Da jeg kom hjem, havde Moder netop faldt i Søvn, og for ikke at vække hende gik jeg ind til Fru Andersen, som boede lige ved; der var ogsaa Bergli. Vi blev siddende her en Stund og tale med Hr. Andersen og Frue, og Bergli sagde, at hun fandt Moder saa helt forandret og troede ikke, denne Sygdom var en almindelig Overgangssygdom, hvilket gjorde mig end mere bekymret, end jeg allerede var, men jeg maatte for de andres Skyld holde Modet oppe, saa godt jeg kunde, og sagde: „Vi maa ikke tænke saa galt, som du gjør, Bergli, og vi faar haabe, at det retter sig igjen, nu faar hun jo sove, og det tænker jeg vil gjøre hende godt".

Men mine Ord syntes ikke at have den beroligende Virkning paa Bergli, som jeg havde tænkt, og hun rystede blot paa Hovedet til Svar.

Om en liden Stund gik vi i Følge ind for at se, om Moder var vaagnet, og just som vi traadte ind, slog hun Øinene op og saa paa os med et Blik, som jeg vist aldrig vil glemme; thi med det samme jeg saa hende, mindedes jeg at have seet det samme Blik engang før, nemlig ved Faders Dødsleie, nogle Dage før han døde, og jeg for forskrækket tilbage. Med engang stod det klart for mig, at Berglis Formodning vistnok var altfor vel begrundet, og at Moders Dage hernede allerede var talte. Jeg forsøgte at tale, men Stemmen kvaltes af Graad, og Taare efter Taare trillede ned over mine Kinder, og uden nogen særlig Omtanke gik det med et op for mig, hvad Moder havde været for mig, og hvilket

Tab jeg vilde lide ved hendes Bortgang. Jeg havde altid seet op til Moder med Ærefrygt og Taknemmelighed, men i denne Stund, da Tanken om at miste hende traadte klart frem for min Sjæls Blik, følтes hun mig dyrebarere end alt andet her i Verden, og jeg sank hulkende ned paa en Stol og holdt Hænderne for Ansigtet. Moder saa paa os ømt og kjærligt, og da hun en Stund havde betragtet os, bad hun, at vi maatte være rolig og overladt og huske paa, at om hun gik bort, havde vi Gud tilbage, og han har lovet og sagt, at han vil være de faderløses Fader og Forsørger.

Hendes Stemme var svag, og det faldt hende meget besværligt at faa Ordene frem; men under det, hun talte, gled et kjærligt Smil over Ansigtet, som dog ikke blev af nogen lang Varighed, da Smerterne anfaldt hende og jagede Smilet bort, og istedet hørtes en Smertens Ynk.

Atter forsøgte jeg at tale, men kunde ikke faa et Ord frem; thi alle mine Tanker centrerede sig om Tabet af den Kjære, og mit Bryst ligesom sammensnørede sig, saa jeg blev taus siddende og stirrede afvekslende paa Moder og Bergli, som jeg vidste havde været saa usigelig meget for hverandre.

Berglis Ansigt var saa blegt som et hvidt Klæde, saa man næsten kunde have lige stor Aarsag til at være ligesaa bekymret for hende som for Moder, hvis man skulde dømme efter Ansigtets Udseende; thi Sorg og Smerte stod præget i hvert af hendes Træk. Jeg følte med mig selv, hvordan Angst og Bekymring sammensnørede mit Hjerte og vilde ligesom kvæle mig, men ved at se paa Bergli forstod jeg godt, at det for hende følтes endnu værre end for mig selv. Gang paa Gang forsøgte

jeg at sige noget, men jeg var ligesom bange min egen Stemme.

Endelig sagde jeg: „Bergli, dere har vel endelig havt Lægen her? Og hvad har han sagt?"

„Ja, Lægen har været her, men han har ikke udtalt noget af Betydning, han sagde blot, at Moder var svag og udarbeidet."

„Ja, det ved vi jo før, det; men sagde han ikke noget om hendes Sygdom, som er kommet saa pludselig?"

„Nei, han sagde ikke noget bestemt, da jeg spurgte ham, svarede han, at det var umuligt at sige noget, før han kom tilbage, og det antager jeg, han gjør imorgen Formiddag".

„Ja, men det bliver for længe at vente til imorgen Formiddag, Bergli, han burde komme idag."

„Ja, men det er jo Søndag idag, Ragna, og Lægen trænger vel ogsaa Frihed ligesaavel som os andre."

„I dette Tilfælde kan vi ikke snakke slig, det er jo ikke mere end hans Pligt, og jeg kan slet ikke finde det som nogen Undskyldning, at det er Søndag."

„Vidste han, hvordan det stod til, saa havde han vel kommet ogsaa, men da vi ikke har sendt noget Bud, tror han vel, det staar bedre til, end det gjør".

Hertil fandt jeg ikke noget Svar og ved at se paa Klokken opdagede jeg til min Skræk, at Tiden allerede var saa langt fremskredet, at jeg maatte skynde mig hjem igjen; thi da Pigen havde Lov, maatte jeg være inde for at stelle tilaftens.

Sagte reiste jeg mig op, men da mit Blik gled hen over Moder, følte jeg mig ligesom fængslet til Sengen og brast ud i Graad, og hvis jeg ikke skulde brudt tvers

over med mine Følelser, havde vist Hr. J. og Frue kommet til at stelle sin Aftensmad selv den Dag; men jeg maatte gjøre Vold paa mig selv og brød overtvers med mine Følelser og fik for et Øieblik beherſket mig saavidt, at jeg nogenlunde rolig fik sagt: „Jeg kommer igjen imorgen tidlig, men nu maa jeg gaa."

Moder nikkede og forsøgte at smile til mig, da jeg gik henimod Døren, men jeg vidste, hvor svag jeg var, og da jeg frygtede, Følelserne skulde overmande mig, skyndede jeg mig ud, det forteste jeg kunde, for at ikke Moder skulde saares ved at se den Taareſtrøm, som paany truede med at bryde ud. Da jeg kom hjem, var Fru J.'s første Spørgsmaal:

„Hvordan staar det til med din Moder, Ragna?"

„Aa det er meget daarligt, Frue," svarede jeg, „og det ser ud, som vi har Grund til at frygte det værste, jeg for min Part tror ikke paa nogen Bedring, og Bergli ligesaalidet."

„Men hvad siger Lægen? Lægen har vel været der?"

„Jeg for min Part har ikke talt med ham, men til Fru Seim havde han sagt, at Moder var meget svag, ja endog saa daarlig, at han ikke turde tillade, at hun blev flyttet til Sygehuſet."

Fru J. syntes under dette at vise den største Medlidenhed med mig og sagde: „Ja det var daarlige Nyheder dette for dig, Ragna, men du bør alligevel tro til det bedste, saalænge du kan, for det nytter saa ikke andet end til at gjøre ondt værre, at se Sagen fra den værste Side, saalænge der endnu er Haab, baade du og Bergli kan desuden have taget Feil, og kanske der kan ske en

Forandring til det bedre ganske snart, selv om det ser farligt ud."

„Ja Gud give, det var saa vel," svarede jeg og lagde endvidere til, „det vil nok ikke se godt ud for os, om ikke saa bliver Tilfældet," men trods jeg svarede saa, kunde jeg alligevel ikke faa den Tanke fra mig, at jeg ganske snart blev moderløs. Den øvrige Del af Aftenen udover var jeg taus og nedstemt, jeg syntes, det var saa underligt at se paa, at alle de Uheld, som mødte mig i Livet, altid tog fat i det kjæreste, jeg havde, og hvorfor netop det kjæreste? Ja, Spørgsmaalet vilde jeg nok helst undlade at besvare, men kanske netop dette maatte til, for at jeg kunde bøies og blive ydmyg og overladt i Herrens Vilje. Sagen var nok den, at jeg allermest fæstede mig ved Korset, Gud sendte, og overså de Goder han havde skjænket mig; og for at mit Øie kunde aabnes for alt det gode, han havde forundet mig i Livet, kanske netop han saa det nødvendigt at tage mig i saa haard Skole.

Tidlig Mandag Morgen tog jeg mig en Tur hjem, og nu, som forrige Gang, laa Moder og sov, da jeg traadte ind. Jeg forhørte mig om, hvordan hun havde havt det om Natten, om hun havde været rolig og nogenlunde fri for Smerter, men desværre! saa vel var det nok ikke, hun havde havt stærk Feber hele Natten, og en paafaldende Kulde i Hænderne og Fødderne. Om en liden Stund hørte jeg Moder var vaagnet, og jeg gik ind for at tale lidt med hende. Straks hun saa mig, sagde hun: „Jeg er bedre idag, Ragna."

„Saa, du synes det Moder, svarede jeg, for jeg vilde ikke sige, hvad jeg mente, at jeg fandt hende rent elendig.

Jeg blev nu siddende en god Stund hos hende, og mærkelig nok, synes det, som hun havde lettere for at tale idag. Vor Tale dreiede sig om Døden og om hvor godt og trygt det var at være et Guds Barn, og vide med Vished at have Jesus til Fører, naar man skal vandre igjennem Dødens Skygges Dal. Moder ytrede under Samtalen Ønske om at Sognepræsten ville besøge hende, og Bergli maatte senere paa Dagen sende Bud efter ham.

Jeg var meget beklemt og tung om Hjertet hele Dagen, og om Eftermiddagen, da jeg skulde i Banken for Hr. J., fik jeg samtidig Anledning til at tage en Tur hjemover til Moder.

Lægen havde netop været der straks før jeg kom, og havde da udtalt, at Moder ikke kunde have mange Dage igjen at leve, da det var Hjertelammelse, hun led af, samtidig havde han paalagt, at der maatte vaages over hende til hver Nat.

„Ja nu til Natten skal jeg gjøre det, for jeg er den nærmeste til det," sagde jeg. Just som jeg sagde det, kom Olga ind, og da hun hørte, at jeg skulde vaage, tilbød hun sig straks at være mig behjælpelig.

Nu var saaatsige alle Haabets Støtter ramlet omkuld, og den sande Virkelighed, saa haard, som den var, stirrede os ind i Øinene. Straks jeg kom tilbage, fortalte jeg Fru J., hvad Doktoren havde sagt, og at jeg gjerne vilde være hjemme og vaage til Natten, hvilket man vel skulde tro var umuligt at gjøre Indvendinger imod, men Fru J. var nok ikke saa ganske fri for at gjøre Indvendinger, hvilket dog ikke førte til nogen Forandring i min Beslutning, da jeg bad hende erindre, at det var

min egen Moder, som det her var Tale om, og jeg spurgte hende samtidig, om hun ikke syntes, jeg skyldte min Moder saameget som dette.

Jo seet fra det Synspunkt saa har du nok Ret, Ragna, men jeg var bare ængstelig for at du ikke vilde taale det."

Jeg syntes med mig selv, at det var temmelig drygt at blive mødt med Indvendinger i en Sag, som gjaldt min Moders Dødsleie, og svarede af den Grund intet, men kunde ikke opholde mig fra at tænke som saa, at det vistnok ikke vilde blevet mødt med tilbagevisende Bemærkninger, hvis Natarbeidet havde gjældt Forretningen, det havde jeg idetmindste Beviser nok paa fra før; ja, kanhænde der ogsaa kunde være Frygt for, at Nattevaagenen kom til at gjøre mig lidt uskikket den næste Dag; men det fik nu gaa, som det vilde, og straks vi havde lukket Forretningen, skyndte jeg mig hjem det forteste, jeg kunde. Men det Syn, som mødte mig, straks jeg traadte ind i Hjemmet, glemmer jeg aldrig; Moder laa paa Knæ i Sengen og raabte uafladelig: „Ragna, Ragna."

Fru Seim og Fru Andersen sad inde og forsøgte saa godt de kunde at faa hende til at forholde sig rolig, men det nyttede intet, thi saasnart de havde faaet hende tilbage igjen paa Puderne, opbød hun al sin Kraft for at reise sig, og gjentog atter og atter, at hun maatte tale med Ragna. Jeg blev for en Stund næsten som lammet af det Syn, som mødte mig, og fik neppe sagt saameget som en Hilsen. Straks Fru Seim fik Øie paa mig, sagde hun: „Det var rigtig godt, at de kom nu, for det gaar hurtig nedover med deres Moder."

„Ja desværre, det ser nok ud for det," svarede jeg og begyndte at græde, samtidig som jeg gik hen til Sengen for at tale til Moder, og mærkværdig nok blev hun ganske rolig, straks hun hørte min Stemme, og laa en Stund stille og saa paa mig. Da jeg havde sat en Stund, tog jeg Bibelen, som laa paa Bordet og læste et Kapitel for hende, men jeg tror neppe hun forstod synderlig af det, jeg læste, da min Stemme næsten kvaltes af Graad. Medens jeg læste, laa hun stille ligesom lyttende, men med et saa hun sig om i Værelset til alle Sider og spurgte gjentagende Gange efter Olga. Jeg reiste mig op og søgte at gjøre hende forstaaelig, at Olga endnu ikke var kommet.

„Ja saa," svarede hun, „det er skammeligt, at jeg ikke har nogen Ting til hende."

„Kjære Moder, sørg ikke for det, du," sagde jeg, „og dersom du vil, saa skal jeg gjerne hente Olga til dig."

„Nei, sid her du, Ragna, Olga kommer kanske snart alligevel, om ingen henter hende," sagde hun ganske rolig. Som jeg forstod, havde hun nu en nokſaa rolig Stund, men den blev ikke af lang Varighed, thi straks efter indfandt Smerterne sig, saa hun vred og vaandede sig i Sengen, men naar disse vel var over, fik hun igjen rolige Stunder, og i disse lyse Øieblikke, spurgte hun snart efter Bergli, og snart efter Sigrid, Agnes og Olga, saa man meget let kunde skjønne, med hvilken Kjærlighed hun omfattede os alle helt til ind i det sidste. Da hun mest af alle, næst mig selv, gjentagende spurgte efter Olga, oppebiede jeg et Øieblik, da hun ligesom faldt hen i en let Slummer og gik for at hente Olga. Til al

Lykke slap jeg at gaa langt, thi jeg mødte hende straks udenfor Døren, Hun gik nu op og satte sig ved Sengen, medens jeg gik afsted for at hente mine øvrige Søstre. Da jeg kom saalangt som til Muren, mødte jeg ganske tilfældig Frithjof sammen med Frøken Larsen, og som enhver kan tænke sig, vilde jeg gjerne undgaa at komme i nogen Passiar med dem, men det var mig ligetil umulig, da de allerede havde seet mig, og jeg nødig vilde de skulde faa Indtryk af, at jeg søgte at undgaa dem. Straks Frithjof fik Øie paa mig, skraaede han tvers over Gaden og kom lige mod mig, og tiltrods for, at mine Tanker i den Stund var helt optaget af Moder, følte jeg alligevel, hvorledes Blodet strømmede mig til Kinderne og farvede Ansigtet rød, da jeg fik Øie paa Frithjof i en fortrolig Konversation med Frøken Larsen. Frithjof spurgte, straks han mødte mig, hvordan det stod til med Moder.

„Det er meget daarligt nu," svarede jeg.

Saa det er det," svarede han, „Moder fortalte mig, at Olga havde sagt, din Moder var meget syg, men at hun var saa daarlig, havde jeg ikke tænkt mig".

„Jo, det er nok saa daarligt, som det kan, og efter Lægens Udtale er det uvist, hvor mange Timer hun endnu har tilbage, for vore Øine ser det ud, som hun snart har udkjæmpet."

Under denne Passiar kunde jeg ikke undgaa gjentagende Gange, at se Frithjof ind i Øinene, og det kostede mig ikke saa liden Anstrengelse og Selvbeherskelse, at staa der og tale med ham om Moder i Frøken Larsens Nærværelse, for jeg syntes ligesom det vi talte om var altfor helligt baade for Frithjof og hende. For at faa

en Ende paa Passiaren sagde jeg: „Jeg faar nok skynde mig jeg og lære at udnytte Minutterne, da det ikke er godt at vide hvormange af dem, Moder endnu har tilbage."

„Det var sandelig ikke videre kjekt Ragna, at høre det," sagde Frithjof.

„Aanei, men her er saa mangt og meget, som ikke smager, synes jeg, men det nytter nok ikke at klage, og det hænder jo ogsaa, at alt tilslut tjener til det bedste, for Guds Veie er ikke vore, men det er nok det, vi som oftest glemmer Frithjof." Da jeg sagde dette, syntes han ligesom at blive lidt urolig af sig, for han likte nok ikke at blive mindet om dette af mig, og nu var det ham, som afbrød Samtalen, men rigtignok kun den Talen, som han ikke likte at høre, for Afbrydelsen var snarere en Indledning til fortsat Samtale.

„Jeg har et Brev til dig Ragna," sagde han.

„Til mig? Brev til mig?"

„Ja til dig ja, det er Svar paa det, som du for lang Tid siden sendte mig."

„Aa saa naa," svarede jeg lidt distrait, men fattede mig straks og fortsatte, „nei i Aften faar du nok skaane mig for at modtage det Frithjof, da jeg omtrent paa Forhaand ved, hvad det indeholder, og du burde nu tænke dig, at jeg i Aften har nok at tænke paa med Moders Dødsleie, men en anden Gang, naar jeg er kommet i Rolighed igjen, skal jeg være dig taknemmelig for Brevet af hvad Slags Indhold, det end er, og om det er nødvendigt ogsaa besvare det; men i Aften maa jeg faa lov til ikke at modtage det."

Frithjof blev helt forvirret over dette vistnok uven-

tede Svar, thi han maatte vist selv ogsaa indse, at jeg havde mere end nok at tænke paa, saasom Tilstanden nu var, hvorfor han hurtig stak Brevet ned i Lommen igjen. Jeg havde nu bortpassiaret flere kostbare Minutter, hvorfor jeg raskt sagde Godnat, vendte mig fra ham og skyndede mig afsted til Søster Sigrid.

Endskjønt jeg helst villet jage alle Tanker om Frithjof paa Flugt, kunde jeg alligevel ikke undlade at sige til mig selv, at han forekom mig baade haard og hjerteløst, noget som jeg forresten burde have Rede paa fra før, naar han paa en saadan Aften, som denne kunde tale til mig saa, som han gjorde; rigtignok lagde jeg en hel Del af Skylden over paa Frøken Larsen, thi havde hun været en retskaffen, ung Dame, kunde det umuligt, saasom nu, været hendes største Lyst at gjøre andre ulykkelige, for jeg var ikke et Øieblik i Tvivl om, at hun var fuldt vidende om det Forhold, som havde været mellem mig og Frithjof, og da hun desuden jo var forlovet, fandt jeg hendes Forhold til ham baade frækt og i høieste Grad upassende.

Disse Tanker optog mig næsten hele Veien, indtil jeg kom til Sigrid, men til alt Held forduftede de ganske, da jeg vel var kommen ind, og begyndte at tale til hende om Moder. Nu havde jeg igjen kun den ene Tanke, — Tabet af Moder, og under en Strøm af Taarer bad jeg Sigrid straks at følge med.

Min Opførsel maa have forekommet Sigrid ganske besynderlig, og hun blev høilig forskrækket, da hun ikke vidste det ringeste om, at Moder var bleven syg. Under det jeg talte, saa hun paa mig, som hun frygtede for, at jeg skulde være forvirret og sagde: „Fat dig Ragna,

og lad mig saa høre, hvorledes det hænger sammen; jeg ved jo ikke engang om, at Moder har været usel, og saa kommer du med engang og siger, at hun ligger for Døden."

Jeg indsaa, at jeg havde optraadt tankeløst og tørrede Taarene bort saa godt, jeg kunde og forklarede hende alt, som jeg vidste vedrørende Sygdommen. Da hun kom til virkelig Klarhed over Situationen, skyndede hun sig det meste, hun kunde med at faa Tøiet paa og følge med. Anton var heldigvis hjemme og kunde tilse Barnet, medens hun var fraværende.

Paa Veien sagde Sigrid: „Jeg synes, det er umuligt at faa det ind i Hovedet, at Moder er dødelig syg, for nu sidste Torsdag talte jeg med hende, og da var hun ligesaa frisk og rask, som en af os."

„Ja, jeg undres ikke stort paa, om du synes saa, for jeg blev vist ligesaa forundret som du, da Bergli kom og sagde mig det, men nu, da Lægen har opgivet alt Haab, er der al Sandsynlighed for at det værste indtræffer."

Det var klart, at vi var lige ængstelige begge to, for vi skyndede os saa, at vi knapt brugte halv Tid til Veien, og da vi kom til Hjemmet, hørte jeg Moder spørge efter mig, allerede før jeg var kommet paa Indsiden af Døren, hvorfor jeg rask gik hen til Sengen og sagde: Her er jeg, kjære Moder."

„Ja, det er godt, du kom Barnet mit, og du har Sigrid med dig ogsaa, ser jeg; men hvor er din Mand og dit Barn?" fortsatte hun henvendt til Sigrid.

„De er hjemme de," svarede Sigrid med skjælvende Stemme, for Synet af Moders forandrede Udseende,

havde allerede gjort hendes Kinder blege, og Taarer truede med at bryde frem.

Nu var vi da samlet om hende næsten saa atsige alle, hvilket jeg kunde mærke for en Stund ligesom beroligede hende, og selv saa svag og udmattet, som hun var, fæstede hun sit Blik snart paa den ene, og saa paa den anden, med en vis Tilfredshed og Velbehag. Pludselig spørger hun: „Ragna er du her?"

„Ja Moder, her er jeg," svarede jeg og lænnede mig henover Sengen.

„Sæt dig her," sagde hun og fæstede Øiet mod Sengekanten. Jeg flyttede mig da frem lige foran hende, da jeg troede, det vilde berolige hende, at se mig lige foran sig. Bergli sad lige ved Siden med Haanden støttet mod Sengen. Saaledes forblev vi en Stund siddende tause allesammen med Blikket ufravendt rettet paa Moder. Som vi saaledes sidder og betragter hende, reiser hun sig pludselig op og sagde med fast Stemme: „Forgjæves du til Kirken gaar For Herrens Ord at høre, Naar hjem igjen du glemsom gaar, Vil vi derefter gjøre."

Hvordan har du det kjære Moder?" spurgte jeg.

„O Ragna, jeg har det saa godt, for jeg har faaet Syndernes Forladelse i Aften."

Denne Udtalelse gjorde mig saa inderlig godt, syntes jeg, og mit Sind og mine Tanker blev med et fattet og rolige, hvilket ogsaa var Tilfældet med Søster Bergli.

„Bergli, kan ikke du bede for Moder?"

„Jo Ragna," svarede hun gjennem Taarer, „jeg baade har gjort det og gjør det.

En Stund efter kom Husets Folk ind for at sige Moder Farvel og mærkelig nok, hun kjendte dem saa vel igjen allesammen og kunde nævne dem ved Navn, men det var ogsaa det hele, for straks efter sank hun rolig tilbage i Puderne. Fru Seim, som eiede Huset, forblev inde med os og bad os være saa rolig og fattet, som muligt og ikke græde, da det vilde føles smerteligt for Moder, at se os saa bedrøvede. Jeg opbød alt, hvad jeg kunde for at holde Taarerne tilbage; men det lykkedes mig desværre ikke, som jeg gjerne vilde; thi jeg følte mig saa beklemt, at jeg umulig kunde være Herre over mine Følelser. Samtidig som det nu foreſtaaende Tab af Moder opfyldte Sindet, kom jeg ogsaa til at tænke paa Broder Hendrik, som var fraværende og ikke havde saameget som en Anelse om, at han kanske inden nogle Minutter stod moderløs i Verden. Stakkels dig, Broder, sagde jeg med mig selv, naar jeg tænkte paa, hvor inderligt kjært det var for ham at træffe Moder, naar han kom tilbage fra Sjøturene. Det ligesom gyste i mig, naar jeg tænkte paa, hvordan det vilde føles for ham, naar han skulde modtage dette tunge Budskab.

Vi havde nu næsten ikke ventet at faa høre mere af Moder, hvorfor der blev lidt Tid for saadanne Tanker, men med engang blev min Tankegang afbrudt ved at Moder paany spurgte efter mig.

„Her er jeg Moder", sagde jeg og lænnede mig ned over hende.

„Er du det", sagde hun, „jeg kan høre dig, men ikke se dig."

„Ja Moder, vær alligevel rolig, for vi er omkring dig allesammen."

Herpaa fik jeg intet Svar, og det blev for en Stund atter tyst og stille. Som jeg sad der stille, trængte Suk efter Suk frem fra mit beklemte Bryst, for det var mig ikke muligt andet, end at jeg maatte mindes alle de Gange, jeg havde været uartig og ulydig mod Moder; før kan jeg ikke mindes, at disse Tanker lagde noget synderligt Beslag paa mig, men nu stod med engang ligesom malet mig for Øinene hver Gang, jeg havde været ulydig og gjort hende imod, paa samme Tid som jeg ogsaa nu fik et nyt Syn paa, hvor usigelig Moder havde elsket mig. Det var ikke Betragtninger, som var meget skikket til at løfte et nedtrykt, beklemt Hjerte dette, og jeg bad i min Fortvivlelse, at Gud ikke maatte straffe mig saa haardt som at tage Moder fra mig nu, da jeg netop havde faaet Syn paa, hvor usigelig meget hun var for mig, og hvor meget jeg skyldte hende baade af Kjærlighed og Lydighed; men ak! det saa ud, som det allerede var forsent, og Udsigterne til at kunne faa gjøre noget om igjen var sandelig ikke lyse.

Moder laa nu ganske stille og rolig, og det syntes for os, som om Smerterne ganske havde forladt hende, og at hun nu bare ventede og stundede paa at faa gaa hjem til Gud; men endnu engang skulde jeg faa høre hendes kjære Stemme, thi uden at røre sig, bevægede hun Læberne og spurgte efter sit Barn. „Er du her, Ragna?"

„Ja, jeg er her Moder, og jeg skal ikke forlade dig mere", sagde jeg sønderknust. Som Tegn paa, at hun havde forstaaet mig, gled der et lykkeligt Smil over hendes Ansigt, samtidig som Døden kysfede hendes Pande, og hun drog et sidste, tungt Suk, da Sjælen forlod Støvhytten og svingede sig opad til Hjemmet hist oppe hos Gud.

Jeg blev som stum, da jeg mærkede, hvad som var skeet og i min Fortvivlelse saa jeg mig om i Stuen, ligesom jeg ledte efter en, der kunde komme mig tilhjælp, og Hjælp trængte jeg ogsaa høilig nu i denne Stund, thi endskjønt det var Midtsommer, klaprede Tænderne i Munden paa mig, som jeg skulde været ude i den stærkeste Frost, og jeg følte med mig selv, at jeg var en Afmagt nær. Fru Seim, som stod mig nærmest, blev opmærksom paa min Tilstand og gav mig en Ske af Moders Sygevin, hvilket ligesom opkvikkede lidt, og nu kom Taarerne, som jeg saalænge med Magt havde maattet holde tilbage, og randt nedover Kinderne som smaa Bække.

Om en Stund reiste Sigrid sig og sagde, at hun maatte hjem til sin Mand og Barnet, men jeg og Olga syntes ikke, vi kunde lade hende gaa fra os og bad om at maatte faa følge med hende, da vi nu ikke havde noget andet Sted at gaa hen, da det var saa sent paa Natten, hvilket hun heller ikke havde noget imod. Vi klappede derefter Moders blege Kind og begav os paa Veien til Sigrids Hjem.

Straks jeg var kommet ud paa Gaden, begyndte Tankerne at røre sig, og jeg hørte ligesom en Stemme indeni mig, som sagde: „Nu Ragna, har du ingen Moder mere; nu er du baade fader- og moderløs i Ordets allerdybeste Forstand.“ Aaja det var nok altfor sandt hvad denne Stemme i mit Indre sagde, thi jeg var endnu ikke mere end et attenaarsgammelt Barn og syntes ligesom nu at trænge mere end nogensinde før en kjærlig Moders uegenyttige Raad og Veiledning; men Virkeligheden var der, moderløs var jeg og moderløs blev jeg, hvor haardt jeg end syntes, det føltes. Gjentagende Gange forsøgte jeg paa at holde Taarerne tilbage, men

det viste sig at være et frugtesløst Arbeide. Sigrid syntes at tage Tabet mere let, end jeg kunde, hvilket vel ogsaa var ganske naturligt, da hun havde eget Hjem, Mand og Barn at klynge sig til. Jeg derimod stod som en enslig Fugl paa Taget uden saa meget som en eneste virkelig Ven at kunne støtte mig til. Da hun saa min Graad og skjønte, hvordan Smerten overvældede mig, sagde hun: „Du maa forsøge at være rolig og fattet Ragna, tænk ikke blot paa dig selv, men tag Moder ogsaa med i Betragtning, hun var nu gammel og træt og har maattet døie mangt og meget, som har været baade haardt og surt, kan du da misunde hende, at hun har faaet ombytte Trængselen med Glæde, for det er vist, Moder har det godt nu."

Jeg maatte give Sigrid Ret, men var alligevel saa optagen med min egen Smerte, at jeg var paa Vei til at give hende et koldt, frastødende Svar, men Graaden kvalte min Stemme, saa jeg ikke fik et Ord frem. Da vi kom til Sigrids Hjem, var Anton endnu ikke staaet op, thi lille Margrethe havde givet ham saa fuldt op at bestille, at han først var faldt i Søvn langt over Midnat. Den lille havde i et væk raabt og skreget efter Mama, indtil hun var saa træt, at hun ikke magtede mere. At lægge sig kunde der ikke være Tanke om, da det allerede var langt frem paa Morgensiden, og baade Olga og jeg følte os saa rystede af Nattens Begivenheder; at det kunde ikke være Haab om at faa sove. Vi tog derfor Plads henne i Sofaen, og da vi havde sadt os, sagde jeg til Olga: „Det er underligt med et Dødsleie, du; selv om der lidet og næsten intet bliver sagt, forekommer det mig at tale kraftigere til Hjertet end alle Prædikener sammenlagt".

„Ja, du har Ret, Ragna, det er alvorligt at være tilstede ved et Dødsleie, og allermest gribende bliver det jo, naar det er dem, som staar os saa nær som Moder; det var forresten sjeldent høitideligt ved din Moders Dødsleie, Ragna, og jeg for min Part maa ogsaa sige, at jeg har faaet en meget god Lærdom i Nat."

Da Klokken var seks, maatte Olga og jeg begive os afsted til vore respektive Beskjæftigelser og som vel enhver kan tænke, var jeg ikke synderlig oplagt til at tage fat paa Dagens Syssler saa forgrædt og udvaaget, som jeg nu var. Den første, som jeg traf, hos Hr. J., var Tjenestepigen, som vist ganske straks læste sig til af mit Udseende, at der maatte være foregaaet en Forandring med Moder, thi hun viste sig mere stø og stille end almindelig; hun spurgte ikke om Moder var død, men istedet sagde hun: „Led deres Moder meget?"

„Nei", svarede jeg, „hendes Bortgang var rolig, hun ligesom sovnede ind."

Mere blev der ikke talt os imellem, og jeg gik i Forretningen. Det føles tungt saadanne Stunder at maatte optræde og være, som om ingen Ting er hændt, og enhver maa vel indrømme, at Tabet af en kjær Moder er tungt nok at bære, selv om man ikke skal anstille sig baade glad og fornøiet; men saa er desværre nok ikke alles Syn, for naar det gjælder Forretnings-Interesser, fordrer de, at man skal være lige kvik og venlig, selv om Hjertet holder paa at briste af Sorg. Da jeg ud paa Formiddagen kom hjem til Frokost, spurgte Fru J. mig, om hvordan det stod til og tillagde: „Godt, tænker jeg."

„Moder er død", svarede jeg og saa paa hende.

„Saa, Ragna, er hun allerede død", derefter blev der en liden Pause, og saa fortsatte hun: „Jeg ved, det maa føles tungt for dig, Ragna, men du faar bruge din Fornuft og tænke paa din Moder ogsaa, hun var nu gammel og træt og længtede vel efter Hvile, kan jeg tænke."

„Aa ja", stammede jeg frem og tog efter Lommetørklædet for at borttøre Taarerne, som pressede sig frem.

„Ja du faar trøste dig med, at hun har faaet det godt, og Døden er ikke det værste, som kan ramme os."

Jeg maatte med engang hæve Hovedet og se Fru J. ind i Ansigtet, thi hendes sidste Ord bragte mig for et Øieblik næsten til at glemme Moder og istedet tænke paa noget helt andet. „Døden er ikke det værste, som kan ramme os", havde hun sagt, og det var nok altfor sandt, thi naar jeg saa tilbage paa alle Sorger og Skuffelser, som allerede nu havde mødt mig paa min korte Livsvandring, mindedes jeg ogsaa samtidig Tider, i hvilke jeg vilde betragtet Døden som en kjær Befrier, men tiltrods for disse Tanker syntes jeg alligevel, det faldt lidt unaturligt af Fru J. at trøste mig paa denne Maade og svarede kun: „De maa ikke glemme, hun var min Moder Fru J."

„Ja hun var det", svarede hun, „men jeg har ogsaa havt Forældre, og jeg fik ikke engang den Glæde at kunne være i deres Nærhed, da de døde, men det har du havt Ragna."

„Ja jeg har det, men det bliver vistnok en stor Forskjel paa dem og mig i dette Stykke Frue, for de var for det første dengang meget ældre end mig og havde da allerede faaet eget Hjem og en Mand, som holdt af

dem; langt anderledes er det med mig, jeg har ingen at holde mig til og mistet Moder nu, naar jeg allermest trængte hende."

Da jeg sagde dette, flød Taarerne nedover mine Kinder og det var ikke mere end, jeg kunde faa Ordene frem, Fru J. var langt fra hjerteløs for andres Sorg, for da jeg saa op, stod ogsaa hendes Øine i Vand, og for at skjule sin Bevægelse maatte hun vende sig fra mig uden at sige noget mere. Hun havde ogsaa kanske Erfaring for, at mange Ord i saadanne Stunder, selv om de er noksaa velvalgte snarere saarer end læger, men at Ro og Stilhed er som en lægende Balsam for et sorgbetynget Hjerte, da vi med vore Ord alligevel ikke kan skaffe det tabte tilbage. Den samme Hensynsfuldhed i dette Stykke, som Fru J. viste, kan jeg derimod ikke rose de andre, som jeg traf om Dagen, for; thi jeg blev saa kjed og træt af at give Svar paa Spørgsmaal, at jeg gjerne ville løbet fra Forretningen, om jeg havde kunnet allerede straks, jeg var kommet der; thi alle skulde spørge, og den der kunde beklage og ynke mig mest syntes vist, at han var den bedste. O for en Uforstand; jeg synes, at Livets Skole burde have lært de allerfleste i den Henseende, men jeg tager nok Feil, naar jeg tænker slig, og jeg kan næsten fristes til at spørge, naar vil Folk lade være at tale i Utide?

Det er sjelden nogen Dag, jeg har længtet saa efter at komme ud fra Forretningen, som da, og jeg følte mig rent ud glad, da jeg henimod Middagen fik gaa ud for at hente en Del Varer. At jeg saa lidt underlig ud af mig, saa jeg vel ogsaa vilde komme til at vække lidt Opmærksomhed, var jeg vel vidende om, men det brød jeg

mig ikke noget om. Da jeg kom did, jeg skulde, henvendte jeg mig til en af de ældste Betjente og forlangte det, jeg skulde have og troede ogsaa da, at have vundet saa megen Selvbeherskelse, at ikke noget skulde mærkes, men jeg var nok ingen Mester i at forestille mig, kan jeg skjønne, thi Betjenten fæstede straks Øinene paa mig og spurgte, om jeg var syg.

„Nei", svarede jeg, „men min Moder er død i Nat", fik jeg stammende frem. Det var en alvorlig Mand, og jeg kan godt forstaa, han følte Medlidenhed med min Sorg, thi han kom ikke, som saa mange andre med den Slags hule Talemaader, som kun trætter og ripper op, han sagde blot disse faa Ord, som jeg syntes gjorde mig saa usigelig godt: „Husk, de kan engang faa møde hende igjen i Herligheden, og det vil blive et saa glædeligt Gjensyn, at det til Gjengjæld opveier alle Sorger, som de nu faar føle."

Ordene var ikke mange, men de blev udtalte med en Medfølelse og Varme, saa de sænkede sig dybt ned i mit Hjerte, og jeg følte mig trøstet, da jeg atter gik ud fra Forretningen.

Ud paa Eftermiddagen kom Posten, som bragte mig Frithjofs Brev. Det var ikke frit for, at jeg skjalv lidt i Haanden, da jeg tog imod det, og jeg spurgte mig selv: hvad mon det indeholder? skal jeg brække det eller ikke? Du har nok med din Sorg nu, læg det hen til en anden Dag, sagde jeg til mig selv; men som jeg netop tænkte paa at lægge det til Side, fik Nysgjerrigheden Overhaand, og jeg aabnede det. Det var godt, ingen var nærværende, som kunde iagttage mig, thi jeg formelig skjalv over hele Legemet, og Bogstaverne ligesom

dansede for Øinene paa mig eftersom jeg læste. Det var Vished, jeg saa længe havde higet efter, og det var for at erholde denne, jeg havde skrevet mit Brev til Frithjof, og nu fik jeg den midt i Sorgen, men det er sikkert, den var ikke let at bære. I Brevet udtalte han sig ligetil, at han aldrig havde holdt af mig; det hele havde fra først til sidst været en frygtelig Feiltagelse, thi han havde fra sin Side betragtet det hele kun som Tidsfordriv og Barnetøv. Da jeg havde læst det, knugede jeg Brevet fast i Haanden og støttede mig til Disken, thi jeg var nær ved at falde om. Hermandsen kom idetsamme tilstede, og da han mærkede, hvor forandret jeg var blevet, spurgte han deltagende, om jeg var syg.

„Nei, det er kun et Ildebefindende, jeg blev lidt svimmel, men vil de være saa venlig at hente mig et Glas Vand, siger jeg mange Tak", svarede jeg.

Hermandsen bragte mig straks et Glas Vand, men da jeg skulde drikke, var det mig ikke muligt, at synke en eneste Draabe. Jeg følte mig saa blytung i hele Legemet, at jeg ikke turde slippe Disken for ikke at synke omkuld. Det brændte og hamrede i mit Hoved, som om det vilde sprænges i Stykker, og det var mig umuligt at forblive længere i Forretningen. Da jeg havde sadt en Stund, letnede det lidt, saameget, at jeg kunde gaa op og spørge om Lov til at lægge mig. Fru J. blev ikke lidet forskrækket ved at se mit medtagne Udseende og spurgte, om jeg ikke vilde, der skulde sendes Bud efter Læge, men jeg svarede, at det vist var overflødigt, da min Upasselighed formodentlig skrev sig fra Træthed og Sorg, og at jeg

haabede, det nok vilde gaa over, naar jeg fik lagt mig og hvilt ud.

„Stakkels dig Ragna", sagde Fru J. medfølende, „det har nok taget ordentlig Tag i dig dette."

Hun fulgte mig selv op paa Værelset for at hjælpe mig, og da hun stod der og talede saa ømt og kjærligt til mig, følte jeg en inderlig Trang til at forklare hende Aarsagen til min Sygdom, og hvad det var, som væsentligst havde nedbrudt mine Kræfter, men min Stolthed holdt mig tilbage, samtidig som jeg vidste, at hun kom til at udtale sig bebreidende om Frithjof, og dette kunde jeg til Trods for alt det onde, han havde forvoldt mig ikke taale at høre. Saa underlig det end høres, maa jeg aabent tilstaa, at det var mig umuligt andet end at elske ham. Hans Hjerteløshed, Ringeagt og Troløshed havde voldt mig saa store Smerter, Angst og Kvaler, at jeg mangen Gang havde ønsket mig Døden, men alligevel kunde jeg ikke andet end elske ham.

„Du burde hade ham, som din værste Fiende", sagde jeg til mig selv, og min Fornuft sagde Ja og Amen til, at det var retfærdigt, men nei, det var mig umuligt, jeg kunde ikke andet end blot det ene: at elske ham, selv om han havde pint mig tildøde. Jeg vilde allerhelst selv faa det bidhen, at jeg ikke elskede ham, og jeg mumlede sagte med mig selv: „det kan ikke være sandt."

Jeg var saa forvirret, at jeg ikke engang lagde Mærke til, at Fru J. var inde, thi ellers havde jeg vist aldrig udtalt disse Ord, men straks jeg havde sagt det, sagde Fru J.: „Jo det er sandt, og nok altfor sandt Ragna, at du nu er moderløs, men saalænge,

du er hos mig, vil jeg forsøge at være Moder for dig, for jeg holder af dig som mit Barn."

Jeg blev meget bevæget ved at høre Fru J. tale paa denne Maade og trykkede et Kys paa hendes Haand, da hun rakte mig den. Af hendes Ord fattede jeg ganske straks, at hun ikke havde den ringeste Anelse om det virkelige Forhold og at hun satte mine Ord: „det kan ikke være sandt", i Sammenhæng med Moders Død endskjønt de ikke havde det ringeste med den Sag at bestille. Straks Fru J. var gaaet, faldt jeg i en let Søvn, som bekom mig meget vel. Da jeg atter vaagnede, stod Fru J. foran Sengen og ordnede mine Puder og da jeg slog Øinene op, spurgte hun straks, hvordan jeg befandt mig.

„Aa, jeg er en Smule bedre nu, synes jeg; og Hovedet smerter ikke nu saa ilde som før", svarede jeg.

„Det var rigtig brav at høre", svarede hun, „men lig nu rolig og sov ud, saa kanske det retter sig med dig, saa du imorgen bliver rask og frisk igjen."

„Tak Frue, hvor de er snil", sagde jeg, idetsamme hun vendte sig og gik ud Døren. At jeg i denne Stund syntes, at Fru J. var omhyggelig og snil mod mig, kan vel ingen betvivle, men det, som jeg syntes var det allersnilleste af hende netop nu var, at hun saa hurtig gik fra mig igjen, thi med engang, som jeg vaagnede, var min første Tanke Frithjofs Brev, og det var ikke Tale om at sove mere, for jeg stundede bare efter at faa tag i det for at kunne læse det om og om igjen. Usigelig haardt var det at have tabt Moder, men nu blev det dobbelt værre, thi nu syntes alt tabt for mig her i Verden.

„O! du grusomme Skjæbne", sukkede jeg med mig selv, hvad havde jeg faaet Liv for og hvorfor skulde jeg leve? Var det ikke tifold bedre at ligge stiv og kold saasom Moder? Ja havde Døden tidligere syntes mig en Vinding, følte jeg det i denne Stund mange Gange mere end før, thi jeg saa min Tilstand værre end alle andres, men endda maatte jeg leve.

„Men kan jeg holde det længere ud?" spurgte jeg mig; ja det syntes for mig umuligt, men det kan ikke negtes, at jeg alligevel tænkte som saa: „Smertesbægeret er ikke fuldt nok endnu, det værste er muligens endnu ikke kommet, thi jeg erindrede J's — Ord —: „Døden er ikke det værste, som kan hænde os Ragna."

Som jeg saaledes laa der alene og grublede og tænkte, følte en vild Trods i mit Hjerte, og jeg sagde med mig selv: Jeg vil optage Kampen, og saa faar vi se hvem af os to, der først bukker under. Livet har intet Værd mere, lad mig da kjæmpe, ligemeget hvordan det gaar; kjæmpe, sagde jeg, men hvem skulde jeg kjæmpe imod, det overtænkte jeg vist ikke, for just den, som var min tænkte Fiende, elskede jeg jo af min Sjæls Inderste, saa det vilde nok blive en underlig Kamp, hvor jeg altid vilde være den første til at stifte Forlig.

Den næste Morgen, da jeg vaagnede, følte jeg mig nokſaa vel tilpas, men saasnart Tankerne fik Lov til at røre sig, stormede Erindringen om den foregaaende Dags Begivenhed ind paa mig med fornyet Styrke, og jeg maatte saaatsige vaage over mig selv for ikke at blive overvældet og bukke under. Jeg besluttede mig til ikke at lade nogen faa Rede paa den sande Aarsag til min nedbrudte Tilstand, thi jeg vidste med mig selv altfor

godt, at de vilde bebreide og dadle Frithjof, dersom de fik Rede paa, hvor hensynsløst han havde behandlet mig, og i Sandhed var han ogsaa Daddel værd, men jeg elskede ham, og holdt endnu saa inderlig af ham, at jeg paa ingen Maade taalte at høre nogen tale ondt om ham, hvormeget han end fortjente det.

Næsten til min egen Overraskelse klarede jeg mig noksaa godt de efterfølgende Dage uden at røbe mig, og Dagen før Moders Begravelse var jeg atter en Tur hjemme, og jeg maa sige, at dette Besøg i Hjemmet næsten staar ligesaa klart for Erindringen som selve Dodsaftenen. Begge disse Besøg var jo i og for sig Afskedsbesøg; thi om jeg end allerede vidste, at Moder ikke mere var blandt de levende, var det alligevel, som hun hørte os til, saalænge Legemet endnu var tilbage. Jeg syntes, det var saa rart og gribende at se og betragte det kjære Ansigt nu, da hun laa der pyntet i Kisten, og Laaget skulde sættes paa, og det var jo heller ikke noget underligt om Stunden var gribende, da jeg vidste, det var sidste Gang, jeg havde Anledning til at se hendes kjære Ansigt. Jeg kysfede hendes kolde Pande og blev staaende tans og stirre paa hende, og Sorgen over Tabet sammensnørede mit Bryst, som om jeg vilde kvæles, og ikke saameget som en Taare forsøgte at lindre min sviende Smerte. Hvad jeg følte i denne Stund, kan jeg ikke godt nedskrive, for jeg led mere end nogen kan tænke; men som jeg stod der taus og stum, tvivler jeg ikke et Øieblik om, at andre følte sig berigtigtet til at dømme mig baade om haard og hjerteløs, men den Slags Dommere gjør man nok bedst i at overse, for de har ikke Evne til at skue ind i Hjertedybet og kan saaledes ikke se den Storm,

som bruser derinde eller føle hvordan de tørre Øine brænder, saa jeg forundrer mig ikke det ringeste over, at jeg i denne Stund forekom andre baade ligegyldig og hjerteløs, men havde de kunnet skue ind og følt, hvad jeg følte, vilde Dommen blevet ganske anderledes, end den nu blev; thi jeg var ikke hjerteløs, det tør jeg med fuld Vished sige. Nei, nei jeg havde istedet et altfor følsomt Hjerte, men kanske Følelsen nu som saa mangen Gang fik Overmagten og gjorde mig bitter som saa.

Livets Skuffelser gjør en haard, og ingen er vist mere at beklage end de, som i Modgangen taber Troen paa sig selv, paa Lykken og paa andre gode Mennesker, og jeg var nu paa Vei til at tabe Troen paa alt. O jeg ulykkige Menneske!

Endskjønt jeg ikke med et Ord røbede mine smertelige Følelser, havde alligevel Bergli en Forstaaelse af, hvordan det bruste inden i mig, og idet hun med taarefyldte Øine kom hen til mig, sagde hun: „Forsøg om du kan lægge din Sorg paa Herren, Ragna, thi han er alene den, som kan give Kraft til at bære og forstaar at læge Hjertets sviende Saar."

Jeg saa op paa Bergli, og et dybt Suk pressede sig frem over mine Læber, og Bergli forstod det ligesaa godt, som om jeg havde sagt hende, hvad jeg mente med tydelige Ord og fortsatte: „Husk Ragna, at Gud har bedet os om, at vi skal kaste vor Sorg paa ham, for der staar etsteds i Guds Ord: Kaster al eders Sorg paa ham, thi han har Omhu for eder —, tænk om vi kunde gjøre det Ragna; men om vi ikke formaar det saa helt, da lad os erindre, at han har sagt: Kald paa mig paa Nødens Dag, saa vil jeg udfri dig, og du skal prise mig."

O hvilke herlige Forjættelser for den, der kunde tage imod dem, men jeg desværre var ikke saa lykkelig, og jeg frygter ogsaa for, at Bergli ligesaalidet i denne Stund kunde hvile sig paa dem, som jeg. Jeg maatte give Bergli's Ord fuld Ret og indsaa Sandheden af, hvad hun sagde, men ak, min Tilstand var desværre helt anderledes end den burde og skulde være, naar jeg vilde vente Trøst af Guds Forjættelser, thi jeg var i Hjertet bitter og syntes ligesom at have Ret til at gaa i Rette med Gud, for Straffen, eller med andre Ord alle de mange Trængsler og Modgange, som han lod møde mig paa min Livsbane.

Bergli saa mig ind i Ansigtet og stod en Stund ligesom ventende paa Svar, men da jeg forblev stum, fjernede hun sig og tog til med at ordne forskjelligt. Som man kan tænke sig, var der fuldt op at gjøre baade fra hende og mig, da mangt og meget skulde gjøres istand til Begravelsesdagen. Jeg og Olga sadte os til at binde Krandse, og da vi havde sadt en Stund, sagde Olga: „Ragna, du faar skrive til Henrik du og fortælle Moders Død, for jeg tror ikke, jeg magter at gjøre det, naar jeg overtænker hvilken Smerte, det vil bringe ham."

„Tror du kanske, det vil falde mig lettere at berede ham eller nogen anden en saa bitter Sorg?" sagde jeg i en haard Tone. Olga svarede intet, men saa mig stivt ind i Ansigtet og vistnok forekom jeg hende paafaldende forandret, som jeg heller ikke kan undre mig noget paa, for hun havde ikke givet Anledning til, at jeg skulde vise mig saaledes imod hende nu, som jeg gjorde, men da det var hendes Broder, som væsentlig var Aarsag til min Bitterhed, blev jeg ogsaa bitter mod

hende, hvilket for en Del sandsynlig kom deraf, at Olga var meget lig sin Broder, saa jeg hver Gang, jeg saa hende, maatte mindes Frithjof, selv om jeg ellers for et Øieblik var saa lykkelig at have fordrevet ham fra mine Tanker. Olgas Taushed og det Blik, hun sendte mig, gjorde, at jeg straks indsaa min Feil, og jeg svarede: „Ja Olga, naar det falder saa tungt for dig, skal jeg love at skrive til Henrik og fortælle det, men jeg maa nok vente til over Begravelsen, naar jeg bliven lidt stærkere og roligere til Sinds, end jeg nu er."

Paa Begravelsesdagen var alt mørkt og trist. Himmelen var overtrukket med tykke Skyer, som vedholdende vedligeholdt en jevn Dusch hele Dagen, og jeg maa sige, at min Sindsstemning var ikke mindre trist og overskyet end Himmelhvælvingen, saa det ene passede omtrent efter det andet. Under selve Begravelsesceremonien, medens de holdt paa at synge Salmen: „Jeg ved mig en Søvn i Jesu Navn", følte jeg mig frygtelig beklemt og begyndte at græde voldsomt, men desværre ikke en Graad, som kunde mildne og lette for mig, men Krampegraad, som betog mig i den Grad, at jeg ikke længere magtede mig selv. Heldigvis stod Olgas Moder straks i Nærheden af mig og kom hen og støttede mig, samtidig som hun ogsaa forsøgte at trøste og berolige mig.

„Jeg forstaar saa vel din Smerte Ragna, og jeg føler ogsaa saa inderlig med dig, men du maa forsøge, at være rolig og overladt, det, som overvælder dig saa stærkt, og volder dig saa usigelig Smerte, er jo Ting, som ikke mere staar til at ændre, og det er kanske heller ikke det værste dette", sagde hun, „for det er

Ting, som møder os i Livet, der er langt værre end Døden."

„Ja de har Ret", sagde jeg og saa op, og jeg tvivlede ikke paa, at hun mangen Gang havde følt det, som var tungere at bære end Døden, men, maatte jeg spørge mig selv, har du i denne Stund Anelse om, at jeg baade maa føle Døden og samtidig ogsaa det, som er surere og bitrere end denne. Hun forstod det, vist til fulde, men da hun sagde disse Ord, var det vel mere et Udtryk for, hvad hun selv havde lidt, og mærkelig nok havde vel baade hendes og min Sorg en og samme Aarsag. Hendes Ord opnaaede derfor ikke at bringe mig nogen Trøst, men fyldte mig snarere med Bitterhed, thi omend Sorgen over Moder i denne Stund helt og udelt optog mine Tanker, var det mig umuligt andet end, at jeg maatte mindes hendes Søn, der havde Hjerte til midt i Sorgen over en kjær Moder, at bringe mig et saadant Smertensbæger fyldt til Randen af den bitreste Kalk, han kunde udtænke sig.

Da Kisten var sænket ned i Graven, gik jeg hen og stirrede med fortvivlet Blik ned paa den sorte blomsterprydede Kiste, som gjemte min kjære Moders Støv, og Tankerne stod som for en Stund stille.

Da jeg kom tilbage fra Begravelsen, mødte jeg, just som jeg traadte ind, gamle Bedstefader, der saa meget nedtrykt og bedrøvet ud. Det var vel baade alvorligt og underligt for ham, kan jeg tænke, at se den ene efter den anden af Slægtninger og Kjendte vandre bort nu, da han selv saa at sige ludede mod Gravens Rand.

„Det føles rart for mig nu Ragna", sagde han, „jeg har staaet her ved to kjæres Baare, med Forældre

og Søbskende med Børn og Svigersøns Baare og endnu gaar jeg her alene igjen, og mine Taarekilder er for lang Tid siden udtømte, saa jeg kan ikke som du lette mit nedtrykte Sind ved en Taarestrøm."

Der laa noget vist alvorsfuldt, klagende og vemodigt i det, han sagde, og jeg maatte med Beundring fæste mine Øine paa ham og betragte ham; thi den gamle Skikkelse, saa som han nu stod der støttet til sin Stok, forekom mig som et gammelt Egetræ, som Stormen med al sin Vælde ikke har formaaet at oprykke, fordi dets Rødder var saa dybt befæstet. Uvilkaarlig maatte jeg spørge mig selv: hvad er det, som har givet dig Kraft og Styrke til at bære alt det tunge og svære, som har mødt dig i Livet, saa du endnu trods de hvide Haar kan se op med et freidigt Blik? Aa jo, jeg tror at kunne sige, hvori Hemmeligheden stikker, thi han praktiserede den store Kunst at tage alt fra Gud, men ikke paa den Maade, som jeg gjerne vilde tage det, som en Straf, men rolig og overladt i fuld Fortrøstning om, at alle Herrens Veie er Miskundhed og at alle Ting skal tjene dem til Gode, som elsker Gud; ja, som noget, der var nødvendigt baade for vort timelige og evige Vel.

Vi blev siddende en lang Stund og talte sammen om de kjære, som var vandret bort, og det føltes saa husvalende for det sorgfulde Hjerte, at dvæle ved de fælles Minder, de havde efterladt os. Klokken omtrent fire gik enhver hjem til sit, og da jeg sagde Hr. Seim og Frue Farvel, sagde Seim: „Det bliver trist for os ogsaa om Søndagene nu, for jeg var saa vant med at høre dem synge for deres Moder, naar de kom, at jeg rent ud glædede mig til hvert Besøg, de gjorde i Hjemmet,

men nu er jo det forbi." Jeg kunde ikke svare for Taarer; thi hvad han sagde bragte, saa mange kjære Minder frem i min Sjæl, og Bevidstheden om, at alle disse Minder hørte til det Svundne og aldrig mere vilde komme igjen, holdt ligesom paa at kvæle mig, og for at skjule min Bevægelse skyndede jeg mig hjemover saa hurtig, jeg kunde, men ak, desværre Sandheden var nok den, at jeg ikke mere havde noget Hjem. Intet Hjem, ingen Fader og ingen Moder havde jeg mere, sagde jeg til mig selv, medens jeg gik frem over Veien, altsaa var jeg intet mindre end baade forladt og hjemløs, ja saa var det, syntes jeg, men ganske ret var det vel ikke, thi jeg havde jo mine Søskende endnu, og det maatte vel ikke siges at være saa ganske lidet, men nu i denne Stund, som jeg gik og filosoferede over mig selv og min Tilstand, havde jeg ikke Syn for et eneste Gode, men saa alt mørkt og sort. Minderne om de mange glade Stunder i Hjemmet hos Moder, som Herr Seim havde vakt til Live, da han talte om Sangen, tænkte jeg at kunne flyve fra, naar jeg vel kom ud paa Gaden, men nei, de var ikke saa let at blive fri, de kom igjen med fornyet Styrke lig en hel Mygsværm, og hele Barndomstiden, saalangt tilbage, som jeg kunde mindes, gled forbi min Sjæls Blik, som jeg skulde oplevet dem paany, men det var ikke bare det tiltrækkende og gode, som Tanken syslede med, nei midt i det behagelige at dvale ved Barndomserindringer fik jeg ogsaa føle nagende Selvbebreidelser, fordi jeg saa lidet havde vidst at sætte Pris paa Moder, medens jeg havde hende. O! hvor meget skulde ikke alt blevet anderledes, om jeg kunde faaet hende tilbage og levet Livet op igjen, men nu lød det forsent, forsent, og den eneste

Udvei, som endnu var levnet mig, var at angre mine Feil og bede Gud om Tilgivelse, men Moder kunde jeg aldrig mere faa igjen.

Efter at jeg havde lagt mig og sovnet ind gjennemgik jeg paany i Drømme Mesteparten af det, som om Dagen havde optaget mine Tanker, og Resultatet blev da som før, at jeg saa mig selv som en enslig Fugl paa Taget, baade venneløs og hjemløs.

Hver Dag, som gik efter Begravelsen, blev jeg mindet i mig selv om at skrive til Broder Henrik, men hver Gang, jeg skulde begynde, føltes det saa tungt og smertende, at jeg kom til at opsætte og opsætte Dag efter Dag, men den paafølgende Søndag fik jeg ingen Ro paa mig og maatte, trods saa nødig jeg vilde, sætte mig ned og skrive, hvilket Brev lød saaledes:

Bergen 3die 18 . .

Min kjæreste, eneste Broder!

„Jeg, der saa tidt og ofte tidligere har meddelt dig baade Sorg og Glæde, har ogsaa i Dag en saadan Pligt at opfylde, og jeg ved, at hvad jeg i Dag har at sige vil komme til at smerte dig dybt, saa jeg gruer for at nedskrive det, men da Sandheden alligevel engang maa frem, er det ligesaa godt, du faar høre det først som sidst. Stakkels dig, Broder, du har vist nok at bære alligevel om ikke jeg skal gjøre Byrden tungere, og jeg kan ogsaa sige, stakkels mig, som skal være nødt til at bringe dig Smerte. Vor kjære Moder er nu død, Broder, det kom saa pludselig og overraskende for os alle, at selv jeg, der har været hjemme, og seet og

hørt alt, næsten har vanskeligt for at tro det; hun laa kun syg i fire Dage, men lad os mindes, kjære Broder, at dette ogsaa var fire særskildte Naadedage, som Gud gav hende, ja jeg vil særskildt betone, at det var fire for hende betydningsfulde Dage, og jeg kan glæde dig med som Trøst midt i Sorgen, at Moder fik det deiligt og godt. Hun slumrede blidt og roligt hen, og det var baade alvorsfuldt og herligt at sidde ved hendes Dødsleie, thi hun døde i fuld Forvisning om sine Synders Forladelse og er nu hjemme hos Gud; ja Broder, det er stort at vide, at hun nu er i godt Forvar, og mit Ønske er, at baade jeg og du maatte faa være saa løst fra Verden, som hun var, naar Jesus engang kommer for at hente os til sig i Herligheden, og tænk, der skal vi saa træffe igjen vore kjære Afdøde, ja give Gud, at vi alle maa samles, der hvor ingen Skilsmisse skal være mere. Du kan tro, det føles tungt og smerteligt for mig, kjære Broder; thi jeg havde i den sidste Tid klamret mig saa inderlig fast til Moder, og nu saa pludselig er hun med et død og borte. Taarer blænder mit Øie, kjære Broder, saa jeg neppe kan skrive mere, for Tanken paa, hvor forladt og ene jeg nu staar, synes næsten at ville knuse mig, ja jeg har nu kuns dig tilbage, og derfor klamrer jeg mig nu dobbelt fast til dig, du, som altid har været saa god og overbærende med mig. Det er en bedrøvelig Nyhed for dig Broder, det ved jeg; thi Moder var jo alt for dig ogsaa, saa jeg godt kan forstaa dine Følelser, naar du gjennemlæser dette, men at trøste dig, formaar jeg desværre ikke, men tro derfor ikke, at jeg mangler Medfølelse med dig, thi jeg føler for

og med dig, som ingen anden, det kan jeg forsikre. Jeg skal hilse dig fra Olga, dine Søskende, lille Jensy, Margrethe og Anton, ligesaa skal jeg hilse dig saameget fra gamle Bedstefader, ham har vi jo endnu tilbage kjære Broder, og han er ogsaa en af vore Kjære. Endnu engang kjærlig Hilsen fra alle dine Søstre og Bekjendte. Mine kjærligste Hilsener sendes dig, min egen, kjære Broder fra din hengivne Søster

Ragna."

Da jeg lagde Pen og Blæk til side og havde faaet Brevet i Konvolut, havde jeg en lettende Følelse af at være færdig med et svært og tungt Arbeide, thi omendskjøndt jeg havde inderlig ondt af Broder Henrik, da jeg vidste, han elskede Moder usigelig høit og paa samme Tid heller ikke havde nogen at betro sin Sorg og Smerte til, vidste jeg jo, at han var fornuftig og en Mand, ikke lig en saadan ufornuftig Pige, som jeg var. Dagene efter at Brevet var affendt, spurgte jeg mig selv Gang paa Gang: mon tro, hvordan Henrik vil tage det tunge Sorgens Budskab? Og Uge efter Uge gik jeg i største Spænding og ventede hans Svar, hvilket han heller ikke udsatte med at sende; thi han skrev tilbage Dagen efter Modtagelsen af mit Brev følgende Svar:

Montreal 27die Juli 18 . .

Kjære Søster Ragna!

„Med Taarer har jeg læst dit kjære Brev, med Taarer skrive jeg dette tilbage, og med Taarer gaar jeg til mit Arbeide, thi Tanken paa Moder, gjør mig

saa vemodig stemt, at det er umuligt for mig andet end græde. Du ved Ragna, hvor usigelig jeg holdt af Moder, og tænk, jeg skulde ikke engang faa sige hende et sidste Farvel, o hvor tungt det føles at være saa langt borte fra Hjemmet ensom og forladt; dere, som er hjemme, kan trøste hverandre, men jeg maa gaa her alene med min Sorg og min Smerte uden en eneste, som kan forstaa mig eller dele den med mig. Ja tungt, bitterlig tungt var Budskabet, du bragte kjære Søster, men næsten ligesaa tungt som selve Dødsbudskabet er Tanken paa, hvor ødt og tomt det nu vil være at komme hjem, for indtil nu har det været mig en Glæde midt i Gjenvordigheberne at tænke paa hvor hyggeligt det skal blive at faa tilbringe Julen i Hjemmet sammen med Moder og øvrige Familje, men ak desværre, nu er ogsaa den Opmuntring revet fra mig. Ja, det gaar desværre anderledes, end vi tænker. En Ting formaar alligevel at trøste mig, nemlig Bevidstheden om, at Moder nu har faaet det godt, for jeg tvivler ikke et Øieblik paa, at hun har det mange Gange bedre end vi, som gaar her tilbage og begræder hende. Men Savnet af en elsket Moder føles for mig usigeligt tungt og smertefuldt, kan du tro, men det er nu engang, som det er og staar ikke til at ændre. Du har Ret, kjære Søster, naar du siger, at vi kun har en af vore kjære tilbage, men engang ja kanske snart mister vi vel ham ogsaa, og saa har vi ingen af dem tilbage. Kjære Søster, naar du nu gaar paa Graven, da vær snild og kjøb to smukke Krandse for mig og læg en paa Fader og en paa Moders Grav, men lad endelig Krandsene være pene. Her ombord har vi ogsaa

seet Dødens Alvor, vi har mistet en Mand, og paa Sygehuset i Sidney ligger en af Skibsfolkene meget syg. Omtrent en Uges Tid før jeg modtag dit Brev, kan du tro, jeg havde en nokſaa underlig Drøm, og jeg sagde om Morgenen til mig selv: nu faar du vist snart høre Dødsfald, men jeg anede dengang mindst af alt, at min elskede Moders Bortgang skulde være Betydningen. Nu faar jeg slutte, kjære Ragna, og saa faar du hilse Bergli saa inderlig fra mig og sige, at jeg næste Gang vil skrive til hende, nu rækker jeg ikke mere end til dig denne Gang. Mine hjerteligste Hilsener sendes alle mine Søskende, Bedstefader, lille Jensy, Anton, Margrethe og øvrige Bekjendte, men først og sidst hilses du hjerteligst. Kjære, Søster Ragna, vær frisk og rask til vi sees, skriv snart til din bedrøvede Broder, som trænger Trøst til at bære det sørgelige Budskab, du bragte.

Din hengivne Broder."

Det var med underlige Følelser jeg gjennemlæste Broders triste Svar, og havde han grædt dengang, han læste mit Brev, saa gik det nok mig ikke synderlig bedre. Hr. J., som var nærværende, da jeg modtag og læste det, spurgte om Brevet var saa sørgeligt.

„Aaja, synderlig opmuntrende kan jeg ikke sige, det er", svarede jeg, men jeg er i den senere Tid bleven vandt til at høre lidt af hvert, saa jeg faar tage det, som det kommer, som Folk i Almindelighed siger med Ro, for det er jo det eneste, som de fleste Folk har at trøste med, skjønner jeg."

„Tror du kanske, du er alene om at miste dine Forældre, du Ragna", sagde Hr. J.

„Nei det tror jeg ikke, for det er jeg ikke, og det kommer jeg heller aldrig til at være, men jeg tænker, at enhver, enten han er fattig eller rig, føler Smerte ved at skilles fra sine Kjære, og derfor synes jeg, at min Sorg ogsaa burde respekteres, om jeg ikke netop tør regne paa Medlidenhed og Sympathi."

Hr. J. svarede ikke noget paa dette, og jeg maa vel ogsaa være berigtiget til at tro, at han ikke godt kunde give noget Svar paa det, thi han stod ellers aldrig i Forlegenhed for Svar.

Det lakkede nu mod Høsten, Løvet gulnede og Høststormene sang sin monotone Klagesang gjennem Træernes halvnøgne Grene. Alt havde ligesom noget længtende ved sig, ganske tilsvarende til den Sindstilstand, hvori jeg selv befandt mig.

En Dag i November kom Olga en Tur ud til mig, og det første hun sagde, straks hun var kommet ind, var: „Nu skal du faa høre noget Ragna, tænk, Frithjof har været saa heldig at faa Tur og kommer til at reise allerede imorgen Aften, du kommer vel hjem for at sige Farvel."

At Olga skulde have den Opfatning, at det endnu var mig saa magtpaaliggende at træffe og være sammen med Frithjof, iriterede mig ikke saa lidet, thi omend saa var Tilfældet, vilde jeg dog nødig andre skulde forstaa det og svarede derfor ganske spotsk: „Nei du, det gjør jeg nok ikke, for jeg har sandelig faaet mere end nok af den Fornøielse med Frithjof." Olga svarede intet herpaa, men saa mig ind i Ansigtet, som vistnok fortalte, at det var Sandhed, hvad jeg sagde, at jeg havde nok af den Fornøielse med Frithjof, thi jeg saa meget bleg og

bedrøvet ud, og kanske jeg i denne Stund ogsaa saa en hel Del daarligere ud, end jeg virkelig var, thi Maanen kastede sine Straaler i Ansigtet paa mig og gjorde mig end mere bleg.

„Er du ikke frisk Ragna?" sagde Olga efter en liden Pause.

„Aa jo, jeg kan ikke sige, jeg er syg heller, men Sorgen tærer jo paa mig, og jeg mærker altfor godt, at jeg endnu ikke har overvundet det sidste, tunge Slag."

„Aa nei, det er vel saa det, for den Slags udslettes vel ikke saa hurtig", gav hun til Svar, sagde Farvel og gik. Da Olga var gaaet, gav det, hun fortalte mig, Anledning til en hel Del Tanker, thi Sandheden var, at Frithjofs Billede stod lige ufordunkelt i min Sjæl trods alt, hvad han havde ladet mig lide og døie og da kan man let tænke sig, at hans Afreise ikke var mig saa ligegyldig, som jeg lod det have Udseende af for Olga. Med et aabent Øie for den Fare han stod i med at fortsætte et saadant Kammeratsliv, som han nu i længere Tid havde ført, kunde jeg ikke andet end være glad ved at høre, at han skulde reise, for jeg maatte slutte mig til, at han selv havde faaet aabne Øine for, hvordan det vilde ende, og derfor fundet det nødvendigt at faa en brat Afslutning paa det hele. Jeg vidste jo af det, han selv havde fortalt mig, at han ikke var ganske blind i denne Henseende, og jeg vidste ogsaa, at det ikke skulde saa ganske lidet til for at gjennemføre det, saa jeg paa en vis Maade synes at have Aarsag til at være glad, fordi han forandrede sig, men jeg havde i saa mange Punkter mærket mig, hvor lidet han var at stole paa, saa jeg turde ikke glæde mig saa, som jeg gjerne vilde.

Efter det, som han i sidste Brev saa lige ud havde sagt mig, skulde det vel synes troligt, at jeg søgte til at oprykke alle Tanker om nogen nærmere Forbindelse med Frithjof, ja saa maatte i ethvert Fald alle udenforstaaende synes, og jeg vilde ogsaa fortælle mig selv, at jeg gjorde det og forsøgte derfor at indbilde mig, at den Interesse, hvormed jeg fulgte alle Frithjofs Handlinger, var Ædelmodighed af mig, saa jeg kun havde hans Lykke og Velvære for Øie bortseet fra mig selv, men dette var nok i Grunden ikke saa hel, ublandet Sandhed, thi Sagen var: jeg elskede ham og kunde ikke andet end elske ham, trods alt, og det er jo selvsagt, at det man elsker, stræber man ogsaa for at komme i Besiddelse af. Gud give, Livsforandringen maatte give dig aabne Øine, saa den maa lære at vagte dig lidt bedre, end du hidindtil har gjort, sukkede jeg med mig selv, men dette Suk skrev sig vidst mindre fra Tanken paa Frithjofs Liv blandt Kammeraterne i Sus og Dus, som det skrev sig fra Tanken paa Frøken Larsen, og jeg spurgte mig selv, hvordan montro Frøken Larsen vil tage det? Vil hun holde fast ved ham ogsaa nu, naar hun ikke længere faar Anledning til at være sammen med ham? Eller vil hun gjøre med ham som med den første Kjæreste, overse ham straks, han kommer af Syne og søge sig om efter en anden at koketere for. O, om det sidste vilde ske, sukkede jeg med mig selv, og om jeg end maa tilstaa, at Tanken langt fra var ædel og ret, skjænkede den alligevel Plads for en liden Straale af Haab. Ja jeg kunde vel ogsaa have Grund til lidt Haab i denne Henseende ligeoverfor Frøken Larsen, at hun snart vilde glemme Frithjof, naar han tog tilsøs, thi om hun koketerede med Frithjof, havde hun endnu

ikke gjort det forbi med sin forrige Kjæreste og da var det jo rimeligst, at hun vilde falde tilbage til ham igjen. Dette var imidlertid kun min Tanke; thi jeg troede fuldt og fast, at det mere var Frithjofs sociale Stilling, der smigrede hende end virkelig Kjærlighed til hans Person. Det vil vel heller ikke forundre nogen at høre, at jeg var ondskabsfuld nok til at føle en hemmelig Glæde ved, at Frithjof blev revet fra hende; thi jeg var ikke langt fra rent ud at hade hende, som jeg næsten syntes at have Ret til, for den Frækhed, hvormed hun optraadte, hvilket jeg ogsaa flere Gange ønskede med mig selv at faa sagt hende lige i Ansigtet, men der faldt ingen gunstig Anledning til det, og bedst kanske ogsaa det var, at det aldrig kom længere end i mine egne Tanker.

Jeg var meget vemodig og nedstemt den Aften, da jeg vidste, Frithjof skulde reise, og før jeg gik til Sengs, satte jeg mig ned og skrev et lidet Rim, som skulde være til ham, men som alligevel aldrig kom ham for Øinene, det lød saaledes:

„O jeg er saa sorgbetynget,
Men hvorfor skal du det se,
Ingen Lindring kan du give,
Kun et Smertensbæger fuldt;
Jeg blev bitter, du var haard,
Som beredte denne Sorg;
Skal til Bunds jeg Kalken tømme,
Vilde jeg fra alting rømme,
Bort fra Smerte, bort fra Savn,
Bort til Jesu trygge Havn".

Atter stod den for de fleste saa længe ventede, glædelige Jul for Døren, men jeg kan ikke sige, at den for

mig denne Gang saa noget glædelig ud, thi Savnet af Moder, som jeg nu for en Del allerede havde overvundet, rippedes ligesom op igjen paany, da jeg altid tidligere havde været vandt til at feire den høitidelige Juleaften i Hjemmet sammen med Moder, men nu desværre havde jeg hende ikke mere, og Tanken herom bragte mig Taarer i Øinene. Fru J., som blev opmærksom paa, at jeg græd, spurgte mig, om jeg fattedes noget. Det var vel fordringsfuldt af mig at vente udenforstaaende Mennesker skulde kunne gjætte sig til mine Følelser, men jeg troede nu omtrent saa og fandt derfor Spørgsmaalet ligetil paafaldent og svarede helt tørt: „Aa jo, det maa vel kunne tænkes, at jeg fattes noget, og det vilde vel være unaturligt, om jeg ikke paa en Aften som denne skulde føle Savnet af en kjær Moder, som jeg har tilbragt alle mine tidligere Juleaftener sammen med."

„Ja, det kan nok være naturligt det, Ragna", sagde Fru J., „og det vil vel blive mange saadanne Aftener, tænker jeg, som du vil føle Savn efter din Moder, men du bør ikke saaledes hengive dig til Minderne, at du lader dem uhindret plage og smerte dig, for det er til ingen Nytte, tvertimod nedbryder det Sindet og svækker Legemet. Jeg synes nu, du hellere skulde gaa ud til en af dine Søskende, saa var du allgivel indenfor din egen Familie paa Juleaften og kunde adsprede dig lidt, for det er det, du høilig trænger til."

„Ja Meningen er ogsaa den, og jeg er buden til min Søster Sigrid, da hun nødig vil, at Bergli og jeg skal føle altfor meget Savnet og Længselen efter Hjemmet."

„Det var smukt tænkt af din Søster det, Ragna."

„Ja", svarede jeg og tørrede Taarerne bort og gjorde mig istand til at gaa. Da jeg vel kom ud, følte jeg mig mere opkvikket og lettet, end jeg havde ventet, og inden jeg naaede frem til Sigrid, var jeg kommet i et nogenlunde godt Humør. I Søsters Hjem var det rigtigt koseligt og hyggeligt. Værelset var rigt oplyst, og et stort, smukt Juletræ stod festsmykket midt paa Gulvet. Til endmere at forøge den gode Stemning, havde Agnes netop faaet sin Mand hjem, og hun gik nu straalende af Lykke rundt Træet og hængte alskens Smaasager paa, men jeg faar nok afbryde med at fortælle videre, indtil jeg faar præsenteret Agnes's Mand for Læserne. Han hed Josef Jacobsen og var en høi, slank Mand med blondt Haar og blonde Mousstacher, dertil et Par nydelige, dybe, blaa Øine og høi, klar Pande, Næsen var efter min Smag, kanske lidt for stor, og over hans Ansigt hvilede der et lidt strengt Præg, men Agnes siger, han er Godheden selv og til hendes Dom bør vi vel holde os, da hun kjender ham bedre end baade jeg, som skal give Karikaturen af ham, og Læserne.

„Aa nei, hvor hyggeligt det er hos dig Sigrid", sagde jeg, straks jeg var kommet ind.

„Det var rigtigt koseligt at høre, du siger det", svarede hun, „og naar vi kommer sammen alle, tænker jeg ikke, vi skal faa det saa galt heller."

„Nei, det har du vist fuld Grund til at tro, jeg tænker næsten, vi bliver Børn igjen allesammen jeg, naar vi først begynder at gaa rundt Juletræet."

„Ja jeg vil ønske, vi kunde det, men Olga er endnu ikke kommet, og jeg har tænkt, at vi skulde vente med at gaa om Juletræet til hun kom."

„Ja det kan vi jo saa gjerne, for jeg har ikke Hastværk i Aften, da jeg, som en Undtogelse ikke hænger i Klokkestrængen i Aften", sagde jeg.

„Det var rigtig hyggeligt at høre Ragna", sagde Sigrid samtidig som hun og Bergli begyndte at le af Bemærkningen, for de havde saa tidt og ofte hørt min Misnøie, naar jeg var nødt til at gaa fra kanske midt i bedste Laget, kun for at være punktlig inde paa et bestemt Klokkeslet. Vi slap imidlertid at øve vor Taalmodighed med at vente paa Olga, thi straks, vi havde talt ud, traadte hun ind.

„Aa, nei hvor koseligt her er", var det første hun sagde, straks hun var kommet indenfor Døren.

„Ja synes du ikke det", sagde jeg.

„Jo, hvem kan vel sige andet, men du skal ogsaa tro, jeg har skyndet mig for at kunne komme hid i betids, da vi blev saa sent færdig i Forretningen, dersom det kunde hjælpe noget, kunde man gjerne ærgre sig til døde paa Folk, saa rare er de, synes jeg, for de maatte nu kunne faa Tid til at gjøre sine Indkjøb saa betimelig, at vi Forretningsfolk ogsaa kunde faa lidt godt af Friheden, men at dømme efter den Maade, de nu steller sig, ser det ud, som deres Begreb ikke stikker dybere, end at Frihed for os Forretningsfolk er en ganske overflødig Luksusartikel selv paa en Tid som sene Juleaften", sagde Olga gnavent og vrantent.

„Du er vel ikke trist kjære Olga", sagde jeg, „husk, det er Juleaften, saa vi maa se at kaste al Misstemning paa Dør før jo heller."

„Neimen er jeg ikke saa trist, som du tror, og du maa sandelig ikke tro, jeg er sindt paa dig, Ragna, er

det noget, som jeg kan have Grund til at være lei over, er det vel nærmest at jeg ikke har hørt noget fra Frithjof endnu."

Ak, skal nu Frithjof være Samtaleemnet og Gjenstanden for vore Tanker nu paa Juleaften ogsaa da, tænkte jeg med mig selv og mumlede lavt: „Frithjof og altid Frithjof, det maa da være en Maade", men det saa sandelig ikke ud, som der fandtes noget Maadehold i denne Henseende, thi hvor jeg vendte mig hen, saa hørte jeg Ordet Frithjof, saa jeg næsten skulde fristes til at tro, at Navnet laa i Luften, men for ikke at blive trist og nedstemt, slog jeg Olga muntert paa Skulderen og sagde: „men til Gjengjæld saa har jo baade du og jeg faaet Brev fra Henrik til Jul, og derfor bør vi være glad og fryde os over det, som er godt og ikke gaa og græmmes paa en Aften, som denne, over Ting, som ikke kan være anderledes", og idet jeg vendte mig om til Bergli, sagde jeg: „er det ikke sandt Bergli, er ikke du enig med mig?"

„Jo, jo", svarede Bergli og lo, thi hun skjønte godt, at jeg ikke vilde høre noget mere om Frithjof og derfor tog det paa denne Maade, for at faa Talen om ham standset, hvilket ogsaa lykkedes. Olga kom straks i Humør igjen, og der var hele Aftenen fuld Harmoni og hel Feststemning. Først sent paa Aftenen skildtes vi ad alle vel tilfreds og med Bevidsthed om at have tilbragt en rigtig hyggelig Aften. Da Olga og jeg paa Hjemveien var kommet saa langt som til Torvet og skulde skilles, spurgte hun: „Du kommer vel ud i Morgen, Ragna?"

„Jo jeg har tænkt at gaa i Kirken i Morgen, gjør det du ogsaa, saa gaar vi i Følge."

„Ja, jeg har tænkt at gjøre det, og hvis du kommer indom til mig før Kirketid, skal jeg gaa med." Hermed var dette afgjort og med gjentagende Ønsker om en behagelig Julehøitid, sagde vi hinanden Godnat og skildtes.

Det nye Aar traadte ind, og Vinterdagene med afvekslende Regn, Slud og Solskin var uformærket gledet forbi. Stæren havde allerede begyndt at komme tilbage fra det sollyse Syden for at bygge sine Reder her i den kolde Nordens Trætoppe og lod allerede sine klaprende Triller høre, ligesom den vilde fortælle, at nu var det Vaar og Sommer med Solskin og Varme som stod for Døren. I den lange Vinter, som nu var svundet hen, var ogsaa for en Del de mest smertefulde Begivenheder, der i de sidste Aar ligesom havde forfulgt mig, blegnet en Smule, og af Olga havde jeg faaet høre, at Frithjof ikke havde skrevet hjem til Frøken Larsen, siden han reiste, hvilket jeg udtydede som et meget gunstigt Varsel, og nyt Haab fyldte mit Hjerte.

En rigtig smuk Aprildag, som jeg stod i mine egne Betragtninger over det lunefulde, vekslende Veir, snart Solskin og snart Styrtregn, kom Olga indom til mig i Forretningen og bad om at faa tale med mig lidt. Saasnart vi var alene, sagde hun: „Nu skal du igjen faa høre Nyt af mig, Ragna, Frithjof skal ikke mere reise tilsøs igjen, hans forrige Principal har skaffet ham en god Post over i Bremen, hvor han kommer til at være for det første, men senere er nok Bestemmelsen, at han skal reise derfra til Kjøbenhavn, da en af Principalens Sønner staar i Begreb med at aabne en Boglade-forretning derover."

„Saa du, det er jo straalende Nyheder, du kommer med i Dag da", sagde jeg en Smule tvungent.

„Ja, synes du ikke? og du maa tro, jeg er glad, ja jeg kan næsten sige, jeg er helt henrykt for Frithjofs Skyld, for jeg har aldrig kunnet tænkt mig, at han var skabt for Sjømandslivet."

„Saa du, har du ikke det? Men sig mig, er det Frithjofs Propo dette, eller er det noget, som andre har bevæget ham til?" spurgte jeg.

„Nei saavidt jeg ved, er det ingen, som har paavirket ham til det, han har selv skrevet til Hr. F. og forklaret, at han ikke følte sig skikket for Sjøen, forresten skal du faa læse hans Brev, saa kan du se, hvad han selv skriver."

Jeg forsøgte at gjøre mig saa kold som mulig, og tog ganske ligegyldig imod Brevet, som hun rakte mig, og da jeg havde gjennemlæst det, sagde jeg: „Det er godt skrevet Olga, og at skrive pene Breve, er jo ogsaa Frithjofs stærkeste Side."

„Ja det er det, men jeg tror ogsaa bestemt, at han mener, hvad han skriver", sagde Olga.

„Ja det er muligt, at det, som en Undtagelse, kan saa være", svarede jeg, thi jeg var ikke fuldt saa tryg til at stole paa Frithjofs Breve, som Olga var. Vinterens sorgfulde Dage havde været som en Lægedom for mit oprevne Sind, saa jeg nogenlunde var kommet i Ligevægt igjen, rigtignok traadte Frithjofs Billede Gang paa Gang frem for mit Blik og satte mine Tanker i Bevægelse, men efterhvert som Dagene gik, blev det dunklere og traadte ikke saa klart frem, som før, men disse nu paakommende Forandringer, som altid blev mig rapporterede, næsten som

om jeg skulde være den, der skulde stadfæste eller forkaste, rippede paany op i det hele, og da mangt og meget gav mig nyt Haab, blev min Tilstand snart ligesaa gal, som den havde været før, og ved nu at se tilbage paa det svundne, synes det mig, som om Frithjofs Navn forfulgte mig som en Dæmon.

Tiden var gaaet, og min Fødselsdag, den 6de Mai, stod igjen for Døren. Kunde Aarets andre almindelige Dage give mine Tanker saa mange Minder at dvæle ved, hvormeget mere da min Fødselsdag; thi enten jeg vilde eller ikke kom de forløbne Aar i sluttet Række og gled forbi mit Blik. O, tænkte jeg ved mig selv, hvilke Forandringer dog Tiden bringer, og hvilken Forskjel er der ikke, om man bare tænker sig et Aar tilbage; ja hvormeget anderledes er ikke denne Fødselsdag end den forgangne, Moder død og Frithjof borte, men trods alle de Overraskelser og Scener, som er gledet forbi, tvivler jeg alligevel ikke paa, at den Sommer, som nu kommer, har nye Overraskelser at bringe mig. Det første, jeg gjorde om Morgenen, var at tage en Tur til Bergli, vi havde nemlig aftalt at gaa sammen til Kirken, som vi ogsaa gjorde. Da vi vel var kommet paa Plads inde i Kirken og havde sunget den første Salme, følte jeg en forfærdelig Tyngsel over hele Legemet og maatte støtte mig mod Stolkanten for ikke at synke helt sammen, da jeg tænkte, det vel var et af mine vanlige Svimmelhedsanfald. Bergli stod lige i Nærheden, og jeg tænkte, det var bedst at sige det til hende, men da jeg saa, hvor andægtig hun stod, syntes jeg næsten det var Synd at uro hende, men Anfaldene blev voldsommere og voldsommere, saa jeg tilslut ikke kunde holde det ud længere, og idet

jeg tog Bergli i Armen, sagde jeg hviskende: „Jeg maa nok gaa jeg, du, for jeg føler mig ikke rigtig rask."

Bergli saa op og blev, som man kan tænke sig, høilig overrasket ved at se mit saa pludselig forandrede Udseende, reiste sig straks op og fulgte med ud. Da vi var kommet udenfor, sagde hun: „Nei men hvad kan det være Ragna, som gjør, at du i den sidste Tid er saa plaget af disse Besvimelsesanfald, du gaar vel ikke og overanstrenger din Hjerne med at tænke paa Frithjof?"

Jeg svarede hende ikke direkte paa Spørgsmaalet og for at slippe med Svar, sagde jeg: „Jeg tror, vi faar gaa ind et eller andet Sted for at faa et Glas Vand."

„Ja vi skal det", sagde Bergli, „nu er vi saa lige i Nærheden af Fru Seim, saa jeg tænker, vi gaar op til hende og sidder der en Stund, saa kanske du bedres." Jeg for min Part var ganske ligegyldig for, hvor vi gik og fulgte viljeløst did, hvor Bergli gik. Da vi havde sadt en Stund og talt med Fru Seim, følte jeg mig betydelig bedre, og efterat vi havde drukket et Glas Vin, sagde vi Farvel og gik til Søster Sigrid, hvor jeg havde bestemt mig for at tilbringe Resten af Dagen. Sidst forgangne Fødselsdag tilbragte jeg ogsaa hos min Søster, men hvor høist forskjellig var alligevel ikke denne Fødselsdag mod den, jeg feirede forrige Aar.

Omtrent i Midten af Juni Maaned haabede jeg, at min kjære Broder skulde komme hjem, og allerede den blotte Tanke om at faa tale og være sammen med ham, gjorde mig saa lykkelig, at jeg ikke paa lang Tid havde følt mig saa vel tilfreds som nu, da Tiden nærmede sig hans Hjemkomst, og jeg kunde gaa der og fylle med ham i Tankerne. O hvor det skal blive morsomt at faa gaa

og spadsere med min store, kjække Broder akkurat som i gamle Dage, thi før han reiste ud, var jeg altid saa lykkelig, naar jeg fik være i Følge med ham. Nu saa jeg mig som en enslig og forladt, saa det var ikke noget underligt, at der kom en Følelse af Tryghed over mig, naar jeg tænkte paa ham, thi hvad jeg længtede efter var en, som jeg kunde aabne mig for og fortælle alle mine Sorger, baade smaa og store, for jeg vidste, han kjendte mine Følelser og vilde forstaa mig, som ingen anden.

En Tirsdag Formiddag, som Posten bragte de almindelige Postsager, spurgte jeg Postbudet ganske tilfældig, om han ikke ogsaa havde et Brev til mig. Jeg ventede ikke Brev fra nogen, saa Spørgsmaalet nærmest maatte betegnes som en Spøg. Fra Broder Henrik havde jeg nok nogle Dage tidligere ventet Brev, men da intet kom, tænkte jeg nærmest, at han vilde berede os en Overraskelse med at komme, uden at vi vidste naar, thi fra Kontoret havde jeg hørt, at Mandskabet allerede var afmønstret og kunde ventes hjem med Dampskibet Norge en af de første Dage. Jeg blev derfor høilig forundret over, at Postbudet virkelig havde Brev til mig, og min Forbauselse steg endmere, da jeg af Poststemplet saa, det var fra Bremen, thi fra dette Sted behøvede jeg jo ikke at staa i Tvivl om, hvem Afsenderen var, paa samme Tid som Haandskriften ogsaa var mig meget vel bekjendt, men før jeg tilfredsstillede min Nysgjerrighed med at aabne det, maatte jeg spørge mig selv, hvad kan vel Frithjof nu have at skrive, efter det som han sidst skrev til mig? Jeg blev staaende en liden Stund og tænke uden at finde noget Svar paa Spørgsmaalet, hvorfor

jeg uden videre Grublen aabnede og gjennemlæste det. Brevet lød saaledes:

„Ædle Ragna!

Jeg er meget ulykkelig over min haarde og slette Opførsel mod dig, og derfor maa jeg idag tage Pennen for at skrive til dig og bede om din Tilgivelse, thi uden den faar jeg vidst aldrig Fred og heller ingen Stadighed til at arbeide her. Jeg har i den Tid, jeg har været ude havt god Anledning til at overtænke baade min Hjerteløshed og i alle Dele slette Opførsel mod dig og maa med Skam tilstaa, at det tit og ofte har bragt Blodet op i mine blege Kinder; min Bøn er derfor nu: tilgiv mig Ragna, og jeg skal af hele min Sjæl være dig hengiven. At jeg ikke er værd dit Venskab og endnu langt mindre din Kjærlighed, føler jeg med mig selv altfor vel, men haabende paa din Ædelmodighed, tillader jeg mig at sende dig en Hilsen.

Frithjof Madsen."

Efter Gjennemlæsningen af Brevet blev jeg staaende en Stund hensunken i Tanker, og jeg følte ligesom, hvorledes nyt Livsmod paany gjennemstrømmede mig. Alle de Smerter, Sorger og Kvaler, som jeg havde lidt for Frithjofs Skyld var ligesom bortblæste, og jeg havde en Fornemmelse af, at Lykken paany begyndte at tilsmile mig. Ja, at være rigtig glad, tilfreds og lykkelig var jo nu for mig noget aldeles nyt, saa det var vistnok undskyldende, at jeg denne Gang glemte at gaa op og spise Frokost, thi rent ud sagt var jeg helt fortumlet af

de mange glade Tanker, som gjennemstrømmede mit lille, tossede Hoved.

„Skal du ikke op og spise i Dag?", spurgte Fru J., da hun kom ned i Forretningen. Nu først mærkede jeg, hvor rent fortumlet jeg var blevet og svarede med et Ansigt, som straalede af Lykke: „Er Klokken alt saa mange, Frue, jeg havde rent glemt det."

„Saa, Ragna, glemmer du at spise ogsaa? du ser forresten saa lykkelig ud, som du ikke skulde tiltrænge noget Mad heller, tager jeg ikke Feil, maa det vist være noget særligt, som har kunnet virke en saadan glædelig Forandring i dit Udseende."

„Jeg —, jeg har faaet Brev fra Frithjof i Dag", sagde jeg undselig.

„Frithjof? siger du, hvilken Frithjof er det du?" sagde Fru J., ligesom hun aldeles havde glemt, at der eksisterede nogen Person af dette Navn, som kunde være af Interesse for mig.

„Frithjof, Olgas Broder", svarede jeg.

„Saa, nu, men er det noget at blive saa begeistret for, naar han ikke har havt et eneste Ord at sige dig i hele denne Tid før nu? Saa synes jeg sandelig, han gjerne kunde drøiet en Stund til og kanske allerbedst, om han havde ladet det være for bestandig", sagde Fru J. i en misfornøiet Tone og efter en liden Pause fortsatte hun: „Jeg har aldrig kunnet like Olgas Broder, Ragna, han forekommer mig at være en rigtig stiv Knegt, som kunde trænge til at lære og bøies ordentlig; forøvrigt tror jeg, du burde erindre dig hvorlidet din Moder syntes om, at du og Frithjof var saa meget sammen."

Jeg blev meget alvorlig ved at høre, Fru J. udtale en saadan Dom over Frithjof og havde nu ondt for at se Sagen fra den Side, Fru J. saa den; jeg var nemlig i det Øieblik anlagt til at se alt fra den bedste Side, og da Sandheden nok var, at Tiden ikke havde formaaet at udviske Billedet af den Einar, som jeg i Sekstenaarsalderen lærte at kjende og elske, faldt det mig nok ikke saa ganske let at kunne se Frithjof og hans Opførsel i det samme Lys, som andre, og naar saa hertil kom, at han nu saa pent bad mig om Tilgivelse, hvorfor skulde jeg saa ikke give ham den. Saaledes spurgte jeg mig selv og kom til det Resultat, at jeg burde tilgive ham alt, eller rettere sagt: min Kjærlighed til ham, som nu gjennem disse Linier havde faaet ny Næring, kunde i denne Stund hverken se eller erindre det ringeste, som behøvede min Tilgivelse. Men selv om det endda skulde være noget, var det jo selvsagt, jeg maatte opfylde hans Bøn, thi jeg selv gjorde jo mange Gange Ting, som Hr. J: og Frue ikke altid var saa fornøiet med, og det vilde sandelig ikke været morsomt dersom de ikke vilde tilgivet mig mine Feil. Opfyldt af saadanne Tanker gik jeg op og spiste, og efter at jeg havde spist, magede det sig saa heldigt, at Hr. J. havde nogle Ærinder, jeg skulde udføre. Havde jeg ikke kommet til at tale med Fru J., var det vel troligst, at jeg havde sadt mig til at besvare Brevet med detsamme, men nu besluttede jeg at tænke alvorligt over Sagen, forinden jeg sendte noget Svar. Da jeg gik forbi en offentlig Telefonstation, gik jeg ind og ringte op til Olga, for jeg syntes ikke godt, jeg kunde beholde denne glædelige Nyhed for mig selv alene, men maatte dele den med hende, og som jeg havde

tænkt mig, blev hun høilig forbauset, og jeg kunde forstaa, at hun følte sig lykkelig paa mine Vegne, da hun sandsynligst troede, at Misforholdet imellem Frithjof og mig nu endelig engang maatte faa en Ende, og at den Lykke, som indtil nu var blevet mig saa knap tilmaalt, endelig vilde begynde at tilsmile mig. O ja, havde det blot været Lykkens Straaler, den virkelige Lykkes, da havde jeg jo ikke behøvet at studere noget paa, hvad jeg havde at gjøre; men om jeg end aldrig saa gjerne vilde tro, at det var den virkelige Lykke, vekslede alligevel mine Tanker mellem Frygt og Haab. Der var en Tvivl derinde, som gjerne vilde tale, men jeg lod den ikke komme til Ordet, for jeg vidste altfor vel, at hvis den fik tale Sproget helt ud, vilde den berøve mig de lykkelige Følelser, som jeg nu var i Besiddelse af.

Som jeg gik henover Fortaughellerne paa Torvet, fæstede mine Tanker sig særlig ved de Ord i Brevet, da han siger: foruden din Tilgivelse faar jeg ingen Fred til at arbeide her. Aa nei, hvor aabent og ærligt skriver han ikke nu, sagde jeg til mig selv, og hvorfor skulde jeg ikke tilgive ham og derved gjengive ham den Fred, som han savnede. Hvem ved, en anden Gang kunde det maaske blive mig, og da vilde det blive haardt, om jeg skulde blive negtet Tilgivelse; men en Ting bestemte jeg mig alligevel for, nemlig at minde Frithjof om, at han denne Gang maatte være mere sikker paa sig selv, end han tidligere havde været, for jeg vilde ikke engang til udsætte mig for saadanne Lidelser, som de jeg allerede havde udstaaet for hans Tankeløsheds Skyld.

„Da jeg kom tilbage til Hr. J., sagde Fruen: „Jeg vil gjerne tale lidt med dig, Ragna, forin-

den du svarer Frithjof Madsen paa det Brev, du talte om."

„Godt Frue", svarede jeg, „det bliver vel antagelig en af de første Dage, jeg kommer til at skrive."

„Ja lad mig faa tale med dig først, Ragna", sagde hun, hvilket jeg indvilgede med et lidet Nik paa Hovedet samtidig som jeg allerede begyndte at gruble og spørge mig selv: hvad kan det være, som hun har at sige mig? Den paafølgende Dag blev der ikke talt noget mellem mig og Fruen angaaende Frithjof og mig, men Torsdags Eftermiddag spurgte hun: Hvad Tid skal du sende Brev til Hr. Madsen, Ragna?"

„Paa Lørdag har jeg tænkt", svarede jeg.

„Jasaa nu, men sig mig, har du nu ogsaa overtænkt, hvad du gjør?" sagde Fru J. uden at se op fra sit Broderiarbeide.

„Ja, jeg tror, jeg har det Frue."

„Og du finder at gjøre bedst i at glemme og tilgive hans slette Opførsel?"

Jeg blev, som enhver kan tænke sig, høilig overrasket og undrede mig paa, hvordan hun kunde kjende saa nøie til Frithjofs og mine Sager, og som hun gjettede mine Tanker, sagde hun: „Du har ingenting sagt mig, Ragna, men jeg har alligevel god Rede paa adskilligt; kanske ogsaa det, som du mindst aner."

Jeg blev ikke lidet forvirret og slog Øinene ned, thi da Fru J. sagde dette, saa hun mig skarpt ind i Ansigtet. Da jeg aldrig havde sagt noget angaaende mit virkelige Forhold til Frithjof, ei heller kunde tænke mig nogen anden, der havde givet hende Besked angaaende dette, maatte jeg jo spørge mig selv: af hvem kan hun

have faaet det at vide? For en Stund blev jeg taus staaende og saa ned i Gulvet, men da jeg havde en Følelse af, at noget maatte siges, sagde jeg: „Gud har jo selv befalet os, at vi skal glemme og tilgive hverandres Feil, er det ikke saa Frue? og jeg har da tænkt, at denne Befaling gjælder mig saavelsom alle andre."

„Ja, deri har du nok Ret, Ragna, og det var ikke min Mening, at sige, du skulde hade Madsen; nei langt fra, thi du baade bør glemme og tilgive ham hans Feil, uden at du derfor behøver at staa paa nogen særlig fortrolig Fod med ham. Dette kan vel for dig høres ud, som jeg vilde afstænge Veien til Lykke for dig, men det maa du langtfra ikke tro, Ragna, for vidste jeg bare bestemt, at Frithjof Madsen vilde aflægge sine Guttestreger og sin Vægelsindethed og blive, som en Mand bør og skal være, saa kan du være fuldt forvisset om, at jeg ikke vilde have noget imod det, men saasom Sagerne nu staar, ser jeg det som min Pligt at advare dig."

Jeg takkede Fru J. for hendes Omsorg, men da jeg nu var fuldt og fast bestemt paa at give Frithjof et venligt Svar, havde hendes Ord desværre ikke den forønskede Virkning paa mig, og da Lørdagen kom, havde jeg Brevet færdig dikteret akkurat efter de lykkelige Følelser, hvori jeg havde befundet mig lige siden Tirsdag, da jeg modtag Frithjofs Brev, og med lette Følelser lagde jeg det i Posten.

Omtrent en Uges Tid senere stod jeg og ventede min Broder Henrik; thi da jeg havde faaet Underretning om, at han skulde komme med Dampskibet Norge. At jeg den Dag var i et rigtig godt Humør og følte mig glad, er vel unødigt at bemærke, da jeg nu

længe havde sukket og længtet efter en fortrolig, som jeg kunde betro alle mine Sorger og Skuffelser til og nu vel ogsaa min Lykke. Søster Sigrid og jeg stod nede paa Bryggen, og straks „Norge" var kommen saa nær, at vi nogenlunde kunde skille Personerne ombord, fik jeg Øie paa en høi, slank Mand, som stod lænnet over Rækværket, der bestemt maatte være Broder Henrik.

„Der er Henrik", sagde jeg glædestraalende til Sigrid, som stod lige ved mig, „men hvor bleg han er blevet."

„Kanske du havde tænkt, at finde ham uforandret du? glemmer du kanske, at han har faret som Fyrbøder", svarede Sigrid. Dampskibet lagde imidlertid ind til Bryggen, saa det blev ingen Tid til at svare Sigrid paa det, hun sagde, da jeg skyndede mig hen mod Landgangen for at være de første til at hilse ham velkommen."

„Velkommen, velkommen kjære Henrik", sagde jeg med et glædestraalende Smil over hele Ansigtet. Han vendte sig pludselig mod os, og jeg kunde se, at Glæden over Gjensynet gjorde ham varm i Kinderne og fik hans brune, klare Øine til at straale. „Goddag", sagde han, „aa nei, hvad ser jeg, jeg tror næsten, dere er her allesammen, og jeg, som havde troet saa stort, at jeg skulde overrasket Eder, men hvor er Olga? hende maa jeg først og fremst faa hilse paa."

„Aa du faar tage det med lidt Taal Broder", sagde jeg, „Olgas Frøken er desværre ikke rigtig frisk, saa Olga af den Grund maa være i Forretningen, men hendes Moder er her, og hende skal du faa hilse paa."

Henrik banede sig rask Vei nedover Bryggen, og jeg trippede efter lige i Hælene paa ham, til vi kom did

hen, hvor de øvrige af Familien stod. Straks Henrik havde hilst paa dem, tog han lille Jensy i sine Arme, og medens han kjærtegnende løftede hende op og ned, pludrede hun en hel Del uforstaaeligt, saa det lod til, at hun havde mangt og meget at fortælle Onkel. Som vi staar der endnu optaget med vore Velkomsthilsener, fik jeg Øie paa Olgas Tante og siger: „Nei se, tænk, tror jeg ikke, Olgas Tante er her ogsaa."

„Ja, ja, det er ganske rigtig mig", siger hun og hilser, „men jeg kan nok ikke sige med Sandhed, at det er for eders Skyld, jeg er paa Bryggen i Dag, for Sagen er, jeg venter min Mand hjem og formodede, at han skulde være med Norge."

„Saa naa", svarede jeg, „men naar du nu engang er her, kan jo du ogsaa tage en Del af Æren."

„Ja, ja", svarede hun leende, og Maaden, hvorpaa hun sagde det, forekom os saa komisk, at vi maatte le med allesammen. Hendes Mand, Onkel havde ingen af os faaet Øie paa, da Skibet lagde til Bryggen, saa vi nærmest troede, hun havde mødt frem forgjæves, men syntes alligevel, det passede nokaa godt, thi saa var vi jo en mere af Familien til at modtage Broder Henrik, men hun var ikke tilbøielig til at dele denne Anskuelse med os og troede bestemt, at Onkel maatte være med. Og hun havde nok Ret, thi medens vi staar og taler om ham, kom han nokaa frisk og kjæk og hilste paa os, for ligesaa hurtig at sige Farvel igjen, dog først efterat vi enhver især havde maattet love baade, Onkel og Tante, snart at aflægge dem et Besøg i Hjemmet paa Sletten.

Jeg maatte nu skynde mig hjem, saasnart jeg kunde, da det var lige i Middagstiden, og nogen Anledning til

at samtale med min Broder om noget af det, som laa mig saameget paa Hjerte, fik jeg ikke dengang, men jeg havde heller ikke lang Taalmodighed til at vente med det, saa han maatte, før vi skildtes, love at komme ind til mig i Forretningen senere paa Eftermiddagen.

Dagen efter, som var Søndag, havde Henrik, Olga og jeg bestemt os til at tage en Tur opover til Møllendal for at se til de Kjæres Grave og da særlig Moders, som Henrik endnu ikke havde seet. Da vi kom derop og stod henne ved Graven, blev Broder med engang taus og tankefuld, samtidig som Taare efter Taare begyndte at rinde nedover hans Kinder. Jeg kunde slutte mig til, hvad som optog hans Tanker og hvorledes det føltes for ham, der han stod, og ingen af os havde Mod til at forstyrre ham; thi naar vi tænkte paa, hvor uendelig meget Moder havde været for Henrik, og hvor inderlig han glædede sig ved at gjense hende hver Gang, han kom hjem, faldt det ingen af os underligt, at han nu gav efter for sine Følelser og græd. Da vi havde staaet en Stund, sagde Olga, henvendt til Henrik: „Jeg er bange for, at mine Forældre kommer til at vente paa os, hvis vi gjør Turen længere, og det vilde jo være mindre heldigt, om de ikke skulde finde os hjemme, naar de kommer, synes ikke du ogsaa det, Ragna?"

„Jo", svarede jeg, „det vilde ikke være meget pent af os at være borte, naar de kom, saa jeg tror, vi gjør retteſt i at begive os paa Hjemveien."

Vi spadserede da lige hjem igjen uden at gjøre nogen ekstra Afstikkere, og vi var ikke kommet mere end inden for Døren og faaet Tøiet af os, før Olgas Forældre bankede paa og traadte ind. Olgas Søster Erna

var ogsaa ventendes, hun boede nemlig ikke længere i Byen, men et Stykke ude paa Landet. Erna var blevet gift for omtrent et halvt Aar siden med sit Ungdoms Ideal og henlevede nu i Ro og Fred Hvedebrødsdagene, formodentlig rigtig lykkelig over alle Begreber. Hendes Mand hed Torger Anfindsen, og var i Modsætning til Erna ganske blond. Jeg for min Part var et saadant Tossehoved, at jeg umulig kunde begribe, hvad der var ved ham, som Erna havde forelsket sig i, men om ikke jeg forstod det, gjorde jo det ingenting til Sagen, for det var jo ikke mig, som skulde have ham til Mand, og naar Erna havde giftet sig med ham, maatte hun antagelig ogsaa have været forelsket. At han var en ordentlig og intelligent Mand, det maa jeg indrømme, men sige, at han var nogen Skjønhed, det kan jeg ikke, men derimod en rigtig ivrig Sportsmand, som han ogsaa den Dag gav tydeligt Bevis paa; thi istedetfor at følge med sin unge Hustru til Byen, havde han foretrukket at tage ud paa Alkejagt. Da alle var samlet, satte vi os til Bords, og Maden smagte os alle fortræffelig. Senere udover Dagen morede vi os snart med det ene og snart med det andet og havde det fra først til sidst rigtig gemytlig og hyggeligt, og jeg begyndte saa smaat at faa mit gamle, gode Humør tilbage.

De efterfølgende Uger, som jeg havde Anledning til at være sammen med min Broder, har efterladt sig mange hyggelige Minder, som jeg tit og ofte har dvalet ved i Tankerne. Det var saa hyggeligt at kunne have en at omgaaes, som jeg turde betro mig til, men ak! disse hyggelige Sommerdage de svandt saa hurtig, og Høsten med sine kolde Vinde kom og jagede Trækfuglene tilbage

mod Syden igjen, og med dem fulgte ogsaa min Broder Henrik, men det faldt mig denne Gang ikke saa tungt, at se ham trække afsted endda, thi naar en Trækfugl drog bort, havde jeg en anden at vente hjem igjen, nemlig min kjære Frithjof, som havde tilskrevet mig og sagt, at han paa Gjennemreisen fra Bremen til Kjøbenhavn vilde komme hjemom og opholde sig i Hjemmet et Par Maaneders Tid. At jeg ventede og længtede usigelig efter at faa gjense ham, er vel næsten overflødigt at fortælle efter det, som allerede før er sagt, og vist neppe nogen kan tænke sig, hvor lange disse Vinteruger føltes for mig. Det var ligesom Ugerne aldrig vilde faa Ende, og naar jeg tænkte paa atter at træffe sammen med ham, syntes jeg, jeg havde saa meget at fortælle og samtale med ham om, at det rent ud var utroligt, og bare jeg nu ikke glemmer det vigtigste, sagde jeg til mig selv, naar jeg tænkte paa det.

Endelig oprandt den af mig saa længe ventede Dag, da jeg atter fik se og tale med mit Hjertes Ideal. Jeg havde altid syntes, at Frithjof var smuk, ja smukkere end alle andre naturligvis, men aldrig syntes jeg at have seet ham saa smuk, som nu; hvilket vel ogsaa var fuld Sandhed, thi han havde forandret sig ikke saa lidet, siden jeg sidst saa ham, saa jeg blev ganske forundret over hvor godt han saa ud. Ja, stor og pen var han, saa jeg beundrende saa paa ham og syntes aldrig jeg havde seet noget saa smukt i Livet før og kunde som en Selvfølge heraf umulig fatte, hvorfor Fru J. ikke kunde like ham, thi efter mit Syn maatte alle synes om ham.

Som enhver kan tænke sig, faldt det mig ikke saa let at sige Farvel til Frithjof og gaa tilbage til

Forretningen igjen, men da jeg vidste, at jeg vel maatte være selvskreven til at faa tilbringe den første Aften sammen med ham, gik nu dette ogsaa, men desværre jeg havde nok forglemt, at jeg var et Barn, hvem Skjæbnen forfulgte med Skuffelser, og jeg skulde heller ikke denne Gang slippe fri. Frithjofs Moder havde nemlig fortalt Erna, hvad Tid Frithjof skulde komme og bestemt, at han sammen med en Del af den øvrige Familie skulde tage sig en Tur op til Fjøsanger for at hilse paa de Nygifte den første Dag, han kom hjem. Hun havde naturligvis ikke tænkt sig andet end, at jeg ogsaa kunde være med, men samtidig forglemt, at der ikke gik noget Tog nedover til Byen igjen senere end Klokken ni, hvilket var ensbetydende med, at jeg maatte renoncere paa den Fornøielse, hvor ugjerne jeg end vilde, og jeg skal sige, det smagte ikke synderlig godt, men det var jo paa den anden Side heller ikke noget at fæste sig ved.

Efter alt det, som var forefaldt tidligere og med det Syn, jeg havde paa Frithjofs mindre bestemte Karakter, voldte denne lille Skuffelse mig slet ikke saa ganske lidet Hovedbrud, for jeg syntes, det var en simpel Pligt af Frithjof, at han først og fremst havde ofret mig den første Aften fremfor andre, hvilket jeg ogsaa bestemte mig til at sige, saasnart jeg fik tale med ham, naar han kom nedover igjen, men om jeg kom til at udføre dette Forsæt, derom tier Historien; thi da jeg atter traf sammen med ham igjen, var alt glemt, og jeg følte mig saa lykkelig, ja saa usigelig lykkelig, som jeg aldrig tidligere havde været. Det var som om Frithjof vilde gjøre godt igjen, alt hvad han tidligere havde forvoldt mig af Sorg og Smerte; han var som et helt forandret Menneske i

alle Dele, og det saa ud, som han ligetil gjorde sig Umag med at gjætte mine Ønsker selv i det allermindste, saa det var ikke noget underligt, at jeg kunde glemme det forbigangne og føle mig lykkelig som aldrig før.

At Frithjof nu efter at have faret til Søs og opholdt sig ude blandt Fremmede saa helt i alle Dele havde forandret sig, gjorde at jeg, mere end ellers, vilde været Tilfældet, saa let kunde undskylde og tilgive ham alt, hvad han tidligere havde forbrudt mod mig, thi jeg saa heri mere Skylden for Frithjofs slette Opførsel, at være Forældrenes Feilgreb med at sætte ham ind i en Livsstilling, som han ikke havde nogen Interesse eller Lyst for, og i mine Tanker voksede Frithjof en hel Del høiere netop derved, at han havde taget Mod til sig og trodset alt for at komme ud fra de Livsforholde, der vidste sig saa farlige for ham, thi at Sjøturen havde virket til det gode for ham, derom var jeg fuldt forvisset, og det indrømmede han ogsaa selv.

I den opbrusende, lykkelige Tilstand, hvori jeg nu befandt mig, var det uundgaaeligt andet, end at jeg maatte mindes, hvad Fru J. havde sagt, hvordan hun syntes om Frithjof, og paa samme Tid, som disse Tanker iriterede mig, fandt jeg det ganske naturligt saa indirekte at forsøge paa at overbevise om det modsatte ved at fortælle et og andet til hende om, hvorledes han var og fremtrække alle hans gode Sider saa lysende, som det var muligt. Fru J. paahørte vaus Mesteparten af det, jeg sagde, uden at give noget synderligt Bifald, indtil hun vidst syntes, det blev vel meget af det gode og fandt det nødvendigt, at give sin Mening tilkjende.

Som jeg saaledes havde fremstillet alle hans gode Egenskaber for hende, sagde hun: „Det er let at forstaa, at du føler dig lykkelig nu, Ragna, og jeg vil inderlig gjerne ønske, at du altid maa faa føle dig saa lykkelig, som du nu er, thi det vil jeg uforbeholdent sige dig, hvilket jeg heller ikke kan tænke du mistvivler om, at naar bare du kan blive lykkelig, saa har ikke jeg det ringeste at sige imod, tvertimod vil det være mig en sand Glæde. Men Ragna, jeg kan ikke gjøre for det, at jeg endda, tiltrods for at jeg ser, hvor lykkelig du nu er, nærer stærk Tvivl om, hvad Fremtiden vil bringe; allerhelst skulde jeg ønske selv at komme til at staa tilskamme med mine Tvivl og godt vilde det være for dig, om saa kom til at ske."

7de Kapitel.

Atter Skuffelser. Sørgelige Efterretninger.

Frithjofs Tilbagekomst. Henrik syg.

De lykkelige Dage synes altid saa korte, medens de tunge og kummerfulde i Modsætning føles dobbelt lange, saa ogsaa for mig nu, thi disse Dage og Uger, Frithjof havde været hjemme, var svundet hen som en Drøm, og jeg havde i denne Tid levet i Lykkens Sfære, men ak, nu stod Skilsmissen fra den, der havde gjort mig Tilværelsen saa usigelig lykkelig, atter igjen for Døren. Dagen for hans Afreise var allerede bestemt, og naar jeg tænkte paa den, forekom det mig, som jeg havde Hundreder af Ting at fortælle ham, før han reiste, og jeg var glad for, at det faldt saa til, at jeg havde hele Søndagen til min Raadighed; han skulde nemlig reise Mandag Eftermiddag Klokken fem. Til Trods for at jeg vidste, det nu var sidste Gang paa længere Tid, som jeg havde Anledning til at være sammen med ham, maa jeg alligevel sige, at denne Søndag var en rigtig lykkelig Dag for mig, thi vi fik Anledning til at tilbringe Mestedelen af Dagen sammen uforstyrret og som noget nyt nu blev Tiden meget vel udnyttet med at lægge Planer for Fremtiden og i Fællesskab paa Forhaand glæde os over,

hvor rigtig hyggeligt og koseligt vi skulde faa det, naar engang den Dag oprandt, da vi kunde stifte eget Hjem. At jeg fortalte ham, hvor usigelig meget jeg kom til at savne ham, naar han var reist, og at jeg bad ham være flittig med at skrive til mig, er noget, der falder af sig selv, og han lovede mig høitidelig aldrig at blive Svar skyldig, og mindst en Gang hver fjortende Dag skulde vi veksle Breve med hinanden. Man kunde vel tænke sig, at efter det Kjendskab, jeg fra før af havde til Frithjof, maatte der være al Grund til Tvivl og Frygt, trods alle hans høitidelige Forsikringer og ømme Talemaader, men nei, der var ikke Plads for et Gnug af saadant i mit Hjerte nu; alt det forbigangne var som veiret hen.

Da Mandags Eftermiddag kom, og jeg fulgte ham ned paa Bryggen, var jeg ikke meget let om Hjertet; jeg saa paa Klokken og ligesom beregnede hvert Minut, som svandt af min Lykke, og da Skibet ringte anden Gang, magtede jeg ikke længere at holde mine Taarer tilbage. Frithjof havde vidst en Følelse af, hvordan jeg følte det, og synkes nok, det var bedst at faa en brat Ende paa Lidelserne; han tog mig i Haanden og saa mig kjærlig ind i Øinene, og jeg kan ikke andet sige, end at der stod at læse i hans Blik: „du kan stole paa mig nu, Ragna", og dette Indtryk følges saa husvalende og lettende for mig. Endelig ringte Skibet tredje Gang, som var ensbetydende med, at vi nu maatte skilles; raskt men kjærlig tog han mig om Halsen og trykkede et kjærlig Kys paa mine Læber, hvorefter han skyndsomt ilede ombord uden engang at se sig tilbage, hvilket vel var begrundet deri, at han helst vilde skjule, hvorledes han

kjæmpede med sig selv for ikke at blive overrumplet af sine Følelser.

Indtil nu havde jeg saa nogenlunde magtet af være Herre over mig selv og holdt Modet oppe, men nu, da han allerede var kommet op paa Dækket, og Landgangen taget væk, formaaede jeg det ikke længere; det føltes for mig som en Del af mit eget Hjerte blev revet væk, og det matrende, plagende Spørgsmaal: „mon tro, jeg nogensinde faar se dig mere?" trængte sig frem allerede forinden Propelvingerne havde begyndt at slaa de første Slag i Vandet, og ved at se tilbage paa det nu, maa jeg nok ogsaa sige, at det Spørgsmaal var vel begrundet. Da Skibet satte sig i Gang og sagte gled ud langs Bryggen, havde jeg Følelse af, at han tog min Lykke med sig, og med taarekvalt Stemme sagde jeg: „Glem mig ikke Frithjof, og skriv flittig."

„Ja vær sikker, jeg skal gjøre det", sagde han og tog idetsamme Lommetørklædet frem og viftede til mig, det samme gjorde ogsaa jeg til ham, saalænge som vi kunde se hinanden.

„Olga var ogsaa med paa Bryggen, og da Frithjof saa at sige var hendes ærklærede Elskling, forstod jeg meget vel, at det ikke faldt saa ganske ligetil for hende heller at sige ham Farvel, og paa Tilbageveien fra Bryggen gik vi begge tause og tankefulde. Da vi havde gaaet en Stund, sagde Olga: „Du gaar vel med hjemover til Moder, Ragna?"

„Nei du", svarede jeg, „dertil har jeg nu ingen Tid, men senere i Aften vil jeg komme hen til dere, og da var det hyggeligt, om du ogsaa var hjemme."

„Ja, jeg skal være hjemme, hvis du kommer, for jeg har Lov i hele Aften", svarede hun, „men drøi ikke for længe med at komme", føiede hun til.

„Nei, jeg skal komme saasnart jeg kan", svarede jeg, og hermed skildtes vi.

Da jeg kom tilbage til mit Arbeide, fæstede Herr F. og Frue sit Blik paa mig, som om de af mit Udseende vilde læse sig til, hvordan jeg nu var til Mode, og om de nok kunde se, at jeg havde grædt, bar jeg dog endnu Præget af den Lykke, jeg havde oplevet i de sidste Uger, og Haabet, det velsignede Haab gjorde mig til en vis Grad lykkelig midt i Skilsmissens tunge Time. Straks jeg blev opmærksom paa, hvordan de kritiserende beskuede mig, sagde jeg: „Ja nu er det over, Frue, og jeg kan ikke andet sige, end at det er et mindre behageligt Arbeide at sige Farvel."

Saa du synes det, Ragna?"

„Ja det smager sandelig ikke bedst."

„Nei det er vel saa", svarede hun smilende, samtidig, som jeg begyndte at fælde Taarer over den Kjære, der var afreist.

Hvad som i de efterfølgende Dage mest optog mine Tanker var: naar jeg kunde vente at faa Brev fra Frithjof; ja, trods saa ufornuftigt som det høres ud, kan jeg næsten sige, at jeg begyndte at vente paa Brev fra ham allerede samme Dag, han var reist, og da kan man jo tænke sig til, at Ventetiden blev adskillig lang for mig, men endelig tog den ogsaa en Ende, thi Frithjofs første Brev indfandt sig punktlig til den Tid, vi havde bestemt, og blev besvaret af mig med første Post. Jeg var nu blevet mere rolig og hengav mig saaledes ikke til

utidig Venten, før den Tid kom, da jeg efter Aftale kunde vente, men da Tiden var inde, og den ene Dag gik efter den anden, uden at noget kom, kan det vel ikke vække nogen Forundring, naar jeg fortæller, at jeg gik i en eneste uafbrudt Spænding fra Morgen til Aften og speidede efter Postbudet hver Gang, jeg vidste, der var Udlevering af Post, og for hver Gang Postbudet kom, og jeg intet Brev fik, gav det altid Anledning til urolige Tanker og martrende Grublerier. I denne Tilstand levede jeg en hel Maaned, og jeg var inderlig glad for hver Dag, som gik, at Fru J. ikke gjorde mig noget Spørgsmaal angaaende Frithjof, thi jeg følte, det vilde falde meget pinligt for mig at tilstaa, at jeg allerede nu havde gjort den Erfaring, at hendes tidligere udtalte Tvivl og Frygt var vel begrundet. Da det blev mig næsten uudholdeligt at gaa saaledes ene og gruble, betroede jeg mig til Bergli og fortalte hende, at jeg trods Frithjofs høitidelige Løfter om Brev hver fjortende Dag nu havde ventet i over seks Uger uden at høre noget. Bergli syntes nok, det var noget underligt, men trøstede mig saa godt hun kunde med, at Frithjof formodentlig maatte være syg, hvilket var saa meget mere tænkeligt, da hans Forældre heller intet havde hørt fra ham, og Olga ogsaa havde skrevet, men ikke faaet noget Svar. Denne Tanke mildnede for en Del mit Sind omendskjønt den ene Engstelse ikke var stort bedre end den anden. Jeg sagde til Bergli, at jeg vilde forsøge at skrive et Brev til, hvilket jeg ogsaa gjorde, men til ingen Nytte; derefter skrev jeg et til og saa et til, idet hele fire, men nei, ikke en eneste Linie fik jeg som Svar paa noget af dem, og da tænkte jeg

som saa, at det foreløbig maatte være nok af den Slags.

Efterhvert som Tiden gik, svandt mit gode Humør, og i det Sted blev jeg melankolsk og grætten. Jeg leved saa at sige paa Minderne af de lykkelige tre Maaneder, Frithjof havde været hjemme og ofret sig saa helt for mig, og i mit lille Hoved vrimlede det af Spørgsmaal baade sent og tidlig, hvad der vel nu kunde været kommet i Veien, samtidig som jeg lovede mig selv for Eftertiden at være mere forsigtig og tænke over, som Fru J. havde sagt, før jeg handlede. Havde jeg tidligere været bitter, saa blev jeg det nu dobbelt værre efter dette sidste, og dersom det kunde ladet sig gjøre, havde jeg helst holdt mig borte fra alle Mennesker.

Atter kom Julen for anden Gang efter Frithjofs Afreise til Kjøbenhavn, og af Olga havde jeg faaet høre, at hun havde faaet sine Breve til Frithjof uaabnede tilbage, hvilket hun troede kom deraf, at hun baade her hjemme og i sit første Brev havde rettet adskillige Bebreidelser til ham, og det vidste hun paa Forhaand var noget, han aldrig vilde høre, og sødt smager jo den Slags heller ikke, men havde jeg været i Olgas Sted, tror jeg nok, jeg vilde ventet en god Stund med at skrive igjen. Jeg talte af og til med Frithjofs gamle Moder, og om hun ikke ligetil udtalte sig, fortalte alligevel hendes Haar, som for hver Dag blev hvidere og hvidere, at Moderhjertet led over Tabet af sin Søn.

Hermandsen, Handelsbetjenten hos Hr. J., var reist hjem til Stavanger for at aabne egen Forretning, og jeg havde for Vinteren paataget mig at være alene i Forretningen, hvilket rigtignok faldt adskilligt haardt for

mig, da der var meget at gjøre, og Forretningstiden varede fra syv — otte om Morgenen til Klokken ni om Aftenen, men til Trods for, at det baade var tungt og trættende for mig, var jeg alligevel glad i, at min Tid var saa meget optaget, som den var, thi det hjalp mig for en Del af med en hel Del triste, sørgelige Tanker.

Min Broder Henrik havde den hele Tid, ligesiden han reiste ud, været en meget flittig Brevskriver, og havde heller ikke nu til Jul glemt os med Brev. Dette fremkaldte jo en vis Glæde baade for mig og mine Sødskende, men jeg havde dog allerhelst ønsket at faa høre noget fra Frithjof, hvilket jeg heller ikke holdt saa usandsynlig, thi om der ikke kom noget til mig direkte, maatte jeg jo tænke, at han vilde lade sine Forældre høre fra sig til Julen; men nei, han var og blev taus, saa jeg begyndte næsten at tro, at alt hvad jeg havde følt som Lykke med Frithjof, kun havde været en Drøm, og at jeg nu paany var vaagnet op til Livets sørgelige Virkelighed, som for mit Vedkommende burde havt til Overskrift: Skuffelse, Skuffelse, Skuffelse.

Som jeg første Juledag sad inde ganske alene med mig selv, kom der en tærende Længsel over mig efter at kunde elske nogen og blive gjenelsket, men ak desværre, jeg var nok ikke af dem, som var saa lykkelig jeg, lød det ligesom en Stemme inden i mig. Ligesom for at overbevise mig selv om, at det alligevel ikke var saa galt, som jeg forestillede mig, forsøgte jeg at lede Tanker hen paa Broder Henrik og mine øvrige Sødskende, som jeg var forvisset om holdt inderlig af mig, paa samme Tid som jeg vidste med mig selv, at jeg elskede dem rigtig høit og vilde for ingen Pris i Verden miste nogen

af dem, ja saa var det jo i Virkeligheden, men det var alligevel noget ganske andet end den Kjærlighed, jeg længtede efter. Gang paa Gang forsøgte jeg at holde Tankerne stille, men hvor meget jeg end anstrengte mig, vendte de atter og atter tilbage til det, som bærer Navnet Kjærlighed, og jeg maatte spørge mig selv: hvad er i Grunden Kjærlighed? er den god eller ond, behagelig eller ubehagelig? og saa rart, som det høres ud, var jeg nødt til at svare, den er begge Dele, thi den havde jo gjort mig saa glad og lykkelig, at jeg næsten kunde forglemme mig selv, men ogsaa saa usigelig ulykkelig. O, tænkte jeg med mig selv, hvad maa ikke Frithjof have paa sin Samvittighed, som saa hjerteløst kan lege med min Kjærlighed, og hvad Tanker kan han egentlig have om mig? mon tro, han tænker, jeg er skabt af en Stenmasse, altsaa intet Hjerte har, og ingenting kan føle; ja jeg kunde fristes til at tro, han tænkte saa, men da har han taget Feil, for jeg er desværre en Kvinde med Hjertet fuldt af Kjærlighed, og derfor er det vel ogsaa, at jeg har faaet taale saa meget. O, om han kunde skuet ind i mit Inderste og seet mine Følelser, saa skulde han vidst kommet til andre Tanker om mig, end at jeg var en følelsesløs Stenmasse; han vilde faaet se en Kvinde, som havde følt og føler den mest kvalfulde Smerte, der alt er en Følge af hans hjerteløse, letsindige Opførsel. Saaledes sad jeg og holdt smaa Foredrag for mig selv og vilde vist ogsaa kommet til at sidde meget længere, dersom ikke Fru J. ganske uventet havde banket paa Døren og traadt ind.

„Nei hvad ser jeg, sidder du inde i Dag, det er Juledag", sagde hun, straks hun var kommet paa Inderside af Døren.

„Aa ja, det kan vel være ligesaa godt inde, som ude", svarede jeg muntert for ikke at røbe den nedstemte Tilstand, hvori jeg befandt mig.

„Det er ikke sikkert, du har saa ganske Ret i det, Ragna, for jeg synes, du nu før Jul har havt saa fuldt op af Arbeide, at jeg næsten tror, det er en paakrævet Nødvendighed, at du kommer ud og faar luft og muntre dig lidt."

„Ja, de kan nok have Ret i det, Frue, men jeg trænger godt paa at hvile mig lidt ogsaa nu i Helligdagene."

„Ja, men jeg tror sandelig ikke, du opnaar nogen styrkende Hvile for Legemet ved at stænge dig saaledes inde, som du nu gjør, tvertimod tror jeg netop, du trænger at komme ud og være sammen med dine Sødskende og Bekjendte, thi saa som du nu steller dig, gaar du jo formelig op i dig selv og dine egne, triste Tanker, saasnart du er udenfor Forretningstiden."

Saa velment Fru J's. Tale var, var jeg desværre ikke da oplagt til at give hende noget venligt Svar, men sagde istedet noksaa tør og tvær, at jeg tænkte, disse Dage tilhørte mig selv, og at jeg saaledes kunde benytte dem efter eget Forgodtbefindende.

„Ja paa dette kan der nok svares baade ja og nei, Ragna", sagde Fru J., „for jeg kan nok ikke saa ganske rolig se paa, at du i den Alder, du nu er, stænger dig saaledes inde og ikke søger Selskab, og paa den Maade forsøge om blot for en Stund at glemme alt det, som synes dig mindre behageligt."

Det var svært godt, Fru J. havde gjennemskuet min Tilstand, syntes jeg, og helt spodsk svarede jeg: „Aa!

tror de kanske Frue, at jeg kan løbe bort fra mig selv og mine triste Tanker? eller synes de ikke, jeg ogsaa kan have Grund til at være lidt trist og nedstemt engang imellem?"

„At du ikke kan løbe bort fra dig selv og dine egne Tanker, ved jeg meget vel, men svar mig ærlig, Ragna, vil du, og har du virkelig forsøgt paa at glemme Frithjof Madsen? og har du af hele din Sjæl bedet Gud hjælpe dig dertil?"

Disse to Spørgsmaal kom mig helt overraskende, og da jeg ikke vidste noget at svare, bøiede jeg rødmende Hovedet og saa ned i Gulvet, thi at jeg havde gjort Forsøg paa det første, vidste jeg jo med mig selv, men jeg maatte med Skam erkjende, at jeg rent havde forglemt det andet og vigtigste; ja selv det Forsøg, som jeg havde gjort paa at glemme ham, kunde heller ikke betegnes som ærlig ment, tvertimod havde jeg hele Tiden værnet om denne min haabløse Kjærlighed som en Relikvie, altid ængstelig for at miste den, hvilket jo heller ikke var noget underligt, da det var alt, hvad jeg nu havde tilbage igjen af mit Barneideal. At jeg ikke endnu var saa moden i Sorgen og Modgangens Skole, at jeg resigneret og overladt kunde sige: ske ikke min, men din Vilje, Gud, det vidste jeg og beviste det ogsaa klart og tydeligt derved, at jeg idelig og altid klamrede mig fast til Illusionerne og var bange for at miste selv en eneste af dem, akkurat lig den Skibbrudne, naar han klamrer sig til Vragstumperne med den visse Død for Øiet endnu tænkende paa Redning og endnu speidende hen over det oprørte Hav for at opdage Frelse, trods Skumsprøiten gjentagende skyller over ham, og de fraadende Bølger

truer hvert Øieblik med at opsluge ham. Saaledes klamrede jeg mig til Minderne om min korte Lykke, det maa jeg med Skam bekjende, og derfor fik jeg ogsaa føle, hvad det vel sige at kjæmpe, naar man skal stride med egne Kræfter.

Det var Kjærligheden jeg sad og grublede over dengang Fru J. bankede paa, og straks hun var gaaet ud af Døren, tog jeg frem mit Poesiealbum og skrev følgende Vers, der havde til Overskrift:

Kjærligheden.

Kjærlighed, saa fin og kjær,
Lig en Engel dalet ned,
I mit Bryst du sænked dig,
Talende om Fred og Fryd.

Kjærlighed, hvor du er stor,
Du giver Kræfter, du giver Mod,
Naar du folder ud din Pragt,
Pegende mod Livets alt.

Kjærlighed, hvor findes du?
Findes du hos alle nu?
Er du lig i Sorg og Nød?
Gi'r du Lindring, Trøst og Fred?

Fred var det sidste, lille Ord, jeg brugte i mit Rim, men ak, den havde jeg jo allerede tabt, jeg gik der nu kjed af alt og alle og kunde ikke glæde mig ved noget eller nogen, men maatte blot være glad og fornøiet over, at jeg endnu kunde holde Energien oppe, saa jeg magtede at udføre mit Arbeide korrekt.

Ved at se paa det Forgangne, syntes alt forfeilet, og jeg gjorde mig selv det Løfte, at der fra det nye Aars Indtræden skulde blive en hel Forandring med mig, men i hvilken Retning denne Forandring skulde foregaa, var jeg ikke paa det rene med, men at noget maatte gjøres, saa jeg som en pressende Nødvendighed, og hvordan og hvad fik Tiden senere vise.

Tiden gik imidlertid uformærket indtil ud i Januar Maaned, og gjentagende Gange spurgte jeg mig selv: hvad skal jeg gjøre? skulde jeg helt overgive mig og søge Hjælp hos Gud til at glemme alt det svundene? ja jeg vil, sagde jeg til mig selv, men paa samme Tid laa alligevel den Tanke under: der kan muligens endnu være Haab. Som jeg saaledes en Aften i Fastetiden sad alene med mig selv paa mit Kommer og grublede, fattede jeg den Beslutning endnu engang at skrive til Frithjof, thi denne Uvished martrede og plagede, saa det mangen Gang forekom mig uudholdelig. Straks jeg havde fattet denne Beslutning, satte jeg mig ned for at skrive, men da jeg havde faaet Pennen i Haanden, stod ligesom Tankegangen stille, og jeg spurgte mig selv: hvad har du egentlig at skrive? ja det var jo ikke saa let at besvare, og derfor heller ikke saa ligetil at begynde Brevet, thi strengt taget havde jeg ingenting at sige ham, men jeg syntes at have Ret til at bede ham om en Forklaring, om hvorfor han nu viste en saa høist gaadefuld Opførsel imod mig, samtidig vilde jeg ogsaa sige ham, at jeg nu ikke længere fandt mig beføiet til at være et Legetøi for hans Luner; ja, jeg vilde have et greit og korrekt Svar, da jeg følte, at jeg ikke længere havde Kræfter til at blive omtumlet som en Bold i hans Hænder.

Omtrent som tænkt, skrev jeg ogsaa, men sandt at sige, var det et svært Arbeide for mig, at skrive dette Brev, men jeg følte, at Tilstanden, som den nu var, aldeles magtstjal mig, og det maatte gjøres.

Da jeg endelig var færdig med Brevet og skulde gaa til Sengs, mumlede jeg sagte med mig selv: „Forbi, forbi, forbi."

Efter at Brevet var afsendt, gik jeg i stadig Venten efter Svar, som ogsaa indløb i de sidste Dage af Februar, og det var, sandt at sige, næsten ligesaa koldt og stivt som selve Naturen, der nu laa dækket med Sne og Is over det hele. Nokſaa ædelmodig skrev han, at jeg endelig ikke maatte staa min Lykke i Veien, men tage den, som jeg elskede. Hele Brevet var affattet omtrent som det var mig, der burde have Bebreidelse og ikke ham. Da jeg læste det, kan jeg ikke andet sige, end at jeg følte hars og bitter imod ham, det var altsaa Lønnen for min trofaste Kjærlighed, at han gav mig Tilladelse til at tage den, jeg elskede; vidste kanske Frithjof ikke, hvem den, jeg elskede, var? Ja jeg kunde fristes til at spørge saa, og det var forresten underligt nok, at han ikke først forespurgte mig om, hvem denne var, før han saa blindt hen gav mig Tilladelse til at tage ham. Ja, vilde han bare spørge, saa skulde jeg sige ham det endnu en Gang. „Stakkels dig, Frithjof", mumlede jeg halvhøit med mig selv, „kanske du ikke forstaar endnu, hvad du har gjort, eller hvem det er, jeg har at takke for mit triste, nedstemte Humør, aanei", lagde jeg til, „det er nok vanskeligt for dig at forstaa dit eget Ødelæggelsesværk, kan jeg skjønne. O du hjerteløse Menneske, hvordan tror du, dette vil ende? Tænker du kanske at gaa

ustraffet? Nei vær vis, Gjengjældelsen vil komme for dig ogsaa en Gang." Aa om jeg bare kunde hade ham og glemme ham, men nei, trods alt elskede jeg denne Mand, og for hver ny Skuffelse han beredte mig, raabte det inden i mit Bryst: „Frithjof, Frithjof."

I den Tilstand, jeg nu befandt mig, forekom Tiden, som om den aldrig vilde tage Ende, men den gled alligevel uformærket hen, saa den ene kolde Vintermaaned efter den anden laa bagud, og Sommeren med oplivende Sol og Varme havde holdt sit Indtog, men der var sandelig ikke stort, hverken af Solskin eller Varme i mit Hjerte; nei der var koldt som Is, saa jeg næsten havde tabt Troen paa, at det nogensinde mere vilde optøes. For endmere at nedtrykke mig, fik jeg Brev fra min inderlig elskede Broder, som heller ikke var synderlig opmuntrende. Han skrev: „Jeg er ikke frisk, Ragna, men jeg kan ikke heller sige dig, hvad det er, som egentlig feiler mig; jeg har en skrækkelig Hoste, som mangen Gang er saa voldsom, at det næsten ser ud og føles som den vilde gjøre en Ende paa mig." Da jeg læste dette, faldt jeg hen i Tanker, og jeg syntes at se en stor, hyggelig Stue langt ude i Sandvigen, hvor der straks nedenfor Huset randt en liden Elv, og paa en Bænk lige ved Husvæggen sad Fader en varm Sommerdag og solede sig. Han saa saa bleg og afkræftet ud og kunde neppe faa Ord for sig for den slemme Hosten, som Gang efter Gang overvældede ham. Straks i Nærheden saa jeg mig selv, en stor, stærk Pige med blondt Haar og store, blaagraa Øine, og hver Gang Fader overrumpledes af Hostebygerne, gik jeg hen til ham og strøg med Haanden kjærligt over hans Pande og spurgte: „Fader, er det

ikke noget, jeg kan gjøre, som kan lindre den slemme Hosten for dig?"

„Nei mit Barn, det kan du nok ikke, det — det — gaar nedover med din Fader nu, Ragna."

Jeg mindedes alt saa nøiagtigt, som jeg skulde oplevet det paany og saa, hvorledes mine Øine fyldtes med Taarer ved disse Faders Ord, og paa samme Tid som dette gled forbi mit Blik, gjennemfor den Tanke mig: Hendrik har kanske arvet den samme Sygdom som Fader. Jeg havde jo saa utallige mange Beviser rundt om paa, at denne Sygdom havde knækket sine Ofre selv midt i den kraftigste Alder, og Tanken paa, at jeg muligens ogsaa skulde miste Henrik, fyldte mine Øine med Taarer. „O", udbrød jeg i min Fortvivlelse, „skal jeg da ikke faa lov til at beholde nogen af dem, jeg holder af, og hvorfor skal Skjæbnen være saa grusom at bortrive det, som er allerkjærest for mig." Disse og lignende Spørgsmaal gjorde jeg mig selv, og Tanke paa Tanke gjennemkrydsede min Hjerne, saa jeg holdt paa at besvime allerede før, jeg havde læst Brevet helt til Ende. Fru J. kom netop ind, just som jeg stod med Brevet i Haanden, og straks hun blev opmærksom paa mit bedrøvede Udseende, sagde hun: „Nu, Ragna, har du faaet et saa sørgeligt Brev? du ser jo rent ynkelig ud."

„Ja", svarede jeg, „jeg har nok vist ogsaa Aarsag til det, for min Broder Henrik skriver, at han er meget syg."

„Saa du? ja det var rigtig ondt for dig at faa en saadan nedslaaende Efterretning, men jeg synes, du tager dig altfor meget nær af snart sagt alt muligt, forsøg at

se Tingene mere fra et lysere Standpunkt, og se ikke straks Sorg og Død i alt, hvad du træffer over; jeg synes forresten ogsaa, det er noksaa rart af din Broder Hendrik, at han kan have Hjerte til at gjøre dig urolig med dette."

„For dem, Frue, kan det nok synes saa, som de siger, men for mig, der kjender Henrik helt til Bunds, bliver det nok noget ganske andet, for vær vis paa, Fru J., at min Broder Henrik ikke har beklaget sig uden Grund", sagde jeg med Overbevisning og saa hende ind i Ansigtet.

Paa dette kom intet Svar, og jeg tog atter Brevet for mig for endnu engang at gjennemlæse det, samtidig som jeg spurgte mig selv, mon tro om Olga kjender til dette? Jeg var mest tilbøielig til at tro, hun endnu ikke havde Rede paa det, og jeg vilde gjerne overbevise mig om Sagen, men samtidig ogsaa vogte mig for at røbe noget. Ved at bringe Olga hilsen fra ham, som jeg næsten altid gjorde, naar jeg fik Brev, erfarede jeg ganske snart, at hun ikke havde den ringeste Anelse om, hvorledes det stod til, tvertimod havde han til hende skrevet et noksaa muntert Brev. I Tankerne gjennemgik jeg, hvordan det kunde være for ham og sagde til mig selv: „Stakkels dig Broder, hvad maa du ikke lide, o gid, du var her hjemme, saa jeg kunde faa yde dig den Hjælp og Kjærlighed, som du saa høilig tiltrænger." Vistnok kunde jeg ikke stort hjælpe ham, det indsaa jeg, men jeg forstod ham saa vel, og jeg vidste med mig selv, hvor inderlig godt det gjør at være sammen med saadanne, der kunde forstaa mig.

Med vekslen af gjentagne Sorger og Skuffelser var Sommeren, Høsten og en Del af Vinteren allerede

svundet hen, og Julen nærmede sig med raske Skridt, men jeg havde sandelig ikke noget velskikket Humør til at modtage Høitiden med, thi straks forud var jeg kommet paa Kant med Hr. J., og den Strid endte med, at jeg sagde op min Post for at reise. Ligesom alt andet var jo dette ogsaa velskikket Stof til Grubleri, thi jeg havde nu været saa længe i Hr. J's. Hus, at jeg fuldtud betragtede det som mit Hjem, saa det var ikke noget underligt, at Tanken om at forlade det føltes mindre behagelig; thi sandt at sige saa holdt jeg meget af Fru J., men hendes Mand havde jeg endnu trods de mange Aar ikke lært at forstaa. Om Feilen var min egen, eller hans, tør jeg ikke besvare, men en Ting stod imidlertid som sikkert og fast, nemlig at jeg skulde forlade baade Hr. J. og Frue til anstundende Paaske.

Dagene før Jul var der som almindelig meget travelt i Forretningen, hvilket for mig kom noksaa godt med, da det for en Del optog mine Tanker, saa jeg ikke fik Tid til at gruble hverken paa det ene eller det andet. Selve Juleaften var en rigtig Uveirsdag med stærk Snefog, saa det saa ud, som det havde Hastværk med at isøre Gader, Stræder og Hustage den hvide Høitidsdragt til Julehøitiden. Da Posten omtrent ved Tolvtiden blev udleveret, kom der til min Forundring et stort Brev til mig med Poststempel Kjøbenhavn, hvoraf jeg sluttede mig til allerede før, jeg aabnede det, at det maatte være fra Frithjof. Forundret spurgte jeg mig selv, hvad mon han kan have at sige mig nu? og tænk, det var ikke frit for, at en Smule Haab tittede ind i mit haabløse Hjerte, da jeg stod der med Brevet i Haanden, men dette skulde ligesaa snart udslukkes, som det var tændt, thi da jeg

aabnede Konvolutten, fandt jeg kun et Brevkort, paa hvis Bagside var skrevet med Frithjofs faste Hand: „Glædelig Jul ønskes dig af Frithjof Madsen."

Fru J. stod nærværende, da jeg modtag og aabnede Brevet, og det saa ud, som hun havde en Anelse om, hvem det var fra, thi hun betragtede mig forskende, omtrent som hun vilde læse i mit Ansigt, hvad det indeholdt. Da jeg blev opmærksom paa den Maade, hun iagttog mig, lagde jeg Brevet hen til hende og sagde: „Her skal de faa se Nyheder, Frue; er det ikke et smukt Kort og en deilig Julehilsen?"

„Jo", svarede hun, „han begynder forfra igjen, ser jeg."

„Ja det er formodentlig saa", svarede jeg tankefuldt, thi en Strøm af Tanker brød løs i min lille Hjerne, og jeg spurgte mig undrende selv, om det aldrig vilde blive mig forundt at faa Fred? Jeg følte mig saa træt af den evindelige Kamp, som forekom mig, som den vilde blive endeløs. Mon tro jeg denne Gang skal være ligesaa taabelig, som jeg tidligere har været? skal jeg ogsaa nu bukke under for min Svaghed, som saa mangen Gang før? Synderlig stærk er jeg jo ikke, og jeg gruer ved Tanken paa, at jeg muligens endnu en Gang skulde staa magteløs ligeoverfor mine Følelser, hvilket lige til nu har været min svage Side. For at faa en Ende paa Grublerierne gjemte jeg raskt Kortet og mumlede ved mig selv: „Denne Gang skal du bruge Fornuft, Ragna", og som Svar tilsvoiede jeg: „Ja tænke alvorligt over det kan jeg jo altid gjøre."

Juleaften lukkede vi Klokken syv, og jeg skyndede mig op paa mit Værelse for at gjøre mig istand, da jeg

havde bestemt mig for, at tilbringe Høitidsaftenen hos min Søster Sigrid, og for at kunne faa saa meget ud af Fornøielsen, som muligt, gjaldt det at komme afsted før jo heller, for jeg vidste paa Forhaand, at de skulde have Juletræ, og vilde nødig gaa glip af den Fornøielse at spadsere rundt samme.

Som jeg stod færdig til at gaa, sagde Fru J.: „Kom ind lidt, Ragna, før du gaar", og straks jeg var kommet ind i Værelset, bragte hun mig en liden Pakke med de Ord: „Her er en liden Erindring fra os, som jeg haaber, du vil sætte Pris paa."

„Mange Tak", svarede jeg, og gav mig straks ifærd med at se efter, hvad Pakken indeholdt, og jeg blev ikke lidet forundret, da jeg saa, det var et Uhr. At jeg blev rigtig glad, er vel unødig at sige, for jeg havde længe inderlig gjerne ønsket mig et Uhr, og nu, da det kom saa aldeles uventet, kunde man vist læse sig til af mit Ansigt, hvor glad jeg blev. Da jeg tog Hr. J. i Haanden og takkede ham, sagde han noksaa betydningsfuldt: „Lad mig nu se, Ragna, at du kan indrette dig slig, at dit Liv kommer til at henrinde ligesaa stødt og stille som Uhret."

„Ja da ja", sukkede jeg, thi jeg havde en Følelse af, at det modsatte vilde blive Tilfældet, om jeg just ikke troede, Stormen vilde vedvare altid, var det alligevel lidet Haab om nogensinde at komme til Roligheb. Denne overraskende Gave gjorde, at mit Humør steg betydelig, og glad og fornøiet tog jeg afsted til Sigrid og glemte naturligvis heller ikke at tage Frithjofs Kort med, for jeg syntes, det kunde være noksaa morsomt at vise Olga det, saa hun kunde faa et nyt Indblik i, hvor flegmatisk

hendes dydige Broder vidste at tage alle Ting. Olga var endnu ikke kommet, da vi begyndte at gaa rundt Juletræet, men hun lod os ikke vente noget længe paa sig. Straks hun traadte ind og fik Øie paa mig, sagde hun „Er det dig, Ragna?"

„Ja, som du ser", svarede jeg.

„Ja, det er bra, jeg traf dig, for her er noget til dig", sagde hun muntert og rakte mig et Brev."

„Tak, og her er noget til dig", svarede jeg, samtidig som jeg greb i Lommen efter Brevkortet og gav hende. Olga saa paa mig og jeg saa paa hende, og det var godt at forstaa, at vi begge to havde en Ræv bag Øret, for ingen af os kunde undlade at le. Vi havde begge to tænkt at overraske hinanden, og saa blev ogsaa Tilfældet, thi Frithjofs Fremgangsmaade var lige ufattelig for Olga, som for mig, og da vi om Aftenen skulde gaa hjemover, var Frithjof Samtaleemnet hele Veien. „Jeg tror nu, han maa have raset ud", sagde Olga.

„Saa du tror det? jeg synes snarere det modsatte, for at han sendte en Julehilsen hjem til dig og sine Forældre var jo fuldt ud paa sin rette Plads, men at han sender Julekort til mig efter det, som er forefaldt os imellem, maa vel betegnes som ligetil frækt og letsindigt; og jeg maa fristes til at tro, at Meningen er, vi to skal optage Kampen paany, og godt, lad gaa, vi faar se, hvem af os, der gaar af med Seiren."

„Saa du tror det du, Ragna? aa ja, du kan sandelig have Grund til at tænke noget af hvert ogsaa, og rent ud sagt maa jeg sige, Frithjof er mig en ufattelig Gaade."

For flere Aar tilbage drev en Hr. Gerhard Nagel Forretning i Nærheden af Muralmendingen. Det var

en gammel indarbeidet Forretning, som i Lighed med de fleste bergenske Butikker havde for Skik, at Butikdøren stod aaben Sommer som Vinter. Dette kunde for Sommerens Vedkommende vistnok ikke være noget at klandre, for det er altid noget oplivende ved at se alle de travle Mennesker, som færdes ude paa Gaden, hvilket mere end noget andet Sted var Tilfældet med Strandgaden især-deleshed Onsdag og Lørdag, naar alle Havstrilerne var færdige med at sælge sin Fisk, thi det syntes som en Regel, at de maatte have sig en Tur ud Strandgaden, enten de havde noget der at gjøre eller ikke. I gule Olieklæder, Sydvest og høie Sjøstøvler kom de marcherende i Flok og Følge, trampende saa det gav Ekko i Fjeldene. Deres vanlige Handelssted var gjerne Murhvælvingen, hvor de forsynede sig med grovt stampet Vadmel og en Sort tyndere, som brugtes til Skjørter. Man skulde fristes til at tro, at en hel Del af Bergens ældre Handelsstand maa have været tunghørte, for som Regel begyndte gjerne Bønderne at skrige ud af fuld Hals, hvad de skulde have, straks de stak Hovedet ind gjennem Døren. Saaledes gjorde de ogsaa i den ovennævnte Hr. Nagels Butik, der, som før fortalt, gjorde det saa bekvemt som muligt at komme ind, da Døren altid stod aaben. Men disse aabne Døre var ikke alene-ste bekvemme for Kunderne at slippe ind, for ligesaa ugenert som Havstrilerne kom drattende ind og lagde sine vaade Arme over Disken, gjorde ogsaa Sneen om Vinterdagene, naar det blæste lidt. At det ikke var meget behageligt for Betjeningen i disse Forretninger falder af sig selv, men den Tid og den Tids Skik kan ikke være noget at tale om.

Den før nævnte Hr. Nagel havde et helt Regimente Børn, Gutter saavelsom Piger, af hvilke jeg vil fæste mig lidt ved to af de yngste Gutterne, da vi kommer til at stifte Bekjendskab med dem lidt senere hen i Fortællingen. Hr. Gabriel Nagel var en Mand af middels Høide, temmelig tyk, blondt, som oftest uredet Haar, rødbrune Moustacher og Øine af en ubestemmelig Farve, som idethele taget ikke syntes at udtrykke synderligt hverken af Følelse eller Intelligense, men han var, trods det mindre fordelagtige Udseende, en gemytlig og selskabelig Mand, der var godt skikket til sit Arbeide som Forretningsmand.

Den Forretning, hvori jeg var beskjæftiget, og Hr. Gabriel Nagels Forretning var lige ved Siden af hinanden, og der gik neppe en Dag hen, uden at Hr. Nagel og jeg havde Anledning til at faa en liden Passiar sammen. En Dag først i Januar Maaned kom Hr. Nagel hen i Døren til mig og siger: „De er gjerne saa venlig at have et Øie til Forretningen min en liden Stund, jeg venter nemlig en Broder hjem fra Amerika i Dag."

„Ja, Hr. Nagel, jeg skal gjerne bruge Øinene mine saa godt jeg kan, hvis det kan være til nogen Nytte", svarede jeg leende, „men sig mig saa til Gjengjæld, hvad heder deres Broder? og hvor længe har han været i Amerika? og er det en pen Fyr?"

„Saa de vil have Rede paa Fyren, førend han kommer, kan jeg skjønne", svarede Hr. Nagel leende.

„Ja det er vel ikke saa urimelig Fordring, naar jeg skal passe Forretningen for dem."

„Nei kanske det; han heder Nikolai Nagel og har nu været borte i vel otte Aar, men at sige dem, enten

han er pen eller styg, kan jeg sandelig ikke saa godt, men vi kan jo lade det bero til han kommer, saa kan de selv afgjøre, hvordan de synes om ham, forresten for at føie dem kan de faa se det sidste Billede, jeg har af ham, som han sendte mig fra Colorado." Jeg tog Billedet, og da jeg havde betragtet det baade vel og nøie, sagde jeg leende, samtidig som jeg leverede det tilbage: „Det er jo en ganske net, ung Mand dette."

„Saa de synes det; ja da faar jeg vel Lov til at gaa", svarede han og ilede afsted for at møde sin Broder.

At jeg var lidt nysgjerrig efter at se den Nyankomne kan ikke godt benegtes, men jeg fik ingen Anledning til det den første Aften, da han var meget træt efter Turen og gik derfor lige til Hr. Nagels private Hjem. Jeg har altid følt Interesse for norske Amerikanere, da jeg flere Gange selv har sværmet for Amerikareise, men tidligere har jeg maattet holdt mig smukt hjemme af den Grund, at jeg har manglet nødvendige Penge og den senere Tid har heller ikke gjort mig synderlig rigere, saa at om Lysten har været noksaa stor, har jeg alligevel maattet slaa mig til Ro, hvor jeg var.

Den paafølgende Mandags Morgen fik jeg den Fornøielse at paa hilse Hr. Nagels Broder. Det var en liden, undersætsig Mand med fyldigt, rødt Ansigt, kanske endnu lysere end den norske Hr. Nagel, og paa Overlæben viste der sig Tegn til, at der med Tiden vilde komme en rødblond Moustache. Tyk og velnæret gik han der og spadserede op og ned i Broderens Forretning med en stor, blød Hat trykket langt ned i Panden. Hr. Nagel havde jo sagt, at jeg fik selv bedømme, enten han

var stygg eller pen, naar jeg fik se ham, og fra mit Skjul i Forretningen havde jeg god Anledning til at iagttage ham, og gjorde det ogsaa grundigt, og kom til det Resultat, at han saa mere klog og opvakt ud end sin norske Broder. Der laa noget godsligt og gemytligt i hans Ansigtstræk, hvilket som Regel karakteriserer Verdensmanden. Jeg havde nu seet, hvordan han var af Udseende, men havde ogsaa god Lyst til at faa en Passiar med ham, for jeg kunde jo tænke mig, at han havde en hel Del Nyheder paa Lager, som kunde være morsomme at høre. Jeg fik ogsaa ganske snart Anledning at tale med ham, thi Broderen præsenterede mig som en Bekjendt, og vi kom snart i en livlig Konversation, men just som han var midt inde i Fortællingen, om hvordan han havde havt det derude i de vilde Omgivelser, kom Fru J. ned i Forretningen, og jeg blev nødt til at trække mig tilbage fra Hr. Nagel.

„Hvad er det for en Herre, Ragna?" spurgte Fru J., saasnart hun blev opmærksom paa den Fremmede.

„Det er Hr. Nagels Broder, som for nogle Dage siden er kommet tilbage fra Colorado", forklarede jeg.

„Saa det er Hr. Nagels Broder? aa nei, hvor tosset han ser ud."

„Synes de det?" sagde jeg.

„Ja saa men, gjør jeg", sagde Fru J. leende, og havde vist ogsaa en hel Del Bemærkninger at tilføie, men der kom idetsamme Kunder i Forretningen, saa vi maatte afbryde Samtalen.

I Slutten af Januar Maaned kom en Dag Frithjofs Moder ned til mig i Forretningen og sagde med et fortvivlet Udtryk i Ansigtet: „Frithjof er syg, Ragna,

og i største Forlegenhed for Penge: o, hvor skal jeg faa dem fra, saa jeg kan faa sendt dem i rette Tid."

Hendes høist fortvivlede Ansigt og Ordene: „Frithjof er syg", gik som en Lynstraale gjennem mit Hjerte og med engang syntes jeg at faa Forstaaelse af, hvad der laa til Grund for hans Juleopmærksomhed. Istedetfor at tale begyndte jeg at tænke, og da den gamle intet Svar fik, sagde hun: „Du svarer intet, Ragna?"

„Nei, men jeg tænker saa meget des mere."

„Ja, men her er ikke Tanken nok, der maa gjøres noget, og det maa gjøres snart", sagde hun og fortsatte: „du kan vel tænke dig, Ragna, at jeg ikke har Hjerte til at lade min Gut staa i Forlegenhed derude blandt vilde Fremmede."

„Frithjof kunde alligevel glemme os alle, da han ikke stod i Forlegenhed", sagde jeg haardt.

„Ak ja", sukkede hun, „men tror du derfor, at jeg, som hans Moder, kan fæste mig ved det nu, naar han trænger min Hjælp?"

„Nei det tror jeg ikke, de kom, og deres Bekymring for ham er Bevis nok for det, men tror de, at Frithjof har godt af saaledes Gang paa Gang at blive støttet og taget under Armene? Han burde nu hellere kunde hjælpe til at støtte andre, som at trænge Hjælp af sine gamle Forældre, synes jeg; og jeg tror paa samme Tid, at det for hans egen Del vilde være bedre, om han fik greie sine Sager alene, thi saa aldeles blottet for Venner kan han umulig være, at han er helt overladt til sig selv, desforuden er det jo hans Principals Sag, at sørge for ham, hvis han er syg, og efter hvad baade dere og jeg kjender til Hr. F. som

Principal, maa vi tro, at han fuldt ud ved, hvilke Pligter han har overfor Frithjof."

„Venner, siger du? aa ja jeg frygter desværre for, at det er saa, han har Venner, og det er vel kanske det allerværste, for det er dem, som fra først til sidst har ødelagt min Gut", sagde hun med Taarer i Øinene.

„Aa vel ikke saa ganske", sagde jeg i en venlig Tone, da jeg saa, hvorledes hun stred med sig selv for at holde Graaden tilbage.

„Jeg forstaar dig ikke, Ragna, du taler saa rart", sagde hun.

„Aa ja, det kan vel synes saa, for jeg tror nok, atfor største Delen er Frithjof selv Skyld i, at det gaar ham saa, som det gaar, men da de vel ikke kan være enig med mig heri, skal vi ikke tale mere om det. Jeg kan meget godt føle deltagende med dem, ja ogsaa ligeoverfor Frithjof, men han har skuffet mig saa haardt, saa altfor haardt, at det falder mig meget vanskeligt at tro nogen virkelig Forandring til det bedre med ham, men det er vel ikke saa godt for dem at kunde forstaa mig, saa det nytter vel lidet at tale om det.

Den gamle saa mig bedende ind i Øinene og istedetfor at give noget direkte Svar paa det Spørgsmaal, jeg havde fremsat, spurgte hun: „Ragna, kan du sige mig, hvad jeg skal gjøre for at skaffe ham Penge?"

„Jeg ved virkelig ikke, hvad jeg skal sige, for jeg har desværre ingen, saa jeg kan ikke hjælpe, selv om jeg aldrig saa gjerne vilde, og desforuden tror jeg, Frithjof er altfor stolt til at modtage nogen Hjælp af mig."

„Hvor haard du er, Ragna", sagde hun.

„Synes de? ja Grunde dertil har jeg antagelig ikke, tror de vel?"

Den Gamle syntes ligesom ikke at ville høre det sidste, jeg sagde, men fortsatte halvt grædende: „O Ragna, alt kan endnu blive godt, bare jeg havde Frithjof her hjemme igjen."

Mon tro det er Mulighed for noget saadant, spurgte jeg mig selv og blev staaende hjælpeløs og stirre hen i Veiret som en magteløs Vogter over mig selv, da jeg følte, hvorledes Tankerne og Følelserne allerede var paa Vei til at overmande mig. Da jeg blev staaende uden at give noget Svar, sagde den Gamle, just som hun vendte sig for at gaa: „Jeg faar gaa hen og tale med Olga, muligens hun kan vine Udvei for mig."

„Ja gjør det, muligens hun kan hjælpe", svarede jeg, glad over, at hun ikke trængte videre ind paa mig, da jeg følte, at dette ganske snart vilde blive mig for stærkt.

Da den gamle, sorgbetyngede Skikkelse gik ud af Døren, syntes hun mig som et Speil, hvori jeg saa mig selv som en Ubetydelighed, ja, som intet ligeoverfor hende. Jeg maatte uvilkaarlig tænke paa, hvormeget denne ædle Sjæl havde baaret af Sorg og Bekymring for dette sit vanartede Barn, men til Trods for alt kunde hun tilgive, taale og elske. Aa, jeg følte mig saa liden ved Siden af denne virkelig haardt prøvede Kvinde, at jeg maatte skjule Ansigtet i Hænderne og græde.

Omtrent en Uge senere var jeg en Tur ude i Byen, og da min Vei just faldt forbi Frithjofs Forældre, som boede i Skostrædet, bestemte jeg mig til at gaa indom

og hilse paa dem. Af Olga havde jeg hørt, at Frithjof var ventende hjem, men hvad Tid, det kunde blive, havde hun ikke den ringeste Anelse om, og allermindst var det nogen Tanke om at træffe Frithjof, som denne Gang foranledigede mig at se indom til de Gamle. Min Overraskelse blev derfor saameget større, da jeg saa mig stillet Ansigt til Ansigt med Frithjof, straks jeg var kommet paa Indersiden af Døren. At jeg blev rød som en kogt Hummer fik nu til Nød gaa an, men jeg blev dertilmed saa helt forfjamset, at jeg for det første slap Handskerne og siden mistede Maalet, saa jeg stod der stum som en Billedstøtte. Gamlemor var nu trods alt atter lykkelig og præsenterede sin ældste Søn for mig, som vi aldrig skulde have seet hinanden før. At jeg blev saa høilig overrasket var ikke stort at undres over, thi foruden det uventede at træffe ham nu, var ogsaa Personen saa helt igjennem forandret, at det var god Grund til at blive overrasket, selv om jeg ikke havde staaet i det Forhold til ham, som jeg gjorde. Jeg maatte næsten spørge mig selv, om det var ham eller ikke, thi istedetfor en fyldig, livsfrisk Ungdom, var han nu bleg og gusten med indfaldne Kinder og glandsløse Øine; ja jeg maatte spørge mig selv, er dette den Frithjof, som jeg har været saa glad i? Nei, det kan ikke været Tilfældet, det hele maa være en Drøm, vilde jeg helst svaret, men ak, desværre, det var nok ingen Drøm, men en sørgelig Virkelighed, thi trods saa forandret var det alligevel den Frithjof, som jeg havde været saa stolt af, ja den Mand, jeg havde viet mine Tanker og skjænket mit unge, uerfarne Hjerte.

Jeg fik endelig fremstammet Ordet: „Velkommen" og temmeligt hjælpeløst bukkede jeg mig ned og tog op Handskerne.

Straks jeg var kommet lidet i Ligevægt igjen, tænkte jeg: „Nei, hvor ærgerligt, dette ser jo ud, som om jeg skulde være underrettet om Frithjofs Hjemkomst, og nu kommer for at tilfredsstille min Nysgjerrighed —, ja muligens endnu mere —, men jeg vidste jo med mig selv, at jeg var uskyldig, for jeg havde ikke den ringeste Anelse om, at han var kommet." Vi blev staaende tause og se paa hinanden en Stund, og da jeg hørte, Frithjof netop var kommet, vilde jeg nødig forstyrre Gjensynets Glæde mellem Moder og Søn og sagde Farvel og gik. I det samme som jeg vendte mig mod Døren, sagde jeg henvendt til Frithjof: „Det skulde være mig nokſaa kjært at faa en Samtale med dig, saasnart du er kommet dig lidt efter Turen, men dryg ikke for længe, for jeg vil gjerne have Rede paa enkelte Smaating, som for mig er af Vigtighed."

„Den kan du faa i Morgen Aften om du ønsker, tænker jeg", sagde Frithjof noget mat.

„Godt, før jo bedre, men husk, jeg venter dig."

„Ja, jeg hører det", svarede han kort og haardt, medens jeg raskt fjernede mig ud.

Da jeg var kommet ud paa Gaden, var det, som Husene dansede for Øinene mine, og straks jeg var kommet om et Gadehjørne, maatte jeg standse for at samle mine Tanker, der nu var saa forvirrede, at jeg kunde næsten have Aarsag til at frygte for mig selv. „O! for et Gjensyn, og hvilke Kvaler", sukkede jeg. Det hamrede i mine Tindinger og smertede i Hjertet, som om det skulde være i Brand. Uden at overtænke enten Folk iagttog mig eller ikke, mumlede jeg halv høit for mig selv: „Jeg maa bort, langt bort fra alt, som kan minde

mig om Frithjof og min Sorg." „Bort", sagde jeg, men hvor vil jeg hen? Jeg, som er uden Fader, uden Moder, uden Hjem; ja, uden en eneste en, som havde et kjærligt Ord til mig. O, jeg følte mig som den ulykkeligste af alle levende Skabninger, og vilde kysset Døden som min kjæreste Befrier, om den havde kommet i denne Stund.

Opfyldt af saadanne Tanker var jeg næsten naaet frem til mit forelobige Hjem, og da jeg vidste, hvordan mit Sinds Lidelse afprægede sig i mit Ansigt, gruede jeg ved Tanken om de Spørgsmaal, mine nærmeste Omgivelser sandsynlig vilde gjøre. Jeg var næsten vis paa, at min oprørte Sindstilstand ikke vilde gaa Fru J's. erfarene Øie forbi, og jeg spurgte mig selv: „Kan jeg være saa dristig at lyve for hende, som er saa god imod mig, ved at sige, jeg ingenting feiler?" „Nei, du maa ikke lyve for hende, Ragna", lød ligesom en Stemme inden i mig, og uden at have fundet nogen Udvei til at skjule min virkelige Tilstand, kom jeg tilbage til Forretningen igjen. Straks jeg traadte ind i Butikken, sagde Fru J.: „Nei, hvor længe du har været, Ragna", samtidig betragtede hun mit blege Ansigt, som om hun vilde læse sig til Aarsagen.

„Ja, det blev lidt længe, for jeg kom til at gaa et Stykke længere, end jeg havde bestemt."

„Det har ikke været saa godt for mig, kan du tro, for her har været fuldt op af Arbeide, og naar der kommer saa mange Folk paa engang, gaar det næsten rundt for mig, naar jeg er alene."

„Det var ondt, at det netop skulde falde saa til, naar jeg var ude, men jeg faar se at rette paa det nu

da", sagde jeg grædende. Fru J. saa mig ind i Ansigtet og sagde bebreidende: „Hvad for noget, Ragna, du græder nu vel aldrig for dette? Jeg maa vel kunne sige saapas til dig vel?"

„Nei Frue, jeg græder ikke for det, de sagde, men jeg er ikke rask i Aften, jeg har saa frygtelige Smerter i Hovedet."

„Ja, men saa burde du jo netop vogte dig og ikke komme til at græde, for græder du, bliver du jo bare værre", sagde Fru J. venlig. Saaledes klarede jeg mig noksaa brav uden hverken at lyve eller røbe min virkelige Sindstilstand. Da vi havde lukket Forretningen, sagde Hr. J.: „Du maa nok være med og arbeide i Aften, Ragna, for jeg har faaet en større Ordre, som skal ekspederes tidlig i Morgen."

„Godt", svarede jeg og skyndte mig ud tilsyneladende noksaa glad og fornøiet og sandt at sige, var jeg ogsaa glad ved Tanken paa, at Arbeidet for en Del vilde komme til at optage mine Tanker, thi af tidligere Erfaringer vidste jeg, hvordan Natten i modsadt Fald vilde blevet, om jeg skulde været alene med mig selv den hele Tid. Da vi netop skulde gaa til Arbeidet, kom Fru J. ud og sagde: „Jeg har talt med J. og sagt, at du ikke er rask nok til at arbeide i Aften."

„Tak, det var snilt af dem det, Frue, men jeg er nu, saa jeg tror, jeg kan udføre Arbeidet tilfredstillende", og tog fat, som om ingen Ting var i Veien. Fru J. syntes vist, jeg var noget underlig af mig, for hun blev staaende en Stund stille og betragtede mig, medens jeg arbeidede, og da hun havde staaet en Stund, spurgte

hun uden nogen somhelst given Anledning: „Er Frithjof Madsen kommet hjem igjen?"

„Ja, Frue", svarede jeg stammende, „men hvorfra ved de det?"

„Ingen har sagt mig det, men jeg tænkte det bare; har du seet og talt med ham ogsaa kanske?"

„Ja, jeg har."

„Saa naa; der har vi kanske Grunden til, at du har Hovedpine da", sagde Fru J. med betydelig Vægt paa hvert Ord. Jeg havde ikke noget Svar til dette, men nikkede samtykkende med Hovedet."

Efter en liden Pause fortsatte Fru J.: „Sig mig alvorlig, Ragna, kan du endnu holde af Frithjof Madsen? og kan du endnu fælde Taarer over en Mand, der har tilføiet dig saa meget ondt, som han har gjort og vist sig saa uværdig til din Kjærlighed?"

„Ja, jeg kan", svarede jeg og saa Fruen ind i Øinene.

„Ja, da maa jeg rent ud sige, jeg ikke forstaar dig, Ragna; naar du, som er saa fornuftig og omtanksfuld, ikke kan se, at han i alle disse Aar har holdt dig til Nar, jeg synes, du har saa utallige mange Beviser for det, at det halve burde være mere end nok til at sige dig, at han ikke er værd saameget som en Tanke."

„Jeg kan ikke modsige dem Frue, men jeg kan heller ikke være anderledes, end jeg er, tror de maaske, at jeg er den første, der suger Saften af et raaddent Æble? Eller tror de ikke, at jeg tusende Gange har sagt til mig selv akkurat det samme, som de siger mig i Aften? De tænker muligens, jeg er den første, som staar magtesløs ligeoverfor dette? eller de tror kanske, at jeg under

denne Svaghed hos mig selv ligeoverfor en Mand, som jeg desværre —, uf ja, jeg maa indrømme deres Ord, har holdt mig for Nar i alle disse Aar. Nei Frue, kunde jeg saasandt glemme, vilde jeg føle mig som en fornyet Skabning, glad, fri og let."

Fru J. saa bedrøvet paa mig og indsaa vist, at i dette Tilfælde stod hun selv magtesløs, og at her kunde blot to hjælpe, nemlig Tiden og Gud. Jeg arbeidede raskt videre og Samtalen blev for en Stund afbrudt, men efter en liden Pause spurgte hun: „Beder du til Gud, Ragna?"

Jeg vendte mig hurtig om og forsøgte at se hende ind i Øinene, men maatte lige snart slaa Blikket ned igjen og sagde med skjælvende Stemme: „Aa ja, af og til gjør jeg det ogsaa, Frue, men jeg beder formodentlig ikke ret."

„Naar vi beder af Hjertet, Ragna, og er ydmyge, hører Gud sine Børns Bønner og hjælper dem", sagde Fru J. rolig.

„Ja, men det er saa vanskeligt at være, som man skal, Frue, og jeg har især meget ondt for det; thi naar man skal være, som man bør i Forretningen, tror jeg, Gud og Religionen kommer i anden Række; idetmindste føles det saa for mig, og det falder saa vanskeligt at være sand helt igjennem, saa er min Opfatning; thi naar jeg om Aftenen, naar jeg gaar til Sengs, har bedet til Gud, at han vil bevare mig for Natten og om Morgenen naar jeg er staaet op og har anbefalet mig til Gud for Dagen, og jeg saa senere hen har staaet nede i Forretningen og roset og anbefalet Varer, som jeg selv har ævret vidende om, har været mindre gode, er jeg næsten

blevet flau og skamfuld over mig selv, og paa den Maade er jeg kommet mere og mere bort baade fra Gud og Bønnen. For Gud kræver Lydighed og streng Pligtopfyldelse af sine Bud, det ved jeg; og at lyve med bedre Vidende er og kan heller aldrig blive andet en Synd i mine Øinene."

„Ja, det er Loven, du taler om der, Ragna, men hvad kom Jesus til Verden for? Og til hvad Nytte fik vi Naaden?" spurgte Fru J.

„Jesus kom til Verden for at gjøre Syndere salig, siger Guds Ord, og vi har vist aldrig saaet Naaden som en Skjærm for Synden, saa at vi frisk væk kan leve i Synden og trøste os til Naaden; men det er Naaden, som formedelst Jesus forsoner os med Gud, er det ikke saa, Frue?"

„Jo, det har du Ret i, Ragna, men der tales om Skrøbelighedssynd og gjørlig Synd."

„Ja, det gjør det, for vi synder jo alle af Skrøbelighed, og selv Guds Børn trænger daglig til Syndernes Forladelse for de Synder, som de ubevidst har gjort og gjør; men det kan aldrig falde mig ind at kalde det Skrøbelighedssynd at staa nede i Forretningen og lyve med bedre Vidende, kun for at Forretningen skal gaa desto bedre. Jeg har flere Gange tænkt over dette, Frue, og for længe siden sagt til mig selv, at skal jeg blive et Guds Barn, saa maa jeg bort herfra, ja fra Forretningslivet i det hele."

Samtalen havde vist netop taget den Vending, som Fru J. allerhelst ønskede, for idet hun lagde sin Haand paa min Skulder og saa mig ind i Øinene, sagde hun: „Bort herfra, Ragna, sagde du, ja, du skal jo ogsaa det."

„Ja jeg skal saa, Frue, og derfor er jeg heller ikke bedrøvet", svarede jeg, endskjønt en Stemme i mit Indre sagde lakkurat det modsatte, men dette var ogsaa noget, jeg i min Bitterhed havde vendt mig til, nemlig at handle og tale stik modsat af, hvad jeg følte og burde. Fru J. optog imidlertid ikke min mindre passende Talemaade saa ilde, som den fortjente, men svarede ganske roligt: „Hvad du sagde nu, Ragna, tror jeg nok ikke er saa ganske sandt, men tro mig, engang, naar du bliver ældre og tænker anderledes, da vil du vistnok komme til at angre dette Skridt, som du nu tager ud i Livet paa egen Haand. Da din Moder laa paa Ligstraa, sagde jeg til mig selv: „Nu er Ragna forældreløs stakkel, men du har ingen Børn, saa du godt kan give hende en Plads i dit Hjerte og være som en Moder for hende, og tro mig, Ragna, jeg har holdt af dig som en Moder."

Dette var for meget for mig, grædende kastede jeg mig til Fru J's. Bryst og bad hende tilgive mig alt det onde, jeg havde gjort og alle haarde Ord, jeg havde ladet falde, samtidig som jeg lovede herefter at være saa snil, ja saa snil. Det burde jo heller ikke falde mig synderligt tungt at være snil, thi jeg holdt jo selv usigelig meget af hende, men frembeles at blive hos Hr. J. kunde jeg ikke, da jeg allerede havde lovet Hr. Nikolai Nagel, som til Vaaren skulde aabne en ny Forretning, at komme til ham, hvilket jeg fortalte Fruen aabent og ligetil.

„Og dette har du gjort paa egen Haand, Ragna, uden at sige et eneste Ord til mig derom", sagde Fru J. med bedrøvet Stemme. Jeg havde intet Svar til dette, og Bebreidelsen traf mig som et Dolkestik, saa jeg maatte

vende mig fra hende, for at hun ikke skulde se, hvilket Indtryk hendes Ord gjorde paa mig. Fru J. skjønte sandsynligvis, at det var til ingen Nytte at tale mere om denne Sag, og idet hun vendte sig om mod Døren for at gaa, sagde hun: „Gud give, Ragna, at du aldrig maa faa Grund til at angre dette Skridt."

Saasnart Fru J. vel var ude af Døren, stormede selvbebreidende Tanker ind over mig som en Stormvind, og jeg maatte spørge mig selv: Hvordan har du stelt dig, Ragna, hvor har du havt Hjerte til at gjøre disse retskafne, gamle Mennesker denne Sorg? Disse, som maaske var de eneste i den hele, vide Verden, der holdt en Smule af mig. O jeg følte Vægten af det Skridt, jeg havde taget paa egen Haand saa knusende tungt, og jeg saa min Handlemaade i et og alt som utilgivelig, thi disse, som i saa mange Aar kun havde gjort mig godt og givet mig saa mange Beviser paa, at de kun vilde gjøre mig godt, disse stjød jeg i blinde fra mig. O jeg ulykkelige Menneske, hvad havde jeg gjort, og hvorledes kunde jeg være saa forblindet, at jeg paa egen Haand havde gaaet hen og afgjort med Hr. Nagel, forinden jeg havde talt med Fru J. og hørt hendes Mening. Ja nu stod det tydeligt nok for mig altsammen, hvorledes jeg havde handlet, men ak desværre, forsent fik jeg Øinene op for min Daarlighed. O hvor jeg senere hen har faaet angre denne Selvgodhed og Stolthed. Efter at Fru J. var gaaet, overvældedes jeg saaledes af Tanker, at det næsten blev umuligt at arbeide, men da det var bidende koldt, mindede Kulden mig om, at det ikke var saa ganske brav at sætte sig stille. Jeg forsøgte paany at arbeide mig varm, men Tankerne gjorde, at jeg snart efter indstillede

Arbeidet og tog til med mine Grublerier. Som jeg følte, Kulden atter gjennemisne mig, sagde jeg til mig selv: Men Ragna, dette er jo med fri Vilje at paaføre sig en Forkjølelse, ja kanske Tæring; husk, der ligger Tæring til Familien; men jeg var saa at sige sløvet for disse Alvorsspørgsmaal, for hvad gjorde det i Grunden for mig, om jeg døde? Døden vilde jo for mig være en Befrier fra alle Sorger, Skuffelser og Kvaler, og hvem vilde vel sørge over og savne mig? Dine Søstre vil det, hviskede en Stemme i mit Indre. Aa ja, det var sandt, men hvad gjorde det? Den eneste kunde maaske være Bergli skakkel, som vilde blive saa alene; men Henrik da, hviskede Stemmen; ja han, maatte jeg indrømme, jeg i min Egenkjærlighed havde glemt, og med engang fik jeg Syn for hvor afskyelige disse Tanker var. „Fy, hvor stygt", sagde jeg til mig selv, „at ønske sig Døden, fordi jeg er blevet skuffet af en ung, vegelsindet Gut; nei, tilbage til Livet, Ragna; lev, om ikke for andre, saa for din Broder, hvem ved, kanske han en Dag kan trænge baade din Kjærlighed og din Pleie."

Disse Tanker gav mig ligesom nyt Mod, saa jeg kunde fortsætte Arbeidet. Da jeg havde arbeidet en Stund, aabnede Hr. J. Døren og sagde: „Her er et Glas Vin, Ragna; stakkels dig, jeg tænker næsten, du fryser dig stiv herude i Aften, og hvor du ser træt og bleg ud; men det er godt, nu er du vel kanske snart færdig, er du ikke?"

„Aa jo, det lakker nu", svarede jeg.

„Det var brav", sagde han og tillagde, „du skal faa gaa tidlig til Sengs i Morgen Aften, saa haaber jeg, det ikke kommer til at skade dig noget, om det er blevet lidt sent i Aften."

„Aa nei, det kan jeg da ikke tænke, for jeg er jo i min bedste Alder, saa at arbeide nogle Timer over Tiden kan vel ikke tage Kræfterne fra mig", svarede jeg. Hr. J. blev en liden Stund og saa paa Indpakningen, hvorefter han atter bød mig et Glas Vin, før han sagde Godnat og gik. Læseren kan vel have vanskeligt for at tro, at dette var Hr. J., men saadan kunde han være, baade snil og venlig, som faa, naar jeg bare ikke havde nogen Indvendinger at gjøre mod hans Meninger; men sagde jeg for eksempel, at jeg ikke orkede det eller paa anden Maade kom paa tvers for ham, fik jeg mit Pas paaskrevet, og det ordentlig; og ikke saa skjelden bandede han, saa det lysnede for mig og viste mig hen til et vist Sted, saa skrækkeligt, at det formelig gyser i mig bare ved at tænke paa det. Som man kan tænke sig til af det Forangaaende, var det ingenlunde Fru J, der gav Anledning til min ubetænksomme Handlemaade at flytte, men Aarsagen skrev sig ene og alene fra Hr. J's. mindre hyggelige Maade at være paa; thi hvis han havde været anderledes, kunde det aldrig faldt mig ind at forlade dette Sted, som for mig var blevet mit andet Hjem og trods alle de sure og bitre Minder ogsaa eiede saa mange lykkelige. Selvklogt og ubesindigt havde jeg handlet, det maa jeg villig indrømme, men saa blind og utaknemlig ligeoverfor den Kvinde, der følte for mig som en Moder, og som jeg ogsaa holdt saa inderlig af, vilde jeg aldrig kunnet være, dersom ikke Hr. J. havde været, som han var. At det maatte komme til Brud imellem os, var jo ikke noget underligt, thi jeg havde nu faaet saa pas Forstand, at jeg kunde se, at en hel Del af hans Fordringer var ligetil urimelige. Havde han endda lønnet

mig ordentlig og paa den Maade indrømmet, at jeg duede til noget, men nei, istedet fik jeg Skjænd og Grin i det uendelige, hvilket nu havde gjort mig træt og bitter af det hele, og desværre maa jeg indrømme, at andre, som ikke havde fortjent det, tit og ofte fik føle Udslaget af denne Bitterhed. Naar jeg blev som mest træt og modløs af at høre disse gjentagende Bebreidelser, spurgte jeg mig selv: „Hvortil mon saadanne Plageaander egentlig er skabt? Er det blot for at plage baade sig selv og andre, de er til her i Verden?"

At Hr. J. kunde have Medfølelse med andres Gjenvordigheder syntes mangen Gang tvilsomt, thi det var første Gang, jeg havde hørt ham sige „stakkel" saa som denne Aften, og jeg kan heller ikke sige, at jeg syntes synderlig om at blive staklet af en saadan Person, som Hr. J., hvorfor jeg ogsaa gjorde et noksaa spodsk Nik, da han sagde det. Jeg maatte næsten smile over mig selv, for jeg var mig ikke lig; det var noget jeg fattedes, som jeg ikke selv kunde forklare mig, og jeg syntes ligesom at have tabt noget, og dette noget vilde jeg gjerne have tilbage, men hvad var det?

Endelig var jeg færdig med Natarbeidet, og træt og forfrosen gik jeg op paa mit triste Kammer. Jeg sagde triste, og det kunde være sandt, men med al dets Tristhed holdt jeg af dette Sted, som havde været Vidne til saa mange sørgelige som glade Stunder. Vistnok havde den overveiende Tid været tung og bitter, men Sorgens Minder har ogsaa noget tiltrækkende ved sig, det følte jeg grant nu, naar jeg tænkte paa, at jeg snart skulde forlade dette Sted. Kunde Hovedpuden i Sengen talt, vilde den vistnok have havt en hel Del at sige; den

vilde kunne fortalt, hvor mange Gange den var blevet gjennemblødt af mine Taarer og foruroliget af mine Suk, og naar den havde gjort sit bedste for at varme mit Kind og dysse mig i Søvn, havde jeg kun lønnet med Utak og vredet og vendt mig som en Orm paa mit Leie. Men Puden er stum, det er det bedste, og derfor har jeg ogsaa saa trygt kunnet lade den vide baade mine Sorger og Glæder. Da jeg kom op paa Værelset, skyndede jeg mig straks i Seng og sovnede trods alle mine Grublerier nokſaa tilfreds ind.

Den paafølgende Dag optoges, som enhver kan tænke sig, mine Tanker af Spørgsmaal om, hvorledes Mødet med Frithjof vilde blive, men jeg behøvede nok ikke at uleilige mig saa svært med dette, thi Aftenen kom og jeg ventede og ventede, men forgjæves, Frithjof kom ikke. Det var allerede blevet sent, og jeg studsede paa, om det ikke var bedst at gaa hjem igjen, da jeg tilfældig mødte Olga.

„Godaften, nei hvor skjønt, at jeg træffer dig nu, Ragna, du har jo talt med Frithjof hører jeg; men hvor helt forandret han er blevet, jeg kjendte ham knap igjen, saa tynd, liden og bleg er han blevet, han er jo saa mager, at det næsten ikke er andet en Skind og Ben igjen, og hans smukke Haar du, det er aldeles væk."

„Saa, synes du det, du", sagde jeg smilende over hendes Iver i at forklare mig saa nøiagtig det, som hun jo paa Forhaand vidste, jeg allerede havde fuld Rede paa.

„Hvad gaar du her for nu, Ragna?"

„Du saar gjætte."

„Du venter sikkert paa nogen, men paa hvem?"

„Ja det er jo netop det, du saar gjætte.“

„Men det kan jeg ikke.“

„Jeg venter paa din Broder, Olga“, sagde jeg med Eftertryk paa Ordene.

„Hvad siger du? Venter du paa Frithjof? Det maa jeg sige, er godt. Frithjof er jo reist til Erna i Eftermiddag.“

„Til Erna paa Landet, siger du?“

„Ja vist ja, har han ikke sendt Afbud til dig da?“

„Nei, det kan du vel skjønne, han ikke har, for ellers havde jeg ikke gaaet her og ventet, som jeg nu gjør, for jeg havde i Aften mere end ellers trængt at komme i Seng“, sagde jeg kort og bittert.

Olga syntes nok ogsaa, at dette gik vel vidt, og trods han var hendes Broder, kunde jeg mærke, hun blev næsten ligesaa bitter, som jeg.

„Kjære Ragna“, sagde hun, „Frithjofs Hensynsløshed gaar sandelig saa vidt, at den snart sagt ikke har nogen Grændser, og jeg synes, du har god Grund til at give ham en god Dag og ikke ofre ham saameget som en Tanke engang.“

„Du maa ikke misforstaa dette Møde, Olga, for det er ikke et Møde af det Slags, som du nærmest tænker dig; Sagen hænger saaledes sammen, at jeg sagde til Frithjof igaar, at jeg gjerne ønskede en Samtale med ham med det første, men Tiden og Stedet kunde han selv bestemme.“

„Saa naa, men da er det jo endnu mere underligt, at han kunde reise uden at sende dig Bud.“

„Ja, underligt er næsten for mildt Udtryk ligeoverfor Frithjof; men det ene ligner det andet. Din Moder

hørte det jo ogsaa, og Bastian kunde jo godt kommet ud og sagt fra, saa jeg havde sluppet at gaa her i det uendelige, for jeg er da sandelig ikke længere nogen Skolepige", sagde jeg heftig.

„Ja, du har fuld Grund til at være opbragt, Ragna, det maa jeg sige."

„Ja, jeg skal mene det, for det, jeg vilde tale med Frithjof om, var kuns den gamle Regningen, som jeg gjerne vil have op- og afgjort, og det kan vel ikke siges at være noget fortidlig."

„Nei, det kan det nok ikke være, Ragna, men lad os heller tale om noget andet, for dette er saa uhyggeligt; thi sandt at sige er jeg baade sindt og opbragt paa Frithjof, men jeg holder ogsaa paa samme Tid saa inderlig af ham du."

„Det kan være flere, som gjør det, men derfor maa vi vel kunne vente menskelig Behandling; sæt, at det var Henrik, som behandlede dig paa denne Maade, tror du, du vilde finde dig i det?" —

„Nei, det vilde jeg sandelig ikke, og ærlig talt, Ragna, har jeg længe beundret, at du har kunnet taale alt det af Frithjof, som du har gjort."

„Hvorfor tror du, jeg har gjort det? Jo, ser du, trods alt har jeg været og er jeg glad i Frithjof, og hvis Kjærlighed, tror du, er stærkest enten din eller min?"

„Aa, det er vel ikke saa godt at svare paa; jeg ved, jeg holder usigelig meget af Henrik, men jeg har aldrig villet taale noget af ham, og han har heller aldrig gjort noget, som jeg har haft Grund til at ærgre mig over,

er det nogen, der har været slem, er det vel snarere jeg det, end han."

„Saa du, det ligger kanske til Familien", sagde jeg leende, da jeg synes, det nu foreløbig kunde være nok af denne Slags Passiar.

„Jeg har kanske en Nyhed at fortælle dig, jeg, Ragna; men du høres saa sær og mut ud i Aften, at jeg ved næsten ikke, om det er lønnet at komme med det, kanske jeg gjør retteste i at gjemne den til en anden Gang."

„Aa nei, du Olga, jeg er ikke værre, end at du kan komme med den, fortæl bare, og det skal ikke genere mig det allerringeste; du kjender mig forresten ikke for den, at jeg bliver sur og tvær, bare man snakker til mig, men naar Samtalen idelig og altid skal være om din Broder, er det ikke andet at vente, end at jeg maa blive trist og bitter."

„Efter det, du siger, bliver det vel ikke stort bedre med det, jeg har at fortælle, end det som vi har talt før, for det er ogsaa noget, som tidligere har angaaet Frithjof."

„Det skulde vel aldrig være Frøken Larsen, som er paa Spil igjen?"

„Nei ikke i den Retning, du tænker, Ragna."

„Saa, hvad andet kan det da være med hende? du tirrer jo rent min Nysgjerrighed nu."

„Ja, det er vel muligt det, men du skal høre, det er just ikke noget galt, jeg har at sige om hende; hun skal have Bryllup paa Søndag, er ikke det en Nyhed?"

„Jo, det maa jeg rigtig sige var nyt, og til og med ogsaa en behagelig Nyhed."

„Ja, for saa er jo hun af Veien."

„Vi skulde vel kunne antage det, for hun kan vel ikke godt gifte sig med en og forlove sig med en anden."

„Det er netop det mest pikante det nu for Tiden", sagde Olga og lo.

Jeg blev helt ærgerlig i mig selv over, at Olga kunde le af noget saa rædsomt, som dette, og spurgte ganske alvorlig: „Med hvem skal hun gifte sig da? er det kanske den gamle Sjømanden eller har hun druknet sin Sorg og fundet sig en ny?"

„Nei, det er nok den gamle Kjæresten hendes, Annanias, tror jeg, han heder, Folk siger om han, at han i sin Tid skal have været Skandsens vakreste Gut, men nu er han det desværre ikke længere, for han har i det sidste været meget daarlig af Klimatfeber."

„Saa du, det var ikke brav; men hvad var det, jeg hørte Erna engang fortælle om ham? Har han ikke engang været forlovet med Antonie Andersen, Ernas Veninde?"

„Jo det skulde jeg mene, men tror du ikke, Frøken Larsen var ude og gik der ogsaa?"

„Jo, det kan jeg meget let forstaa, naar du fortæller, hun til Søndag skal giftes med ham."

„Ja, det er nu sin Sag, men det havde nok ikke blevet til Giftning heller endnu, hvis der ikke var kommet noget i Veien?"

„Er der kommet noget i Veien da?"

„Ja, det siges saa, men jeg har selv hverken seet eller hørt hende nu i det sidste, saa jeg kan blot sige det efter, som jeg har hørt, andre har sagt.

„Saa du? Ja, det hører vel med til det pikante det ogsaa, kan jeg skjønne", sagde jeg lidt lattermild og fortsatte: „men sig mig Olga, hvad er det egentlig ved denne Frøken Larsen, som gjør, at hun har saa let for at fange sine Ofre? Jeg for min Part synes, hun er en ganske liden Ubetydelighed, men jeg har jo aldrig talt med hende, saa som du?"

„Jo, det skal jeg sige dig, Ragna, hun er kjæk og kan gjøre sig sød, saadan som du ved, Herrerne liker, Damerne skal være, og forøvrigt er der noget vist pikant ved hende, og styg kan hun jo ikke kaldes."

„En Fuldkommenhed da, omtrent", sagde jeg spøgende.

„Ja paa sin Vis", svarede Olga og begyndte at le.

Under denne Passiar havde jeg endelig naaet mit Hjem, sagde Godnat til Olga og gik op. Straks jeg kom ind, spurgte Fru J. mig, hvad jeg havde gjort saalænge ude, — „det er jo over den fastsatte Tid, Ragna, og der har desuden været et Bud og spurgt efter dig, medens du var ude."

„Saa Frue, hørte de, hvad Budet vilde mig?"

„Du skulde komme til Hr. Nagel paa Søndag, for han havde noget, han vilde tale med dig om."

„Saa, ja det lader sig nok gjøre", sagde jeg og fjernede mig, da jeg havde mindre Lyst til, at Fru J. skulde faa Anledning til at samtale med mig angaaende Hr. Nagel. Da jeg kom ind paa mit Værelse, sad jeg mig ned og begyndte at overtænke Aftenens Begivenheder, og eftersom Tankerne fik lov at rumstere, fyldtes jeg mere og mere af Bitterhed mod Frithjof for hans hensynsløse Maade at behandle mig paa, men som jeg altid

pleiede, søgte jeg denne Gang ogsaa efter undskyldende Grunde og begyndte at tænke: „Muligens Moderen har paaskyndet ham til at reise, for ikke at give ham Anledning til at træffe sammen med Dankert Brun eller andre af hans gamle Venner i den forkomne Tilstand, han nu befandt sig, saa kunde jo maaske være Tilfældet, og da burde jeg jo undskylde ham, men et Bud kunde han jo sendt mig idetmindste." Ja, saaledes tænkte jeg og var allerede langt paa Vei at tilgive og glemme ogsaa dette, men saa sagde jeg til mig selv: „Frithjof kjender dig jo saa vel nu, Ragna, og ved, at du er rede med din Tilgivelse allerede ved den mindste Tilnærmelse", men som jeg tænkte saa, vaagnede Stolthedsfølelsen i mig, og jeg sagde: „Nei, nei, Frithjof, det har længe nok været saa, men nu skal du saa føle, at det ikke længere er Tilfældet."

„Det blev nok længe før den aftalte Samtale mellem Frithjof og mig kom istand. Uge efter Uge gik, uden at jeg hørte det ringeste fra ham, og spørge nogen om ham, havde jeg heller ikke Lyst til, da jeg paa ingen Maade vilde, det skulde faa Udseende af, at jeg endnu gik og tænkte paa ham, thi en Smule Stolthed var der endnu hos mig, og selv om jeg ikke var stolt, maatte jeg alligevel adskillige Gange anstille mig, som jeg var det, hvilket mangen Gang faldt vanskeligt nok, for det er ikke godt at være stolt der, hvor man helst vilde være kjærlig, men denne min Kjærlighed var der nu trukket paa i saa mange, lange Aar, at jeg følte mig baade træt og udmattet. „O den, som bare kunde gjengjælde", sukkede jeg med mig selv, men det var jo heller ikke rigtig, man skulde jo tvertimod overvinde det onde med det gode,

hvilket jeg ogsaa for en Del havde forsøgt; men for mig saa det ud, som det snarere gjorde galt værre. Omtrent en Maaneds Tid efter Frithjofs Hjemkomst, havde jeg sendt et Brev op til Erna og sagt, hun kunde vente Besøg af mig en af de første Søndage, og denne Tur var jeg nu bestemt paa at tage. Jeg var meget tidlig paa Farten den Morgen for at komme afsted med et af de første Tog. Besøget skulde jo egentlig være for at hilse paa Erna og hendes lille Pige, Johanne, men jeg havde ogsaa noget andet bag Øret, som for mig var adskilligt vigtigere, nemlig at faa Anledning til at tale med Frithjof, som til denne Tid ikke havde været at se. Det var en rigtig smuk Dag med det deiligste Veir, nogen kunde tænke sig, og istedetfor at tage med Toget bestemte jeg mig for at spadsere opover.

Erna blev meget overrasket, da jeg traadte ind, for hun havde ikke ventet mig den Søndag og min Overraskelse var ikke mindre, da hun fortalte, at hendes Mand og Frithjof var ude paa Alkejagt, „men", lagde hun til, „de bliver sandsynligvis ikke saa længe, og jeg tænker, vi kan vente dem hjem udover Eftermiddagen."

„Ja, det vilde være hyggeligt, om de kom", svarede jeg, „for du kan tænke dig, jeg har inderlig god Lyst til at hilse paa dem."

„Ja det er saa rimeligt det, og jeg tænker nok, de kommer, men vi kan forresten nu, da Veiret er saa vakkert tage en Tur nedover til Hop, saa tænker jeg, vi træffer dem."

„Ja, det kan vi gjerne gjøre; sig mig, har du hørt noget fra din Veninde Antonie, Erna?"

„Nei, ikke fra hende selv, men fra hendes Fader hørte jeg, at hun havde det rigtig bra."

„Var det ikke til Hamburg, hun reiste?"

„Jo, det var til Hamburg; hun er Syerske dernede."

„Saa naa, men hvad bestiller hendes Broder? ved du det?"

„Han er Guldsmed, og skal være en meget flink og arbeidsom Mand, efter hvad Antonie siger."

„Det var hyggeligt det, skriver du til hende snart, saa hils hende fra mig og sig, at vor fælles Rivalinde havde Bryllup for omkring en Maaned siden."

„Nei, hvad siger du, er Frøken Larsen gift med Annanias eller „Skandsens Skjønhed", om du vil; aa nei, jeg er rent forbauset!"

„Har du ikke havt den ringeste Anelse om det kanske?"

„Nei, ikke det mindste; aa stakkels Frøken Andersen, som har været saa glad i ham, jeg tror neppe, jeg har Mod til at fortælle hende det engang."

„Saa du tror, hun vil tage sig det saa nær? Men hvad kan det nytte, om vi er glad i nogen, naar ikke disse er glad i os? Tror du kanske, alle er lige saaheldig, som du har været, at de faar den, som er deres Ideal? Nei, tro ikke saa, Erna, for det er nok mange Dødelige, som ikke er saa heldige, og til disse kan antagelig Frøken Andersen og jeg henregnes."

„Aa, det kan nok have sine Kjedeligheder, selv om vi er saa heldige, som du siger", svarede hun.

„Nei, hør hende, hvor alvorligt og husmoderligt hun kan tale; du skulde vel ikke være en liden, bitte Smule skindsyg?" sagde jeg leende.

„Du er umulig, Ragna", svarede hun, men afbrød sig med engang og fortsatte: „Jamen tror jeg ikke, det er Moder og Bastian, som kommer, se der!" sagde hun, pegende i Retning af Jernbanestationen.

„Ja, du har Ret, det er vist dem, de har været fornuftigere end jeg, som kommer med Banen, for det er sandelig et godt Stykke at gaa", sagde jeg.

„Ja, du har Ret i det især nu saa tidlig paa Aaret, men jeg tænker, Turen var skjøn alligevel for dig, som er saa meget inde, selv om den forekom lidt ensformig.

„Ja, jeg kan ikke sige, jeg angrer paa, at jeg brugte Benene heller, for jeg havde vidst godt af det."

Straks de to var kommet saa nær, at de godt kjendte os, udbrød Gamle-Mor: „Nei tænk, tror jeg ikke, det er Ragna, vi træffer ogsaa."

„Ja det er", sagde jeg og hilsede, „hvorledes lever dere?"

„Tak, bare galant."

„Det var deiligt, det Ord „galant" er saa sjelden at høre nu om Dagene, det gaar mest op i elegant, og der er jo en himmelvid Forskjel mellem disse to", sagde jeg.

Aa jo du, jeg har nok ofte maattet sagt, det gaar galant, selv naar det har gaaet mest rivende galt", svarede hun med et Suk.

„Stakkels dig", tænkte jeg, „nu har du endelig faaet din Gut tilbage igjen, men ak, i hvilken ynkelig Forfatning", og jeg maatte spørge mig selv: mon han endnu har mere tungt og bittert at bringe sin gamle Moder? Aa ja, hvem ved, kanske det ogsaa.

Om Eftermiddagen gik Erna og jeg en Tur sammen nedover for at se, om vi kunde træffe Herrerne; det var nok kanske lidt rart, men jeg fandt det saa ganske i sin Orden at følge med, da jeg paa Forhaand havde underrettet Frithjof om mit komme til Fjøsanger. Turen blev imidlertid ikke lang, for vi mødte dem ganske straks. Det havde ikke været nogen hyggelig Tur for dem, kunde jeg skjønne, for de havde skudt ubetydelig af Fugl, og Veiret var surt og koldt, men for Anfindsens vedkommende saa det ikke ud til, at Veiret eller Kulden havde stort at betyde, for naar han bare kunde være ude og gaa paa Jagt, var det næsten det samme, hvorledes det var, enten det blæste eller sneede.

8de Kapitel.

Hovedopgjør med Frithjof.

Forlader Hr. J's. Familie. Atter Forsoning. En Landtur. Legemet bukker under af Sorg.

Da vi mødtes, kunde jeg tydelig se, hvordan mørke Skyer trak op i Frithjofs Ansigt, hvilket paa samme Tid fortalte mig, at han, som jeg vidste, at vor Samtale just ikke vilde blive af den behageligste Art, og jeg var fast bestemt paa ikke at lade mig forbløffe, selv om han viste sig med nogle sure Miner, for det var jo denne Svaghed, som altid havde gjort, at jeg laa under, men nu saa jeg det som en presserende Nødvendighed at tage Skridtet fuldt ud og faa et ordentlig Opgjør med ham, om jeg nogensinde skulde tænke mig at komme til Ro og Ligevægt igjen. Paa Veien var det mig imidlertid ikke mulig at faa Anledning at tale et eneste Ord med ham om den Slags Sager, da vi alle gik i en sluttet Trop, og det, jeg havde at sige Frithjof, var ikke beregnet at skulde høres af mere end fire Ører; men jeg havde heller ikke lang Taalmodighed, for straks vi var kommet hjem og havde roet os lidt, bad jeg Frithjof ligetil om at faa en Samtale med ham. At han ikke havde synderlig Lyst

til det, kunde jeg meget vel forstaa, men for Nødvendigheden fandt han nok at maatte bøie sig, han ogsaa.

Da vi var kommet alene, gik vi en Stund tause og skottede paa hinanden. Jeg ventede saa svagt, at Frithjof skulde begynde, men jeg mærkede snart, at det maatte blive mig, som aabnede Ilden, om det skulde blive noget af, og idet jeg standsede op og forsøgte at se ham ind i Ansigtet, begyndte jeg: „Hvad jeg har at sige, kan du vel omtrent gjætte dig til, Frithjof."

„Nei, det kan jeg sandelig ikke, for jeg troede, vi to var færdige med hinanden."

„Aa, ikke saa ganske efter min Formening", sagde jeg med særlig Vægt paa hvert eneste Ord, „tror du, jeg har glemt din hensynsløse Behandlingsmaade mod mig i alle disse Aar? Og hvorledes vil du, jeg skal forklare mig din Fremgangsmaade, at du ikke har værdiget mig Svar paa mine Breve, trods dine høitidelige Forsikringer om at gjøre det? Og hvad var Meningen med Julehilsenen, du sendte ligesom for at spytte mig midt i Ansigtet."

„Hvorledes du skal forklare dig det, og hvad Meningen var, hvorfor jeg ikke svarede paa Brevene, kom ganske simpelt deraf, at jeg ikke havde Lyst til at skrive, og da jeg sendte Julehilsen til mine Forældre, Søskende og Bekjendte, var det vel ikke noget rarere i, at jeg sendte et Kort til dig ogsaa."

„Du faar undskylde mig, Frithjof, men jeg tror ikke, du er ganske i Sandheden nu."

„Du faar for min Part tro, hvad du vil, Ragna."

„Ja, jeg faar vel det, men om du vilde behage at svare lidt mere tilfredsstillende paa et par Spørgsmaal

til, skulde det være mig kjært, og saa tænker jeg, vi to skal være færdige med hinanden."

„Ja, spørg bare raskt, saa vi kan blive færdige engang."

„Aa, jeg har nu ventet saa længe paa dit Svar, saa det gjør vel ingen Ting, om du ikke faar mine Spørgsmaal saa lige paa Øieblikket, tænker jeg."

Frithjof bed sig i Læben og lod mig tydelig forstaa, at han ikke var i synderligt godt Humør nu, da han ikke saa nogen Udvei til at slippe fri fra sin Plageaand.

„Sig mig du", begyndte jeg, „hvad mente du egentlig, eller hvad tænkte du dengang, du først skrev til mig nede fra Bremen?"

„Den Gang tænkte jeg anderledes, end jeg gjør nu", svarede han mut.

„Det er meget muligt", svarede jeg, „men det er sandelig ingen Grund for mig til at glemme dine Breves Indhold; husker du et, hvori disse Ord forekommer, „først kan jeg fortælle dig, at jeg elsker dig med en Kjærlighed, der er stærkere end nogensinde før, og nu vil jeg leve for dig og være dig tro til Døden —", erindrer du disse saa Linier? Tænkte du over, hvad du den Gang skrev? Eller forstod du ikke Betydningen af disse Ord?"

„Nei, det maa jeg sandelig tilstaa, jeg ikke gjorde."

„Ja, saa maa jeg sige dig, at jeg har forstaaet det saameget bedre, og jeg vil give dig det Raad, at du for Eftertiden ikke bør bruge saa høittravende Ord, hvis Betydning du ikke fatter, for du maa ikke tro, jeg har havt det synderligt godt i alle disse Aar, jeg har været en Bold for dine Luner; se paa mig du, og sig om du synes, der er meget igjen af den livsfriske og umistænk-

somme Ragna, som du for seks Aar tilbage lærte at kjende, hvad har du gjort mig til, og hvad er jeg i Dag? Jo du, jeg er blevet trist, haard, bitter og modløs; og uden Glæde og uden Ro er Aar efter Aar rundet hen i Kvaler, som du har beredet mig. O Frithjof! Hvad Synd du har paaført dig ved din Vegelsindethed og Feighed ligeoverfor mig; for feig er du, det maa indrømmes; jeg har været paa Fortvivlelsens Rand saa mangen Gang ene og alene for din Skyld. Synes du, at jeg har opført mig saa mod dig, at jeg fortjener dette?" Hermed standsede jeg en Stund, ventende paa Svar, men der kom ikke et Ord over hans Læber, og da jeg saa hen paa ham, opdagede jeg, at han var bleg som Døden over hele Ansigtet, hvilket havde til Følge, at min Haardhed ligesom med et blev veiret bort. Efter en liden Pause sagde han: „Du dømmer mig haardt, Ragna, vistnok har jeg Skyld, men hvem af os to, tror du, er den ulykkeligste?"

„Det tør jeg nok ikke svare paa, jeg er i alfald ikke lykkelig, og hvordan du befinder dig, faar du selv afgjøre, og hvad det at dømme angaar, kan jeg sige, at jeg slet ikke befatter mig med den Slags, for hvad jeg siger om dig, siger jeg til dig personlig, og hvert eneste Ord, som jeg har sagt, er den rene Sandhed; tænk efter, hvorledes var jeg før, og hvorledes er jeg nu? Hvad var jeg ikke for et Barn den første Gang, jeg traf dig, da du saa smukt talede til mig om din Kjærlighed i mange forblommede Udtryk. O, gid jeg aldrig havde hørt paa dig, Frithjof, saa havde jeg heller ikke staaet for dig her i Aften bitter og fortvivlet som din Anklager. Aldrig — aldrig, siger jeg dig, kan du gjenoprette det

Onde og den Skade, du har tilføiet mig; kunde jeg bare glemme, men ak, det er saa altfor meget, som minder mig derom, at jeg har ikke engang det Haab at trøste mig med."

Jeg mærkede, hvorledes Følelserne helt betog mig, og Stemmen svigtede, og nærmede mig Døren. Frithjof saa raskt op og sagde bedende: „Gaa ikke Ragna, lad os alligevel, trods alt, være Venner."

Jeg vendte mig atter imod ham, og idet jeg saa ham nokſaa stivt ind i Øinene, sagde jeg: „Venner, sagde du, — kan jeg kalde dig min Ven? Og synes du virkelig, at du fortjener Navn af Ven? Ja hvis saa er, da maa jeg sandelig beklage, at du har ligesaa daarlig Forstaaelse af, hvad Ven betyder, som du har forstaaet hvad Ordet Kjærlighed indeholder."

„Men, — men Ragna, jeg kan jo ikke være forlovet med nogen, saa som jeg nu er stillet," sagde han helt fortvivlet.

„Forlovet? Hvem taler om Forlovelse? Har jeg gjort nogen Hentydning til det, med hvad jeg har sagt nu, synes du? Nei Frithjof, den Sag har der været talt nok om os to imellem tidligere, og du burde have tænkt lidt bedre over det for seks Aar siden, og havde du da indseet, hvad du nu udtalte, havde jeg været spared for alle disse Aars martrende Kvaler, og jeg havde heller ikke behøvet at staa her som din Anklager. En Ting vil jeg imidlertid bede dig om, forinden vi skilles; handl ikke saa letsindig med flere uskyldige Pigehjerter, og lad ikke flere faa friste den tunge Skjæbne, som du har beredt mig, for det er ikke sagt, at dine Offere altid er istand til at bruge sin Fornuft, og jeg vil sige dig, Frithjof, at

jeg for min Part havde ikke Mod til engang at ønske selv min bitreste Fiende en saadan Smerte og Kval, som jeg i disse Aar har maattet lide for din Skyld."

Jeg syntes nu, det maatte være nok baade for ham og mig, og idet jeg atter vendte mig om for at gaa, sagde jeg: „Godnat Frithjof, gid nu dette maa være dig en Lære, saa du for Eftertiden bliver mere klog og mindre letsindig, end du hidindtil har været."

Uden at værdige ham saameget som et Blik, forlod jeg Værelset. Det var ligesom jeg i denne Stund havde fundet Afløb for al den Bitterhed, som havde ophobet sig frem igjennem Aarene. Mit Hjerte havde hidindtil været som et Kar, hvori alt skulde fyldes, og da det manglede Afløb, fyldtes det mere og mere til Randen; thi hvorledes havde jeg ikke gaaet i alle disse Aar og vogtet paa mig selv? Hvert Skridt, hvert Ord og Handling var veiet og vel overtænkt, for at være denne Mand tro og hengiven; ja tænk, dette havde i lange seks Aar været min Bestræbelse ligeoversor en Person, som ikke forstod, og heller ikke vilde forstaa, hvilken Kummer og Smerte han i hele denne Tid havde beredt mig. Atter maatte jeg spørge mig selv: „Kan en saadan være værd min Kjærlighed? Var han værd min Troskab, naar han havde Hjerte til at lønne mig paa denne Maade?" Men kanske jeg spurgte feil, rettere havde det vel muligens været, om jeg havde spurgt: „Kan en saadan eie noget Hjerte? Thi hvad var min Løn for det hele? Jo, jeg var bleven mødt med Foragt fra først til sidst og endelig forstødt."

„Saa da, Ragna, nu er alt forbi, Regnskabet affluttet og alle Baand overskaarne," sagde jeg til mig selv, da jeg vel var kommet paa Udsiden af Døren, og det skal ikke

negtes, at jeg ogsaa samtidig følte en vis Tilfredshed i Haab om, at det nu saalænge pinte, martrede Hjerte muligens vilde finde Ro.

Opgjøret med Frithjof havde taget længere Tid end fra først af beregnet, saa jeg kom forsent til at tage med Toget nedover, hvorfor jeg istedet maatte spadsere; men i den Sindsstemning, jeg befandt mig, anfegtede dette mig ikke i ringeste Maade, endskjønt det var allerede blevet meget mørkt. Da jeg havde havt Opgjøret med Frithjof og vel var kommet paa Udsiden af Døren, var min Tanke, at nu skulde alle Tanker, vedrørende Fortiden, og hvad der kunde minde om Frithjof, for altid være borte og banlyste; men jeg var ikke kommet langt paa Veien, førend alle disse gamle Kammerater atter meldte sig, og som de altid havde fulgt mig i de sidst henrundne seks Aar, lod det til, at de ogsaa vilde følge mig paa Spadserturen hjemover i Mørket. Raskt og uforfærdet begav jeg mig paa Vei, men var ikke kommet mange Skridt frem, før Hjertet var opfyldt af sørgelige Tanker; men til alt Held kunde jeg nu faa Afløb for min Smerte ved at lade Taarerne faa frit Løb, useet og upaaagtet af alle. O, hvor let man har for at bedrage sig selv, det fik jeg i denne Stund erfare; thi ganske kort forud følte jeg mig forvisset om, at alt skulde blive let og godt, naar jeg bare fik talt ud med Frithjof, men nei, det var nok blot et Selvbedrag, for jeg var nu mere knust og oprevet end nogensinde før, og Minderne, som for evigt skulde være skrinlagte, strømmede ind over mig med fordoblet Kraft.

Efterhvert som Tankerne strømmede ind, optog jeg en nokſaa heftig Disput med mig selv, og bebreidede mig

min Svaghed, samtidig som jeg gjentagende Gange sagde: „Jeg har været barnagtig, naragtig og taabelig, ja rent ud blind; thi Frithjof var ikke værd en Tøddel af mig, end sige mit Hjertes helligste Følelser". Jeg tænkte paa denne Maade at overbevise mig selv om det rette og komme til Fornuft, men det gavnede mig desværre ikke det ringeste, tvertimod droges jeg med Tankerne lidt efter lidt tilbage til de lykkelige Minder, og da særlig til hin Aften, da jeg som ganske ung skjulte mit af Lykke straalende Ansigt ved hans Bryst, og han hviskede mig det ene kjærlige Ord efter det andet og jublende sagde: „Du er min, du er min". O, hvor usigelig lykkelig havde jeg ikke den Aften følt mig, og hvor trygt og sikkert stolte jeg ikke da paa hans Ord; andre fik dengang for mig sige, hvad de vilde; thi jeg følte mig tryg og sikker, om saa al Verden vilde advare mig, men hvilken bitter Erfaring havde jeg ikke høstet siden den Tid? Hvordan var det vel ikke nu? Hvad jeg havde tilbage af det hele, var jo blot en sørgelig Vished for, at han ganske havde glemt sine Løfter, og som Gjengjæld for min trofaste Kjærlighed lønnet mig med Skuffelse, Sorg og ulidelige Smerter. Opfyldt af disse Tanker satte jeg mig ned paa en Sten ved Veikanten i Nærheden af Kristianborg; thi jeg følte mig træt og syg baade paa Legeme og Sjæl, og som jeg tidligere Gange før havde maattet indrømme, maatte jeg ogsaa i denne Stund sande den Gamles Ord: „Døden er ikke det værste som kan times os," og som jeg sad der paa Stenen, vilde jeg ønsket den velkommen som en kjær Befrier. Det føltes for mig, som jeg var den ulykkeligste af alle ulykkelige, og Taarerne flød som smaa Bække nedover mine Kinder. Heldigvis fik jeg ikke Anledning

til uforstyrret at dvæle ved disse triste Tanker; thi en Del høirøstede Stemmer lod sig høre nede paa Veien, og det gik nu op for mig, at jeg ikke var stillet i nogen heldig Situation — saaledes ganske alene der midt paa Landeveien i mørke Natten, og det var ikke frit for, at jeg angrede paa at have taget afsted alene.

Ved at blive siddende som jeg sad, frygtede jeg at vække deres Opmærksomhed, hvorfor jeg reiste mig og begyndte at gaa nedover hurtig, men paa samme Tid let og lydløst som en Skygge, og det lykkedes mig nokſaa godt at komme forbi uden nogen Ulemper, ja, det lod ikke engang til, at de bemærkede mig. Da jeg atter var alene, havde den lille ekstra Scene for en Del adspredt mine Tanker, og Taarerne som saa rigelig havde rundet, havde ogsaa lettet mit beklemte Bryst, saa jeg aandede lettere og paaskyndede mine Skridt det meste, jeg kunde, for at komme hurtig frem, og velbeholden naaede jeg mit Hjem. Den første, som kom for at hilse paa mig efter Tilbagekomsten fra Turen, var Frithjofs Moder; thi da hun om Aftenen havde reist ned med sidste Tog, altsaa før mig, havde hun ikke den ringeste Anelse om Udfaldet af Samtalen mellem Frithjof og mig, og da jeg troede, hun havde en aldeles feilagtig Opfatning af Sagen, følte jeg mig forpligtet til at give hende fuld Rede paa, hvad sidste Samtale os to imellem dreiede sig om. Jeg sagde hende rent ud, at jeg havde fordret helt Opgjør med Frithjof, og det havde vi nu havt saa grundig, lagde jeg til, at jeg antog, vi var færdig for bestandig.

„Og du er fornøiet med Resultatet?“ spurgte hun bedrøvet.

„Ja,“ svarede jeg, „for jeg ved nu, hvorledes jeg for

Eftertiden har at omgaaes ham, og hvad jeg har at rette mig efter, og det er ikke saa lidet, for det er mere, end jeg har vidst i disse sidste seks forløbne Aar, for havde jeg havt Rede paa det for to Aar siden, som jeg har faaet Rede paa nu, da havde jeg kunnet forsøgt at komme bort fra det paa en eller anden Maade og ikke som nu gaaet Maaned efter Maaned og plaget min Hjerne med Spørgsmaal om, hvad det er, jeg har fornærmet ham i, for tænk, jeg har saamæn gaaet saa langt, at jeg har tilskrevet ham og bedet ham tilgive mig, om jeg ubevidst skulde have krænket eller fornærmet ham, men ogsaa for disse Breve har han været som døv og død, og havde jeg ikke nu dennegang taget Mod til mig og faaet en Ende paa dette kjedelige, er det at befrygte, at jeg gjentagende Gange vilde fortsat med at gjøre mig latterlig baade for ham og andre, men nu skal det have Ende."

Da jeg udtalte de sidste Ord, var jeg saa opbragt i mig selv, at jeg helt forglemte, hvem jeg talte med, og for at give Ordene mere Eftertryk, trampede jeg med Foden i Gulvet; dog, straks jeg havde gjort det, fik jeg Selvbebreidelse for min upassende Opførsel ligeoverfor en, der var dobbelt saa gammel som jeg, og hvis Hoved var prydet med en sølvgraa Krone.

„O, tilgiv mig min Heftighed," bad jeg sønderknust, „thi jeg lod mig rive med af mine bitre Følelser og forglemte baade mig selv og den Agtelse, jeg skylder dem, som er langt ældre og mere livserfaren end jeg."

„Aa, det var ikke saa farligt, Ragna, for jeg har faaet taale saa mange Ydmygelser nu, og dette var ikke den værste; men sig mig, tror du ikke, du baade for dit og Frithjofs Vedkommende har handlet en Smule overilet?"

„Kan De virkelig spørge saa? Synes De, jeg har kunnet handle anderledes, end jeg har gjort?"

„Aa jo, du kunde godt ventet og seet Tidens Udfald, Ragna."

Jeg synes for min Part, at jeg havde ventet længe nok og seet paa Tiden, hvorfor jeg svarede bittert: „Aa, jeg faar vel vente endnu en Stund, tænker jeg, før jeg er helt færdig."

Jeg var nu saa træt af Navnet Frithjof og alt, hvad dermed stod i Forbindelse, som jeg kunde blive; thi enten var det hans Fuldkommenheder, som pristes, eller ogsaa hans Feil, som dadledes, og for mig havde alt den samme Klang; thi det bragte mig kun Smerte, uendelig Smerte, saa det var ikke noget at undre sig over, at jeg var glad i Haabet om, at det nu skulde faa en Ende; men just nu, da jeg troede alt slut, kom man og talte til mig om Overilelser og alskens Nonsens. Nei, nu maa det være slut, slut for altid, saa mit Hjerte kunde faa Fred.

Tiden var nu løbet afsted lige til Midten af April, og Dagen, da jeg skulde skilles fra Hr. J., var kommen. Med tungt Hjerte og Taarer i Øinene sagde jeg Farvel til Fruen og takkede for al den Venlighed, der var bevist mig i alle disse Aar, som jeg havde været i hendes Hus. Endskjønt Taarerne stod i Øinene, søgte jeg alligevel at vise mig saa frimodig, som jeg kunde; men hvad jeg følte, da jeg stod færdig til at forlade dette Hjem, er ikke godt at nedskrive, men Fru J. var vist i fuld Forstaaelse af mine Følelser; thi hun sagde: „Du har jo selv ønsket det saa, Ragna."

„Ja, ja," svarede jeg tonesløst og skyndede mig ud;

thi jeg følte, jeg manglede Mod til at høre mere af Fru J.'s venlige Bebreidelser. Selvbebreidende Røster tonede for mit Øre: „Som du reder til, saar du ogsaa ligge." Jeg havde selv valgt den Vei, jeg vilde gaa, og hvem vidste, hvor den vilde ende; jeg fik nu gaa den, som jeg havde valgt, og maaske ogsaa dette ufattelige kunde lære mig noget, som med Tiden vilde blive til mit bedste.

Jeg havde taget Afsked med allesammen, selv gamle Pus havde jeg klappet og kjælet for en Stund, og den saa paa mig med sine blanke Øine, omtrent som den vilde spørge mig, hvad det var for noget ualmindeligt, som forestod, da den ellers var vant til, at jeg kun gik den forbi med at se paa den og sige: „Stakkels gamle Mons". Ja, Pus havde nok Ret i, at det var noget ualmindeligt, det følte jeg godt i mit Bryst, som holdt paa at sprænges, og jeg var midt i Bedrøvelsen glad, da jeg vel var kommen ud paa Gaden for at gaa til mit nye Hjem, som laa oppe i Fjeldveien i Nærheden af Skandsen. Der laa her en liden Klynge af Huse, og til et af disse havde min Søster Agnes forvildet sig. Det var rigtig sundt og frisk deroppe om Sommeren, og Beliggenheden gav den prægtigste Udsigt, som nogen kunde ønske sig. Et lidet Stykke længere nede i Bakken boede min Søster Sigrid, og naar saa jeg kom til, blev vi ligesom et Trekløver af Familien deroppe. For at kunne have det saa roligt som muligt, havde jeg bestemt mig for at være hos Agnes, hvis Mand for det meste var ude og reiste, saa hun var ganske alene med sin lille Jensy; men fuldt saa roligt, som jeg havde tænkt mig, blev det dog ikke, thi lille Jensy vidste næsten altid at holde mig i Aande med

sine mange Spørgsmaal. Første Gang, jeg kom derop, og hun fik Øie paa mig, klappede hun henrykt i sine smaa Hænder og raabte: „Mama, der kommer Tante!" saa jeg kunde høre det helt ud paa Gaden. Søster Agnes var ikke meget tilfreds med, at jeg havde fraflyttet Fru J., men dermed var jo ingen Ting at gjøre. Jeg havde sagt til Agnes, at jeg senere hen vilde se mig om efter et Værelse lige i Nærheden, men spise hos hende, og det varede heller ikke længe, før jeg fandt mig et, som jeg søgte at indrette saa hyggeligt som muligt, hvilket ogsaa nogenlunde lykkedes. Straks efter Flytningen fik jeg Brev fra Broder Henrik, hvori han broderlig formanede mig til ikke at overile mig. „Du har nu været saa længe i Hr. J.'s Hus, at du kjender deres Særheder," skrev han, „og det er ikke godt at vide, hvordan det vil blive der, du kommer". Jeg havde nemlig skrevet til Henrik og bedet ham raade mig angaaende dette, men Brevet maatte formodentlig være kommet forsent.

En Aften, jeg traf Olga, sagde hun: „Ragna, har du Rede paa, at det er mine Forældres Sølvbryllupsdag den 23de April?"

„Jo, jeg hørte, Erna talte om det, sidst jeg var sammen med hende."

„Saa naa, ja du kommer vel?"

Jeg havde ærlig talt ikke den ringeste Lyst og svarede undvigende; men Olga lod mig ikke slippe saa let og fortsatte: „Du maa komme, Ragna, om ikke for andet saa dog for Moders Skyld; thi ellers vil hun blive saa bedrøvet."

„Tror du det?"

„Ja, jeg er vis paa, hun vil komme til at føle det, hvis du skulde udeblive."

„Saa du? Ja, jeg skal betænke mig; i Aften kan jeg ikke sige noget bestemt", sagde jeg og skyndte mig hjem for at tale med Agnes om Sagen.

Agnes vilde hverken fraraade eller tilraade, og jeg bestemte mig da til at gaa. „Frithjof kan vel ikke spise mig," sagde jeg til mig selv, „og desuden findes der vel andre, jeg kan underholde mig med."

Den 23de var en rigtig Uveirsdag, og da jeg havde lang Vei, gruede jeg næsten for at tage ud; men da jeg vel var kommet frem, angrede jeg ikke i ringeste Maade min Bestemmelse; thi jeg havde det i alle Dele hyggeligt og gjorde den Opdagelse, at Frithjof helt og holdent havde forandret sin Opførsel; thi han var nu Høfligheden selv, og af den Grund kunde jeg heller ikke negte ham at følge mig hjem om Aftenen.

Da vi kom til Døren, skal det ikke negtes, at jeg var noget underlig af mig; thi trods alle mine haarde Ord og gode Beslutninger om, at alt mellem os nu skulde være slut for bestandig, stod jeg nu for ham som et talende Bevis for, at jeg endnu kunde tilgive og glemme, og at han forstod mine Følelser, fremgik af hans Spørgsmaal, da vi skulde sige hinanden Godnat; thi i det han forsøgte at se mig ind i Øinene, sagde han: „Kan vi ikke være Venner, Ragna? Du kan ikke tænke dig, hvor ubehageligt og ondt det er for mig at se din forandrede Opførsel imod mig."

„Du glemmer nok, at det er ved dine Feil, at min Opførsel mod dig er blevet, som den nu er."

„Ja, men høflig mod mig kunde du idetmindste være, Ragna".

„Aa, i den Retning har du vist ingen Ting at be-

klage dig over; det maatte vel heller være mig, det; men forresten, Frithjof, troede jeg, at alt var ordnet saa prægtigt os imellem nu, at du idetmindste ikke burde beklage dig, og havde du villet havt mig anderledes, burde du fra først af opført dig paa en anden Maade, end du har gjort; du taler forresten nokſaa underligt, omtrent som om jeg skulde være den feilende og ikke du; men tænk over, Frithjof, saaledes som jeg ofte har maattet gjøre, og se saa, paa hvilken Side du finder størst Skyld. Skulde det kunne henregnes til Feil, at jeg har holdt saa inderligt af dig trods alt, — da har jeg Skyld, stor Skyld," sagde jeg med smerteligt Udtryk, idet jeg saa ham ind i Øinene og fortsatte: „O, hvor ulykkelig du har gjort mig og dig selv. Tænk over, hvorledes er du kommet tilbage? Syg og elendig, nedbrudt baade paa Legeme og Sjæl, og tror du ikke, dette smerter os, som tidligere har kjendt dig? Jo du, vi lider alle med dig, og ikke mindst din stakkels, gamle Moder, saa kunde du nu herefter skaffe hende en Smule Glæde, vilde det være en Opmuntring for os allesammen; thi hun trænger det saare."

Under det jeg talte, stod Frithjof taus og saa ned; men da jeg nævnte hans gamle Moder, saa jeg Taarerne komme frem i Øienkrogene, og samtidig som han fæstede sit Blik paa mig, sagde han: „O, Ragna; gid jeg altid havde fulgt dine Raad, da vilde alt været anderledes; men jeg er bleven blændet af ethvert nyt Indtryk, og da jeg var i Kjøbenhavn, syntes jeg, det var saa deiligt at være den frie Herre —"

„Ja vist, altfor meget," afbrød jeg.

„Ja, men tro mig, jeg har bittert angret alt det, jeg har gjort dig."

„Det hørtes ikke saa ud, sidst jeg talte med dig."

„Nei, kan nok være, men hvert Ord, du sagde mig, hver Bebreidelse, du rettede mod mig, traf som Dolkestik, og nu om Dagene har jeg havt rig Anledning til at tænke over det altsammen."

„Det har du vist havt engang før ogsaa, om jeg ikke husker feil."

„Du maa ikke tænke dig, jeg er nogen Gutunge længere, Ragna", sagde han med særlig Vægt paa Ordene.

„Og jeg er heller ikke noget naivt Barn længere, som tror alt, hvad jeg hører," svarede jeg, fast bestemt paa ikke at lade mig bedaare af hans smukke Talemaader.

„Jeg kan nok mærke, du har tabt Tilliden til mig nu, Ragna," fortsatte han i en blød, bønlig Tone.

„Ja, hvad tror du, du vilde gjort i mit Sted?" sagde jeg spørgende og tvang ham med Ordene til at se op; hans Ansigt var da saa rødt og undseligt, som om han skulde staaet overfor en Skriftefader og gjort Skriftemaal, og idet han atter slog Blikket ned, sagde han med et Suk: „Da er jeg misforstaaet af dig, Ragna."

I en ligetil spødsk Tone svarede jeg: „Taler du om at være misforstaaet? Brug ikke saadanne Udtryk; for det passer sig lidet for dig; for du mindst af alle, tror jeg, har Grund til at beklage dig i den Henseende."

„Aa, der findes vel en Smule godt hos mig ogsaa vel, om ikke dere kan se det".

„Ja, det betvivles ikke, for hvem har vel ikke ogsaa sine gode Sider? Selv hos den værste Forbryder kan der findes noget godt, dersom han er saa heldig at komme sammen med Folk, der forstaar ham og kan drage det gode frem."

„Der sagde du noget, Ragna; sig mig, synes du, jeg omgaaes saadanne Folk, der kan drage det gode frem i mig?"

„Før jeg svarer, vil jeg gjerne spørge: ønsker du virkelig, at det gode hos dig skal fremdrages?"

„Ja, det vil jeg virkelig, Ragna".

„Ja, da skal jeg give dig et godt Raad; ret dig først og fremst efter din Moders Ønsker og hør taalmodig paa, hvad hun har at sige dig, selv om det er bitre Bebreidelser; thi husk, du har fortjent dem, og vær fuldt forvisset om, at der gives ingen, som bedre end hun kan forstaa dig og fremdrage det gode, som er i dig, hvis du selv ønsker det; — men nu faar vi sige Godnat."

„Nei, saaledes kan jeg ikke forlade dig, Ragna; sig først, at du tilgiver mig alt, mere skal jeg ikke forlange."

„Saa, du synes ikke, det er noget, kan jeg skjønne, og du tror formodentlig, det er saa let Sag at tilgive og glemme, hvad du selv har været Mester for i det sidste; men nei du, husk —, der findes det, som aldrig kan udslettes af Erindringen, selv om det er tilgivet, og i Aften kan jeg det ikke; dertil er jeg altfor dybt saaret."

„Lov mig da idetmindste en Ting, før vi skilles, Ragna, at du af og til vil tænke venligt paa mig, og ikke dømme mig altfor haardt, — vil du det?"

„Jeg har aldrig dømt dig, Frithjof, det har jeg forresten sagt dig engang før; men undlade at tænke kan jeg ikke, og at mine Tanker om dig ikke altid er behagelige, det har du selv sørget for."

„Aa ja, du har nok Ret i det, Ragna, og jeg ved sandelig ikke, hvad jeg skal gjøre for at gjenoprette din Tillid."

„Nei, det vil nok blive et nokſaa vanſkeligt Arbeide for dig det, Frithjof; men nu maa jeg gaa," ſagde jeg og vendte mig atter om.

„O, vær ikke ſaa haard mod mig, Ragna", bad han.

„Aa, er jeg haard, ſaa ſker der dig blot en retfærdig Gjengjældelſe for alle de ubeſvarede Breve, jeg ſendte dig og i hvilke jeg bad om din Tilgivelſe. Da du var i Kjøbenhavn, ſyntes det, ſom om du ikke havde Tid eller Tanke for Tilgivelſe, men nu har Bladet vendt ſig, nu er det mig, ſom kan lade dig vente." Uden at oppebie noget Svar, ſagde jeg raſkt Godnat og gik op.

Da jeg kom op paa mit Værelſe, følte jeg mig ilde tilmode, og ſelv efter at jeg var kommet i Seng, rumſterede Tankerne, ſaa det var umuligt at faa ſove, og trods det at jeg vidſte, jeg var i min gode Ret, bebreidede jeg mig dog min Haardhed, ſamtidig ſom jeg ogſaa forſøgte at trøſte mig med, at Frithjof aldrig havde taget i Betragtning, om han ſaarede mig uden derfor at gjøre ſig Bebreidelſer. Jeg blev liggende en hel Tid og ſamtale med mig ſelv i Tankerne og ſagde: „Men —, jeg holder jo endnu af ham, hvor kunde jeg da ſkilles fra ham, ſaa ſom jeg gjorde? Og havde han fortjent at behandles paa den Maade, naar han optraadte ſaaledes, ſom han gjorde i Aften?" Hertil ſøgte jeg at ſvare: „Han har virkelig ikke fortjent det bedre; thi hvorledes havde ikke jeg baade grædt og ſørget i den forløbne Tid, medens han ubekymret om mine Følelſer levede et lyſtigt Kjøbenhavnerliv; ja, hvor ofte havde jeg ikke i Fortvivlelſe klamret mig til hans Ord, medens han ſom den frie Herre følte ſig tilfreds og løſt fra alt. Ja, hvor underligt! Sandelig kan der ikke være mange Slags Begreber om

en og samme Ting, thi jeg, som havde gaaet og sørget og hverken følt mig løst eller bunden, var nu endelig kommen i fuld Frihed igjen; men ak! Endda var jeg lige utilfreds.

Lørdag den 26de April aabnede Hr. Nagel sin nye Forretning, og jeg kom atter ind i min gamle Beskjæftigelse. Jeg havde ikke været der længe, før jeg opdagede, at han var en elskværdig ung Mand at være sammen med, men som en Skyggeside kunde han ogsaa være temmelig lunefuld. Allerbedst syntes jeg dog om ham, naar han fortalte om sine Oplevelser derude i Colorado, og efter den Begeistring at dømme, hvormed han omtalte sit flakkende Eventyrliv der ude i Vesten, syntes det at have faldt fuldstændig i hans Smag, saa jeg kunde ikke begribe, hvad som havde fristet ham til at slaa sig ned som Handelsmand herhjemme. Rigtignok fører Handelslivet lidt Afveksling med sig for den, som har Øie for det komiske, men der skal ogsaa Taalmodighed og Stadighed til, hvilket jeg selv ikke havde mindre end tolv Aars Erfaring for. At han ikke var nogen født Forretningsmand, kunde jeg meget let mærke; jeg skulde snarere tro, han tænkte, at vi her hjemme kunde blive lige saa hurtig rige som over i Vestens Guldminer; men jeg vidste vel, at han meget snart vilde faa Erfaring for det modsatte; thi det, som i Amerika gaar med Stormskridt, gaar herhjemme i Sneglegang.

Det var nu hengaaet en otte Dags Tid, siden jeg havde talt med Frithjof, og af det, jeg tilfældigvis hørte, forstod jeg, at han holdt til oppe hos sin Søster Erna.

Atter var det min Fødselsdag; men jeg havde ikke synderlig Tid til at tænke noget paa den; thi Forretnin-

gen lagde mere end almindelig Beslag paa mig, da Hr. Nagel saaatsige var fremmed for alt. Ud paa Eftermiddagen bragte Posten mig et Brev, hvis kjendte Skrifttræk bragte mig til at rødme, da jeg modtog det i Hr. Nagels Paasyn; men, det var nok ikke stort at rødme for; thi det indeholdt kun Gratulation i Anledning Dagen med en liden Henpegen paa svundne Dage. Jeg maatte næsten le, da jeg læste det; thi jeg syntes, det var underligt, at han nu kunde have Tid til at mindes tidligere Dage, og ikke som før undskylde sig med, at han havde saa travelt, at han ikke kunde huske hverken det ene eller det andet. Underlig nok, det saa ud, som om han anstrængte sig for at erindre det svundne, medens jeg gjorde alt for at glemme det; men ufattelig havde Frithjof været i alle disse Aar, og nu maa jeg sige, han blev mig rent umulig at forstaa. At hans Brev satte mine Tanker i Bevægelse, kom ogsaa tilsyne i mit Ansigt, kunde jeg mærke paa Hr. Nagel, som kom tilstede, straks jeg havde læst det.

„Har De faaet ubehageligt Nyt, medens jeg har været ude? Eller tænker De paa, at det skulde smage godt at faa gaa hjem lidt?" spurgte han.

„Nei, ingen af Delene," svarede jeg smilende.

„Ja, men har De Lyst, kan De godt faa Lov at gaa hjem en Stund, for jeg tænker nok, jeg greier det, som bliver at bestille."

„Tak for Deres Venlighed," svarede jeg, „men jeg tænker, det er bedst, jeg bliver her, jeg er, saa tager jeg det igjen til Søndag, for da har endel lovet at besøge mig, men jeg afslaar ikke at faa Lov at gaa bort og spise lidt, da jeg, sandt at sige, føler mig dygtig sulten."

Min Hensigt var nemlig at træffe Frithjofs Moder, og saa tale lidt med hende; thi da Frithjof for Tiden var hos Erna, slap jeg at ængstes for at træffe ham. Desto mere forbløffet blev jeg ved at træffe ham hjemme, straks jeg traadte ind. Jeg blev, som enhver kan tænke sig, ikke saa lidet forvirret og ønskede mig ud igjen, straks jeg var kommet ind. Fortrædelig nok traf det sig saa, at han var ganske alene inde, da jeg kom, og for at frelse mig ud af Forlegenheden spurgte jeg efter hans Moder.

„Hun er ikke tilstede for Øieblikket," svarede han, „men kan du ikke imidlertid tage tiltakke med mit Selskab?" spurgte han smilende.

„Aa, det kan vel ikke være saa ubehageligt, tænker jeg, for vi to har jo af og til været sammen før, uden at veksle et Ord, og det kan vi jo nu ogsaa, indtil din Moder kommer," sagde jeg spodsk.

„Men sæt at Moder ikke kommer?"

„Ja, saa gaar jeg, her har jeg sandelig ikke Tid til at være længe, men siden jeg nu træffer dig her, faar jeg takke for Gratulationen, det var venligt af dig, at du erindrede Dagen, for det har tidligere ikke været din stærke Side at have mig i Tankerne," sagde jeg, og saa udfordrende hen paa ham. Frithjof valgte det fornuftigste han kunde og svarede intet, da hans Moder ikke straks kom, fandt jeg det raadeligst at gaa, da jeg ikke følte mig oplagt til at komme i nogen videregaaende Samtale med Frithjof; thi der knyttede sig saa mange Minder til denne Dag, baade onde og gode, som kom myldrende ind over mig med Jernbanefart uden at være budsendte, og naar saa dertil kom, at Gjenstanden,

hvortil de fleste Erindringer knyttede sig, stod lige for mig, var det ikke noget underligt, at jeg var ynkelig tilmode.

Da jeg reiste mig for at gaa, sagde Frithjof: „Du maa ikke gaa, Ragna, jeg tænker, Moder kommer straks, og hun vil ikke synes om, at jeg ikke har holdt fastere paa dig."

„Tror du det?" sagde jeg.

„Ja, jeg er ganske sikker ogsaa."

„Saa du, men nu for Tiden lader jeg mig ikke altid holde saa let," svarede jeg og gik.

Da jeg kom tilbage til Forretningen, faldt det nok Hr. Nagel paafaldende, at jeg, som til enhver Tid altid havde noget at ordne eller arbeide med, satte mig ned uden at foretage det ringeste. Af og til, naar jeg forekom ham mest aandsfraværende, saa han hen paa mig, men han var for galant til at bemærke noget.

Denne Dag føltes lang for mig; thi underlig nok, naar man allermest længter efter Ro og Ensomhed, er den som en Regel vanskeligst at finde, dog endelig kom Aftenen den Dag ogsaa, men Ro var der nok ikke at faa, dertil var mit Indre altfor meget oprørt. Første Betingelse for at jeg kunde komme til Roligheb, var at jeg maatte glemme Frithjof, og dette syntes for mig som en Umulighed; thi saasnart Tanken blev ledig, begyndte jeg straks at disputere med mig selv og sagde: „Men om han nu blev et bedre Menneske; det er jo ikke godt at vide, for til trods for alt kan han blive den snilleste og bedste Gut af Verden, thi det er jo mange, der saaatsige har raset en Tid, men alligevel er bleven brave og ordentlige Mænd, og saa kunde det jo ogsaa godt blive med

ham. O, den som kunde vide paa Forhaand og skue en Smule ind i Fremtiden," sukkede jeg, men ak, her laa alt i Mørke, og ikke en eneste Solstraale synes at trænge frem for at lyse op paa min Vei.

En Aften i Juni Maaned, foreslog jeg for Søster Agnes, at tage en Spadsertur, og da Dagen havde været meget varm, følte jeg mig svært udmattet, hvoraf Agnes fik Anledning til at beklage mig, at jeg saa saa daarlig ud. Jeg var bleven saa bleg i Kinderne, sagde hun, og jeg forstod meget vel, at hun vilde sætte Frithjof i Forbindelse med mit daarlige Udseende, som nok var altfor sandt, men jeg vilde nu nødig, at andre skulde have den Opfatning af Sagen. Som jeg paa Turen var kommet saalangt som til Nygaardstangen for at gaa rundt Vandet, fik jeg Øie paa en Herre, som skyndsomt kom mig imøde, og jeg syntes at kunne kjende Skikkelsen allerede længe før, jeg kunde skjelne Ansigtet. Da han kom indenfor Hørevidde, sagde han muntert: „Godaften Ragna, er du paa disse Kanter?"

„Jo, jo, som du ser Frithjof," svarede jeg; thi ham var det, jeg følte mig saa mat, og saa tænkte jeg, at en Tur skulde gjøre mig godt, men hvad skal du til Byen paa denne Tid af Døgnet?"

Istedetfor Svar spurgte han, om jeg havde noget imod, at han fulgte mig et Stykke, og da vilde han underveis forklare mig, hvorfor han kom til Byen paa en saa usædvanlig Tid.

„Nei, det har jeg ikke noget imod," stammede jeg forlegen; thi jeg erindrede i det samme, at mine Tanker just havde været sysselsatte med ham, da han saa pludselig dukkede frem.

„Godt, saa gaar vi da, for jeg antager, du vil rundt Vandet, saa vi kan fortsætte bortover.“

„Ja, Meningen er at gaa rundt,“ svarede jeg, og var ikke lidet forbløffet over Frithjofs Tungefærdighed; thi det var noget, jeg ellers ikke var vant til, at han havde saa mange Ord til sin Raadighed. Solen holdt just paa at gaa ned, saa Fjeldene ude ved Havet begyndte at faa sin sædvanlige røde Purpurfarve, og jeg undrede lidt paa, om det var Aftenrøden, som kastede Gjenskin paa Frithjofs Kinder; thi disse havde hele Tiden, siden han kom fra Kjøbenhavn, været gustne og blege, hvorfor jeg ikke kunde undlade at bemærke, at han saa rigtig godt ud nu, og jeg formodede, han følte sig friskere, end da han kom.

„Jo, det var nok stor Forskjel paa det,“ svarede han; thi han var frisk og fandt ogsaa selv, at han saa betydelig bedre ud nu, end da han kom hjem.

„Men du synes tvertimod at blive daarligere nu om Dagene, du Ragna,“ bemærkede han.

„Saa, synes du ogsaa det? Jeg hører Agnes siger det samme; men dere maa nu tænke, at jeg ikke altid kan se lige godt ud, jeg heller, for jeg har jo meget at bestille, og maa mange Gange arbeide om Aftenen over Tiden; du maa ikke tro, jeg altid kan slippe fra, saa som jeg har gjort i Aften.“

„Det er sandt, du har jo flyttet, hvorledes liker du Forandringen?“

„Jo, jeg er nokſaa godt tilfreds, endskjønt jeg jo af og til længter dygtig tilbage til Fru J.; Nagel er langt snillere end Hr. J., men en Ting har disse to høist forskjellige Mennesker dog tilfælles, nemlig at være utak-

nemmelige naar det gaar godt, og det synes jeg mindre om," sagde jeg, samtidig som mit Ansigt vistnok udtrykte lige meget min Misnøie som mine Ord.

Frithjof lo over min naive Maade at udtale mig paa, og sagde leende: „Hvad Tid tror du Forretningsfolk og særlig Cheferne kan lade være at knurre og klage over daarlige Tider og Pengemangel? Nei, Ragna, den Tid oplever hverken du eller jeg, og det vilde vist heller ikke regnes for forretningsmæssigt."

„Saa du er af den Mening du, tror du kanske, Forretningen gaar saa meget bedre, om de til Stadighed klager og klynker? Det er jo ligetil Utaknemmelighed mod Gud, som velsigner deres Foretagende."

„Ja, seet fra den Side ja; men hvad Tid tror du Principalerne har Tanke for det?"

„Aa, jeg vil dog haabe, at de en og anden Gang nødes til at gjøre det," sagde jeg kort, da jeg nødig vilde komme videre ind paa denne Sag med Frithjof. Vi gik et langt Stykke tause, og da vi var kommet frem til Kirkegaarden, svingede jeg ind for at se til Moders Grav. Frithjof gik ogsaa med, og straks vi kom paa Indsiden af Kirkegaardsgjærdet, forekom det mig, som han med et blev mere tankefuld. Maaske erindrede han hin skjæbnesvangre Tirsdags Aften efter Moders Død, da han var hjerteløs nok til midt i Sorgen at tilføie mig ulidelige Smerter. Ja, hvem ved, muligens det var derfor, at hans Skridt blev saa tøvende, og Blikket sænkedes mod Jorden.

Nu, da jeg gik der med ham, saa jeg alt saa tydeligt for mig og erindrede ethvert Ord, som i den Tid blev sagt, og ikke mindst lød Ordene for mit Øre: „At

Døden ikke er det værste, som kan ramme os Mennesker." O! hvor bitter jeg i saadanne Stunder kunde blive, og da havde jeg ikke saa liden Kamp for at beherske mig, saa Smerten og Følelserne ikke skulde faa Overhaand. Jeg stod en Stund taus og stirrede ned paa Graven, som gjemte min inderlige kjære Moders Støv; men da jeg mærkede Følelserne mere og mere fik Overmagten, og Graaden gjorde Øinene fugtig, sagde jeg halvt hulkende: „Det er vel bedst vi gaar nu Frithjof".

„Aa nei, stands lidt, Ragna, jeg har noget at bede dig om," sagde han lidenskabeligt.

Jeg saa raskt op paa ham; thi det var noget ualmindeligt for mig, at se ham komme saaledes ud af sin vante flegmatiske Maade at være paa. Han blev imidlertid staaende en Stund uden at sige noget, hvorfor jeg saa ham ind i Ansigtet og spurgte: „Hvad er det da Frithjof?"

Raskt og med Inderlighed greb han min ene Haand og bad mig med taarekvalt Stemme om Tilgivelse for al den Uret, Kummer og Lidelse, han havde beredt mig i den hensvundne Tid, vi havde været kjendte, og lagde til: „Her ved din Moders Grav, Ragna, sværger jeg dig til at blive et bedre Menneske, end jeg tilforn har været."

Hans Ord gik mig til inderste Hjerte, og da jeg kjendte min egen Svaghed, forsøgte jeg at slide mig løs, men han holdt min Haand, som den skulde være sadt i en Skruestikke.

„Slip mig Frithjof, lad os skilles," sagde jeg og gjorde et fornyet Ryk med Haanden.

„Nei, Ragna, jeg kan ikke slippe dig, forinden du

har tilgivet mig alt; thi jeg har saa meget at gjøre godt igjen imod dig, og du maa ikke negte mig at faa rette den Smule, jeg formaar."

„Jeg kan ikke give noget Svar paa dette i Aften, Frithjof, du faar lade mig faa Tid til at tænke over det".

„O, Ragna, du maa ikke være saa grusom mod mig og sende mig fortvivlet tilbage, jeg, som for din Skyld, har gaaet den lange Vei."

„Er det min Skyld kanske?" spurgte jeg.

„Ja, Ragna, jeg har ikke kunnet faa dig ud af mine Tanker lige siden Sølvbryllupsdagen, jeg har altid følt mig saa sikker paa dig, og nu, naar jeg mærkede, du vilde glide fra mig, først nu lærte jeg at kjende mig selv, og følte, at jeg i Grunden aldrig har elsket andre end dig, lige fra den første Stund vi mødtes og til nu."

„Det var meget uheldigt det, Frithjof, at du ikke før har kommet efter det," sagde jeg lidt spodsk.

„Aa, vær ikke saa hjerteløs, Ragna."

„Hjerteløs, sagde du? Ja, det er nok en af os det; jeg tænker, det er bedst, du tænker dig lidt om og husker tilbage, jeg Frithjof," sagde jeg haardt og gik nedover mod Udgangen.

Den øvrige Del af Veien hjemover gik vi tause begge to, og da vi kom til Døren, rakte jeg ham Haanden og lovede samtidig at sende ham et Svar den næste Dag.

„Tak, tusend tak, Ragna, jeg vidste nok, du ikke vilde være saa haard imod mig," sagde han og trykkede min Haand med Varme.

„Godnat Frithjof," svarede jeg og skyndte mig ind det forteste, jeg kunde.

Straks jeg traadte ind, sagde Agnes: „Nei, hvad fattes dig, Ragna? Du ser saa oprørt ud, er du syg?"

„Nei, langt fra," svarede jeg, „men jeg er dygtig træt, for jeg har gaaet helt rundt Møllendalsvandet."

„Og den Turen tog du alene?"

„Ja", sagde jeg rødmende og slog Øinene ned, for jeg vilde ikke lade Agnes vide noget om mit Sammentræf med Frithjof, da jeg vidste, hun ikke var meget gunstig stemt mod ham for den Opførsel, han havde udvist mod mig.

Da jeg havde spist til Aften, satte jeg mig taus henne ved Vinduet og betragtede Solnedgangen, men mine Tanker var nok ikke beskjæftiget med at beundre det skjønne i Naturen; nei, desværre, de dreiede sig om Frithjof baade først og sidst, og jeg saa vist helt drømmende ud, der jeg sad.

„Nu, Ragna, hvad drømmer du om?" spurgte Agnes, som vist syntes, min Taushed forekom noget underlig.

„Om min svundne Barnelykke", sagde jeg leende.

„Ikke om din svundne Forlovelse da?"

„Uf, hvor du er fæl, Agnes," sagde jeg halvt spøgende og halvt fornærmet, samtidig som jeg reiste mig for at gaa til mit Værelse.

„Nei, bliv nu siddende en Stund, Ragna, saa skal du høre, jeg ogsaa har lidt at fortælle; jeg har havt Brev fra Josef i Dag, og han skriver, at de kommer hjem en af Dagene i Ugen; var ikke det noksaa god Nyhed?"

„Jo, det maa jeg sige; aa, hvor herligt det skal blive; Josef er saa fornøielig, synes jeg."

„Synes du det?" sagde Agnes leende, hvorefter jeg sagde Godnat og gik.

Da jeg kom op paa mit Værelse, følte jeg mig saa

underlig stemt og blev gaaende en Stund frem og tilbage paa Gulvet og smaanynne paa Omkvædet af den bekjendte Folkemelodi: „Jeg elsked' dig saa inderlig, men elsker aldrig mer'." Ja, det var vist og sandt, jeg havde elsket Frithjof inderlig, men om jeg senere vilde komme til at elske nogen anden var imidlertid uvist.

Den paafølgende Dag tilskrev jeg Frithjof og sagde, at jeg endnu for tredje og sidste Gang skulde forsøge at glemme og tilgive, og at jeg efter bedste Evne vilde forsøge at udslette af Erindringen alle bitre Minder fra Fortiden og prøve paa at danne mig et Ideal af den Frithjof, jeg nu havde. Videre fortsatte jeg: „Du vil nok ogsaa finde mig en hel Del forandret nu; thi jeg er ikke længere den samme, som jeg tidligere har været, og det kan hænde, du bliver for en Del skuffet; men saa faar du komme mig imøde paa Halvveien, og da tænker jeg, det vil gaa godt baade for dig og mig, naar vi gjensidig søger at være overbærende med hverandres Svagheder."

Et Par Dage senere traf jeg sammen med Frithjof; han saa da meget lykkelig og tilfreds ud, medens jeg derimod for mit Vedkommende følte mig trist og var meget nedstemt og ilde tilmode. Lige siden jeg afsendte det sidste Brev til ham, havde jeg følt mig saa underlig tung og beklemt om Hjertet, ligesom jeg skulde have gjort noget rigtig galt, og det var mig umuligt at blive klog paa mig selv, hvorledes jeg var; thi nu skulde jeg jo efter alle Julemærker have al Grund til at være rigtig glad og fornøiet; men nei, ingen Glæde følte jeg, og Tilfredshed og Ro i Sindet vilde ikke indfinde sig.

Søndag før St. Hans havde jeg bestemt mig at tage en Tur til Skifteland, da Antons Broder var paa Ekser-

sitie den Sommer. Da jeg talte med Frithjof om det, sagde han, at han havde inderlig god Lyst til at være med.

„Ja, det er jo selvsagt, du maa være med; tænkte du kanske, jeg vilde tage Turen, hvis ikke du blev med?" sagde jeg.

Vi leiede to Vogne sammen og placerede os saa godt, vi kunde; Josef, Agnes, Frithjof, jeg og lille Jensy havde Plads i den ene, medens Anton, Sigrid, Margrethe og Sigrids lille Gut var i den anden.

„Du ser saa elendig ud, Ragna, at jeg næsten er ængstelig for dig, — du kan umulig være frisk," sagde Anton, just som vi holdt paa at placere os.

„Saa, du synes det? Men selv ved jeg sandelig ikke, hvad jeg fattes, jeg føler mig hverken frisk eller syg, saa for mig behøver du vist ikke at være bange," svarede jeg, idet jeg vendte mig om for at tale lidt med Frithjof.

Endelig var vi da færdige og komne afsted, og under Latter og munter Passiar gik det omtrent hele Veien. Da vi kom til Kristianborg, mindede Frithjof om, at vi burde standse og tale indom til Erna, da hendes Mand jo var paa Ekersitie den Sommer, saa det var muligt, hun ogsaa vilde være med, hvilket hun ogsaa havde Lyst til, men da Vognene desværre allerede var fuldt optagne, kunde det ikke godt lade sig gjøre og blev saaledes blot en Skuffelse.

Dagen var rigtig varm; men da det lakkede imod Aftenen sænkede en ubehagelig Taage sig baade over By og Land, og den var alt andet end varm, og for ikke at fryse maatte Bergli og jeg stige af og spadsere; men endda var det knapt nok, vi kunde holde os varme, og da vi endelig kom frem til Skifteland, var jeg rigtig glad; thi sandt at sige følte jeg mig baade træt og forfrossen.

Men det var nok vel tidligt at glæde sig; thi vi havde jo ikke faaet noget Hus over Hovedet; dog til alt Held lykkedes det os nokſaa brav, og det gjaldt nu at finde sig en Plads og faa Hvile lidt; thi at sove kunde der ikke blive Tale om, for Josef var en stor Spektakkelmager, som vidste at holde os vaagne.

Den paafølgende Morgen kjørte Anton og Bergli sammen til Ulven og hentede Antons Broder, Konrad. Konrad var en stor, bredskuldret Mand med sort Haar og Skjæg, et blegt, fint Ansigt og smukke, dybblaa Øine, hvormed han tillidsfuldt skuede ind i Verden. Frithjof og jeg havde taget en Tur ud for at se os lidt om, og jeg maa sige, det var storartet ude i Guds frie Natur tidlig paa Dagen, alt var saa friskt og smukt; Fuglene sang, og de netop opvaagnede Blomster var som smykkede med Diamanter, naar Solstraalerne skinnede paa Dugdraaberne, der endnu hang paa deres smukke Blade. „Her er den Ro, jeg søger", tænkte jeg ved mig selv og ønskede: O, at jeg blot kunde være her bestandig, saa vilde mit Hjerte ogsaa komme til Ro og Fred, som det saalænge havde higet efter.

Imidlertid var Anton og Bergli komne og havde Konrad med, og at det for hans Vedkommende var meget kjært at være sammen med os, kunde vi læse os til af hans glædestraalende Ansigt, og det var nok ikke stort at undres over heller, at han følte sig glad ved Besøget; thi Tiden faldt ofte lang og ensformigt for ham paa Ulven. Vi tilbragte Tiden saa hyggeligt, som vi bedst kunde, og jeg maa ogsaa sige, at vi morede os fortræffeligt, naar undtages mig selv, som var frygtelig baade tung og træt, samtidig som jeg plagedes af et nokſaa smertefuldt Sting

i det venstre Bryst, hvorfor det vel heller ikke kan forundre nogen, at jeg følte mig virkelig glad, da vi atter skulde placere os i Vognen for at kjøre hjem igjen; thi jeg havde en Følelse af, at jeg ikke vilde kunne slippe saa let fra det. Frithjof saa bekymret paa mig og spurgte, hvordan det stod til.

„Aa, jeg er ikke rigtig vel," svarede jeg, „jeg frøs ikke saa lidet paa Veien opover og har formodentlig forkjølet mig, jeg føler mig desuden svært træt, saa jeg haaber nok, det gaar over, naar jeg kommer til Ro og faar hvile."

„Er du af og til syg nu for Tiden kanske, Ragna? Før synes jeg at erindre, du aldrig manglede noget," sagde Frithjof spørgende.

„Det er nok meget forandret siden den Tid, du taler om", svarede jeg sørgmodig; thi jeg følte mig saa daarlig, at jeg næsten maatte anstrenge mig for at holde mig opreist, og Vognrystningen generede meget.

„O, gid jeg var hjemme," stønnede jeg ganske svagt for mig selv, saa lavt, at jeg ikke kunde tænke, at nogen lagde Mærke til det; men Frithjofs Høreevne var nok dengang temmelig skarp; thi straks jeg havde udtalt det, saa han inderlig deltagende paa mig, og i hans Blik stod at læse virkelig Sorg, saa jeg fik Selvbebreidelse fordi jeg ikke havde taalt Smerterne uden Ynk og sparet ham for disse Bekymringer. Da vi kom til Fjøsanger var Bestemmelsen, at Frithjof skulde gaa af for at blive hos sin Søster, Erna; men da han saa, hvor daarlig jeg var, vilde han nødig tage fra os og ønskede helst at følge med mig til Byen; men hertil sagde jeg et bestemt nei; „thi," sagde jeg, „du ved jo, at din Søster i denne

Tid er alene baade med Arbeidsfolkene og Barnet, saa hun kan have god Brug for dig, paa samme Tid som du intet kan gjøre for mig, om jeg bliver syg alligevel."

Frithjof fandt vist de anførte Grunde fuldt beføiede og gjorde ikke flere Indvendinger, hvorefter vi skiltes. Straks vi var begyndt at kjøre igjen, saa Anton hen paa mig og sagde sønderknust: „Jeg er saa lei for din Skyld, Ragna, du skulde nok ikke taget med paa denne Turen, du; og bliver du nu syg, frygter jeg for, at jeg faar Skylden for det."

„Aa, jeg tænker nok, Skylden vil falde tilbage paa mig selv, den," svarede jeg, „saa i den Retning behøver du ikke tage nogen Bebreidelse ind over dig, for det var jo mig, som absolut vilde være med, og Turen har jo været brilliant og morsom, selv om den ikke kan siges at have havt den forønskede Virkning paa mig."

Da vi nærmede os Byen, var jeg kviknet lidt og følte mig betydelig bedre, hvorfor jeg haabede, at det nok vilde rette sig, naar jeg kom i Ro og fik hvile; men desværre, det skulde nok ikke ende saa let, som jeg tænkte, thi den paafølgende Dag, da jeg vaagnede, var jeg saa hæs, at neppe nogen kunde forstaa mig, naar jeg talte, og der maatte sendes Bud til Forretningen, at jeg var forhindret i at komme, grundet Sygdom. Lidt frem paa Dagen kom min Søster Sigrid ned, og blev helt forskrækket da hun saa, hvor daarlig jeg var. Stinget i Brystet holdt fortfarende paa, hvorfor hun mente, det var høist paakrævet at sende Bud efter Lægen, hvilket jeg ogsaa bifaldt ved at nikke med Hovedet; thi jeg følte mig nu saa syg og elendig, at jeg frygtede det værste. Imidlertid, medens jeg laa og ventede, at Lægen skulde

komme, havde jeg Besøg af Frithjof, og det syntes for mig, som han plagede sig med Selvbebreidelser, fordi han ikke var istand til at gjøre noget for mig. Hans første og sidste Spørgsmaal var, om han havde nogen direkte Skyld, hvortil jeg svarede: „Du skulde hellere tænke lidt fornuftig, og ikke plage mig med slige Spørgsmaal nu, thi var det saa, at jeg skulde blive syg, saa havde jeg vel blevet det, enten jeg havde seet dig eller ikke."

Dette Svar var vel ikke saa ganske i Sandheden, men jeg var ligesom tvungen til at svare saa for at stille ham tilfreds og faa en Ende paa hans Spørgsmaal, thi jeg vilde nødig, han skulde være nærværende, naar Lægen kom. Da han gik, sagde han: „Jeg kommer op, straks Lægen har været her, for at høre, hvad som fattes dig." Hvortil jeg nikkede saa venlig, som jeg formaaede, men saa lykkelig, som naar jeg tidligere havde talt med ham, følte jeg mig ikke, tvertimod paakom der mig en uforklarlig Angst, saa jeg maatte spørge mig selv: „Hvad kan dog dette være, at jeg føler mig saa ilde tilmode nu, naar jeg saaatsige staar ved mine Ønskers Maal."

Da Lægen kom og havde undersøgt mig, syntes det, som om han betragtede Sagen nokſaa alvorlig, og paalagde mig strengt, at jeg fremforalt maatte holde mig rolig og være yderst forsigtig, saa jeg ikke kom til at ærgre mig over noget eller blive hidsig.

„Deres Nervesystem er saa ynkelig nedbrudt, som det næsten kan være, og hvad her foreløbig mest tiltrænges, er Ro og Stilhed."

Paa Forespørgsel om der var nogen Fare for Brystet, svarede han, at Lungerne ikke var saa gode som ønskeligt

kunde være, men ved Forsigtighed og god Pleie, haabede han dog det skulde overvindes.

Dette var langt fra nogen glædelig Nyhed for mig, og mere end nogensinde før følte jeg i denne Stund Savnet af Moder; thi først da, naar man ligger hjælpeløs, lærer man at vurdere en Moders kjærlige Arbeide for sit Barn; thi Pligtsarbeide virker ikke meget velgjørende for den, som er syg, nei, der maa Medfølelse og Kjærlighed til, og ingen kan, saaledes som en Moder, lægge Følelse for Dagen, selv i den mindste Haandsrækning.

Vistnok følte min Værtinde, Fru Iversen, Medlidenhed med mig og søgte at gjøre alt saa bra, som hun kunde, men at det ikke var med en Moders Følelser, mærkede jeg godt. Ud paa Eftermiddagen samme Dag fik jeg igjen Besøg af Frithjof; men ak! Det var nok ikke af den Slags, der kunde skaffe vederkvægende Ro og Hvile i Sindet, som Lægen saa strengt havde paabudt mig; thi straks han traadte ind, mærkede jeg til min Bedrøvelse, at han var temmelig stærkt beruset.

„O, Frithjof," sagde jeg grædende, „jeg kunde ikke tænke mig, at du i denne Tid havde Hjerte til at berede mig en saadan Sorg, som at komme herop i en saadan Tilstand, som du nu er."

„Aa, Ragna," svarede han, „det behøver du ikke at tage dig saa nær af, for det er ikke saa ilde, som du tror; jeg traf sammen med nogle Venner, deriblandt ogsaa Dankert Brun, som du ved, jeg ikke har seet paa flere Aar, og jeg maatte da drikke et Glas med enhver af dem, og kanske det ogsaa blev vel meget."

Denne Forklaring forøgede end mere min Kummer,

og jeg sukkede med mig selv: „Ak, at han nu kunde tage Selskab med Dankert Brun," og i Tankerne spurgte jeg: „Mon denne Forfører ogsaa nu som tidligere skal kunne øve sin Indflydelse paa Frithjof; thi hvis saa skede, vidste jeg paa Forhaand, hvad Enden vilde blive og gruede for at tænke Tanken helt ud.

Da Frithjof var gaaet igjen, skjulte jeg Ansigtet med Hænderne og brast i en voldsom Graad. Fru J. kom idetsamme ind med Aftensmaden, og da hun saa, i hvilken Tilstand jeg befandt mig, sagde hun: „Var det ikke Ro, Lægen anbefalede Dem, Jomfru Hansen?"

Jeg kunde ikke give noget Svar, og hun plagede mig heller ikke med flere Spørgsmaal, men fjernede sig lydløst, efterat hun havde ordnet Puderne og givet mig Medicinerne. I mit Indre rasede en frygtelig Kamp, og flere Gange spurgte jeg mig selv: „Hvad vil Enden paa dette blive?" Thi jeg vidste altfor vel, at Frithjof var kommen i Vane med dette, som havde Evne til at magtstjæle selv de stærkeste Kræfter, og uvilkaarlig maatte jeg spørge: „Kan jeg betro mit hele Liv til en Mand med saa ustadig Karakter, som den, Frithjof har udvist og endnu udviser?" Og hvor ulykkelig jeg følte mig; thi jeg holdt endnu af ham, men havde ikke moralsk Kraft nok til at sige ham min Mening. „O," sukkede jeg, „om jeg bare havde en, som kunde hjælpe mig, en, som kunde retlede mig; men desværre mine Suk hjalp intet, og jeg maatte kun bebreide mig, at jeg ikke havde lagt mere Vegt paa Fru J.s velmente Raad i den Tid, jeg var der; hun, som havde udvist, at hun vilde være mig i Moders Sted, hende havde jeg i egensindig Trods stødt fra mig for at gaa mine egne, velvalgte Veie.

Da Lægen den følgende Dag besøgte mig, kunde han godt forstaa, jeg havde grædt, og det første han sagde, var: „Dersom de ikke punktlig følger mine Forskrifter, kan jeg desværre ingen Ting udrette her. Jeg har jo anbefalet Dem Ro og Stilhed, men som jeg erfarer, ligger de her og græder og ophidser Dem selv."

Jeg kunde ikke give noget Svar, men drog et dybt Suk, som vistnok end mere bestyrkede hans Mening. Jeg studerede denne Stund paa, om jeg ikke helt ud burde fortælle, hvad der fattedes mig; thi da var jeg forvisset om, han nok maatte indrømme, at jeg havde storlig Grund til at græde.

Efter ca. otte Dages forløb var jeg saapas bedre, at jeg skulde faa Lov til at sidde fremme en Times Tid af Døgnet, og havde Grund til at være glad for, at jeg var kommet mig saapas. Den første Dag, jeg sad lidt oppe, kom Frithjof for at høre, hvorledes det stod til med mig, og om han dengang ikke just kunde siges at være beruset, fik jeg dog det bestemte Indtryk af hans Udseende, at han atter var begyndt at sysle med Flasken. „Er det saa, eller tager jeg Feil?" spurgte jeg mig selv, men af desværre, jeg tog nok ikke Feil; thi han havde allerede faaet det samme sløve Blik, som jeg kjendte saa godt fra før, og da han bøiede sig ned mod mig og spurgte, om jeg var meget syg, maatte jeg vende Ansigtet mod Væggen; thi en afskyelig Brændevinslugt slog mig imøde, og som Svar paa hans Spørgsmaal sagde jeg: „Dersom du har Lyst til at tage Livet af mig, Frithjof, kan jeg sige dig, at dette er den bedste Maade til at gjøre det paa."

„Men kjære dig, Ragna, hvor sær og heftig du er

nu for Tiden da, før var du altid saa snil og hyggelig," sagde han snøvlende.

Jeg reiste mig med Anstrengelse op i Sengen, og idet jeg saa ham stivt ind i Øinene, spurgte jeg, om dette var Bestræbelser for at glæde mig, og fortsatte videre, nærmest til mig selv: „Nei, det maa faa en Ende." Min Kraft var nu brudt, og i Fortvivlelse skreg jeg ud: „Frithjof, Frithjof, hvad har du gjort, det er din Skyld, at jeg idag og hele Ugen har lagt her, syg og hjælpeløs."

Det sidste Ord af Sætningen fik jeg neppe udtalt, da Døren idetsamme aabnedes, og Lægen traadte ind. Jeg var da i en Sindsstemning, som jeg neppe kan nedskrive, og lig et trodsigt Barn vendte jeg Ansigtet bort uden at gjengjælde hans venlige Goddag. Da han fik Øie paa Frithjof, sagde han: „De maa være saa venlig at fjerne Dem, unge Mand, da jeg skal undersøge den syge."

Frithjof reiste sig og gik, og jeg faldt tilbage i Puderne med et lettelsens Suk. Lægen sad en Stund og saa paa mig, og da han havde følt min Puls, sagde han: „Deres Puls er meget høiere idag end tidligere, og De forekommer mig mere oprørt og urolig end nogensinde."

Hertil havde jeg intet Svar og ønskede bare i mit stille Sind, at Lægen vilde gaa; men mod Sædvane gav han sig rigtig god Tid, saa jeg maatte studse og tænke: Hvad mon han har paa Hjertet i Dag, eftersom han kan give sig saa god Tid, han, som ellers pleier have sligt Hastværk.

Da han havde siddet en liden Stund, sagde han:

„Er De saa rolig nu, tror De, at De kan høre, hvad jeg har at sige Dem?"

Jeg saa op og nikkede med Hovedet, thi Ord kunde jeg ikke bruge, da jeg kjæmpede med Graaden, som hvert Øieblik truede med at bryde frem.

„Den unge Mand, som netop gik, formoder jeg, er Deres Forlovede, og at her har fundet en Scene Sted, kan jeg meget godt forstaa og skal ikke uleilige Dem med Spørgsmaal om den Sag; men det maa jeg sige Dem, han faar ikke Lov til at komme her oftere og forværre Deres Tilstand med ophidsende Taler, hvilket jeg synes, han selv burde forstaa, uden at jeg skal nedlægge noget bestemt Forbud. De kan vel synes, at dette er private Affærer, men som Deres Læge pligter jeg at sige det, og en anden Gang, naar De er bleven friskere, skulde jeg have god Lyst til at høre Deres Historie, maaske jeg kunde have et eller andet godt Raad at give Dem."

Jeg takkede for hans Venlighed, men maatte indskrænke mine Ord mindst mulig, da Graaden, som jeg indtil nu med Møie havde tilbagetrængt, brød ud med saadan Voldsomhed, at jeg rystede over hele Legemet.

„Stakkels Dem, har han været saa slem?" sagde Lægen ømt, som til et lidet Barn.

„Aa, om De vidste, hvad Kamp jeg har havt, ja, om De vidste alt det onde, som denne Mand har gjort mig," skreg jeg ud i min Fortvivlelse. „Og saa inderlig jeg har elsket ham," fortsatte jeg, „tro ikke, at jeg altid har villet undgaa ham som nu; nei, alt det onde, han tidligere har gjort mig, har jeg aldrig følt Smerte af, tvertimod har jeg hele mit Liv igjennem higet og længtet efter at faa kalde denne Mand min; ja, her inden i mig

har det skreget baade sent og tidlig: Frithjof, Frithjof! og dog er jeg nu saa ulykkelig. Naar han kommer, føler jeg ligetil Rædsel for ham, og hans Vegelsind og slappe Karakter vækker ligetil Afsky hos mig, men alligevel kan jeg endnu ikke undvære at se og tale med ham engang imellem."

Da jeg havde sagt dette, vred jeg mine Hænder i Fortvivlelse og skjulte Ansigtet i Hænderne.

„Her har vi altsaa Sygdommens egentlige Aarsag, det er i Hjertet, den har sit Sæde," sagde Lægen og lagde venlig sin Haand paa min Skulder og fortsatte: „Jeg skal sige Dem noget, som De muligens ikke endnu har kommet til at tænke paa: tidligere var Deres Kjærlighed forenet med Agtelse, men denne har de nu mistet, og derfor føler de Dem ikke længere lykkelig; stakkels Barn, saa ung, men dog allerede saa megen virkelig Sorg; en anden Gang skal vi tale mere om dette, maaske jeg da kan være Dem til Nytte med et godt Raad."

Han blev endnu siddende en liden Stund og foreholdt mig, at det var nødvendigt, jeg vænnede mig til ikke at se min Forlovede saa længe, jeg var saa syg og lidende, som jeg nu var, hvilket jeg lovede at efterkomme.

Nogle Dage senere kom Fru J. ind og sagde, at min Forlovede stod ude, og ønskede gjerne at faa tale med mig.

„Sig ham, at jeg kommer mig," sagde jeg, „men tale med mig kan han ikke, før jeg er fuldstændig frisk."

Næste Gang, Lægen besøgte mig, syntes han meget bedre om min Tilstand og sagde: „Nu skal De se, det gaar fremad, vær bare forsigtig og følg mine Instrukser, saa har vi al Grund til at haabe det bedste."

„Ja," svarede jeg, „jeg vil gjerne følge Deres Raad og føler mig nu meget friskere; tror ikke Doktoren, jeg snart kan begynde i Arbeide igjen?"

„Ikke før om en Uges Tid," sagde han alvorlig, „men dersom det er godt Veir imorgen, kan De faa Lov at være ude en Times Tid."

Nye Kvaler. Hr. Nagel. Frøken Dahl.

Frithjof tager atter tilsjøs. Frøken Larsen dukker frem igjen. Henriks Hjemkomst og Afreise.

Sygdommen var overstaaet, og jeg følte mig atter saa frisk, at jeg kunde optage min tidligere Beskjæftigelse i Hr. Nagels Forretning. Den første, som kom paa Visit, da jeg atter var kommet i Forretningen, var Frithjof, som vilde have Rede paa, hvad Grund jeg havde til at negte ham at tale med mig, sidst han havde været hjemme hos mig for at høre til mit Befindende.

„Jeg var lovlig undskyldt, for jeg havde ikke Lov at tale med nogen," svarede jeg, da jeg nødig vilde, han skulde faa det Indtryk, at jeg havde talt til Lægen om ham.

I en senere Samtale med Lægen raadede han mig paa det bestemteste til at hæve Forlovelsen med Frithjof, „thi," sagde han, „naar De har faaet Syn for, at De har taget Feil, da er dette det eneste, De har at gjøre; thi det er langt bedre at lide en kort Stund nu, end at binde sig til en, som man resikerer at blive ulykkelig hele Livet med."

Jeg maatte indrømme, hans Raad var det ene rette og lovede at overveie det og saa komme hen og sige ham Resultatet. De paafølgende Dage tog jeg ogsaa hans velmente Raad under Overveielse; men o, for en Kamp jeg havde at udkjæmpe med mig selv; men endelig

tog jeg Mod til mig og sagde Frithjof rent ud, at jeg var kommet til det Resultat, at vi to umulig kunde blive lykkelige med hverandre.

„Du forstaar vist ikke mig," skrev jeg til ham, „naar du kan have Hjerte til at paaføre mig saa stor Sorg; kan du ikke begribe, at jeg har Grund til at græde, saalænge du ikke kan sætte mig høiere end dine Venner og Drikkelag, og naar saa er, kan jeg umulig blive din."

Da jeg havde Brevet færdigt og faaet sendt det afsted, følte jeg en Lettelse, som jeg ikke paa længe havde følt, og sukkede: O, maatte bare dette vedvare, og Skridtet være til vort fælles Bedste.

Da Lægen fik høre Resultatet, roste han mit Mod, men havde han kunnet skue ind i Hjertet, befrygter jeg, han ikke vilde ødslet saa mange rosende Ord paa mig, som han gjorde.

Hvorledes Frithjof optog mit Brev, hørte jeg i de første Dage ikke noget til. Han var nu frisk og rask og havde ved Hjælp af sin forrige Principal faaet Ansættelse i en herværende større Kolonialhandel. En Dag, som jeg var ude i Byen, gled jeg paa en af Fortaugshellerne, faldt og slog mig dygtig; men da det var midt paa Dagen, vilde jeg nødig, det skulde vække nogen Opsigt og søgte, saa godt jeg kunde, at komme paa Benene igjen. Just som jeg holdt paa at reise mig, hørtes en kjendt Stemme, som tilbød Hjælp, og tænk, det var Frithjof, som denne Gang overtraf sig selv i Høflighed, hvorfor jeg nokſaa kort svarede: „Tak, jeg hjælper mig nok selv," hvorefter jeg skyndte mig afsted, det forteste jeg kunde, da jeg nødig vilde have nogen Samtale med ham.

Paa Turen gik jeg indom til Olga, da jeg havde lidt at tale med hende om og kom da ogsaa til at fortælle, at jeg havde truffet hendes Broder.

„Saa, det er for ham, du flygter, kan jeg skjønne, for du kommer jo, som du skulde have Politiet i Hælene paa dig; og sandelig maa jeg sige, dere er rare begge to, saa jeg næsten ikke kan blive klog paa dere."

„Synes du det? Aa, med Tiden tænker jeg nok, du lærer det, da den vel snart vil vise eder Resultatet," sagde jeg førgmodig.

„Frisk Mod, Ragna," sagde hun, „tag dig ikke saa nær af dette, for skal du have Frithjof, saa nytter det ikke, om du saa flygtede til Amerika for at undgaa ham."

„Ja, du har maaske Ret," sagde jeg, „og dog skulde jeg ønske, Olga, at jeg aldrig havde lært Frithjof at kjende; men hvem kunde vel have Anelse om, at det, som jeg troede, var Lykke, skulde blive min største Ulykke?"

„Nei, du har altfor meget Ret i det, Ragna; men for Størstedelen er Dankert Brun Skyld i, at Frithjof er, som han nu er, og tænk, nu er Frithjof og Dankert sammen igjen ligesom tidligere," sagde hun med Hulken.

„Nei, er de det du? Jeg hørte fornylig, at Frithjof skulde være Goodtemplar; er det ikke saa?"

„Aa nei, desværre, det blev kun ganske kort det."

„Det var sørgeligt at høre, for han kunde maaske have reist sig igjen, dersom han havde holdt ud som Goodtemplar."

„Ja, det var sandt, Ragna, men det nytter ikke at tale for ham; thi han er saa stridig og paastaaelig og vil gjøre, som han selv vil," sagde Olga, medens Graaden truede med at bryde frem.

Jeg mindede hende om, hvormeget vi begge havde elsket og holdt af Frithjof, og tilsidst begyndte ogsaa mine Øine at blive fugtige.

„Du faar trøste dig med Haabet, Olga, at alt endnu kan blive godt," sagde jeg.

„Nei, Ragna," svarede hun, „jeg nærer nu ikke længere noget Haab; thi jeg har nu klynget mig saalænge til Haabet om Forandring med ham, til det ogsaa er uddøet, og det, jeg nu venter, er snarere det allerværste."

„Sig ikke det, Olga," sagde jeg med Varme, „forsøg at vise ham Medfølelse og Tillid, for det er det, han trænger."

„Du tror kanske, vi ikke har forsøgt det? Jo du, det mangler sandelig ikke paa, at han er bleven vist Tillid og Medfølelse; men hvordan har han vel lønnet baade Moder og os andre for det? O, jeg tør næsten ikke tænke paa det, og naar jeg ser Moder, gaaende der som en Skygge, grædende og bedende for sin Gut, som hun saa ganske har tabt i Livets Malstrøm, føles det, som om Hjertet vilde briste i mig; og tænk, hvad maa ikke Moder lide."

Jeg blev dybt rystet af det, Olga sagde, og kunde ikke faa et eneste Ord over mine Læber til Trøst og Opmuntring; men for at lede Tankerne bort fra dette sørgelige, begyndte jeg istedet at tale om Henrik, og dette var nok den allerbedste Maade at trøste hende paa, mærkede jeg; thi hun kom snart paa andre Tanker og følte sig opkvikket igjen. Han havde skrevet hjem og sagt os, at han vilde komme hjem til Sommeren, og det var jo nokſaa længe at vente; men vi trøstede os begge med, at Tiden gaar saa forbausende hurtigt.

Da vi var kommet i Nærheden af Torvet, spurgte

Olga: „Ved du, hvem det er, som skal begraves idag, Ragna?"

„Nei, du, det gjør jeg ikke, er det maaske nogen, som vi kjender?"

„Jo, tænk, Frøken Larsens Mand er død og skal begraves idag."

„Det var kort Lykke, hun fik med ham da," sagde jeg.

„Ja, desværre."

„Har de nogen Børn sammen?"

„Ja, de har vist en liden Gut, tror jeg."

„Hvordan tror du, hun tager det da?"

„Aa, vist ganske let, eftersom jeg har hørt; for hun trøster sig sandsynligvis med, at hun snart faar sig en anden Mand."

„Allerede nu før Manden er begravet, kanske?" sagde jeg leende.

„Ja, eftersom jeg hører, er det nok vist saa," svarede hun, medens hendes Ansigt afspeilede indre Uro og Bekymring. Jeg anede omtrent, hvordan det kunde være, og idet jeg lagde min Haand paa hendes Arm og saa hende ind i Øinene, spurgte jeg: „Sig mig oprigtig, er du bange for Frithjof, Olga?"

„Ja, jeg er," svarede hun med sitrende Stemme.

Jeg drog et dybt Suk, og idet jeg bød hende Haanden for at skilles, sagde jeg: „Haab det bedste, Olga, og bed til Gud, at ikke saa maa ske."

Hele Vinteren igjennem var jeg afvekslende frisk og syg, men det var mig ikke muligt at fatte, hvad som egentlig feilede mig, dog tager jeg ikke feil, naar jeg siger, at Sorgen var den væsentligste Aarsag til mit elendige Udseende.

I økonomisk Henseende havde jeg gyldig Grund til at være fornøiet; thi frem paa Sommeren skulde Hr. Nagel aabne en Filial af sin Forretning, og denne var det Bestemmelsen, jeg skulde bestyre.

I Vinterens Løb havde Hr. Nagel været meget optaget med en sød, elskværdig Dame, som hed Kristofa Dahl. Det var en meget smuk Dame med en høi, elegant Figur, sort Haar, store, mørkeblaa Øine og en fin, buet Mund med to Rader hvide Tænder, og dertil en Latter saa hjertelig og sølvklar, at man blev fristet til at le med, naar hun lo, enten man var oplagt dertil eller ikke. Lidt lunefuld var hun kanske, men i Almindelighed maatte man sige, hun var den mest elskværdige at omgaaes, saa jeg for min Part likte hende meget godt, og at Hr. Nagel var forelsket i hende, derom nærede jeg ikke den ringeste Tvivl.

En Dag, da jeg sad alene nede i Forretningen, kom Frøken Dahl tilfældigvis ind og spurgte efter Hr. Nagel, og da hun saa, mit Ansigt var saa trist og nedstemt, sagde hun: „Hvad er det, som fattes Dem, Jomfru Hansen? Altid ser jeg det samme sørgmodige, triste Ansigt, naar jeg træffer Dem alene; sig mig, hvad er det, som trykker Dem?"

„Aa, ikke noget specielt," svarede jeg, „jeg har jo, jeg, som saa mange andre, af og til Skuffelser i Livet; men det kan jo ikke være noget at tale om."

„Det maa vist ikke være saa ganske ubetydelig endda, kan jeg tænke mig, for De ser saa bleg og lidende ud, at jeg har næsten vanskelig for at kjende Dem igjen, siden den Tid, De var hos Hr. J. De bør vist forsøge

at komme saa meget ud som muligt. Har De ikke Tid til at gaa en Tur med mig iaften?"

„Jo Tak, det vil jeg gjerne, dersom De ikke er optaget, og der intet kommer i Veien."

„Aa, jeg skal tale med Nagel om det, saa kommer der nok intet i Veien," sagde hun leende.

Jeg saa paa hende med et misundeligt Blik og tænkte: Gid jeg kunde være ligesaa glad; mon tro, om hun har følt, hvad Skuffelser og et deraf følgende daarligt Humør vil sige.

Ud paa Eftermiddagen sagde Hr. Nagel: „De skal jo gaa Tur med Frøken Dahl iaften, hører jeg? Jo, det er en rigtig kjæk Dame, hende skulde De se at komme sammen med, saa er det muligt, de vilde komme bort fra alle de triste Tanker, som de gaar og ruger over."

„Ja, De har muligens Ret, og jeg skal forsøge at behage hende saa godt, jeg kan."

„Ja, gjør det, hendes Selskab vil De have godt af."

Da Aftenen kom, gik vi en rigtig god Tur, og jeg syntes særdeles godt om Frøken Dahl og ønskede bare, at hun vilde have mig til sin Veninde, hvilket jeg nu mere end nogensinde vilde sætte Pris paa, da jeg nødvendig maatte søge at undgaa Sammentræf med Frithjof, og af den Grund ogsaa for det meste give Afkald paa Olga, som indtil nu havde været min fortroligste Veninde.

En Søndag lidt senere kom Frøken Dahl hen til mig og spurgte, om jeg havde Lyst at være med paa Concert i Logen om Eftermiddagen.

„Mange Tak," svarede jeg, „det er meget venligt af Dem at ville ofre en Tanke paa mig."

„Synes De?" sagde hun leende og fortsatte drillende

„Ja, ser De, jeg kan meget godt like Dem, naar De er en Smule munter."

Jeg blev ganske rød i Ansigtet og skyndte mig ud, da jeg ved hendes Ord blev mindet om noget, som jeg den Dag helst vilde undlade at tænke paa.

„Nu, hvor blev De af? De stormede jo afsted, som om De skulde have Mad færdig til Middagen," sagde hun, da jeg kom ind igjen.

„Aa, jeg huskede bare paa noget, som jeg skulde have ordnet, før jeg gik," svarede jeg for ikke at lade hende forstaa, at det var Hentydningen til mit slette Humør, som havde sat slig Fart i mig.

Da vi stod færdige til vor Formiddagstur, studsede hun lidt og sagde: „Hør, Ragna, har De noget imod, at vi to bliver du's?"

„Nei, det er mit høieste Ønske, Frøken Dahl," svarede jeg.

„Godt, saa er vi Veninder fra idag af, Ragna."

„Tusind Tak for din Venlighed, Kristofa," sagde jeg og trykkede hendes Haand med Varme; thi jeg var saa lykkelig, som jeg ikke havde været paa lang Tid over at have fundet et Væsen, jeg kunde slutte mig til og holde af, for det følte jeg, jeg allerede gjorde.

Paa Veien fortalte Frøken Dahl en Del af sin Historie, og hun havde nok ikke været saa ganske uberørt af Sorg, hun heller, fik jeg høre. Hun havde mistet sin Moder, da hun endnu var ganske ung, og Faderen havde taget sig hendes Død meget nær, og siden den Tid havde han skjøttet sit Arbeide mindre bravt, hvorfor det havde gaaet nedover med ham Aar for Aar. Som ganske ung kom hun ud til Pleieforældre, og hos disse havde hun

maattet døie meget ondt mangen Gang; thi der blev lidet taget Hensyn til hendes unge Alder, og hun maatte udføre Arbeider snart sagt af alle Slags, saa det vilde være Synd at sige, hun var forvænt i den Retning. Da hun havde fortalt det, lagde hun til: „Jeg ser nu, at alt dette Onde har været til mit eget bedste; og jeg forstaar ikke, hvorledes det skulde gaaet med mig, dersom jeg ikke havde lært at tage alt, som det kom og med Ro, i Fortrøstning til, at Gud vilde hjælpe over alle Vanskeligheder."

Her gjorde jeg den Bemærkning, at jeg ogsaa tidligere havde oplevet lidt af Livets lyse Sider, men at en vis Person havde krydset min Vei og sørget for, at jeg nu altid saa paa Livet med et mørkt, trist Blik.

„Det er vel Kjærlighedssorger det, Ragna?" spurgte Kristofa.

„Ja, jeg har været meget glad i en ung Mand, som heder Frithjof Madsen."

„Ja saa, Ragna, har du alt faaet smage Livets Bitterhed fra den Kant?"

„Ja, desværre, og det mere end nok," sukkede jeg.

„Dersom du ikke synes, det er kjedeligt, vilde jeg gjerne, du skulde fortælle mig lidt, det kunde maaske lette dig en Smule."

„Ja, Kristofa, kan det interessere dig, vil jeg gjerne fortælle mine Gjenvordigheder," sagde jeg rødmende.

„Ja, gjør det, Kjære, og du skal i mig have en opmærksom Tilhører, som ikke spørger af Nysgjerrighed, men virkelig har Sympathi og Medlidenhed med dig."

Jeg saa lykkelig paa hende og takkede tusinde Gange

for, at hun var saa venlig at skjænke mig saa megen Deltagelse og Interesse. Hun tog min Arm i sin, og medens jeg var optaget med at fortælle, hvad Læserne allerede kjender til, lyttede hun spændt til hvert Ord, jeg sagde. Da jeg skildrede Moders Død, saa jeg Taarer prelle i hendes smukke Øine, og de Følelser, hun lagde for Dagen, gjorde, at jeg syntes neppe at have seet noget saa smukt. Da jeg var færdig med at fortælle, saa hun mig ind i Øinene og sagde: „Det var meget ondt at høre din triste Historie, Ragna; men jeg tror, du har meget godt tilbage, som fuldstændig vil opveie alt det onde, du har lidt. Jeg har ogsaa selv havt en liden Sorg i den Retning, men nu er det over, og saa faar det være glemt."

Da hun sagde dette, blev jeg ikke saa lidet nysgjerrig og spurgte: „Er han her?"

„Nei, han er for en Del Aar siden reist til Amerika, og derover kommer vel jeg ogsaa engang til at havne."

„Saa, har du Lyst til det da?" spurgte jeg.

„Aa, just ikke saameget for Lystens Skyld, men jeg har en yngre Søster derover, som er opdraget hos en Præstefamilie, og til hende kommer jeg sandsynligvis til at reise, for jeg lovede Moder paa Dødsleiet at holde Øie med hende, og indtil nu har jeg vidst, hun har været i gode Hænder, saa jeg har ikke syntes, min Nærværelse har været nødvendig; men nu skal hun konfirmeres og muligens tage paa egen Haand ud i Livet, saa Hjælp og Raad kanske kunde være nyttigt; og Løftet til Mama maa indfries, selv om det koster lidt Gjenvordighed."

„Ja, det har du fuld Ret i; — er hun lig dig?"

„Jeg kan baade svare Ja og Nei, for i Figuren er

vi nok lige, men hun havde smukke, brune Øine, som jeg desværre mangler, som du ser."

Jeg maatte le af den Tone, hvori hun sagde det og syntes ogsaa, hun var ikke saa lidet koket, men da det klædte hende saa godt, fandt jeg det mindre farligt og gjorde ingen Bemærkning derom, men spurgte istedet, hvad hendes Søster hed, og om hun var flittig til at skrive.

„Hun heder Henrikke," svarede hun, „men flink til skrive, kan jeg slet ikke sige, hun er, og det er jeg kanske lidt Skyld i selv, da det netop er min svage Side, for jeg er meget sløv med at svare, da Skrivearbeide altid synes mig saa kjedeligt."

„Saa, du synes det? Jeg for min Part er meget glad i Skrivearbeide og synes ofte, det letter mit Hjerte, naar jeg kan faa rable ned paa Papiret en Del af alt det, som rører sig derinde, selv om jeg, som mangen Gang sker, maa rive det istykker, saa snart jeg har skrevet det færdig."

Kristofa lo, da hun hørte, hvilket naivt Barn jeg var, og spurgte lidt skjælmsk: „Hvad tror du nu, Klokken er? Er det Middag snart?"

„Jeg skal se," svarede jeg og blev ikke lidet forskrækket, da jeg saa, den allerede var over to; thi optaget som vi var med at fortælle hinanden, havde Tiden løbet saa ufattelig fort, at ingen af os havde nogen Anelse om, hvormange Klokken var.

Om Eftermiddagen havde jeg det rigtig koseligt paa Concerten, og da jeg om Aftenen var kommet op paa mit Kammer, kom Fru Iversen og spurgte, om jeg ikke havde Lyst til at tilbringe Aftenen sammen med hende; men hertil svarede jeg nei af den Grund, at jeg syntes, hun

bestandig havde saameget at sige om de fleste, som hun kom i Berøring med, og det Sludder syntes jeg mindre om, samtidig som jeg næsten altid havde nok med mig selv og mine egne Tanker, som afvekslende dreiede sig om Frithjof, Henrik og Kristofa.

Efterhvert som Tiden gik, blev jeg mere og mere glad i min nye Veninde, og Tanken paa, at hun muligens kom til at forlade Norge, smertede mig allerede paa Forhaand; men jeg var nu saa tilvandt at miste netop det, som var mig kjærest, og maatte trøste mig med, at jeg vel stod over det ogsaa, naar den Tid kom.

Da jeg kom i Forretningen overraskede Hr. Nagel mig med ikke mindre end tre Breve, og jeg kjendte dem alle paa Haandskriften. Da jeg skulde aabne den grønne Konvolut, rystede Haanden saa stærkt, at jeg slap Brevet paa Gulvet.

„Er De syg?" spurgte Hr. Nagel.

„Nei, ikke saavidt jeg ved," svarede jeg og bøiede mig ned og tog Brevet op igjen.

Det første, jeg saa efter, var Underskriften, for jeg maatte næsten tro, at jeg havde bedraget mig ved Bedømmelsen af Udenpaaskriften, men nei, det var nok ganske rigtig fra Frithjof, og blegnende stak jeg Brevet i Lommen det forteste jeg kunde, for at tage det igjen til gjennemlæsning, naar jeg kunde være helt uforstyrret.

Derefter tog jeg fat paa det andet, som jeg saa var fra Broder Henrik, og læste det raskt igjennem.

„Glæd dig, kjære Ragna," skrev han, „for til Sommeren kommer jeg hjem, og da vil din Broder gifte sig, hvad synes du om det?"

„Aa, for en Herlighed," sagde jeg halv høit og smilede.

„Nu, Jomfru Hansen, hvad er det, som er saa herligt?" spurgte Hr. Nagel.

„Min Broder kommer hjem til Sommeren, skriver han, og da vil han gifte sig."

„Ja, det maa man vel sige er herligt," sagde han og tog med Haanden og glattede paa sit tynde Haar, omtrent som om han vilde forsøge at fjerne ubehagelige Tanker, som huserede i Hovedet. I det sidste var Hr. Nagel blevet saa underlig af sig; thi i den første Tid, jeg var hos ham, var han altid en arbeidsom og paapasselig Mand, og jeg kunde aldrig mærke, at han havde noget Hang til Drik; men i den allersidste Tid lod det til, at han befandt sig allerbedst, naar han kunde gaa saa passelig perrial fuld. Dette forundrede mig ikke saa lidet og bragte mig til at tænke: mon tro, han er en Lidelsesfælle, lig mig selv, for kanske han har faaet en Kurv? Men at tænke saa faldt ogsaa lidt besynderlig, da jeg havde ventet, Kristofa havde fortalt mig, om saa var Tilfældet. Det var jo forresten en Sag, mig uvedkommende, saa de om det, og jeg havde sandelig saa nok med mig selv, at det var liden Grund for, at jeg skulde kaste mig op i andres Sager ogsaa.

Det tredje Brev var fra Olga, som bad mig komme hen til sig, da hun havde noget vigtigt at fortælle mig, skrev hun.

Da Hr. Nagel var gaaet ud og jeg var alene, tog jeg atter Frithjofs Brev frem for at gjennemlæse det, hvilket ikke lagde synderlig Beslag paa min Tid, da det bare indeholdt nogle faa Linjer, der lød saaledes:

Ragna Hansen!

Tør jeg anmode dig om en Samtale i Aften;

det er noget af Vigtighed, saa jeg saa helst, du ikke svarede mig nei. Jeg skal komme præcis Kl. otte.

Ærb.
Frithjof Madsen.

„Det er sandelig ikke godt at være mig," sagde jeg til mig selv, da jeg havde læst Brevene, for Frithjof bad om en Samtale i Aften, og Olga vilde, jeg skulde komme til hende, og begge to skrev, at det var noget af Vigtighed, de havde at meddele mig; men dele mig kunde jeg jo ikke. Efter at have studeret en liden Stund kom jeg til det Resultat, at det skulde være hyggeligt at høre, hvad Frithjof havde at sige, og saa fik Olga være til en anden Gang; der var desuden Telefon lige ved, saa hende kunde jeg jo saa tale med straks paa Stunden.

Da Klokken var otte, kom Frithjof saa præcis, at jeg næsten maatte forbauses over hans Punktlighed. Jeg bød ham med en Haandbevægelse at tage Plads, samtidig som jeg selv stod støttende mig til Bordet og saa ud i Rummet. Jeg følte mig helt bange for mig selv og sukkede og bad stille til Gud, at han vilde give Kraft og Visdom, saa ikke det sidste nu skulde blive værre end det første. Frithjof blev siddende en Stund uden at sige noget, og da jeg følte, Tausheden blev trykkende, sagde jeg: „Nu, Frithjof, er det noget jeg kan hjælpe dig med?"

„Ja, nu skal du høre, Ragna; jeg har i Dag faaet Telegram fra Arendal i Anledning en Hyre, for jeg har tænkt at begynde forfra igjen som Sjømand; thi det kan nok aldrig gaa an for mig at blive gaaende her hjemme, for det bliver bare at sætte Skillingen overstyr blandt

Kammerater ligesaa fort, som jeg tjener den, og jeg vil nu forsøge, om det ikke kunde blive anderledes med mig, end det hidindtil har været, som jeg ogsaa tror vil lyklykkes mig, naar jeg bare kommer bort fra alt dette forførende Kammeratsliv."

„Saa, ja det er vist ikke for tidlig; men hvad vilde du, at jeg skulde gjøre med det," spurgte jeg tilsyneladende kold som Is.

„Jeg tænkte at spørge dig, om du ikke kunde hjælpe mig, Ragna, for jeg er, som du vel forstaar, ikke forsynet med noget, som kan være tjenligt til Sjømandsbrug; du maa endelig gjøre det, det er sidste Gang, jeg beder dig om Hjælp."

„Jeg kan ikke love noget bestemt," svarede jeg, „men jeg skal spørge Hr. Nagel, om han tager mig god som Kautionist, og det skal du faa Svar paa i Morgen."

„Aa, hvor snil du altid har været mod mig, Ragna," sagde han og vilde gribe min Haand for at takke, men jeg drog Haanden til mig og sagde: „Nei, lad det være, Frithjof, for jeg kan godt gjøre en Tjeneste uden derfor at blive rost og takket."

Frithjof gjorde ingen Indvendinger herimod, og da jeg ikke talte mere til ham, reiste han sig for at gaa, men da han var kommet hen mod Døren, vendte han sig mod mig og spurgte: „Har du ikke noget at sige mig, som jeg kan glæde mig med til Afsked, Ragna?"

„Jo, jeg vil ønske og haabe, at du herefter maa blive god og brav," svarede jeg, „og at du for Eftertiden mindre vil stole paa dine egne Kræfter og tage Gud med dig paa din videre Vandring gjennem Livet; mere har jeg ikke at sige dig nu, men forresten saa taler

vi vel med hinanden endnu en Gang, forinden du reiser."

Frithjof var meget bleg og alvorlig, og naar jeg saa ham ind i Ansigtet, maatte jeg spørge mig selv: „Er det min forandrede Opførsel mod ham, der gjør ham saa bedrøvet og nedstemt? Aa-ja, det kunde jo godt være muligt, om saa var Tilfældet, men det var jo hans eget Værk, saa han for den Slags Skyld gjerne kunde betragte det. Han havde jo ikke skaffet mig andet end Sorg og Kamp lige fra den første Dag, jeg lærte ham at kjende, og jeg vidste med mig selv, at havde nogen forsøgt at glemme og tilgive, da havde sandelig jeg gjort det; men nu var jeg træt, og det kunde ikke anderledes være, end det var; men kanske nu alt det, som hidtil havde staaet i Veien, kunde ryddes væk, maaske han nu vilde blive brav og god, ja, hvem kunde vel vide det? Sjøen havde jo lært saa mangen en, hvorfor kunde den saa ikke ogsaa gjøre et bedre Menneske af Frithjof?"

Under disse Tanker, som i et Øieblik gjennemfôr min Hjerne, var det ikke frit for, at enkelte Straaler af Haab forsøgte at trænge ind, men jeg vilde nu helst tilbagetrænge dem og ikke mere haabe noget af den Person, der for mig nu burde betragtes som død, men hjælpe ham i hans Nød, det burde jeg, for vilde han nu bestræbe sig for at blive et godt Menneske, var det jo min Pligt at rydde de Hindringer af Veien, som stængte for ham.

Jeg talte ogsaa med Kristofa om dette, og hun syntes just, det var et klart Bevis for, at han nu vilde forbedre sig, at han søgte at komme bort fra det forførende Kammeratsliv, som hidindtil havde været ham

til stor Skade og sagde, at det vilde være Synd, om jeg ikke hjalp ham, hvorfor jeg gjorde, hvad jeg kunde.

Dagen før Afreisen var Frithjof nede og hentede Tøiet, og jeg kan ikke andet sige, end det var med underlige Følelser, jeg den Aften gik til Hvile, og jeg tænkte og sagde til mig selv: „Nu forsvinder maaske for stedse min livsskjønne Drøm, eller ogsaa var det hele blot en flygtig Illusion.“ Grædende kastede jeg mig paa Sengen og forsøgte at skjule Ansigtet i Hovedpuden, omtrent som jeg vilde forsøge paa at overføre min Smerte fra Brystet og ind i Puderne. Jo mere Tankerne fik Lov at røre sig, blev Graaden heftigere og heftigere, saa jeg tilsidst fik Krampe, og ligesom i Feberfantasierne stønnede jeg: „Kjære, kjære Frithjof, mit Ideal, min Lykke; var vi da ikke skabte til at nyde denne Lykke? Hvorfor havde ikke han kunnet elske mig, som jeg har elsket ham? Og hvorfor havde han ikke bestræbt sig for at blive snil og god, hvis han virkelig elskede mig? O nei, det var nok desværre Kjærligheden, han manglede, og jeg saa det nu med Tvivlens Øie, men det var dog altfor sandt; jeg havde jo seet, hvorledes Henrik behandlede Olga, og jeg vidste, hvorledes jeg behandlede den, jeg holdt af, men Frithjofs Maade at behandle mig paa blev en himmelvid Forskjel. En Ting var jeg midt i min Bedrøvelse glad over, og det var, at Annanias's Enke eller Frøken Larsen, som hun tidligere hed, ikke havde faaet Anledning til at træffe ham, forinden jeg reiste.

Da jeg lidt senere paa Aftenen var nogenlunde kommet til Ro igjen, lukkede Fru Iversen paa Døren og spurgte, om jeg ikke havde Lyst til at følge hende et

lidet Ærinde ud i Byen, og da hun saa paa mig, fattede hun straks, at ikke alt stod saa ganske vel til og udbrød: „Nei, hvad ser jeg, sidder De virkelig og græder? De skulde hellere tage Ture med Frk. Dahl om Aftenerne end at sidde her og sørge og græde; jeg kan forresten ikke forstaa, hvad der fattes Dem"

„Nei, jeg ved det saamæn ikke selv heller; Taarerne sidder formodentlig saa løst i Øienkrogene," sagde jeg med Forsøg paa at smile.

„Lad nu det være nok og tag paa Dem Tøiet, saa bliver De med mig ud en Tur, for jeg skal se til nogle fattige Børn, hvis Moder er kommet paa Sygehuset, og det er troligt, De vil have godt af at være med paa et saadant Besøg."

„Det kan være meget muligt," svarede jeg og skyndte mig at faa Taarerne bort og Ydertøiet paa.

„Se, det kan jeg like, at De ikke er ufornuftig og sætter Dem til herinde og gruble og græde, fordi om en Frithjof Madsen reiser bort; for saa pen Dame, som De er, mangler der vist ikke paa Herrer, som gjerne vil have Dem," sagde hun i en drillende Tone.

„Kan gjerne være," svarede jeg kort, da jeg ikke var oplagt til at drøfte hverken Frithjof Madsen eller pene Damer, og endnu mindre andre Herrer og den Slags Tøv.

Som vi gik, spurgte Fru Iversen: „Sig mig engang, Jomfru Hansen, hvad ser De egentlig hos denne Frithjof Madsen, som er saa pent? Jeg kan ikke opdage andet, end at han er meget almindelig."

„Kan nok være, at han nu er det, men den Gang, jeg først lærte ham at kjende, var han efter min Mening i Besiddelse af alt, som kunde kaldes smukt og godt,"

sagde jeg kort og kastede Samtalen ind paa et andet Thema.

Vort Bestemmelsessted var en yderst tarvelig Kjælderbekvemmelighed, som næsten laa helt under Jorden, saa jeg maatte forbauses ved at se Folk bo saaledes afstængte fra Lys og frisk Luft, som denne Familie gjorde; men det var jo Fattigdommen, som her, ligesaavel som saa mange andre Steder afgjorde Valget. Det var en Enke med en hel Flok Børn. To Smaapiger i 6–7 Aars-Alderen sad paa en Bænk og sov; en ældre Gut puslede med at stelle istand Sengene, om jeg kunde kalde dem saa; saa det var et noksaa trist Syn, der mødte os i dette fattige Hjem. Jeg blev en Stund staaende og betragte de to smaa, som sov, og idet jeg pegede hen paa Børnene, sagde jeg til Fru Iversen: „Aa, hvor smukke de er," samtidig tænkte jeg: „O, den som bare kunde tage Livets Sorger saa let og lunt som disse."

„Hvad heder du, Gutten min?" spurgte jeg ham, som holdt paa at stelle istand Sengene.

„Jeg heder Anton."

„Du er vel snil imod dine Søstre, er du ikke?"

„Jo," svarede han og lo.

Jeg maatte endnu engang vende mig mod de Smaa og betragte dem, for de mindede mig saa om mit Hjem, naar Broder Henrik i Skumringen tog Bergli og mig, en i hver Arm og trallede for os, til vi faldt i Søvn. Jeg reves imidlertid hurtigt ud af mine Drømmerier ved, at Fru Iversen mindede mig om, at hun var færdig, og vi skulde gaa. Jeg gik hen og klappede de smaa paa Kindet og ønskede inderlig i mit Hjerte, at Gud vilde beskytte disse faderløse Stakler mod alt det, som

muligens vilde komme, og at han vilde give dem Kraft, naar Prøvelsernes tunge Slag faldt.

Da vi kom ud paa Gaden igjen, sagde jeg: „Kan vi ikke med detsamme tage os en Spadsertur; jeg for min Part føler mig saa vemodig stemt, og det vil kanske gjøre godt for os begge."

„Ja kom, saa tager vi os en Tur rundt Parken," svarede Fru Iversen og for at forlænge Veien gik vi op ved Logen og frem Veiten. Som vi kommer lige udenfor Holdts Hotel, blev jeg opmerksom paa en Skikkelse, der gik saa besynderlig fremoverludende, omtrent som en, der har et eller andet vanskeligt Foretagende at udrette og vil gjøre sig ukjendelig. Ved at iagttage ham nøiere saa jeg, at det ingen anden var end Frithjof Madsen; men jeg vilde nødig tro mig selv; thi hvad havde vel han at gjøre her paa denne Tid? Men at det var ham, saa jeg ganske tydeligt, da Lygteskinnet uheldigvis faldt lige i Ansigtet paa ham. Jeg vilde allerhelst have gjort helt om igjen; men da jeg troede, Fru Iversen ikke var blevet opmerksom paa ham, gjorde jeg ikke noget Forsøg herpaa, men sagtnede Farten saa meget jeg kunde, for desmere at kunne iagttage ham.

Frithjof vendte sig raskt om, saa snart han ved Lygteskinnet saa, det var mig, og jeg kunde tydelig merke, at han ikke havde beregnet at træffe mig her paa denne Tid.

Fru Iversen var under dette saa ivrig optaget med at fortælle om Børnenes Moder, som netop var kommet paa Sygehuset, og hvor kummerlig denne Enke havde arbeidet, til hun ikke orkede mere.

Da vi var kommet et Stykke længere frem, standsede jeg og sagde: „Her i dette lille, hvidmalede Hus

døde min Moder, og De kan tro, jeg har tilbragt mange hyggelige Stunder her sammen med hende, medens hun levede; og Minderne herom vil gjerne gjøre Øiet vaadt, hvergang jeg passerer disse kjendte Steder."

„Ja, det kan jeg saa vel forstaa," svarede Fru Iversen med Følelse, da hun meget vel bemerkede min bevægede Sindstilstand.

„Dersom De ikke har noget imod det, Frue, vilde jeg gjerne, vi skulde gaa den samme Vei tilbage, som vi kom," sagde jeg.

„Ja gjerne det; for mig kan vi gaa akkurat hvilken Vei, De vil."

Da vi kom frem til Engen, saa jeg en Herre i Selskab med en Dame, der var nokſaa godt skjult i en Pelsværkskaabe. Hvem Herren var, saa jeg, straks jeg fik Øie paa ham; men hvem kunde vel Damen være? spurgte jeg mig selv og paaskyndede mine Skridt mest mulig for at komme dem paa nærmere Hold, og saa da til min store Sorg, at jeg nok havde forregnet mig, da jeg hjemme paa mit Værelse var glad for, at Frithjof ikke havde truffet sammen med Frøken Larsen, før han reiste; thi hende var det.

De to Elskende, om jeg saa maa sige, var saa optagne med hverandre, at de ikke lagde Merke til mig og Fru Iversen. Som enhver kan tænke sig, bragte denne Overraskelse mig i en meget spændt Tilstand, og jeg havde den største Lyst til at komme bort fra Fru Iversen, hvis det kunde lade sig gjøre; thi hun havde endnu ikke opdaget noget besynderligt paa Turen; men jeg vidste meget vel, hun maatte kunne læse sig til det af mit Ansigt, saafremt hun kom til at betragte mig, og saa kiede ogsaa,

og helt forskrækket spurgte hun: „Men kjære, hvad fattes Dem, Jomfru Hansen, saar De ondt? De ryster formelig og ser saa daarlig ud, som De vilde segne om?"

Istedetfor Svar snappede jeg efter Veiret; thi jeg var en Besvimelse nær. Fru Iversen tog mig i sine Arme, da hun skjønte, jeg vaklede og vilde falde, og medens jeg lagde mit Hoved paa hendes Skulder, mumlede jeg svagt: „Herre Jesus, forsøg mig Troen," thi nu trængte jeg mere end nogensinde at se op til ham, om jeg ikke skulde miste Troen paa alt godt og synke fuldstændig sammen.

Da vi havde staaet en Stund, sagde Fru J. deltagende: „Tror De, vi kan fortsætte nu, eller skal jeg hente en Vogn?"

„Tak, jeg er bedre nu," svarede jeg.

Fru J. rystede betænkelig paa Hovedet, som hun vilde sige, at min Opførsel forekom hende høist gaadefuld; men hun var for dannet til at komme med Spørgsmaal, samtidig som hun vel ogsaa vidste, jeg ingen Oplysninger vilde give.

Da jeg kom hjem paa mit Værelse, spurgte jeg mig selv, om Frithjof virkelig elskede denne Kvinde. — Kunde han elske hende, — og elskede hun ham? Ja, hvis saa var, da havde jeg forskaanet os alle tre for en frygtelig Ulykke; men hvorledes skulde jeg saa forstaa Frithjofs Optræden? Var det Medlidenhed, der havde drevet ham til at gjøre noget godt for mig? Nei, det kunde ikke være bare det heller, thi han havde jo ved Moders Grav sagt, at han ingen anden havde elsket end mig. Var det da Løgn og Bedrag alt fra først til sidst? Ja, saa maatte jeg antage, og jeg følte mig fristet til at slynge

ham de bitreste Bebreidelser lige i Ansigtet, men hvorfor skulde han faa vide, at det, som jeg nu havde revet over med egen Haand, ikke havde været mit Hjertes Ønske. Nei, han skulde aldrig faa vide, hvor dybt Braadden havde boret sig ind i mit Hjerte; jeg havde lidt før og fik lide nu ogsaa; men o! hvilke Smerter og hvilken Kamp.

Bedrøvet og sønderknust knælede jeg ned og bad inderlig til Gud, at han vilde hjælpe mig i denne min Nød. „Gud, du har sagt, du vil være nær hos dem, som paakalder dig," sagde jeg, „og du ser nu, at jeg ganske synker under, hvis ikke du vil tage mig i din trofaste Faderhaand og holde mig oppe."

Jeg blev en Smule roligere efter Bønnen og begav mig tilsengs, men der blev ikke stor Hvile at faa; det ene Suk efter det andet steg op fra mit Bryst, samtidig som jeg laa og kastede mig fra den ene Side af Sengen til den anden og sikkert hundrede Gange sagde jeg til mig selv: „Du har jo selv ønsket det saa, og da faar du ogsaa tage det, som det kommer," men dette, som nu plagede mig, var noget, jeg ikke havde taget med i Beregningen; thi til min tidligere tunge Sorg var nu ogsaa kommet Skinsygens martrende Kvaler. Det var min Kjærlighed, som var forsmaaet, og min Stolthed havde faaet et ulægeligt Knæk. Endelig fordrede Naturen sin Ret, og jeg faldt i Søvn; men den var ikke meget vederkvægende; thi urolige Drømme plagede mig hele Natten, og da jeg om Morgenen skulde staa op, smertede mit Hoved saa, at jeg blev meget angst for, at Sygdommen paany skulde gribe fat i mig. Med Opbydelse af al den Energi, jeg var i Besiddelse af, kom jeg endelig op og fik Klæderne paa, men da jeg saa mig i Speilet, syntes

jeg, at mit Ansigt havde faaet et fremmed, haardt Udtryk, samtidig som jeg ogsaa opdagede de første Sølvstriber i mit Haar, og idetheletaget forekom det mig, at jeg i disse sidste Timer var blevet betydelig ældre, end jeg virkelig var.

Da Fru Iversen om Morgenen kom ind til mig, raadede hun mig til at blive hjemme, da jeg saa saa syg og lidende ud.

„Nei, det kan jeg ikke," sagde jeg, „thi det er nu for Tiden meget travelt i Forretningen, og forøvrigt er jeg jo ganske frisk."

Da jeg sagde dette, forsøgte jeg at smile, men det var nok et trist Smil, som ikke stod i ringeste Forbindelse med min indre Følelse.

Da jeg kom ned i Forretningen, sagde Hr. Nagel: „De er sent ude i Dag, Jomfru Hansen."

„Ja, men De faar undskylde mig, for jeg er ikke rigtig rask."

„Det var meget leit det; tror De, De maa gaa hjem igjen maaske?"

„Aa nei, jeg tænker nok, det retter sig udover Dagen, for det er bare lidt Hovedsmerter."

Da der for Øieblikket ikke var Folk i Butikken, satte jeg mig hen paa en Stol og hensank snart i grublende Tanker. Pludselig sagde Hr. Nagel: „Det er jo idag, Frithjof Madsen skal tage afsted; ved De, hvad Tid han skal reise, Jomfru Hansen?"

„Efter hvad jeg har hørt, skal det nok være Klokken halv tolv."

„Saa nu, men da vil De maaske gaa lidt tidligere til Middag i Dag end ellers, vil De ikke?"

„Jeg siger saa mange Tak, Hr. Nagel, om jeg maa faa gaa en halv Times Tid tidligere, hvis det kan lade sig gjøre."

Herpaa gav han intet Svar, men efter en liden Pause sagde han: „Jeg saa Frithjof Madsen sent igaaraftes spadsere meget fortrolig med en Dame ved Siden."

Jeg baade rødmede og blegnede paa en Tid, men svarede alligevel noksaa raskt, som om Sagen ikke vedkom mig: „Saa, saa."

„Er han forlovet kanske?"

Seende til den modsatte Side for ikke at røbe mine Følelser, sagde jeg: „Jeg kjender saa lidet til Frithjof Madsens private Affærer, at jeg nok ikke kan svare Dem paa det Spørgsmaal, Hr. Nagel."

„Aa nei, det var kanske ikke saa godt at svare paa heller, og De maa undskylde, at jeg spørger; men jeg gjorde det, fordi min Broder har fortalt mig, at De havde været forlovet med ham, og da maa jeg sige, han ikke har opført sig synderlig pent mod Dem."

„Ja, jeg har tidligere meget rigtig været forlovet med Madsen, og forekommer hans Opførsel Dem usattelig, maa det være grundet paa Ukjendskab med Forholdene, for det er mig, som sidst har hævet Forlovelsen, saa han ikke kan være at bebreide for det," sagde jeg fast uden at se op.

Nagel spurgte ikke videre, og om han var fornøiet med den Forklaring, jeg gav eller ikke, faar jeg lade staa hen. Han gik straks efter ud en Tur, men sagde, idet han gik, at han vide komme snart tilbage. En liden Stund efter kom ganske uventet Kristofa Dahl, og straks hun traadte ind ad Døren, sagde hun: „Jeg syntes, jeg

maatte se ind til dig, Ragna; men kjære dig, hvad er der nu i Veien? bliver du syg?"

Jeg kunde ikke svare, men tog hendes fremrakte Haand og pressede den mod min Pande, medens Taare efter Taare randt nedover Kinderne.

Kristofa blev helt forskrækket og sagde: „Ragna, Ragna, hvad fattes dig? sig mig det straks; thi din Taushed gjør mig endnu mere ængstelig."

„O, Stofa," sagde jeg grædende, „jeg har det saa ondt, gid jeg aldrig var blevet til, saa havde jeg undgaaet at se og føle alt dette, som nu smerter mig saa dybt."

„Men kjære, forklar dig da, for jeg kan sandelig ikke forstaa eller fatte, hvorledes dette hænger sammen."

„Ja, jeg skal, Stofa," sagde jeg hulkende; „du ved jo, at Frithjof skal reise idag, og du ved ogsaa, at jeg har hjulpet ham til det, og at jeg, af Hensyn til vores fælles bedste, hævede Forlovelsen, da jeg fandt, at Frithjof ikke holdt af mig saa, som jeg fordrede, og vi var saa høist forskjellige for hinanden."

„Ja, jeg ved alt dette, Ragna, og eftersom jeg har forstaaet, følte du dig jo vel tilfreds med denne Ordning".

„Tilsyneladende ja, men herinde i Hjertet har det smertet, revet og skreget, saa jeg kan ikke udsige det; jeg har følt mig saa hungrende og længtende efter Kjærlighed, at det har forvoldt mig ulidelige Kvaler, for tro ikke, jeg er kold og følelsesløs, — nei, jeg eier fuldt op Følelser, og jeg føler Trang til at kunne omslutte et Væsen med denne min Kjærlighed; men da en, som er den værdig; men desværre, det fandt jeg ikke, Frithjof Madsen var, for han elskede nok en anden og ikke mig."

„Hvem er saa denne anden?" spurgte Kristofa.

„Det er en tidligere Frøken Larsen, som blev gift med en Sjømand, men nu nylig er bleven Enke."

„Heder hun Dina?"

„Jo, ganske rigtig."

„Aa, saa naa, er det hende, han er glad i, hvad Tid fik du det at vide?"

„At hun har staaet efter ham i længere Tid, har jeg været vidende om; men igaaraftes fik jeg mit Lidelsesbæger ikkjænket fuldt til Randen"

Kristofa stod en Stund tankefuld og saa paa mig, medens jeg saa rolig som muligt ekspederede en Del Kunder; men da der efterhvert kom flere Folk i Butikken, sagde hun: „Jeg skal komme ind til dig senere, saa faar vi tales mere ved," og gik.

„Gud ske Lov, at jeg endnu har hende igjen," sukkede jeg med mig selv, samtidig som jeg ønskede, at aldrig hun maatte opleve slige Kvaler, som de, jeg nu maatte lide.

Om en Stund kom Hr. Nagel tilbage og tilbød mig at tage fri, naar jeg vilde. Jeg takkede, tog Overtøiet paa og gik. Da jeg kom op Muralmendingen, mødte jeg helt uventet Frøken Dahl, som ganske forundret spurgte, straks hun saa mig: „Er du her nu?"

„Ja, til en Omveksling vilde jeg hente dig, istedetfor du mig," sagde jeg smilende.

„Vil du gaa udover Haugen kanske?"

„Ja, jeg synes, der kan være saa passende og bekvemt for den Samtale, vi skal have."

„Er det den virkelige Grund, Ragna," spurgte hun og saa fast paa mig.

„Aa, ikke saa ganske, Skibet skal jo snart afgaa, og jeg kunde have Lyst til at se lidt paa det ogsaa.“

„Ja, det er vel snarere Hovedgrunden, tænker jeg,“ svarede hun, hvorefter vi fortsatte Veien udover, og tog Plads paa en Bænk helt nede ved Sjøkanten. Da vi havde siddet en Stund, saa vi det stolte, majestætiske Skib med alle Seil tilsatte seilende udover Fjorden. Jeg stirrede ufravendt paa det og hensank saaledes i Tanker, at jeg ikke engang huskede, Kristofa sad ved Siden af mig, og medens Taarerne begyndte at rinde tættere og tættere, mumlede jeg halvt høit: „Gid hun maa elske dig, saa som jeg, og blive for dig, hvad jeg saa inderlig gjerne vilde været,“ og efter en liden Pause, da Skibet var kommet længere ud, fortsatte jeg: „Farvel da min Lykke, min Smerte, min Længsel, mit Haab; alt tager du med dig; thi alt har jeg ofret dig. Ja, farvel da, du Frithjof, som skjænkede mig saa mange Smerter, gid du hisset ude i det ukjendte maa blive lykkelig og maaske da, at Tiden engang vil lære dig at vurdere den Kjærlighed, du saa blindt har kastet fra dig.“

Kristofa saa af og til medfølende paa mig, men hun havde ligesom ikke Hjerte til at forstyrre mig i disse for mig saa alvorlige Øieblikke, men snart var Gjenstanden for mine Drømmerier skjult for Øiet; thi Skibet svingede om Odden ved Kvarven og efterlod sig kun en lys Stribe i Vandet, det var det hele. Da Skibet forsvandt bag Fjeldet, vinkede jeg med Haanden, og idet jeg saa Kristofa ind i Ansigtet, sagde jeg: „Det var det værste, Kristofa, nu er alt forbi.“

„Aa ja,“ svarede hun, „tungt og haardt var det vel, men du bør være glad, at Bægeret er tømt til Bunden,

thi vi faar nok ogsaa erfare her i Livet, at der findes mange Torne med hvasse Brodde, der stikker dybt, og som efterlader blødende Saar, selv om Braadden er taget bort. Efter det, du har gjennemgaaet, bør du i Grunden være glad og takke Gud for, at han gav dig Kraft til at handle, som du har gjort, og bed ham læge de Saar, du fik dengang, du tænkte at handle paa egen Haand, uden at raadspørge om saa var Guds Vilje eller ikke."

„Mange tak, Kristofa, for du mindede mig om dette", sagde jeg, og klyngede mig fast ind til hende, som om jeg var bange, ogsaa hun vilde forlade mig.

Vi blev endnu siddende en liden Stund, hvilket for mit Vedkommende var høist paakrævet, for at Sindet kunde komme i nogenlunde Rolighed igjen, men da de værste Følelser havde lagt sig lidt, reiste jeg mig og spurgte: „Skal vi ikke gaa nu, Stofa? for jeg har i Grunden liden Lyst til at fortælle dig mere om Dina nu for Øieblikket; en anden Gang ved Leilighed skal du faa vide det."

„Nei, det er ikke værd at opfriske det sørgelige mere end nødvendig," svarede hun, men lov mig nu, Ragna, at du ikke vil hengive dig til Grublerier over dette, som nu engang ikke kan være anderledes."

„Tror du maaske, jeg ikke gjerne vil glemme, da tager du Feil, men jeg har desværre havt saa altfor meget af det, som har mindet mig om ham, at jeg skal tro, jeg er bleven holdt i Aande; thi der hjemme hos ham har de formelig kappes om at indbilde mig, at han holdt saa usigelig meget af mig, saa det var ikke godt at vide, hvad man skulde tro eller ikke tro, for jeg er jo ikke mere end et Menneske, og af egen Erfaring ved du

vel, at vi gjerne vil tro den, vi holder af, gjengjælder vore Følelser. Der har forefaldt mangt og meget, som kunde være skikket til at aabne mine Øine, men det, som egentlig gjorde, at jeg blev seende, var, at Frithjof kunde have Hjerte til at bedrøve mig saa, som han gjorde, da jeg laa syg, og trods alle Advarsler fortsætte sit Venskab med Dankert Brun."

„Brun siger du? var han en Ven af Frithjof?"

„Ja, til og med hans bedste Ven, efter det, han fortalte mig, kjender du ham maaske?"

„Ja, meget godt, skulde jeg mene, for jeg gik paa Danseskole sammen med ham for tre Aar siden."

„Aa, er det derfra du kjender ham?"

„Ja, men jeg vil derfor ikke sige, at jeg har lært at kjende ham fra hans bedste Side," sagde hun og lo hjertelig.

„Det lader nok til, at du har bedre Kjendskab til Frithjofs Omgangskreds, end jeg har Anelse om, aa fortæl mig lidt, Kristofa," sagde jeg nysgjerrig.

„Nei, Ragna, nu har du ikke godt af at vide mere; se nu til at komme hen og spise, og søg til om du kan vinde lidt mere Ro og Ligevægt i Sindet, siden kan vi tales ved om dette. Jeg tror forresten, det vilde være nødvendig for dig at komme lidt paa Landet nu, tror ikke du ogsaa det?"

Jo, at jeg kunde have godt af det, derpaa tvivles ikke, men desværre jeg maa nok lade den Tanke fare, for som du ved, skal vi aabne den nye Forretning i Juni Maaned."

„Aa du, det er længe til den Tid endnu."

„Ja, men du maa huske paa, jeg har været syg i Vinter."

„Ja netop derfor skulde du jo paa Landet, kan du ikke forstaa det Barn?"

Trods min oprevne Tilstand maatte jeg smile, da hun benævnte mig for Barn, for jeg syntes nu, at jeg begyndte at blive et vel gammelt og erfarent Menneske til at kaldes Barn, samtidig som jeg nok ved lidt Omtanke maatte indrømme, at en hel Del af mine hidtil gjorte Handlinger var nokſaa barnagtige.

En Tid senere ringede Olga op i Telefonen og spurgte: „Du kommer vel op til Moder i Morgen, Ragna, for du errindrer vel, hvilken Dag det er?"

„Aa jo, jeg faar nok lykke til at huske det, om jeg saa bliver hundrede Aar ældre, end jeg nu er; jeg faar se, hvorledes jeg faar det med Tid," svarede jeg og ringede af.

Kristofa kom kort efter tilstede, og jeg fortalte hende da, at jeg var buden til mine gamle Svigerforældre, — og skulde være der imorgen.

„Aa, hvor leit," sagde hun, „for jeg havde tænkt, vi imorgen kunde taget os en god Spadsertur."

„Ja, men den kan vi jo tage imorgen Formiddag alligevel."

„Ja, du har Ret i det, men jeg tænkte nu, vi kunde været sammen hele Dagen imorgen."

„Ja, vi faar se, naar Morgendagen kommer," svarede jeg.

Da jeg traf sammen med Gamlemor, førte hun Talen med engang over paa Frithjof.

„Hvad synes du, Ragna?" sagde hun, „tænk, her har været en Dame allerede og spurgt efter Adressen til Frithjof."

Jeg anede næsten, hvem det kunde være, men svarede alligevel som ganske ligegyldig: „Har der det? kjender jeg hende maaske?"

„Ja desværre, du kjender hende nok."

„Ja, saa naa, De var vel saa høflig, at de imødekom hendes Ønske da vel?"

„Nei, det var jeg saamen ikke, og af mig faar hun aldrig nogen Adresse til Gutten, hvis hun ikke faar den fra nogen anden Kant."

„Saa," sagde jeg langtrukkent, hvilket gav den gamle Anledning til at spørge, om jeg tvivlede paa hendes Ord.

„Nei, det gjør jeg ikke, men jeg begriber heller ikke, hvorfor ikke Vedkommende har faaet Adressen af Frithjof selv."

„Ja, du har Ret i det," sukkede hun, og vilde fortsætte Samtalen; men idetsamme kom Olga ind, saa hun maatte afbryde.

„Aa nei, hvor snilt af dig, at du kom," sagde Olga, straks hun fik Øie paa mig, „du er i den sidste Tid blevet saa optaget med denne Frøken Dahl, at det omtrent er umuligt at faa tale med dig nu."

„Synes du det?" sagde jeg, idet jeg klappede hende paa Skulderen, „jeg havde saa nær taget hende med hid til din Moder idag, hvad vilde du sagt om det?"

„Aa, hun følte sig vel for flot, tænker jeg."

„Fy dig, Olga, det var sandelig ikke pent sagt af dig, for kjendte du Frøken Dahl, som jeg kjender hende, vilde du nok dømme ganske anderledes. Jeg for min Part ved, jeg er meget glad i hende og bliver bedrøvet blot ved Tanken om, at jeg snart maa miste hende."

„Saa? skal hun reise herfra da?"

„Ja, Bestemmelsen er, at hun skal til Amerika til Høsten."

„Aa, gid hun vilde tage mig med," sagde Olga ivrig.

„Har du slig Lyst, saar du spørge hende, for det er jo ikke saa umuligt, at det kan lade sig ordne," svarede jeg, og søgte at føre Samtalen hen paa et andet Thema.

En Lørdag Formiddag midt paa Sommeren kom Kristofa og sagde, hun vilde have sig en Tur ind til Valestrand paa Søndag og spurgte, om ikke jeg ogsaa havde Lyst til at gjøre Følge med.

„Jo mange Tak for Tilbudet," svarede jeg, „for det skal smage rigtig godt at faa komme ud paa Landet nu, om det saa blot er for en eneste Dag."

Den paafølgende Søndag Morgen var den prægtigste Sommerdag at tage Landtur paa, som nogen kunde ønske sig, og jeg følte mig saa let og munter, lige fra jeg stod op, og det tog ikke lang Tid for mig at blive færdig og tage afsted til Kristofa. Da jeg gik forbi Hr. J's Hus, stod Fruen i Gadedøren og betragtede mig smilende, samtidig som hun sagde, idet jeg gik forbi: „Fornøi Dem nu endelig godt idag, Jomfru."

Jeg vendte mig raskt om og nikkede med Hovedet som Svar paa Tiltalen og skyndede mig raskt videre.

Da jeg kom til Kristofa, var hun endnu ikke færdig, og det lod til, at hun blev helt overrasket ved at se mig saa tidlig paa Farten.

„Kjæreste Ragna, er du alt der?" sagde hun, da hun fik Øie paa mig, „du faar nok vente lidt, for, som du ser, er jeg endnu ikke færdig; men Klokken er jo heller ikke mere end seks, og Dampskibet gaar ikke før syv."

Jeg havde imidlertid ikke stor Taalmodighed til at vente af Frygt for at komme for sent og paaskyndede hende mest mulig; men endda kom vi ikke afsted før i sidste Øieblik, saa Dampskibet allerede ringede til Afgang, før vi svingede nedover til Almendingen. Vi satte i at løbe, det bedste vi kunde, men Dampskibet havde nok ikke Taalmodighed til at vente paa saadanne Eternølere som os, og til vor store Bedrøvelse kom vi netop tidsnok til at se Skibet fuldpakket af glade, muntre Mennesker sagte glide afsted, efterladende os der vi stod med hver vor Badsæk i Haanden. Jeg for min Part følte mig helt mismodig, men Kristofa, som altid vidste at tage Sagen fra dens lyseste Side, bare lo, og ved at høre hendes Latter opkvikkedes jeg ogsaa og syntes ikke, Skuffelsen var værre, end den fik gaa an, thi naar vi skyndede rigtig paa, kunde der være Mulighed for at naa Jernbanen, saa kunde vi tage med den til Garnæs og siden i Baad over Fjorden til Valestrand.

Opfyldt af disse Tanker satte vi raskt afsted; men da vi naaede frem til Stationen, erfarede vi, at Toget var gaaet for en god Stund siden. Det saa nu ikke synderlig lyst ud med vor Landtur; men for ikke helt at opgive den, bestemte vi os til at tage tilfods til Fjøsanger. Som tænkt, saa gjort.

Veiret var straalende smukt, saa det var en hel Opfriskning at spadsere, og da vi kom i Nærheden af Kristianborg, tog vi ude i det grønne en liden Frokost, som bekom os meget vel. Solen var nu kommet høiere og det begyndte at blive adskilligt varmt; men vi var jo begge unge og trøstede os med, at naar vi kom til Fjøsanger, kunde vi reise videre med Toget. Men ak og ve!

da vi naaede did, var det forsent der ogsaa. Vi syntes nok, dette var vel meget af Skuffelser saa tidlig paa Dagen; men vi tabte alligevel ikke Modet og efter en liden Raadslagning om, enten vi skulde vente paa næste Tog eller gaa videre, enedes vi om at spasere til Nestun.

Til Nestun kom vi da endelig i noksaa god Tid og havde nu Anledning til at ordne os en Smule efter Turen; thi vi saa sandelig noget underlige ud, baade støvede og svede. Da vi var færdige hermed, satte vi os ned for at hvile, og jeg for min Part følte mig saa søvnig, at jeg gjerne skulde taget en Lur, dersom ikke Kristofa havde været saa fornuftig at forhindre mig. Munter og livsglad, som hun bestandig var, sagde hun leende: „Nei, nu Ragna, er der sandelig ikke nogen Tid til at sove, ellers forspilder du hele Udbyttet af Turen; nu maa vi se os om og rigtig nyde Naturen den korte Stund, vi kan."

Efterat vi havde hvilet lidt gik vi Smaaturer, hvorunder Kristofa underholdt mig med at fortælle om sine Oplevelser inde i Kristiania, hvor hun havde været en tre Aars Tid, og hvorfra hun havde mange noksaa interessante og morsomme Erindringer. Dette interesserede mig, saa jeg blev snart opkvikket og fik jaget Søvnigheden paa Dør.

„Stofa, du kan ikke tænke dig, hvor jeg har Lyst til at reise", sagde jeg, „jeg drømmer knapt om andet end at komme ud og se mig om i Verden, derfor er det vel ogsaa, at jeg er saa glad i at synge: „Undrer mig paa, hvad jeg faar at se, over de høie Fjelde."

„Ja, det var sandt du, den, som bare vidste det, du, var klogere end nogen af os to", svarede hun tankefuld.

Paa Overreisen fra Garnæs til Valestrand saa vi,

en Baad, hvori der sad to Mænd, skyndsomt nærmede sig os.

„Hvad skal det betyde?" sagde jeg til Stosa, da det saa ud, som de havde saadan Hast med at indhente os.

„Aa, det faar vi vel snart vide," svarede hun, som vi ogsaa gjorde; thi da de var kommet op i Følge med os, raabte de til Gutten, som roede: „Hvem har givet dig Lov til at skydse paa denne Tid af Dagen? Du ved jo, at naar Fader holder Husandagt, har du at holde dig inde og høre paa ham og ikke skydse."

Skydsgutten sad ubevægelig, som han havde mistet baade Mund og Mæle uden at svare et eneste Ord. Den opbragte Broder befalede ham, at han skulde sætte os af etsteds i Nærheden og følge med hjem igjen. Noget saa urimeligt havde vi aldrig kunnet tænke, og fordrede derfor bestemt at blive skydset til vort Bestemmelsessted.

„Ja, det skal jeg besørge, at de bliver," sagde han, „men af os to bliver dere det ikke, for Fader har utrykkelig forbudt os det, og vi pligter at lystre."

De anførte Grunde var nokſaa overbevisende, hvorfor vi heller ikke kunde sige noget imod, og for os var det jo komplet ligegyldig, hvem der skydsede os, bare vi kom frem. Langt om længe kom vi endelig til Bestemmelsesstedet, men vi var da saa udaset af Strabadserne og oprørte i Sindet af alle de gjentagende Skuffelser, at vi skyndsomt søgte at komme i Hus for at hvile os ud. Til al Lykke slap vi at lede efter Hus; thi Kristosa havde den forrige Sommer været derude, og var lidt kjendt, men desværre, da vi skulde tidlig tilbage, kunde vi ikke tage stor Hvile, naar vi samtidig ogsaa skulde benytte Tiden til at se os lidt om.

Da vi vel var komne ombord i Dampskibet for at reise hjem igjen, syntes jeg alligevel trods alle Strabadser og Skuffelser, at Turen havde været prægtig og morsom.

„Jeg tænker, du er rigtig glad for, at vi er hjemme igjen," sagde Kristofa, da vi steg i Land fra Dampskibet.

„Nei, det siger jeg ikke, for jeg har moret mig storartet," svarede jeg, „og det kan blive længe, til jeg atter kommer paa Landtur, for naar du reiser, og jeg bliver alene igjen, falder jeg formodentlig sammen, saasom jeg tidligere gjorde."

„Nei, saa haaber jeg, ikke vil ske, Ragna; for det maa nu have en Ende med den Tilstand, du tidligere har levet i. Som jeg har sagt dig, er det ikke altid det bedste, det, som vi synes er Høidepunktet af Lykke; se dig om i Livet paa alle dem, som er Hundrede Gange værre stillet end du, og da tænker jeg, du skal maatte indrømme, at du har det rigtig godt, og istedetfor at knurre over din egen Stilling, burde du forsøge at komme en eller anden af disse, som er langt ulykkeligere stillet end du, tilhjælp. Der er Tusinder smaa Gjøremaal, hvorved man kan glæde og hjælpe andre, og ingen Ting skaffer mere Tilfredshed og Ro i Sindet, end netop det at kunne glæde andre."

„Tak, fordi du altid er saa venlig og viser mig Veien, Kristofa," svarede jeg, „jeg skjønner altfor vel, at jeg af alle disse Skuffelser er bleven bitter og egoistisk; ja, det er ligesom jeg finder en Glæde i at fremmane for mig i Erindringen alt det onde og smertelige, og saa gaar jeg og ærgrer mig med at sige: for ham skal du sørge dit hele Liv."

„Ja, jeg forstaar dig meget vel, Ragna; men alt dette maa du forsøge at jage fra dig og paa samme Tid vænne dig af med at være saa egoistisk, som du er."

Under denne Samtale var vi kommen til Kristofas Hjem, og jeg følte mig saa rask og opkvikket, som jeg ikke havde gjort paa længe.

Som jeg en Dag senere staar nede i Forretningen og ordner med nogle Varer, hører jeg en lige bag mig sige: „Du er blevet stolt nu, Ragna."

„Saa, er jeg det?" svarede jeg gnavent uden at vende mig, da jeg ikke syntes synderlig om Beskyldningen at være stolt. Stemmen forekom mig imidlertid kjendt, hvorfor jeg straks vendte mig om og fik til min Overraskelse se, at det var min egen, kjære Broder, som stod der.

„Aa nei, er det dig, Henrik? Kan jeg tro mine egne Øine, er det virkelig dig?" sagde jeg i min Overraskelse.

„Ja, Ragna, det er da virkelig din Broder, som saa overrumplende kommer".

Jeg kastede mig jublende til hans Bryst og strøg ham kjærtegnende paa Kinderne, som jeg næsten syntes saa lige blege ud som tidligere Moders.

„Aa, hvor lykkelig jeg er, at du er kommet", sagde jeg.

Henrik smilede over min Begeistring og bad mig fortælle, hvorledes Olga levede, da han endnu ikke havde seet hende. Jeg fortalte ham da, at hun levede vel, samt at Frithjof var taget tilsjøs med et Arendalskib og var nu antagelig i Italien. Henrik saa venlig paa mig, medens jeg fortalte alt det, som kunde interessere ham. Som jeg saaledes ufravendt saa ham ind i Ansigtet, undslap det mig uden min Vilje et Suk.

„Jeg ser desværre, at ikke alt er, som det skal være," sagde han.

„Men du og jeg vil ikke fordærve den Tid, vi faar være sammen, med at tale om smertelige Erindringer, ikke sandt, du?" sagde jeg blødt.

„Nei, kjære dig, Ragna, vi to skal tvertimod hjælpe hverandre til at være muntre," sagde han og strøg mig med Haanden henover Haaret.

Da han endnu ikke havde hilset paa nogen af de andre i Familien eller paa sin Forlovede, maatte han snart gaa, men lovede at komme tilbage om ikke længe. Aa, hvor lykkelig jeg følte mig ved Tanken om, at Broder nu var hjemme; thi jeg elskede ham inderligt, og samtidig stillede der sig jo i Udsigt meget snart at komme i Bryllup, saa det var ikke noget underligt, at jeg var glad. Men midt i Glæden var der ogsaa Bedrøvelse; thi om jeg end ikke onde tilstaa det, syntes jeg, Henrik saa mindre end brav ud. Han havde slig mistænkelig tør Hoste, og Farven i Kinderne sagde altfor tydelig, at han var syg.

Da jeg atter traf sammen med Kristofa, var det første, jeg sagde: „Ved du, Stofa, tænk, nu er min Broder Henrik kommet hjem."

„Det var jo rigtig skjønt det, saa faar jeg Anledning til at se ham, før jeg reiser," svarede hun, og idetsamme kom Henrik trippende ind ad Døren. Jeg var lige stolt af dem begge og præsenterede dem for hverandre.

Henrik kunde, trods saa nyankommen som han var, berette mig en Nyhed og sagde: „Ved du, Ragna, Josef er ogsaa kommet hjem idag."

„Nei, er han det?" svarede jeg overrasket.

„Ja, vi kommer nok næsten og overrumpler dere, vi; Agnes blev saa overrasket, da jeg kom saa hovedkuls over hende, at hun næsten glemte at hilse paa mig."

Han havde endnu ikke truffet Olga, da han syntes, han maatte indom til mig og fortælle, at Josef var kommet først, da jeg hørte det, sagde jeg: „Nei, men kjære dig, har du endnu ikke besøgt hende?"

„Nei, men nu skal jeg gjøre det," svarede han og vendte sig for at gaa.

„Ja, gaa bare og det fort, og faa Skjænd, for det har du fortjent," sagde jeg lidt skjælmsk og truede mod ham med Fingeren og lo.

Da han vel var ude af Døren, sagde Kristofa: „Din Broder maa bestemt være syg, Ragna, for den Hoste han har, er vist ikke at spøge med."

„Saa du tror det?" sagde jeg med et Suk.

„Ja, det synes jeg, og du bør raade ham til at søge Læge straks."

„Jeg skal sige det til ham, saasnart jeg træffer ham, men sig mig nu, hvad synes du om ham forresten? Synes du, han svarer til det Billede, som jeg har givet af ham før?"

„Jo, han er meget vakker, synes jeg, men de friske, røde Kinder, som du har talt om, fandt jeg rigtignok ikke, tvertimod var han meget bleg, syntes jeg."

„Ja, du har nok desværre Ret i det; du kan ikke tænke dig, hvor jeg finder ham forandret nu denne Gang, og der kommer ligesom en Frygt over mig, at jeg heller ikke faar beholde ham hos mig saa længe," sagde jeg grædende.

Kristofa saa mig medfølende ind i Øinene og sagde:

„Nei, vær nu ikke noget Barn, Ragna; alle kan jo ikke være friske bestandig, og om din Broder ikke for Øieblikket er saa rask, som ønskelig kan være, kan han jo blive det igjen, men se til at faa høre, hvad det er, som fattes ham, for frisk kan han umulig være efter mit Syn."

Saa snart jeg atter fik Anledning til at træffe Henrik, tilraadede jeg ham paa det indstændigste at gaa til Lægen, som han ogsaa gjorde, og at min Frygt for hans Tilstand var begrundet, kunde jeg forstaa deraf, at han næsten daglig maatte gaa til Lægen en hel Maaned fremover. En Dag, han kom ud til mig i Forretningen, paakom der mig en uforklarlig Engstelse, men jeg forsøgte alligevel at spøge med ham, da jeg nødig vilde, han skulde merke min Uro. Da han havde staaet en Stund, spurgte han: „Har du Anledning til at gaa en Tur i Aften med mig, Ragna? Jeg har noget, jeg gjerne vil tale med dig om alene."

„Ja, det vil jeg gjerne," svarede jeg, „kom ind til mig Klokken halv ni, saa skal jeg være færdig."

Præcis paa Tiden indfandt Henrik sig, og jeg undrede mig nokſaa meget paa, hvad det kunde være, han havde at sige mig, som ingen andre maatte vide, men jeg skulde snart faa vide det; thi da han havde siddet en liden Stund, sagde han: „Jeg har været syg hele Tiden siden jeg kom hjem, Ragna, Lægerne siger, jeg har Bronchit, og at jeg ikke er skikket mere til at reise som Maskinist. Paa Dækket tror de nok, jeg til Nød kan være, men i Maskinen maa jeg under ingen Omstændigheder opholde mig. Dette kan du vel forstaa ikke er en saa ganske ligetil Sag for en Mand i min Alder; thi at begynde forfra og reise ud som Dæksgut, kan jeg jo ikke."

„Nei, stakkels dig, jeg kan godt forstaa, det maa være meget ondt for dig, saa som du er stillet, men har du saa ikke tænkt dig en eller anden Udvei?"

„Jo, nu skal du høre, jeg har foreslaaet for Olga, at vi skulde gifte os nu, og saa se til at faa en liden Kolonialforretning istand, saa jeg helt kunde slutte med Sjøen."

„Ja, det vil jo være det allerbedste for dig, og Olga er vel ogsaa fuldt enig med dig derom?"

„Nei, det er netop det, hun ikke er, og det gjør Sagen saa rent broget for mig."

„Nei, hvad siger du? Vil hun ikke det? Vil hun ikke gifte sig da?" spurgte jeg helt forskrækket, da dette var noget aldeles nyt, som jeg allermindst havde ventet at høre, for det var mig aldeles umuligt at fatte, at hun ikke vilde gifte sig med en Mand, som hun sagde, hun elskede rigtig høit, og den samme Person dertil med i alle Dele var en Ordensmand, som hun trygt kunde stole paa. Jeg maatte studse en Stund, da jeg ikke kunde finde noget Svar, og var vist allerede paa Vei til at gjøre Sammenligninger mellem Søster og Broder; thi denne Olgas underlige Ubestemthed mindede mig stærkt om Frithjofs Vægelsind. Henrik syntes vist, jeg var noget underlig af mig, og spurgte: „Nu, Ragna, hvad gaar du og tænker paa?"

„Jeg tænker paa Olga, som siger, hun ikke vil gifte sig med dig, kan du sige mig, hvilke Grunde hun har at anføre for det?"

„Jo, Grunden er, at hun synes ikke, jeg har Penge nok," svarede han med et bedrøvet Udtryk i sit smukke Ansigt.

Da jeg tydelig merkede, hvorledes han led under dette, fyldtes mine Øine med Taarer, og jeg spurgte, om han troede, jeg kunde udrette noget ved at tale med hende om Sagen.

„Nei, kjære dig, Ragna," sagde han, „det maa du paa ingen Maade gjøre, og det vil være bedst for os begge to, at Olga ikke faar vide noget om, at vi har talt sammen om dette."

„Saa naa, du tror det; ja, naar du ikke ønsker det, saa vil jeg naturligvis ikke forsøge, men det maa jeg sige, at jeg er frygtelig sindt paa Olga, som kan finde paa at gjøre Indvendinger, naar Tilstanden er saaledes, om den er nu med dig."

„Nei, det maa du ikke være, Ragna, for jeg er saa overmaade glad i hende, og med det, som jeg nu har sparet sammen, troede jeg at skulle faa et lidet, hyggeligt Hjem, saa kunde jeg jo reise her paa Kysten for det første; thi det er ikke paa langt nær saa dræbende som at fare med disse engelske eller amerikanske Baadene, som jeg tidligere har reist med, for det er nok dem, som egentlig har knækket mig, nu kan jeg jo heller ikke negte for, at dette har taget en Del paa mig, for det gjør mig saa ondt, at Olga aldrig har kunnet tro mig. Altid har hun mødt mig med Tvivl til Trods for, at jeg har gjort alt for, at hun kunde stole helt paa mig, ja til og med spurgt hende, hvad mere jeg kunde gjøre, men dertil har hun bestandig tiet."

Da Henrik sagde dette, blev jeg mere og mere bitter i min Aand, og havde et nokſaa skarpt Svar paa rede Haand, men holdt foreløbig inde med det, for ikke at saare ham, da jeg skjønte, han havde mere end nok

at være bedrøvet for, om ikke jeg skulde lægge Sten til Byrden. Da vi havde spaseret nokſaa længe, sagde Henrik: „Jeg tænker, vi faar gaa hjemover igjen nu, men lov mig endelig, Ragna, at du ikke røber et eneſte Ord af det, vi har talt sammen i Aften."

Dette lovede jeg, men til Gjengjæld maatte han love mig, at han under ingen Omſtændigheder skulde reiſe over til England igjen.

„Du kan være ganſke tryg, Ragna, at saa længe jeg er syg, reiſer jeg ikke nogen Steder, men naar jeg bliver friſk igjen, maa jeg nok se at komme ud igjen, det forteſte, jeg kan, for her hjemme er intet for mig at gjøre."

Jeg ſtandſede, lagde min Haand paa hans Arm, saa ham ind i Øinene og sagde bedende: „Reis ikke Henrik; thi da har jeg dig ikke mere."

Henrik tog mit Hoved mellem ſine Hænder, saa mig ind i Øinene og sagde: „Om det havde været Frithjof iſtedetfor mig, ikke ſandt Søſter, du vilde ikke ſendt ham fra dig? Men giftet dig med ham, naar han havde bedet dig derom?"

Jeg drog et dybt Suk og sagde: „Nei, Henrik, af mig skulde Frithjof aldrig have hørt, at han ingen Kapital havde at gifte ſig med."

„Ja, jeg vidſte det, Ragna, men saa forſkjellig kan to Kvinder være."

Tiden gik, og Henrik blev for hver Dag daarligere, saa han maatte tilſengs. Han havde et meget ondartet Sting gjennem det venſtre Bryſt, ſom ſmertede meget, hvergang han drog Aande, og idetheletaget tydede alt paa, at det var Tæring. Nu var jeg for mit Ved-

kommende saa nogenlunde kommet til Sindsroligheb, men det saa ikke ub, som det vilde forundes mig at blive af nogen Varighed; thi Tanken paa min Broders sørgelige Tilstand og den tunge Anelse, som paatrængte sig mig, at jeg ogsaa meget snart kom til at miste ham gjorde mig bedrøvet og nedstemt.

„Stakkels dig, Henrik," sagde jeg en Dag, „hvor lei jeg er for din Skyld."

„Nei, Ragna," svarede han, „du maa ikke tage mine Sorger og Bekymringer ind over dig, for du baade har havt og har fuldstændig nok, om du ikke skal plages for min Skyld ogsaa."

Efter de Oplysninger, jeg havde faaet af Henrik, kan enhver tænke sig, at jeg ikke godt kunde være ligeoverfor Olga som tidligere, og hun merkede ganske snart, at der var kommet noget imellem os, men hvad det var, lod det til, som hun paa ingen Maade kunde begribe, og Frøken Dahl fik naturligvis Skylden. Jeg kunde godt merke, Olga var meget bedrøvet i denne Tid, og naar vi talte sammen om Henrik, udtrykte hun altid, at hans Tilstand smertede hende meget, og at hun holdt saa usigelig meget af ham. Dette Sprog var for mig rent ud sagt en Gaade; thi at være forlovet og holde usigelig meget af sin Forlovede, men endda ikke ville gifte sig med ham, fordi han havde forliden Kapital, forekom mig som to greelle Modsætninger, og en Dag havde jeg nær taget Munden fuld og sagt hende, at hvis det var en virkelig Sandhed, hvad hun sagde, at hun holdt saa inderlig af ham, da havde hun vist opfyldt hans Ønske og giftet sig med ham, men jeg betvang mig og sagde intet, trods at jeg nu var kommet til det Resultat, at

det var en stor Løgn, naar hun sagde, hun holdt af ham, og jeg saa i Forlovelsen fra Olgas Side nærmest et Fornuftsparti, bare at blive gift og faa en ordentlig og brav Forsørger.

Den fjerde September var min Broders trediveaarige Fødselsdag, hvorfor jeg tog en Tur hen til ham for at gratulere. Han var nu kommet sig ganske betydelig og mente selv, han var helt frisk; men desværre, det var nok Selvbedrag. Imidlertid var det ligesom mine bange Anelser for en Del trængtes til Side, og jeg følte mig helt lykkelig paa min Broders Vegne og sagde: „Det er rigtig morsomt at se dig nu, Broder, for du er betydelig vakrere idag, end du har været, siden du kom hjem, det er noget saa frisk og livligt over dig, men vær nu endelig forsigtig og gaa ikke ud, før Lægen giver dig Tilladelse til det; thi jeg har tidt og ofte erfaret, at det er godt at være lydig."

„Har du det, Ragna?" sagde han smilende.

„Jo, jeg har, og du skal gjøre samme Erfaring, hvis du vil forsøge." Hermed maatte jeg afbryde og skynde mig tilbage til Forretningen igjen.

En Dag senere i samme Uge kom Kristofa og fortalte, at hun nu havde faaet Brev fra sin Søster over i Amerika.

„Hvad siger hun da?" spurgte jeg, „vil hun tage dig fra mig?"

„Ja du, hun skriver, at hun længter meget efter sin Søster, som hun ikke har seet, siden hun var et Barn, og det er nu ikke noget at undres over heller."

„Nei du, omendskjønt jeg helst ønskede, du ingen Søster havde, som kunde rive dig fra mig, maa jeg dog

nu, da du har en, indrømme, at hun har den største og mest berettigede Fordring paa dig, og det bliver vel ingen anden Raad for mig end at skikke mig i Skjæbnen og finde mig i det uundgaaelige at miste dig, men hutetu — saart vil det føles, kjære Stofa."

„Aa, det er nu ikke saa farligt med dig, du har jo Olga tilbage, Ragna," sagde hun muntert.

„Ja, dersom Olga kan blive for mig, hvad du er idag, da er det mig det samme, hvem af dere jeg mister, og hvem jeg faar have tilbage; men i den Retning er jeg vist fuldt berettiget til at stille mig en Smule tvivlende."

„Saa du?" sagde hun, idet hun saa mig forskende ind i Ansigtet og fortsatte: „Du skulde søge at holde mere sammen med din Søster Bergli, thi hvis jeg ikke har opfattet hende feil, som jeg neppe tror, er hun en, af hvis Selskab baade du og jeg kan have godt."

„Ja, du har vistnok Ret i det, Stofa, men du kjender vist til, at det mangen Gang falder noksaa vanskeligt for Søstre at komme overens. Hidtil kan jeg ikke sige andet, end at vi har kommet noksaa godt ud af det, men under alt dette med Frithjof har jeg uden egentlig at ville det lidt efter lidt trukket mig bort fra alle, hvortil Grunden nærmest har været den, at jeg er blevet kjed af alle de gjentagende Spørgsmaal, de har rettet til mig angaaende ham; thi naar de dadlede ham, som de vistnok var fuldt berettigede til, kunde jeg ikke taale at høre det, og for at straffe dem unddrog jeg mig deres Selskab bedst mulig, men sandt at sige har jeg nok straffet mig selv haardest paa den Maade, jeg har taget det."

„Ja, det tror jeg med," sagde hun og lo, saa hendes sølvklare Lattertoner opfriskede mig ogsaa.

„Har du allerede fattet nogen Bestemmelse, hvad Tid du kommer til at reise?" spurgte jeg.

„Ja, i Midten af November har jeg tænkt."

„Nei, for en uhyggelig Aarstid at reise paa."

„Ja, du kan sige saa; men det er nu bestemt og det gaar vel det ogsaa, og under Gjenvordighederne faar jeg opfriske mig med at tænke paa, hvor hyggeligt det bliver, naar jeg engang kommer frem."

„Du er altid saa fornuftig, du Stofa, for det er ikke det mindste det, jeg for min Part skulde inderlig gjerne ønske at have noget godt at glæde mig til i Fremtiden."

„Det har du ogsaa det, Ragna, men tror du, det vilde være gavnligt, om du vidste Besked derom idag? Selv de største Goder vilde vist tabe det meste af sit Værd, hvis vi vidste om dem paa Forhaand, og den Glæde, de kunde skaffe os, vilde helt forsvinde, naar alt bare var noget almindeligt, som ikke anderledes kunde være."

„Ja, du har Ret, Stofa, som du altid har," sagde jeg og saa beundrende op paa hende. O, hvor sød og yndig hun forekom mig, og nu skulde jeg snart miste hende. Havde hun været mig en ligegyldig Person, var der vel aldrig bleven Tale om nogen Amerikareise, men nu, da hun var blevet saa meget og uundværlig for mig, nu skulde jeg nødes til at give Afkald paa hende. O, hvor forkjært alt forekom mig at være. Under slige Grublerier blev der en liden Pause, hvoraf Kristofa vækkede mig ved at spørge: „Nu Ragna, falder du i Tanker?"

„Ja du, jeg gjorde nok det."

„Sig mig saa, var de af den behagelige Art?"

„Aa, de var ikke af værste Sort heller netop."

„Du er en stor Drømmer, det kan jeg fortælle dig."

„Saa, du tror det? Det var virkelig noget nyt, som jeg ikke har vidst før," svarede jeg og saa drillende paa hende. Da jeg noget senere traf sammen med Henrik, fortalte han mig, at han nu tænkte paa at tage ud igjen.

„Nei, maa du det, kjære," svarede jeg, „føler du dig nu saa rask, at du tror, du ikke resikerer noget?"

„Ja, Lægen har sagt, at jeg kan reise," svarede han, men hvorhen fortiede han, og da Olga var nærværende, vilde jeg heller ikke gjøre noget Spørgsmaal herom, men spurgte blot, om han havde fastsat nogen Dag for Afreisen.

„Ja, til Lørdag, med Dampskibet „Norge", sagde han.

„Saa snart, du?" spurgte jeg tankefuld, for jeg var inderlig bedrøvet over at høre, han allerede nu havde taget Beslutning om at reise, da jeg meget vel vidste, han ikke paa langt nær var frisk.

Da Lørdagen kom, var jeg meget ilde tilmode. Jeg havde ligesom en Forudfølelse af, at jeg aldrig mere vilde faa se min kjære Broder igjen, naar jeg nu tog Farvel med ham, saa Brystet formelig sammensnøredes ved Tanken paa Skilsmissen, samtidig som jeg ikke godt kunde undlade at bebreide Olga hendes Handlemaade; thi endskjønt hun var hans Forlovede, var jeg temmelig vis paa, hun var langt lettere om Hjertet, end jeg var. Jeg gik betimelig nedover mod Bryggen og søgte underveis at mande mig saa godt op som mulig, for at ikke Henrik skulde saares ved at se, hvor bedrøvet jeg var. Hverken Henrik eller Olga var paa Bryggen, da jeg kom, saa jeg maatte vente en Stund alene; men endelig fik jeg Øie paa dem oppe paa Hjørnet af Strandgaden, hvor de Arm

i Arm kom nokſaa veltilfredſe ſpaſerende nedover under ivrig Samtale, ſærlig ſyntes jeg, Broder ſaa helt begeiſtret ud, og jeg maatte ſpørge mig ſelv: „Er det kanſke, fordi Olga har pakket Kufferten og ordnet hans Tøi? Eller ſtikker Begeiſtringen i noget dybere og inderligere? Ja, hvem ved, maaſke det ogſaa.“

„Er dere da endelig der? Jeg har ſtaaet og ſeet efter dere nu i over et Kvarter,“ ſagde jeg, juſt ſom de paſſerede forbi mig; thi de var ſaa fuldt optagne af hverandre, at de ikke engang havde bemerket mig, endſkjønt jeg ſtod næſten lige i Veien for dem.

„Kjære, ſnille Ragna, er du her? Og har du ventet ſaa længe, ſiger du?“ ſagde Henrik muntert og tog mig i Haanden. Vi turde imidlertid ikke begynde nogen Paſſiar, da Tiden allerede var langt fremſkreden, ſaa det var paa høi Tid at komme ombord, hvorfor vi raſkt gik nedover Bryggen. Der var en hel Del Sjøfolk ſamlede, ſom ſkulde reiſe, og deriblandt ogſaa en Del af Henriks Bekjendte, ſom ſyntes at blive meget overraſkede ved at træffe ham her, da de ikke havde truffet hinanden, ſiden de var ude, og ingenſomhelſt Anelſe havde om at blive Reiſekammerater nu. Endſkjønt ſaa liden Tid det var, tog Henrik mig alligevel tilſide og bad mig endelig at være ſnil mod Olga, medens han var ude, og under ingen Omſtændigheder rette nogen Bebreidelſe til hende for det, ſom han havde fortalt.

„Huſk,“ ſagde han, „at hvad ondt du gjør hende, det gjør du ogſaa mig. Hold af hende, Ragna, ſaameget du kan,“ fortſatte han, „og om du ikke kan elſke hende, ſom du elſker mig, ſaa hold dog af hende ſom din Søſter og Svigerinde.“

Jeg nikkede med Hovedet til Tegn paa, at jeg havde forstaaet ham og sagde: „Gud velsigne dig og give, at jeg endnu engang maa faa se dig sund og rask tilbage".

„Ja, Gud give det," svarede han og trykkede min Haand med Varme.

Idet han tog Farvel med Olga, sagde han: „Hold af Ragna, Olga; thi hun er min yngste Søster."

Mere blev der ikke Tid til, da de allerede holdt paa at tage Landgangstrappen, saa han maatte skynde sig at komme ombord. Medens han gik over Landgangsbroen, saa jeg Taarer tindre i hans Øine; men han forsøgte alligevel at smile, og det vemodige Udtryk, som laa over hans smukke Ansigt, vil jeg aldrig kunne glemme, saa længe jeg lever.

10de Kapitel.

Henriks Sygdom.

Ogsaa en Lidelsesfælle. Henriks Død. Da er alt forbi.

Saa havde jeg da igjen maattet skilles fra noget af det kjæreste, jeg havde, og det kunne vel nu synes, som om jeg var saa vel vant til det, at det ikke føltes saa smerteligt endda, men nei desværre, jeg maatte nok vænne mig til det; men Smerten følte jeg lige haardt, trods, at det gjentog sig Gang paa Gang. Da Dampskibet var kommet rundt om Pynten ved Moloen, og vi tabte det af Syne, spadserede Olga og jeg tause hjemover igjen. Da vi kom saa langt som udenfor Hotel Norge, traf jeg ganske uventet Frøken Dahl. Hun saa deltagende paa mig, men sagde ikke noget videre af Betydning; thi hun vidste altfor vel, hvad jeg havde tabt i den Bortdragne og kunde vist ogsaa godt forstaa de Følelser, som rørte sig i mit Hjerte; for af det, jeg tidligere havde talt sammen med hende, kunde jeg slutte mig til, at hun fuldt delte min Mening, og at det sandsynligste var, jeg aldrig mere vilde faa min Broder igjen; men for ikke at vække min Uro mere, end den allerede var, tiede hun.

En otte Dages Tid før Kristofas Afreise havde jeg bedt en Del af mine Venner sammen hos mig, da jeg gjerne vilde have en festlig Stund sammen med Kristofa,

før hun reiste. Da det nærmede sig Dagen, at hun skulde tage afsted, forekom hun mig langt alvorligere og mere tankefuld end tidligere, men da jeg tænkte mig, det var begrundet af Skilsmissen med Fædrelandet, gjorde jeg hende ingen Spørgsmaal i denne Anledning. Nogle Dage senere havde jeg igjen bedt Kristofa til mig, samtidig som jeg ogsaa havde spurgt Hr. Nagel, om han havde Lyst til at komme op, hvilket Kristofa forresten var ganske uvidende om, og jeg for min Part gjorde mig heller ikke større Tanker om det, for jeg vidste jo, at Frøken Dahl og Nagel havde været intime Venner i længere Tid. Da jeg om Eftermiddagen traf Kristofa, fortalte jeg hende, at jeg havde spurgt Hr. Nagel, om han havde Lyst til at komme op; men det saa ikke ud til at have den glædelige Virkning paa hende, som jeg havde tænkt, og hun svarede alvorligt og tankefuldt: „Saa, har du det; det skulde du ikke have gjort, Ragna."

„Saa, og hvorfor ikke? Jeg synes, dere har været saa meget sammen, at jeg tænkte, det maatte være hyggeligt for dere at træffes nu ogsaa."

„Nei, det bliver nok mindre end hyggeligt, du."

„Nei, tror du det? Kanske dere ikke er Venner?"

„Uvenner er vi heller ikke, og jeg har forsaavidt ingen Ting mod Hr. Nagel, dersom han ikke bestandig holdt paa at plage mig saa med dette."

„Hvad for noget „dette", Stofa?" spurgte jeg rask; thi jeg begyndte nu at blive nysgjerrig, da det var mig umuligt at forstaa, hvad hun mente.

„Sagde jeg „dette", siger du?"

„Ja, du gjorde det, og jeg formoder, du forsnakkede dig dennegang, Stofa min."

„Ja, jeg gjorde nok ogsaa det, og nogen Forklaring om, hvad jeg mente, kan jeg ikke give dig nu, Ragna, men jeg skal love at fortælle alt, naar jeg godt og vel er kommet over til Amerika."

„Tak, det er godt at have noget ivente," svarede jeg.

Denne lille Samtale havde vakt ganske nye Tanker hos mig angaaende Forholdet mellem Kristofa og Hr. Nagel, og da jeg endnu ikke vidste noget mere, forekom hun mig helt gaadefuld. Ved at tænke lidt, fattede jeg imidlertid snart, hvorfor hun misbilligede, at jeg havde inviteret Hr. Nagel, thi at han var høilig forelsket i hende, havde jeg tidt og ofte havt Anledning at skjønne, og naar saa hun ikke havde noget andet imod ham end „dette", var det jo greit, at hun ikke kunde gjengjælde hans Kjærlighed og saaledes følte sig træt og kjed af hans gjentagende Kurmageri. Jeg syntes forresten Synd i Hr. Nagel, for jeg havde saa mangen Gang iagttaget, hvor lykkelig han saa ud, naar han havde Anledning til at tale venligt sammen med hende; men jeg tænkte dog ikke dybere i Sagen, end at det hele nok vilde gaa over, saasnart Kristofa var reist. Omendskjønt dette ikke berørte min Person, kunde jeg alligevel ikke undlade at gjøre en liden Sammenligning i Tankerne om Forholdet mellem Frithjof og mig, og Kristofa og Hr. Nagel, og ved at se paa dette, vidste jeg altfor vel af egen Erfaring, hvorledes det Bæger smagte, som Hr. Nagel nu fik tømme, og jeg sukkede og sagde: „Gud give, din Kalk ikke maa smage saa bitter som den, jeg har maattet tømme;" -- men hvem ved?

Den sidste Aften før Kristofa skulde reise, følte jeg mig meget nedstemt og ilde tilmode, thi atter igjen skulde

jeg jo fravristes det kjære, jeg havde, og jeg var paa Vei til at blive bitter i mig selv og maatte spørge: „Mon tro, du endnu har noget kjært, som kan rives fra dig?"

Da jeg sad nede paa hendes Værelse ved Siden af hende, var det ikke mere end saavidt, jeg magtede at holde Graaden tilbage; men Kristofa, som, straks jeg kom, opfattede, hvorledes jeg var tilmode, bad mig ikke græde eller være sørgmodig, hvorfor jeg ogsaa af al Magt søgte at beherske mine Følelser, og gjøre Samtalen saa kvik og opmuntrende som mulig, men desværre, det vilde ikke gaa, som jeg gjerne ønskede, og jeg kom i denne Stund mere end nogensinde før til Bevidsthed om, hvor inderligt jeg holdt af hende, og netop derfor føltes det dobbet smerteligt at skulde miste hende; men for mig var der jo intet Valg; thi det saa jo ud, som om jeg var et særligt Skjæbnens Barn, hvem det var bestemt at skulde fravristes alt det kjæreste. Jeg maatte faa det Indtryk, at Skilsmissen for Kristofa faldt nokſaa let, naar jeg saa, hvorledes hun rolig og fattet ordnede med sine Sager; men det var nok ikke saa ganske let for hende alligevel, kunde jeg skjønne, thi som hun var beskjæftiget ude i Soveværelset, medens jeg sad inde i Stuen, sagde hun: „Skriv endelig flittigt til mig Ragna."

Havde jeg ikke vidst, hun var alene inde i Værelset, vilde det faldt vanskeligt at tænke, det var hende, som talte, thi Stemmen var saa helt forandret, og det kunde tydeligt skjønnes, at Graaden holdt paa at kvæle den. Jeg blev helt forbauset, og gik derud for at se, hvordan det stod til med hende, og ganske rigtig fandt jeg hende i Graad, saa hun skalv som et Espeløv. Nu

kunde ikke jeg heller, længer holde mine Taarer tilbage, men lod dem faa frit Løb, samtidig som jeg slyngede mine Arme om hendes Hals og trykkede mig ind til hendes Bryst. I denne Stilling blev vi en Stund staaende begge to, hvorefter vi borttørrede Taarerne saa godt, vi kunde, og blev staaende og se paa hinanden, omtrent som den ene ventede, den anden skulde sige noget. Efter at have staaet saaledes en liden Stund, sagde hun: „Bliv her hos mig i Nat, Ragna, for jeg er saa nedstemt og sorgfuld tilmode."

Dette var noget ganske nyt at høre Kristofa sige, saa jeg neppe vilde tro mine egne Øren, men for mig var det jo inderlig kjært at faa være sammen med hende saa længe som muligt, hvorfor jeg svarede: „Ja, Stofa, det vil jeg saa gjerne."

Lige siden min Konfirmation havde mit Liv været en sammenhængende Kjæde af Skuffelser og brustne Forhaabninger, og nu, da Dagen var kommet, at Kristofa skulde reise, var det at føle et nyt Led til i den samme Kjæde; thi da jeg mest trængte en Ven, som jeg aabent og uforbeholdent kunde slutte mig til og aabne mit beklemte Hjerte for, havde Gud sendt mig hende, og hun var blevet for mig, hvad ingen anden af mine tidligere Veninder havde været. Da vi var sammen den sidste Dag, føltes det for mig, som der skulde rives fra mig noget af mit eget Hjerte, og det var nok vist ikke stort bedre bevendt med Kristofa heller; thi da det lakkede mod den Tid, hun skulde sige Hjemmet Farvel, sagde hun: „Jeg var nu blevet saa glad i dette Hjem, jeg havde skabt mig, Ragna; thi jeg har faaet leve i Bevidsthed om, at jeg er bleven forstaaet, og at der har været dem,

som har holdt af mig; — ikke sandt, du Ragna, har ikke du ogsaa holdt en Smule af mig?"

„Jo, men ikke blot en Smule, Stofa; nei, meget, usigelig meget, du."

„Tak, Tak for det, Ragna, det er saa godt at tage med for mig som en Erindring," svarede hun.

„Tak ikke mig, Kristofa, for er det nogen, der skal have Tak, saa er det du, som skal have det altsammen, for du kan umulig fatte eller forstaa, hvormeget du har været for mig i denne Tid, just nu, da jeg mest trængte det; thi du er den, der har vist mig Veien, da jeg Gang paa Gang holdt paa at snuble og vilde synke sammen. Lad mig derfor faa Lov atter igjen at takke dig for alt det, du har været for mig og gjort for mig. Tak for enhver Opmuntring, og Tak, fordi du løftede mig ud af det Mørke og Vildrede, som jeg selv vævede mig ind i; ja, Tak for alt og særlig for, at du i rette Tid mindede mig om, at ikke engang en Spurv falder til Jorden, uden at det er Guds Vilje; thi dette har styrket mig saa mangen Gang, kjære Stofa."

Som jeg stod for at sige hende det sidste Farvel, trykkede jeg hendes Hænder med Varme, og ønskede af mit hele Hjerte, at hun maatte blive lykkelig og faa se sollyse Dage, samtidig som jeg gjentagende bad hende ikke glemme at skrive flittigt til mig.

„Ja, det skal jeg," svarede hun, „og du maa ogsaa love, Ragna, at du tidt og ofte vil erindre mig med en venlig Tanke."

„Ja, det kan du være tryg for, dig glemmer jeg ikke saa snart," svarede jeg.

Just som hun skulde gaa ombord, greb jeg i Lommen efter et Brev og sagde: „Nu havde jeg næsten forglemt

mig; dette her skulde jeg levere dig fra Hr. Nagel;" samtidig rakte jeg hende Brevet.

Hun tog det raskt fra mig og puttede det i Lommen, samtidig som hun blev ganske purpurrød i Ansigtet og ryste paa Hovedet.

Med lette, elastiske Skridt trippede hun over Landgangen, og straks efter gled Skibet sagte ud fra Bryggen medtagende det kjæreste og bedste, jeg den Gang vidste mig i Besiddelse af. Vi vekslede endnu et sidste Farvel, da Skibet slap Bryggepynten, hvorefter jeg blev staaende og stirre saalænge, jeg kunde skjelne hendes Skikkelse ombord, og da jeg vendte mig for at gaa tilbage igjen, mumlede jeg med mig selv: „Gid du Lykke maa finde, og gid du maa vinde længere frem, end jeg har gjort."

Den første Tid efter Kristofas Afreise følte jeg mig meget ensom og forladt, ja, jeg længtede svært efter hende, men da jeg jevnlig modtog Breve fra hende, og vi saaledes havde Anledning til at udveksle Tanker med hinanden, blev Savnet lidt efter lidt mindre følelig, og til hendes Ros skal det siges, hun var en flittig Brevskriver, og jeg var heller ikke mindre punktlig til at besvare.

Straks før Jul, Aaret efter Afreisen, fik jeg et noksaa overraskende Brev fra hende. Hun skrev blandt andet, at hun var blevet forlovet med en ung, smuk Mand, som hed Magnus Pettersen, som var her fra Bergen, endvidere at de tænkte at gifte sig allerede i Februar Maaned. „O, jeg er saa lykkelig, ja lykkelig over alle Begreber, Ragna," skrev hun; „thi han er saa god og snil mod mig i alle Dele, at jeg ikke kan finde Ord at fortælle dig det med, og hvem skulde vel anet, at en saadan Lykke var gjemt til mig herover i Amerika."

At jeg blev glad paa Kristofas Vegne, da jeg læste dette, skal ikke benegtes; men paa samme Tid kunde jeg heller ikke undlade at gjøre Sammenligning mellem hende og mig selv, og var langt paa Vei til at knurre over Skjæbnen, der saa let kunde lade andre komme i Besiddelse af det, jeg saa inderlig ønskede og begjærede.

Straks efter dette overraskende Brev fra Kristofa fik jeg ogsaa et andet, nemlig fra Broder Henrik; men desværre, det var ikke saa rigt paa glædelige Efterretninger som det første, og jeg havde ikke læst mange Linjer af det, før Øinene fyldtes med Taarer. Han fortalte, at de Juleaften var ude i rigtig orkanagtige Storme, og en Braadsjø tog ham overbord. I næsten fem Minutter arbeidede han med at holde sig oppe, indtil som et Under en anden stor Sjø kom og kastede ham ombord igjen. Svag som han var, kan man tænke sig, hvordan dette tog paa de allerede før smaa Kræfter, og da han kom forud og fik tørre Klæder paa, var Benene saa frygtelig ophovnede, at han ikke kunde faa Sko eller Støvler paa dem. „Du kan tro, Ragna, det var en meget uhyggelig Juleaften," skrev han, „jeg maatte blive afmønstret, straks vi kom til Hamburg, da min Tilstand var betydelig forværret, og nu, naar jeg skriver dette, er jeg heller ikke bedre men snarere værre. Jeg ligger nu paa Sygehuset i Schilds, mat og udtæret baade paa Legeme og Sjæl, og en forfærdelig Hoste giver mig aldrig Ro hverken Nat eller Dag."

Dette var et lidet Brudstykke af min kjære Broders Brev, hvoraf man kan slutte sig, at det var mere end nok stikket til at gjøre mig bedrøvet. „Ak," tænkte jeg, „medens jeg i den glade Julehøitid har gaaet fra Selskab

til Selskab, har han ligget derude og kjæmpet med Døden og Elementerne uden engang saameget som et Haab at klynge sig til, og nu laa han ensom og forladt uden en eneste kjærlig Haand, der kunde tage sig af ham, syg og i smerter derude blandt Fremmede; o, for en Tilværelse, og alt dette havde efter mine Begreber Olga, hans Forlovede, den væsenligste og meste Skyld i, thi at hun kunde have Hjerte til at lade ham reise i den Tilstand, han var, syntes for mig som en uforklarlig Gaade, og jeg var fristet til at slynge hende de bitreste Bebreidelser i Ansigtet, men erindrede mig Broders Ord ved Afskeden og tang.

Saasnart jeg havde fattet mig lidt, satte jeg mig ned og skrev et meget kjærligt Brev til Broder, hvori jeg sagde: „Kjære Hendrik, kom hjem saasnart du kan, og vær forvisset om, at alt, hvad en Søster kan ofre dig af Kjærlighed, Omhu og Pleie, skal jeg give dig, og ethvert Offer for din Skyld vil være mig en stor Glæde; negt mig derfor ikke denne Bøn, kjære Broder, men kom snart."

Samme Aften fik jeg Anledning til at tale med Olga, som syntes at være meget bedrøvet og lei; men vel at mærke, hvad hun syntes at være mest lei for, var, at hun skulde være opholdt i saa lang Tid, uden at det nu blev til noget. For at give sine Ord mere Vægt, sluttede hun med at sige: „Det er trist og nedslaaende at tænke paa dette, Ragna, det maa du vist indrømme."

Jeg svarede hende ikke et Ord herpaa; thi skulde jeg svaret, havde jeg vist kommet til at sige langt mere, end jeg havde Lov til, men det kostede ikke saa liden Overvindelse for mig at tie stille; thi at høre et saa lavt,

egoistisk Sprog, som det, Olga kunde tillade sig, vakte ligetil Afsky hos mig.

Efterat mit Brev til Henrik var afsendt, levede jeg en Tid i den største Spænding for at høre, hvorledes det stod til, og da der endelig efter ca. en halvanden Uges Tid kom Brev fra ham, var jeg ikke sen med at aabne og gjennemlæse det, og til min Bedrøvelse erfarede jeg, at han ikke var tilsinds at ville efterkomme mit Ønske og komme hjem.

„Jeg er bedre nu, Ragna", skrev han, og jeg maa forsøge at faa mig Tur snareſt mulig; thi at komme hjem nu i den Forfatning, jeg er, kan jeg paa ingen Maade. Du kjender jo selv til Forholdet".

Da jeg havde læst dette, blev jeg meget bedrøvet og ønskede bare, at jeg havde havt Evne og Anledning at kunne reise ned til Schilds og tage ham med mig hjem med det samme; thi bange Anelser sagde mig, at jeg neppe mere vilde faa ham at se, om han nu tog ud igjen saa daarlig, som han var. Men desværre, mine gode Ønsker gavnede lidet, naar ikke Evnen og Anledningen ogsaa var tilstede; thi saaledes, som jeg da for Tiden var situeret, havde jeg nok med at greie mine daglige Udgifter, saa jeg kunde ikke ofre mere Tanke paa at tage nogen Tur. Det var nogle faa Ord i Brevet, som jeg gjentagende forsøgte at trøste mig med, nemlig: „Jeg er bedre nu, Ragna;" men de havde ikke Evne til at berolige mig stort; thi jeg vidste altfor vel, at det blot var en falsk Indbildning, som han gjorde sig selv, og tænkte: „Aa nei, Henrik, jeg kjender dig altfor godt nu, og ved, hvorledes det staar til med dig. Til Olga kan det vist gaa an at skrive sligt, og for hende kan det maaske være tilfredsstillende; men desværre, ikke for mig."

Jeg skrev straks tilbage til ham igjen og sagde, at han maatte lægge alle Hensyn tilside og komme hjem før jo heller. „Du er syg, kjære Broder", skrev jeg, „og Livet er jo mere værd end Penge, kom derfor straks".

Nogle Dage senere traf jeg igjen sammen med Olga, som denne Gang syntes mere bevæget og blød om Hjertet, end hun tidligere havde ladet komme tilsyne. Hun talte gjentagende Gange, om der ikke kunde udfindes noget rigtig godt, som hun kunde sende ham, og som han kunde have godt af. Denne Tanke var jeg naturligvis fuldt enig med hende i, men samtidig tænkte jeg: „Ak, al denne Uro og Bekymring kunde vi være sparet for, dersom Olga havde havt det Hjerte og de Følelser, som hun burde og skulde have ligeoverfor sin Forlovede; thi han havde jo bedt hende om at indgaa Ægteskab og søge at faa istand en liden Levevei paa Landjorden nu, sidst han var hjemme. Jeg var forresten fuldt forvisset om, at dersom Henrik nu døde, vilde Anger og Selvbebreidelse blive hendes Lod; men ak, da var det forsent, forsent.

I det sidst forløbne Aar havde vi slaaet os sammen — en liden Klikke af muntre Damer, der hver Tirsdags Aften kom sammen til en Syforening. Disse Samlingsaftener havde vi det i Almindelighed muntert og morsomt, men siden min Broders sørgelige Tilstand blev bekjendt, var det ligesom Munterheden lidt efter lidt svandt, da alle gjerne vilde tage hjertelig Del i vor Sorg. Et af disse Møder faldt ind paa den enogtyvende Februar, og da jeg kort forud havde havt Brev fra Kristofa, hvori hun underrettede mig om, hvad Dag hun skulde have Bryllup, sagde jeg, just som vi var samlet: „Iaften

maa dere forsøge at være kvikke og muntre, for jeg kan fortælle, at Frøken Kristofa Dahl idag bytter sit Navn med Pettersen."

Det lod til, at Nyheden vakte Glæde hos alle, som kjendte hende, og vi var den Aften mere muntre, end vi havde været paa længe.

„Naar du har noget nyt at fortælle, Ragna, kan jeg ogsaa komme med lidt," sagde Olga, „tænk, Dankert Brun er opsagt hos Hr. F., — kanske du alt har hørt det?"

„Nei du, det har jeg ikke det ringeste Begreb om; men det er jo langt fra noget underligt, tvertimod forundrer det mig, at den Slags Folk kan beholde sine Pladse saa længe, som de gjør. Er det længe siden, du?"

„Saavidt jeg ved, sluttede han den sidste Januar."

„Saa, det maa være leit for ham det, da der vel ikke staar saamange Poster af den Slags ledige for ham, tænker jeg."

„Aa nei, han faar nok vente, før han faar noget igjen, formoder jeg; men jeg sørger saamen ikke det ringeste over ham for det; thi han tog det vist med knusende Ro, dengang han Tomme for Tomme ødelagde Broder Frithjof," sagde Olga ivrig.

„Ja, det gjorde han vist," svarede jeg tørt, da jeg ikke saa helt som Olga kunde give Brun al Skylden; thi i mine Øine havde Frithjof altid havt en stor Feil, den nemlig, at være vægelsindet og af lidet fast Karakter.

Vi vilde imidlertid ikke svække det gode Humør i Klikken, og søgte derfor at komme bort fra dette Samtaleemne forfest mulig. Denne Aften var meget hyggelig for enhver af os; thi vi havde saa meget interessant at tale om, at vi næsten aldrig syntes at blive færdig.

En Søndag Formiddag lidt senere som jeg stod oppe ved Vinduet og saa ned paa Gaden, betragtende de mange unge, muntre Mennesker, der vilde ud og faa sig en Kanetur, blev jeg pludselig vækket af mine Betragtninger, ved at det bankede haardt paa Døren, og Hr. Nagel ganske uventet traadte ind. Det hændte af og til, at han aflagde mig en Visit i Middagsstunden; men saa tidlig paa Dagen som nu, Klokken var ikke mere end ti, var noget ganske uhørt, saa jeg anede, der maatte ligge et eller andet særligt til Grund for Besøget.

„Er det det prægtige Frostveir, som har jaget Dem saa tidlig ud idag, Hr. Nagel?" sagde jeg muntert, idet jeg bød ham tage Plads.

„Aa nei, jeg kan ikke sige det heller," svarede han adspredt; „men her skal De høre, — jeg gik mig som vanlig en liden Tur, og mødte tilfældigvis Frøken Dahls Tante, som fortalte mig, at Frøken Dahl havde Bryllup nu sidstleden Tirsdag, sig mig, har de havt nogen Anelse om det?"

„Ja, jeg har i længere Tid vidst, hun har været forlovet, og jeg vidste ogsaa om, hun skulde være Brud nu sidstleden Tirsdag, saa det forholder sig ganske rigtig."

„Men hvorfor har De ikke sagt mig det før, Jomfru Hansen?" sagde han bebreidende.

„Det kan vel synes Dem lidt underligt, Hr. Nagel; men jeg har fortiet det af Grunde, som jeg helst vil unddrage mig at forklare, og naar jeg beder Dem ikke spørge mig mere derom, vil De nok heller ikke gjøre det; thi det vil ikke være nogen Fornøielse for Dem alligevel at faa vide det."

Idet han reiste sig, saa han mig bedrøvet ind i Ansigtet og sagde: „Tror De maaske, efter det jeg idag har hørt, at noget andet kan være tyngre at bære end dette?"

„Aa nei, det tror jeg nok heller ikke; men De glemmer en Ting, Hr. Nagel, nemlig, at Frøken Dahl var og er min intime Veninde, og saavidt jeg er vidende om, havde hun aldrig nogensinde opmuntret Dem til at haabe paa Fremtiden."

Nagel stirrede taus ned i Gulvet, og Ansigtsfarven saavel som hans Blik fortalte altfor tydeligt, hvilke Sindslidelser han led. Jeg havde saa inderlig ondt af ham; thi af egen Erfaring vidste jeg vel, hvilken Smerte og Kval han led. Han vidste vist ogsaa lidt om den Lidelsesskole, jeg havde gjennemgaaet, saa det undrede mig, at han kunde tænke, jeg havde Hjerte til at bringe andre et Budskab, som jeg vidste vilde gjøre saa usigelig ondt; nei, jeg vidste altfor vel, hvad det havde at betyde, saa jeg næsten ikke kunde afholde mig fra at smaaskjænde i Tankerne paa Kristofas Tante, som saa tankeløst og uden Nytte kunde fortælle Hr. Nagel en saadan Nyhed som denne, som hun paa Forhaand maatte vide kom til at smerte ham dybt; for jeg kunde ikke tænke mig Muligheden af, at Kristofas Tante var uvidende om, hvilke Følelser Hr. Nagel nærede for Kristofa. Jeg var imidlertid ikke sikker paa dette og var straks efter færdig til at undskylde hende, forsaavidt som hun i Hr. Nagel kun saa en for Kristofa kjær Ven; thi da maatte hun jo tro, at en Nyhed som denne vilde glæde ham; men nei, dessværre, det modsatte blev nok dennegang Tilfældet. Ja, mange Gange hænder det os forresten i Livet, at vi uden

at ane det bereder andre Sorger og Smerter, der mangen Gang kan brænde sig dybt ind og efterlade sviende Saar for Livet. Efterat Hr. Nagel havde reist sig, blev han staaende en Stund støttende sig til Dørkarmen, og jeg kunde tydelig læse i hans Ansigt, hvordan han var et Offer for martrende Sjælekvaler; thi det saa ud, som dette, han havde faaet høre idag, var noget aldeles ufatteligt; ja, noget, som han helst vilde skulde være Løgn og Opdigtelse, men som alligevel en Stemme i hans eget Indre sagde, var den reneste Sandhed. Da han havde staaet en Stund, sagde han: „De kan ikke forstaa eller fatte, Jomfru Hansen, hvilken Sorg og Smerte jeg føler i denne Stund; thi De kan ikke gjøre Dem noget Begreb om, hvor inderligt jeg har elsket denne Dame."

„Jo, Erfaringen har lært mig ikke saa lidet i den Retning," afbrød jeg.

„Aa ja, jeg forglemmer nok, at De har drukket af den samme, bitre Kalk; men tro mig, at hvad jeg idag har faaet at vide, føles som det tyngste, jeg hidtil har oplevet i Livet. Mine Bestræbelser over i Amerika har været at samle Penge til at begynde en Forretning med herhjemme, og naar jeg saa kunde byde en Kvinde et anstændigt Hjem, vilde jeg gifte mig. Dette er Maalet, jeg har kjæmpet for i alle disse Aar, og nu er med engang det hele omstyrtet, saa Livet ikke længere har noget tiltrækkende ved sig for mig. Det er sandt, hvad De sagde, at Frøken Dahl har ladet mig vide, hun ikke kunde blive min; men jeg har bedt hende tænke alvorligt over Sagen, før hun bestemmer sig til at give noget afgjørende Svar, og det var netop dette, det Brev

indeholdt, som de afleverede hende ved Afreisen. Lige siden hun reiste, har jeg ventet i Dage, Uger og Maaneder paa Svar, men desværre intet faaet, og hvad jeg idag er bleven vidende om, føles haardere for mig end et afgjørende, direkte Svar fra hende selv. Tænk, sidste Tirsdag har hun giftet sig. Sig mig, De, som er hendes Veninde, har hun aldrig nogensinde talt til Dem om mig?"

„Nei, Frøken Dahl og jeg kom sjelden ind paa den Slags Samtaler; vi syslede i Almindelighed mest med Fortiden, og det syntes, som om det var en Samvittighedssag for hende at overbevise mig om, at alt det, som var hændt mig, kun var skeet til mit bedste. Dette havde jeg desværre ofte saa overmaade vanskeligt for at fatte, hvilket mangen Gang gjorde hende bedrøvet; men ligeoverfor Dem, Hr. Nagel, maa jeg sige, at jeg kjender Frøken Dahl saa godt og stoler saa fast paa hendes retskafne Karakter, at jeg er fuldt forvisset om, hun er uskyldig."

Medens jeg sagde dette, stod jeg vendt mod Vinduet og saa ud paa Gaden, saa jeg ikke havde Anledning til at se, hvilken Virkning dette gjorde paa Hr. Nagel; men selv om jeg ikke kunde se det, fattede jeg ganske snart, hvilken Tilstand han befandt sig i; thi som jeg udtalte de sidste Ord, naaede en sagte Hulken mit Øre, og jeg kunde ikke godt blive staaende saa tilsyneladende ligegyldig ligeoverfor en andens Sorg og Smerte, som jeg hidtil havde gjort, hvorfor jeg vendte mig mod ham og sagde i en medfølende Tone:

„Stakkels Dem, Hr. Nagel."

Han saa ikke op, men sad sønderknust af Sorg og

Smerte, bøiet forover og med Hovedet skjult i sine Hænder.

Naar man paa Forhaand ved, at jeg selv havde drukket et lignende Bæger helt tilbunds, er det let at forstaa, hvorledes jeg blev tilmode ved at se ham i denne Tilstand; thi jeg vidste jo saa vel, hvordan den Slags smagte, og syntes i denne Stund at føle mine egne Kvaler opigjen paany.

Jeg havde rigtignok før seet Taarer i en Herres Øine, men noget saa hjerteskjærende at se og høre som den Tilstand, Hr. Nagel nu befandt sig i, havde jeg aldrig været Vidne til før, saa jeg ogsaa begyndte at blive fugtig i Øinene og var ude af Stand til at sige ham et eneste Ord til Trøst.

Men kan dette regnes til Svaghed? Vidste jeg ikke saa godt, hvor ondt det smagte at blive skuffet, og havde jeg ikke følt, at selv den martrende Tvivl var bedre at taale end Vishedens dræbende Slag.

Jo, desværre, jeg havde altfor mangeaarig Erfaring i denne Sag og vidste altfor vel, at tomme Ord lidet gavnede, men at Medfølelse og Taarer lindrer Smerter, om jeg paa samme Tid ogsaa var vidende om, at de ikke formaaede at læge det Saar, han nu havde faaet. Det eneste, som her kunde hjælpe, var Tiden, som lidt efter lidt sænkede Glemselens Slør over det hele, og som et lægende Plaster lægger sig over de sviende Saar.

Da han havde siddet en Stund og grædt ud, reiste han sig endelig for at gaa, og idet han rakte Haanden til Farvel, sagde han:

„De faar undskylde min Svaghed, Jomfru Hansen, jeg kunde ikke for det; thi jeg havde tænkt, det skulde

blevet anderledes; men nu er alt forbi, for af hende kan jeg ikke haabe noget mere."

Han saa saa træt og medtaget ud, da han sagde dette, at jeg blev næsten bange for, han skulde blive syg. „Stakkels Mand," tænkte jeg, „ogsaa du skal have dit." Økonomiske Sorger og Bekymringer vidste jeg, han ikke havde at kjæmpe med, men se, sorgfri skulde han alligevel ikke være.

Da han var gaaet, blev jeg en Stund siddende i Selvbetragtninger over Skjæbnens ubønhørlige Love for os Menneskebørn, og da jeg endelig fik rystet Grublerierne af mig, stod jeg en Stund ubestemt, enten jeg skulde tage en Tur hen til Olga eller forblive rolig hjemme og se, om ikke en eller anden vilde aflægge mig et Besøg.

Jeg bestemte mig for det sidste; men da ingen kom, maatte jeg søge at fordrive Tiden, det bedste jeg kunde med lidt af hvert.

Den paafølgende Mandag fik jeg igjen Brev fra min Broder, Henrik.

I Brevet stod:

„Jeg er bleven daarligere og daarligere, Ragna, og indtræder der ikke nogen Forandring til det bedre inden næste Uge, kan du vente mig hjem med det første; antagelig kommer jeg til Bergen 2den Paaskedag."

Paa samme Tid som denne Underretning var skikket til at gjøre mig bedrøvet, blev jeg ogsaa saa inderlig glad ved at høre, han nu endelig havde fattet Bestemmelse om at komme hjem.

„O, gid du allerede var her, kjære Broder," sagde jeg til mig selv, da jeg læste det, og jeg lagde allerede

Planer for, hvorledes jeg bedst skulde yde ham den Kjærlighed og Pleie, som han saa høilig trængte til. Vistnok maatte jeg ogsaa være forberedt paa at miste ham; men selv om Døden kom, syntes den mig mindre haard, naar jeg blot kunde faa Anledning til at tale med ham og vise min Kjærlighed; ja, selv om jeg ikke fik stor Anledning til at være sammen med ham, vilde jeg jo faa Anledning til at se og tale med ham og kunde gjøre mig Haab om at mødes hisset, hvor vi aldrig mere skulde skilles; men saa som det nu var, havde jeg ikke noget bestemt at holde mig til.

Saasnart Hr. Nagel kom i Forretningen, udbad jeg mig Lov til at være hjemme den paafølgende Dag, da jeg gjerne vilde have alt saa hyggeligt og koseligt som muligt til Broders Hjemkomst.

Hr. Nagel var meget venlig, gjorde ingen Indsigelser, sagde blot:

„Saa, Deres Broder kommer hjem, Jomfru Hansen? Sig mig, hvorledes staar det til med ham? Er han meget syg?"

„Ja, desværre," svarede jeg med et Suk, „jeg tror, han har Tæring, endskjønt han aldrig har villet udtale sig derom, fordi han tror, som vi alle helst vilde gjøre, at det blot er et forbigaaende Onde, og det er ogsaa muligt, at min Frygt er ugrundet og barnagtig; men jeg kan desuagtet ikke faa den fra mig."

„Hvad frygter De da?" spurgte han.

„Jeg frygter det allerværste," sagde jeg hulkende.

Hr. Nagel blev staaende taus og se ned i Gulvet; tidligere vilde han vel have syntes, min Bekymring var intet at tage sig til Hjertet; men han vidste nu af egen Erfa-

ring, hvad virkelig Sorg var og forstod meget vel, at der ogsaa i Ungdomsaarene kan komme det, der kan gjøre Mennesket trist og indesluttet. Han selv havde jo nu ikke faaet saa liden Del af det og kunde vist nu bedre end før forstaa, at jeg af og til havde gode Grunde for at være tvær og bitter.

O, hvor jeg i denne Tid savnede Kristofa med sit lyse, aldrig svigtende Haab paa det gode. Hun, vidste jeg, vilde forstaa mig som ingen anden, men hun vilde ikke destomindre ogsaa skjændt dygtig paa mig for, at jeg ikke engang kunde lære at blive mere hengiven i Guds Vilje og hans Førelse.

Samme Dags Aften gik jeg hen til Olga og spurgte da, om hun havde fortalt noget til Bergli om, at Broder Henrik var saa daarlig.

„Ja, jeg har fortalt det," sagde hun, „og Bergli ønsker, ligesom vi, saa inderlig, at han maa komme hjem, og efter det, han siger i Brevet, som jeg netop har modtaget idag, har jeg ogsaa det Haab, han kommer."

„Jo, hvis han bare lever saa længe," sagde jeg med Vægt paa hver Stavelse.

Olga blev høilig forbauset og sagde: „Men Ragna, du tror vel aldrig, Henrik er saa daarlig, at han ligger for Døden?"

„Jo, Olga, jeg tror, Henrik er meget daarligere end baade du og jeg aner," svarede jeg, idet jeg drog et dybt Suk.

At dette var noget, som kom hende overraskende, skulde jeg mindst troet; men det forholdt sig alligevel saa; thi hendes Ansigt forraadte, at hun ikke paa langt nær havde tænkt sig Tilstanden saa alvorlig, som jeg

formodede, den var. Hun blev ganske bleg som et Lig og stirrede taus ned mod Jorden.

Jeg kjendte saa godt disse nervøse Trækninger og vidste vel, at det var en Følge af Tænkning og Sjælslidelser, men syntes ogsaa samtidig, at skulde nogen kunne føle Selvbebreidelsens skarpe Braad, da maatte det være Olga; thi hun havde jo selv den væsentligste Aarsag i den fortvivlede Tilstand, hvori Henrik befandt sig.

Efter at have sat en Stund taus, saa hun op og sagde:

„Tro mig, Ragna, jeg har virkelig holdt saa usigelig meget af Henrik, selv om jeg mangen Gang har forekommet dig og dine kold, følelsesløs og ukjærlig; men du ved, jeg kan ikke saaledes som du, lægge mine Følelser for Dagen, og derfor er jeg vel ogsaa blevet feilagtig bedømt."

„Ja, ja, Olga," svarede jeg, „det er det bedste for dig selv det, at du har holdt af ham; men det kunde jo ikke skadet, om du af og til havde overvundet dig selv og søgt at vise det lidt mere; thi det er vist, Kjærlighed fordrer Gjenkjærlighed, om den skal gjøre gjensidig lykkelig. Dog, dette er mindre at tale om for os nu, enhver gjør jo gjerne det, som han synes, er bedst."

Herpaa svarede hun intet, men bad mig, om jeg paa Tilbageveien vilde se indom til hendes Forældre, hvilket jeg ogsaa lovede.

Da jeg kom ind til de Gamle, blev jeg helt forbauset over den Forandring, der var foregaaet med Gamlemor. Hun saa saa bleg og træt ud, og hendes tidligere graa Haar var nu blevet ganske hvidt.

Straks jeg traadte ind, og hun fik Øie paa mig,

forsøgte hun ligesom at smile, men der spillede samtidig om hendes Mund et træt Smertetræk, som jeg aldrig tidligere havde bemærket, og hendes Ydre viste idethele-taget Tegn paa, at hun led, hvorfor jeg deltagende spurgte: „Er De ikke rask nu om Dagene? De ser saa daarlig ud?"

„Aa nei, jeg er ikke synderlig rask af mig heller; men det, som mere end alt andet nedbryder mig, er Sorg over Frithjof; tænk, han har ikke ladet høre fra sig paa lang Tid, og til alt det øvrige, som kan give Anledning til Sorg og Smerte er jeg nu ogsaa kommet paa den Tanke, at han ikke mere lever."

„At der kan være Grunde nok for Dem til at være bedrøvet, indser jeg meget vel; men at han er død, tror jeg ikke, derimod kan han vel være bleven sløv og ligegyldig, som han jo allerede var i betydelig Grad, før han reiste, skal jeg holde meget troligt, og det er vel den egentlige Grund, hvorfor De ikke har hørt noget fra ham; desuden kan det jo ogsaa være Tilfældet, at han er paa Steder, hvor det ikke er saa ganske let at faa sendt Brev, og med Seilskibene gaar det ialmindelighed heller ikke saa hurtigt. Han er vel med Arendalskibet „Ole Bull" endda?"

„Nei, desværre, han er ikke længer ombord der, og det er derfor, jeg ogsaa er mere end almindelig urolig for ham nu; thi sidst han skrev, sendte han ikke nogen Adresse."

„Hvor var det fra?"

„Det var fra England. Han blev afmønstret der, og eftersom han skrev, opholdt han sig den Gang paa et Sjømandshjem, sagde han."

Jeg syntes, dette sidste forekom mig høist besynderlig og havde mine stærke Tvivl, om saa kunde være Tilfældet; men for ikke at gjøre den ulykkelige Moder end mere urolig, holdt jeg mine Tanker hos mig selv.

Da jeg skulde gaa, sagde Olga ogsaa Farvel, saa vi gik i Følge paa Hjemveien.

Underveis spurgte jeg, om hun som sædvanlig kom Tirsdagsaftenen, hvortil hun svarede, at hun kom, dersom hun ikke følte sig altfor træt.

„Ja, kom endelig og faa Bergli med," sagde jeg, „da jeg maa tale med hende, forinden Henrik kommer."

Da jeg kom op paa mit Værelse, gik jeg hen til Vinduet og blev staaende halvt drømmende og saa op mod Himmelen. Det var et rigtig storslagent Skue at se den Myrriade af tindrende Stjerner, som lig Ædelstene laa spredt over den mørkeblaa Grund, medens Maanens gyldne Skin oplyste Himmelrummet, saa Aftenen var næsten ligesaa lys som Dagen.

Medens jeg stod og betragtede dette Natursyn, lagde der sig en kvægende Ro og Hvile over Sindet, og alle sørgelige Tanker maatte for et Øieblik forsvinde.

Før jeg lagde mig, tog jeg atter Henriks Brev i Haanden og gjennemlæste det, hvorefter jeg trykkede det til mine Læber og bad inderlig til Gud, at han vilde forunde mig den Lykke at lade mig træffe ham og faa beholde ham en Stund.

Tilslut forsøgte jeg at tilføie: „Ske ikke min, men din Vilje;" men det blev nok desværre mere Mundens tomme Ord end Hjertets fulde Mening.

Efterat jeg havde lagt mig og var faldt i Søvn, plagedes jeg af urolige Drømme, som alle dreiede sig

om Broder Henrik, og altid saa jeg ham med det samme lidende Udtryk i Ansigtet, som han havde, da jeg sidst saa ham, nemlig dengang, da han fra Dampskibet viftede med Hatten og sagde Farvel.

Efter en slig urolig Nat var det intet at undres over, om jeg ikke var i det bedste Humør om Morgenen, og da Konen, som skulde gjøre rent Værelset, kom, syntes hun vist, jeg var noget underlig af mig, for hun saa paa mig, ligesom hun vilde spørge: „Hvad er det, som har gaaet Dem saa imod?"

Men istedetfor spurgte hun: „Er De syg, Jomfru Hansen?"

„Nei, syg er jeg just ikke; men der kom en saadan underlig Angst over mig."

„Ja, det er ikke netop det bedste," svarede hun, „og det hænder ikke saa sjelden, at man kan blive ængstelig uden egentlig at vide hvorfor, paa samme Tid, som man føler sig magtesløs ligeoverfor det og ikke kan unddrage sig, hvormeget man end bestræber sig derfor."

Da vi var omtrent færdige med Rengjøringsarbeidet, og jeg syslede med at ophænge rene Gardiner, kom ganske uventet Olga ind.

Jeg stod med Ryggen mod hende, da hun traadte ind, og gjengjældte hendes Hilsen med at sige i en nok saa munter Tone: „Nei, hvor snildt af dig, Olga, at du vilde se op til mig, og saa tidlig som du er færdig iaften!"

Dette sagde jeg uden at vende mig mod hende; men da ikke et eneste Ord lod sig høre som Svar, vendte jeg mig rask om; — men o, for et Syn! Olga var bleg som et Lig og stod ganske stum og stirrede paa mig.

En Anelse sagde mig, at noget skrækkeligt maatte være hændt, og jeg spurgte: „Men kjære Olga, hvad fattes dig?"

Hun gjorde Forsøg paa at svare, men fik ikke et Ord frem; thi lige snart som hun aabnede Munden for at tale, vilde Graad overmande hende. I den høire Haand saa jeg, hun holdt et gulgraat Papir, som jeg af Udseende kunde slutte mig til, hvad det var, og idet jeg gik hen til hende, sagde jeg med fast Stemme: „Har du faaet Telegram, Olga?"

Hertil nikkede hun med Hovedet og brast derefter ud i høilydt Graad.

„Henrik er død," sagde jeg høit og klamrede mig fast til Bordkanten for ikke at falde.

Herpaa gav hun heller ikke noget Svar, men græd kun heftigere og heftigere. Da skreg jeg paany ud:

„Henrik er død!" Idetsamme segnede jeg ned mellem Bordet og Sovekammertrinnet.

Olga kom straks hen og løftede mig op, og idet hun holdt mig i sine Arme, strøg hun let med Haanden henover mit Haar og sagde: „O Ragna, jeg vidste, det vilde smerte dig saa usigelig; men skaane dig for det kunde jeg ikke."

Da hun sagde dette, stirrede jeg hende forundret ind i Ansigtet, for jeg kunde med det samme ikke fatte, hvad som havde bragt mig i den hjælpeløse Tilstand, hvori jeg befandt mig; men saa kom jeg til at kaste Øiet hen paa Bordet, hvor Telegrammet laa, og da fattede jeg straks det hele, og med vaklende Skridt nærmede jeg mig Bordet og fik fat paa Telegrammet, som jeg læste igjennem.

Efter Besvimelsen vilde jeg helst have antaget det hele for en skrækkelig Drøm; men ak, desværre, det var nok ingen Drøm, men Virkelighed, for i Telegrammet stod tydelig nok:

„Henrik døde stille inat i mit Hus.
Dahle."

Jeg maatte læse det op og op igjen, for jeg havde nu glædet mig saa til, at han skulde komme hjem, at jeg neppe vilde tro, hvad der stod, men desværre, jeg nødedes nok til at tro det, hvor ugjerne jeg end vilde.

Saa havde jeg da ogsaa mistet ham, som var det kjæreste, jeg nu havde tilbage, og at han var mig saa inderlig kjær, som han var, havde jeg ikke paa langt nær det fulde Begreb om før nu, da han for stedse var revet fra mig. Jeg havde i Nattens Stilhed forsøgt at slutte min Bøn med de Ord: „Ske din Vilje og ikke min," men nu, da Guds Førelse gik saa stik mod mine Ønsker, var jeg næsten paa Vei til at knurre og blive bitter.

Men nu fik det ikke Overhaand hos mig; thi jeg var denne Gang ikke alene om at bære Sorgen, og Bevidstheden om, at det Onde, der vederfares os, er en fælles Skjæbne, har altid noget formildende og lindrende ved sig; thi naar jeg saa hen paa Olgas ligblege Ansigt og forgrædte Øine, følte jeg midt i min egen Smerte ogsaa den dybeste Medlidenhed med hende, som jeg vidste maatte tømme sin Del af den bitre Kalk, der var skjænket i for os.

Efter det, som forud er sagt, skulde man kunne tænke, at dette Sorgens Budskab, der nu var bragt os, mere end noget andet vilde fylde mit Hjerte med Bitterhed og

Bebreidelser mod Olga; men nei, det var langtfra Tilfældet; alt det bitre, hun kunde give mig Anledning til at mindes, var ganske som veiret bort, og jeg saa for mig kun en knust, svag, grædende Kvinde, som sørgede over sine brustne Illusioner, og samtidig med, at mit Syn var saadant, følte jeg den dybeste Medlidenhed og Medfølelse med hende.

Efter at vi begge havde sat en Stund tause og grædt, reiste jeg mig og gik hen til hende, og idet jeg lagde min Haand paa hendes Hoved, saa hun maatte se paa mig; sagde jeg med fast Stemme: „Du og jeg, Olga, kan herefter aldrig mere skilles; thi min Broder gav mig Kjærligheden til dig i Arv, og vi to vil til alle Tider have dette fælles, der gjør alle lige; Kjærligheden og Sorgen, disse to Ting kan baade forædle og fordærve os Mennesker; men de vil ikke forlade os, før Døden kysser vore Pander og forløser os fra alt det, der har Navn af Smerte, Sorg og Kummer, og da, naar Døden sænker Taushed over alle Lidelser, — da er alt forbi.

Indholdsfortegnelse.

		Side
1. Kap.	Hjemmet i Sandvigen. Barneaarene. .	3
2. „	Agnes's Bryllup. Mit første Bekjendtskab med den Uværdige. Hemmelig Forlovelse.	28
3. „	Fortsatte Skuffelser. Nye Saar. Hos Moder. Brev til Frithjof. Dankert Brun. Farvel til Henrik.	52
4. „	Frithjof og Frøken Larsen. 17de Mai i Nygaardsparken. Møde med Frithjof. Hos Lægen. Sigrids Forlovelse og Bryllup.	60
5. „	Juleaften hos Moder. En Tur til Sletten. Samtale med Frithjof. Min Fødselsdag. En Tur til Gravdal	94
6. „	Moders Død og Begravelse. Alt synes tabt. Korrespondance med Henrik. Frithjof tilsøs. Nyt Haab. Atter lykkelig.	152
7. „	Atter Skuffelser. Sørgelige Efterretninger. Frithjofs Tilbagekomst. Henrik syg. . .	228

Side

8. Kap. Hovedopgjør med Frithjof. Forlader Hr. J.'s Familie. Atter Forsoning. En Landtur. Legemet bukker under af Sorg. . 278
9. „ Nye Kvaler. Hr. Nagel. Frøken Dahl. Frithjof tager atter tilsjøs. Frøken Larsen dukker frem igjen. Henriks Hjemkomst og Afreise. 329
10. „ Henriks Sygdom. Ogsaa en Lidelsesfælle. Henriks Død. Da er alt forbi. . . . 370

Udholdende
Kjærlighed